preveo s engleskog: Milan Šapina

na veću slavu Presvetog Trojstva i za spasenje onih koji žele otvoriti svoja srca Gospodinu

"Nebeski Oče, molimo Te, daj da čitanjem i razmatranjem Muke tvoga Ljubljenoga Sina, našega Gospodina Isusa Krista, još više uzljubimo njegov lik i djelo. Amen."

BL. Anna Katharina Emmerick

MEDITACIJA MUKE ISUSA KRISTA NAŠEG GOSPODINA

MEDITACIJA I

Pripreme za Pashu

Veliki četvrtak, 13. Nisana (29. ožujak).

Jučer uvečer, bio je zadnji veliki javni obrok našeg Gospodina i njegovih prijatelja. Dogodio se u kući Šimuna Gubavca, u Betaniji. Tada je Marija Magdalena pomazala Isusove noge s dragocjenom pomašću. Juda se na to sablaznio, i opet je požurio pravo u Jeruzalem, da urotnički dogovori s glavarima svećeničkim, Isusovu predaju u njihove ruke.
Nakon obroka, Isus se vratio u Lazarovu kuću, a neki su apostoli otišli u gostinjac, smješten pokraj Betanije. Tijekom noći ponovo je došao Nikodem u Lazarovu kuću. Imao je dugi razgovor s našim Gospodinom. Prije zore se vratio u Jeruzalem, praćen dio puta Lazarom.

Učenici su već pitali Isusa gdje će blagovati Pashu. Danas, prije zore, naš Gospodin je pozvao Petra, Jakova i Ivana. Govorio im je nadugo, brinući se o svemu što su morali pripremiti i urediti u Jeruzalemu. Rekao im je kad se budu penjali na brdo Sion, sresti će čovjeka koji nosi vrč vode. Oni već poznaju toga čovjeka otprije. I za prošlu Pashu, u Betaniji, on je pripremio obrok za Isusa i to je zašto Matej u Evanđelju piše: *izvjesni čovjek.* Neka ga slijede do njegove kuće i kažu: *Učitelj kaže, moje vrijeme je blizu, s tobom želim blagovati Pashu sa svojim učenicima* (Mat. 26,18). Tada će vam pokazati blagovaonicu, a vi sve pripravite.

Vidjela sam dvojicu apostola kako se uspinju k Jeruzalemu, duž gudure, južno od hrama, u smjeru sjeverne strane Siona. Na južnoj strani brda na kojem je hram stajao, bili su nizovi kuća. Išli su suprotno od kuća, slijedeći tok nadošlog potoka. Kad su stigli na vrh brda Siona, koji je viši od mjesta na kojem je bio hram, skrenuli su k jugu i taman prije malog uspona sreli su čovjeka o kojem je Isus govorio.

Slijedili su ga i popričali s njim, baš kao što je Isus zapovjedio. Bio je vrlo radostan kad je čuo o čemu se radi. Odgovorio im je da je nalog za pripremanje večere već izdan (vjerovatno od Nikodema), ali on nije znao za koga je večera, a sad je sretan kad je čuo da je to za Isusa. Ovaj se čovjek zvao Heli. On je bio zet Zakarija iz Hebrona, u čijoj je kući pretprošle godine Isus bio obavješten o smrti Ivana Krstitelja.

Imao je samo jednog sina koji je bio Levit i prijatelj svetog Luke, i to prije nego je Luka bio pozvan od našeg Gospodina. Imao je još pet kćeri, a sve su bile neudane. Svake bi godine

uzlazio na blagdan Pashe sa svojom obitelji i slugama. U tu svrhu je iznajmljivao dvoranu i pripremao Pashu za one koji nemaju nikoga svoga u gradu, koji su bili bez konaka. Ove godine je unajmio gornju sobu koja je pripadala Nikodemu i Josipu iz Arimateje. Pokazao je dvojici apostola gdje se nalazi i kako izgleda unutrašnje uređenje.

MEDITACIJA II

Dvorana Posljednje večere

Na južnoj strani brda Sion, nedaleko od ruine dvorca kralja Davida, i tržnice, na usponu koji vodi za dvorac, tamo je stajala okrenuta prema istoku jedna stara, čvrsta građevina. Između niza stabala, usred prostrana dvorišta, okružena jakim zidovima. Lijevo i desno od ulaza prislonjene na zid bile su druge građevine, a osobito desno, gdje se nalazilo boravište majordoma, a blizu njega i kuća u kojoj je Blažena Djevica i druge svete žene provela najviše vremena nakon Isusove smrti. Dvorana posljednje večere, koja je u originalu bila veća, prije je bila nastanjena hrabrim kapetanima kralja Davida. Tu su oni vježbali i učili uporabu oružja.

Prije izgradnje hrama tu je bila smještena Škrinja kovčega saveza i to dugo vremena, a tragovi toga mogli su se vidjeti u prizemlju. Također sam vidjela proroka Malahiju skrivenog ispod ovog krova. Tu je on pisao svoja proročanstva o Presvetom Sakramentu i Žrtvi Novoga zakona. Solomon je častio ovu kuću. U njoj je izvodio neke simbolične i figurativne radnje, koje sam zaboravila. Kad je veliki dio Jeruzalema bio uništen od Babilonaca, ova kuća je pošteđena. Vidjela sam i mnoge druge stvari povezane s njom, ali mogu se sjetiti samo ovih što sam ih kazala.

Zgrada je bila u vrlo devastiranom stanju kad je došla u posjed Nikodema i Josipa iz Arimateje. Uredili su glavnu zgradu prilično dobro, a gornju sobu bi izdavali strancima u Jeruzalemu za Pashe. Tako je i bilo da je naš Gospodin blagovao Pashu prošle godine u toj sobi. Štoviše, zgrada i okolne građevine su služili kao skladišta za spomenike i druge kamene izrađevine i kao radionica za radnike. Jer, Josip iz Arimateje je posjedovao značajne kamenolome u svojoj zemlji, odakle su dovozili velike blokove kamenja, koje su radnici oblikovali, pod njegovim brižnim okom, u grobnice, ornamente, stupove, itd., za prodaju.

Nikodem je imao udio od toga, a često je slobodno vrijeme provodio u oblikovanju kamena. Radio bi u sobi ili u suterenskoj dvorani koja je bila ispod nje, osim u vrijeme blagdana. To zanimanje s kamenom ga je dovelo u vezu s Josipom iz Arimateje. Postali su prijatelji, a imali su još i drugih zajedničkih poslova.

Jutros dok su Petar i Ivan razgovarali s čovjekom koji im je ustupio dvoranu, vidjela sam Nikodema u kući lijevo od dvorišta gdje je bilo naslagano puno kamenja. Tjedan dana prije, vidjela sam kako su mnogi radnici angažirani da počiste kompleks, slažući kamenje na jednu stranu i kako pripremaju gornju sobu za slavljenje Pahse. Čini mi se da sam među njima vidjela i nekoliko Gospodinovih sljedbenika, možda Arama i Temeina, rođake Josipa iz Arimateje.

Dvorana večere, s pravom tako nazvana, bila je u centru kompleksa. Dužina joj je bila veća od širine. Okružena je nizom niskih stupova, a kad bi se oni mogli ukloniti onda bi se dvorana pretvorila u veliki prostor, tada bi dvorana postala ogromna i prostrana. Dvorana je bila osvjetljena prirodnim otvorima na vrhu zidova. Ispred nje nalazio se trijem, odakle su vodila troja vrata. Velika unutrašnja dvorana bila je obasjana s visećim lampama. Zidovi su bili dopola okićeni za blagdan, s predivnim tapiserijama. Na vrhu stropa nalazio se manji otvor prekriven prozirnom plavom gazom.

Stražnji dio dvorane bio je odvojen od ostatka zastorom, također od prozirne plave gaze. Ova raspodjela dvorane u tri dijela imala je sličnosti s hramom – tako formiravši vanjski trijem, svetinju i svetinju nad svetinjama. U zadnjem odjeljku nalazile su se nošnje, odjeća i druge potrepštine potrebne za slavljenje Pashe. U centru dvorane bila je kao neka vrsta oltara, jedna kamena klupa koja je izlazila iz zida, podignuta na tri stepenice, trapezna oblika. Mora da je sadržavala gornji dio peći koja se koristila za pečenje Pashalnog janjeta, jer danas, na Veliki četvrtak, stepenice su bile skroz zagrijane za vrijeme večere.

Ne mogu opisati u detalje sve što se nalazilo u ovom dijelu dvorane, ali sve je bilo uređeno za blagovanje Pashe. Iznad ovog oltara bio je prostor niše u zidu, ispred kojeg sam vidjela sliku Pashalnog janjeta s nožem ispod grla, a krv je kapala na oltar. Ali, ne sjećam se kako je to točno izvedeno. U niši u zidu bila su tri ormarića raznih boja, koja su sličila našim tabernakulima. U njima se je držalo brojno posuđe koje se koristilo za Pashu. Poslije je Presveti sakramnet tu bio čuvan.

U sobama sa strane dvorane nalazili su se divani na kojima su bili deblji pokrivči smotani u role i postavljeni na njih. Ti pokrivači su se mogli koristiti kao kreveti. Ispod cijele zgrade nalazio se prostran podrum. Kovečeg saveza je bio smješten točno na isto mjesto gdje će kasnije srce biti izgrađeno. Pet žljebova ispod kuće je služilo za odvod otpada do kosine brda, na čijem je vrhu kuća i izgrađena. Vidjela sam Isusa kako prije tu propovijeda, izvodi čuda i liječi, a puno puta su i učenici proveli noć u pokrajnjim sobama.

MEDITACIJA III

Pripreme za blagovanje Pashalnog janjeta

Pošto su učenici govorili s Helijem, on je otišao natrag kući kroz dvorište. Oni su okrenuli udesno i požurili niz sjevernu stranu brda Siona. Prešli su most, išli putem koji je obrastao kupinama, stigli na drugu stranu kosine koja je bila ispred hrama i niza kuća koje su bile južno od hrama. Tamo je bila kuća starca Šimuna, koji je umro u hramu nakon prikazanja našeg Gospodina. Njegovi sinovi, od kojih su neki u tajnosti bili Isusovi učenici, sad su živjeli tamo.

Apostoli su pričali s jednim od njih. Bio je visok, crnomanjast, a imao je službu u hramu. Otišli su zajedno s njim do istočne strane hrama, kroz predio koji se zove Ofel. Tu je Isus ušao na Cvjetnicu u Jeruzalem. Otuda su otišli do stočne tržnice koja je bila u gradu, a zatim do sjeverne strane hrama. U južnim dijelovima tržnice vidjela sam male torove u kojima su skakutali prekrasni janjci. Tu su su kupovala janjad za Pashu. Vidjela sam sina Šimunova kako ulazi u jedan od torova. Janjci su skakutali oko njega kao da ga poznaju. Izabrao je

četiri, a odnijeta su u dvoranu večere. Popodne sam ga vidjela u dvorani kako priprema Pashalne janjce.

Petar i Ivan su išli u razne dijelove grada da urede neke druge stvari. Stajali su ispred vrata kuće nasuprot Kalvariji, gdje su učenici Isusovi boravili veliki dio vremena, a pripadala je Serafiji (poslije prozvanoj Veronika). Petar i Ivan su otuda uputili par učenika u dvoranu, dajući im naloge kojih se ne mogu sjetiti.

Ušli su u Serafiniju kuću, gdje su još učinili neke pripreme. Serafijin muž je bio član Vijeća i često je bio angažiran u poslovima. Čak i kad je bio kod kuće, malo bi ga vidjela. Bila je istih godina kao Blažena Djevica, i dugo je poznavala Svetu obitelj. Kad je dijete Isus ostao tri dana u Jeruzalemu nakon blagdana, ona je bila ta koja ga je opskrbila s hranom. Dva apostola uzeše među inim stvarima i kalež koji će naš Gospodin koristiti pri ustanovljenju Svete Euharistije.

MEDITACIJA IV

Kalež korišten kod Posljednje večere

Kalež koji su apostoli uzeli od Veronike je bio čudesan i misteriozan po izgledu. Dugo vremena je čuvan u hramu, među dragim objektima velike važnosti, čija je originalna upotreba u hramu bila zaboravljena. Isti slučaj je bio s nekim stvarima u kršćanskoj Crkvi, gdje su mnogi posvećeni dragulji (milosti) zaboravljeni i vremenom pali u neupotrebljavanje.

Antikne vaze i dragulji, pokopani ispod hrama, često su bili iskapani, ponovo korišteni ili prodavani. Tako je bilo, s Božjim dopuštenjem, i s ovom svetom posudom, koju nitko nije mogao pretopiti zbog njegove građe. Bio je napravljen od nekog nepoznatog materijala. Svećenici su ga pronašli u riznici među dragocjenim posuđem, nisu znali zašto bi ga koristili, pa su ga prodali nekim antikvarima.

Poslije ga je Serafija kupila. Nekoliko puta ga je Isus već koristio u slavljenju blagdana, a od dana Posljednje večere postao je ekskluzivno vlasništvo kršćanske zajednice. Ova posuda nije uvijek izgledala isto otkada ju je koristio naš Gospodin na Posljednjoj večeri. Zbog toga se na njoj mogu naći razni dodaci koji su ugrađeni u nju. Veliki je kalež stajao na plitici veličine pločice za pisanje, a oko njega je bilo 6 čašica. Kalež se sastojao od dvije vaze. Jedna je bila manja, a iznad nje je bila veća, kao plitica, a oko nje okrugli pokrov. Žličica je bila umetnuta u podnožju kaleža, a lako se mogla izvući pri upotrebi.

Sve je ovo divno posuđe bilo pokriveno finim platnom i, ako ne griješim, spremljeno u škrinji omotanoj kožom. Veliki kalež se sastojao od čaše i podnožja. Podnožje mora da je dodano u kasnijem periodu jer je bilo od drugačijeg materijala. Čaša je bila kruškolika, masivna, tamnije boje, visoko ispolitirana sa zlatnim ornamentima i dvije male ručke pomoću kojih je kalež držan. Podnožje je bilo od čistog zlata, pažljivo izrađeno, ukrašeno zmijom i grozdom, obogaćeno dragim kamenjem.

Kalež je bio ostavljen jeruzalemskoj Crkvi, u ruke Jakova mlađeg. Vidim da je još sačuvan u tom gradu. Ponovo će se pojaviti jednoga dana, na isti način kao i prije. Druge su Crkve uzele male čašice koje su ga okruživale. Jedna je u Antiohiji, a druga u Efezu. Pripadale su

Patrijarsima koji su pili misteriozne napitke iz njih kad su primali ili davali blagoslove, a što sam puno puta vidjela.

Veliki kalež je prvo bio u vlasništvu Abrahama. Melkisedek ga je donio iz zemlje Semiramide do Kanaana, kada je pronašao prvi smještaj na kojem je danas izgrađen Jeruzalem. Koristio ga je prilikom prinošenja žrtava kada je ponudio kruh i vino u prisutnosti Abrahama, a ostavio ga je u vlasništvu Patrijarha. Ovaj isti kalež je sačuvan u Noinoj arci.

MEDITACIJA V

Isus se uspinje u Jeruzalem

Ujutro, dok su apostoli bili angažirani u Jeruzalemu u pripremanju Pashe, Isus koji je ostao u Betaniji oprostio se s velikom ljubavlju od svetih žena, Lazara i svoje Blažene Majke. Dao im je i posljednje upute. Vidjela sam kako naš Gospodin priča nasamo sa svojom Majkom i kako joj između ostaloga govori da je poslao Petra, apostola vjere, i Ivana, apostola ljubavi, da pripreme Pashu u Jeruzalemu. Reče Magdaleni, čija je žalost bila neizmjerna, da je njena ljubav velika, ali još uvijek nekako ljudska i da je zbog toga ta njena žalost čini tako nerazumnom.

Također je govorio i o planovima izdajice Jude, a Blažena Djevica je molila za njega. Juda je opet napustio Betaniju da ode u Jeruzalem, pod izlikom da mora platiti neke dugove. Proveo je cijeli dan žureći tamo amo, od jednog Farizeja do drugog, i napokon je utanačio s njima konačni dogovor. Pokazan je vojnicima koji su bili angažirani da zgrabe Isusa. Juda je tako uredio svoje putovanje tamo amo, tako da nitko ne računa na njegovu odsutnost. Vidjela sam sve njegove zločeste sheme i sve njegove misli. Prirodno je bio poduzetan i uslužan, ali ove pozitivne vrline ugušene su pohlepom, ambicijom, zavišću, a za te strasti nije učinio ništa da ih obuzda. Čak i dok Isus nije bio s njim, Juda je izvodio čuda i liječenja bolesnih.

Kad je naš Gospodin rekao svojoj Majci što će se dogoditi, molila ga je najnježnijim načinom da joj dopusti umrijeti s njim. On ju je poticao da pokaže više mirnoće u svojoj žalosti nego druge žene. Rekao joj je da će ponovo ustati od mrtvih i točno joj naznačio mjesto gdje će se pojaviti prvi put pred njom. Nije mnogo plakala, ali bol je bila neopisiva. Bilo je nečega što uliva strahopoštovanje u njenom izgledu duboke sabranosti.

Naš Nebeski Gospodin joj je zahvalio, kao pravi ljubljeni Sin, za svu njenu ljubav koju mu je pružila, tada je zagrli i pritisnu na svoje grudi. Rekao joj je da će duhovno večerati s njom Posljednju večeru, i imenovao joj čas, kad će ona primiti njegovo dragocijeno Tijelo i Krv. Tada je biranim riječima, pun osjećaja, zaželio svima zbogom, davši svakom upute.

Oko podneva, Isus i devetorica apostola otišli su iz Betanije u Jeruzalem, praćeni sedmoricom učenika. Svih sedam je osim Nataniela i Sile bilo iz Jeruzalema i okolice. Među njima bijahu Ivan, Marko i sin siromašne udovice koja je prošli četvrtak bacila novčić u hramsku riznicu, dok je Isus tamo propovijedao. Isus ga je primio u svoju družinu nekoliko dana prije. Svete žene su otišle kasnije.

Isus i njegovi prijatelji išli su oko Maslinske gore, po dolini Jozafat sve do brda Kalvarije. Za vrijeme cijelog puta Isus im je stalno davao upute. Rekao je aposolima da im je dosada davao svoj kruh i vino, ali odsada će im davati svoje Tijelo i Krv, cijeloga sebe – sve što ima i sve što jest.
Lik našeg Gospodina je izgledao tako nježno dok je govorio, kao da je cijela njegova duša disala s njegovih usana. Činilo se kako vene od ljubavi i želje da se sav preda za čovječanstvo.

Učenici ga nisu razumjeli, pa su mislili da govori o Pashalnom janjetu. Nema riječi za opisati ljubav i mirnoću koja se odražavala u zadnjim govorima našeg Gospodina, na putu od Betanije do Jeruzalema.

Sedam učenika koji su slijedili Isusa u Jeruzalem nisu išli s njim do kraja. Odnijeli su ceremonijalnu odjeću u dvoranu večere, a onda su se vratili u kuću Markove majke, Marije.

Kad su Petar i Ivan došli u dvoranu večere s kaležom, svi ceremonijalni habiti već su bili u predvorju. Na zidove su objesili draperije, očistili visoke otvore na zidovima i zapalili tri lampe. Zatim su Petar i Ivan otišli u dolinu Jozafat i pozvali našeg Gospodina i apostole. Učenici i drugi prijatelji koji su također slavili Pashu u dvorani večere, došli su poslije.

MEDITACIJA VI

Posljednja Pasha

Isus i njegovi učenici večerali su Pashalno janje u dvorani Posljednje večere. Podijelili su se u tri grupe. Isus je slavio Pashu s 12 apostola u dvorani Posljednje večere. Nataniel i drugih 12 učenika u prvoj pokrajnjoj sobi, a Elijahim (sin Kleofe i Marije, Helijeve kćeri), koji je bio učenik Ivana Krstitelja, s drugih 12 učenika, u drugoj pokrajnjoj sobi.

Tri janjeta su bila zaklana za žrtvu u hramu, ali četvro janje je žrtvovano u dvorani Posljednje večere, a to je bilo ono koje je Isus blagovao s apostolima. Juda nije bio svjestan ove okolnosti, jer je bio zabavljen spletkarenjem svoje izdaje. Juda se vratio nekoliko trenutaka prije samog obroka, tako da žrtvovanje nije ni vidio.

Najdirljivija je bila scena samog klanja četvrtog janjeta za žrtvu. To se događalo u predvorju dvorane Posljednje večere. Apostoli i drugi učenici su pjevali 118-ti psalam. Isus je govorio o novoj eri koja započinje. Rekao je kako Mojsijeva žrtva i simbol Pashalnog janjeta, upravo sad zadobivaju svoje potpuno ispunjenje i da će se sada janje žrtvovati na isti način kao prije u Egiptu, i da oni stvarno moraju izići iz kuće ropstva.

Posuđe i potrebni instrumenti su pripremljeni. Pomoćnici su donijeli prekrasno janješce, ukrašeno krunom koju je poslala Blažena Djevica Marija. Ona je ostala u sobi s drugim svetim ženama. Janje je pritisnuto leđima ne ploču i privezano kordom oko tijela, a podsjećalo me je na Isusa svezanog za stup kod bičevanja.

Šimunov sin je držao janje za glavu. Isus učini lagani urez vrhom noža u vrat janjeta. Potom je nož dao Šimunovu sinu da završi klanje. Isus je izgledao kao onaj koji je zadao ranu s osjećanjem kajanja i bio je brz u pokretima, premda je njegova pojava odavala ozbiljnost, a način rada, takav, koji izaziva poštovanje. Krv je kapala u lavor. Pomoćnik je donio izopovu

granu. Isus je umoči u krv, ode do vrata i namaza krvlju dovratnike i zasun. Granu je postavio iznad vrata, na nadvratnik.

Tad progovari učenicima, između ostaloga, kako će anđeo zatornik proći pokraj njih, a oni neka slave unutra, bez straha i zabrinutosti. Kada on, pravo Pashalno Janje bude žrtvovan – tada će nova era i nova žrtva započeti, a trajati će do svršetka svijeta.

Tad otiđoše na drugi kraj prostorije, blizu srca gdje je prije stajao Kovčeg saveza. Vatra je već bila razgorena. Isus izlije malo krvi na srce prostorije, posvećujući ga kao oltar. Ostatak krvi i sala baci na vatru, niže oltara. Isus slijeđen apostolima, obiđe prostoriju pjevajući neke psalme, posvećujući prostoriju kao novi Hram.

Sva su vrata za vrijeme ceremonije bila zatvorena. U međuvremenu je Šimunov sin završio pripremanje janjeta. Nabio ga je na kolac, privezujući janjetove noge na poprečni komad drva, rastežući zadnje noge duž kolca. To me je jako podsjećalo na Isusa na križu. Janje je stavljeno u peć, kako bi se ispeklo s druga tri janjeta, koja su donijeli iz hrama.

Židovi su žrtvovali Pashalno janje obvezno u trijemu hrama, ali u raznim dijelovima trijema, ovisno o tome da li je netko bogat, siromašan ili stranac. Pashalno janje koje je Isus blagovao nije žrtvovano u hramu, ali je sve drugo urađeno po propisu Zakona. Isus se ponovo obrati učenicima govoreći kako je janje samo simbolična slika, jer će on sutra biti istinsko Pashalno Janje. Govorio im je i o drugim stvarima koje sam zaboravila.

Kad je Isus završio svoj govor o Pashalnom janjetu i njegovom značenju, došlo je vrijeme za slavljenje. Juda se također vratio. Stolovi su postavljeni. Učenici su obukli haljine za put koje su bile u trijemu, druge sandale, bijelu nošnju sličnu košulji i ogrtač. Ogrtač je bio sprijeda kratak, a straga dugačak, sa širokim rukavima prevrnutima unatrag. Odjeću su opasali pojasom oko struka.

Svaka je grupa otišla za svoj stol. Dva tuceta učenika u pokrajnjim sobama, a naš Gospodin i njegovi apostoli u glavnoj prostoriji tj. dvorani Posljednje večere. Svi su imali štapove, a k stolu su išli dva po dva. Kod stola su ostali stajati svaki na svom mjestu. Ruke su im bile uzdignute i raširene, a štap se oslanjao na nadlakticu.

Stol je bio uzak, visine 15-ak cm iznad čovjekova koljena. U obliku je podsjećao na potkovu. Nasuprot Isusu, u unutrašnjem dijelu polukruga bio je slobodan prostor koji je omogućavao poslužiteljima da stavljaju obroke na stol. Koliko se mogu sjetiti, Ivan, Jakov stariji i Jakov mlađi su sjedili nadesno od Isusa. Nakon njih je bio Bartolomej, pa okolo stola, Toma i Juda Iškariotski. Petar, Andrija i Tadej su sjedili nalijevo od Isusa, pa onda okolo Šimun, Matej i Filip.

Pashalno janje je položeno na zdjelu, nasred stola. Glava mu je počivala na prednjim nogama, koje su bile pričvršćene na poprečnom štapu, a stražnje noge rastegnute duž kolca. Obrok je bio urešen češnjakom. Pokraj je bila zdjela s pečenim Pashalnim mesom. Zatim je slijedila plata sa zelenjem u količini kao i mesa. Bila je još jedna plata s malim strukovima gorkog zelja, koje je imalo izgled aromatičnog bilja. Nasuprot Isusa bila je jedna zdjela s raznim biljem i još jedna koja je sadržavala kao smeđi sos ili nekakav napitak. Pred sobom su imali nekakve zaobljene štruce umjesto tanjura, a koristili su noževe od slonovače.

Nakon molitve majordom je položio nož za rezanje janjeta, na stol pred Isusa. Isus je ulio vino u šest čaša, a po jedna čaša je išla na dva učenika. Isus blagoslovi vino i ispije. Apostoli su pili dvojica iz jedne čaše. Tada naš Gospodin rasječe janje. Apostoli su razdavali komade mesa na kruhu, jedni drugima i svatko je dobio svoj dio. Jeli su žurno, odvajajući meso od kostiju, pomoću svojih noževa od slonovače. Kosti su kasnije spaljene. I zelenje i luk su jeli žurno, umačući ga u sos. Za sve to vrijeme su stajali.

Isus razlomi štrucu beskvasnog kruha, prekri jedan dio i porazdijeli ostatak među apostole. Još jedna čaša vina bi natočena, ali Isus nije pio. 'Uzmite ovo i podijelite između sebe, jer *više odsada neću piti vino, sve dok ga neću piti s vama u kraljevstvu moga Oca.* Kad su ispili čašu, otpjevaše hvalospjeve. Tad je Isus molio ili poučavao, a oni opet operu ruke. Nakon toga posjedaše svatko na svoje mjesto.

Naš Gospodin razreza još jedno janje, koje je odnijeto svetim ženama u dvorišnoj zgradi, gdje su one imale postavljeno za slavlje. Apostoli pojedoše još malo povrća i zelene salate. Naš je Božanski Spasitelj imao izgled neopisive mirnoće i sabranosti, veće nego sam ikad vidjela. Opominjao je apostole neka zaborave sve svoje brige.

Dok je sjedila za stolom s drugim ženama, Blažena Djevica je izgledala najblaža i najmirnija. Kad su druge svete žene došle, pridržavale su joj veo da se njime omota. Svaki njen pokret izražavao je najvišu samokontrolu i blagost duha.

Isprva je Isus razgovaro mirno i blago sa svojim učenicima, ali nakon nekog vremena postao je tužan i ozbiljan. '*Zaista, zaista, kažem vam jedan će me od vas izdati. On je onaj koji umače u istu zdjelu sa mnom'.*

Isus tad razdijeli salatu jer je bila samo jedna zdjela salate. Dade prvo učenicima bliže sebi, pa tako dođe i do Jude koji je sjedio skoro sučelice njemu. Juda je imao zadaću razdjeljivanja drugima. Kad je Isus progovorio o svom izdajici, načinom, koji je sve apostole ispunio nekim strahom, rekao je: *'onaj koji umače u istu zdjelu sa mnom'* , što znači: jedan od dvanaestorice koji jede i pije sa mnom – jedan od onih s kojima jedem kruh.

Tim riječima, nije jasno drugima pokazao prstom na Judu. Jer umočiti ruku u istu zdjelu je bio izraz koji se koristio da se dočara najprijateljskiji i najprisniji odnos. Želio je, međutim, dati upozorenje Judi, koji je tada stvarno istovremeno umočio svoju ruku u zdjelu s našim Gospodinom, jer je Juda tog trena razdjeljivao salatu drugima apostolima. Isus nastavi govoriti: '*Sin čovječji istina ide kako je napisano za njega. Ali, jao onome čovjeku koji Sina čovječjega izdaje. Bolje bi mu bilo da se ni rodio nije.'*

Apostoli su bili vrlo zbunjeni. Svaki od njih uzviknu: '*Da nisam ja?'*, jer bili su potpuno svjesni da nisu skroz razumjeli njegove riječi. Petar se nagnu k Ivanu, iza Isusovih leđa, i namignu mu da ga upita o kome to govori. Petar se bojao, jer se uvjerio mnogo puta, da Isus sve zna, pa je drhtao, da možda on sam nije taj izdajnik.

Ivan je sjedio desno od Isusa. Pošto su svi bili podbočeni lijevom rukom dok su desnom jeli, glave su im bile nagnute k prsima. Tako je njegova glava bila blizu Isusovih prsiju. On nasloni glavu na Isusove grudi i upita: '*Gospodine da nisam ja?'* Nisam vidjela Isusove usne kad mu je odgovorio: '*On je onaj kome dam umočen kruh'.* Ne znam da li mu je prišapnuo, ali Ivan je nekako znao, kad je Isus umočio kruh, koji je bio prekrit salatom, nježno ga dade

Judi, koji je također upitao: *'Da nisam ja Gospodine?'* Isus ga pogleda s ljubavlju i odgovori mu nekim općenitim izrazom.

Među Židovima 'dati umočen kruh', značilo je prijateljstvo i povjerenje. Isus ovdje nudi Judi zalogaj da bi ga upozorio, ne obavještavajući druge o njegovoj krivnji. Ali Judino srce gori bijesom, a za cijelo vrijeme obroka vidjela sam grozno malo stvorenje kako sjedi kraj njegovih stopala, pokatkad se penjući do njegova srca. Nisam vidjela da li je Ivan obavijestio Petra o onom što je saznao od Isusa, ali je pogledom prenio svoj strah na druge.

MEDITACIJA VII

Pranje nogu

Svi su ustali od stola. Dok su neki uređivali svoje haljine kao i obično prije svečane molitve, ušao je majordom s dvojicom slugu da odnese stol. Isus je stajao usred apostola. Govorio im je dugo na najsvečaniji način. Ne mogu točno interpretirati cijeli njegov govor, ali se sjećam da je govorio o kraljevstvu, o odlasku svom Ocu, o tome da ih mora napustiti, da će biti odveden, itd. Dao im je neke upute što se tiče pokore, ispovjedi grijeha, pokajanja i opravdanja.

Osjetila sam da se ove upute odnose na pranje nogu. Čula sam kako su apostoli priznali svoje grijehe, pokajali se za njih, svi osim Jude. Ovaj je Isusov govor bio dug i svečan.

Kad je zaključen, Isus posla Ivana i Jakova mlađeg da odu i donesu vodu iz trijema. Reče apostolima da poredaju stolce u polukrug. Ode sam na trijem gdje se opaše ručnikom. Za to vrijeme apostoli su pričali jedni s drugima, špekulirajući tko bi među njima bio najveći, jer je naš Gospodin najavio kako ih napušta i kako je njegovo kraljevstvo blizu. Tako su se opet osjetili ojačanima u svojoj ideji, da on sigurno ima neke tajne planove. Mislili su da je on govorio o nekom zemaljskom trijumfu koji će napokon biti i njihov trijumf.

U međuvremenu je Isus na trijemu rekao Ivanu da ponese lavor, a Jakovu da ponese vrč s vodom. Tako su ušli u dvoranu, a majordom je donio još jedan prazni lavor.

Isus se vratio svojim učenicima na tako ponizan način, uputi im par riječi prijekora s obzirom na ono o čemu su tako žučljivo razgovarali. Između ostaloga je rekao da je on sam njihov sluga i da sjednu da im opere noge. Sjeli su u istom rasporedu kao što su sjedili za stolom. Isus je išao od jednog do drugog, izlijevo vodu iz vrča koji je Ivan držao, na noge svakog od njih. Uzimao je kraj ručnika kojim je bio opasan i brisao ih. Najnježniji i najljupkiji je bio način na koji je to Isus izvodio, tako se ponizujući pred nogama apostola.

Kad je došao red na Petra, on je pokušao kroz poniznost spriječiti Isusa da mu pere noge: *'Gospodine ti da meni pereš noge'.* Isus odgovori: '*Što ja činim ti ne razumiješ sad, ali ćeš razumjeti poslije'.* Čini mi se da mu je rekao privatno: 'Šimune, zaslužio si od moga Oca da ti otkrije tko sam ja, otkuda dolazim i kamo idem. Samo si ti to brzo ispovjedio. Zato ću na tebi izgraditi moju Crkvu, i vrata paklena neće je nadvladati. Moja će moć ostati na tvojim nasljednicima do kraja svijeta.'

Isus ga pokaza svim drugim apostolima i reče da kad njega više ne bude s njima, Petar će popuniti njegovo mjesto za sve njih. Petar reče: '*Nećeš mi nikada prati noge!*' Naš Gospodin odgovori: '*Ako ti ne operem noge nećeš imati dijela sa mnom.*' Tada Petar izjavi: '*Gospodine, onda ne samo moje noge, nego i ruke i glavu'.* Isus odgovori: '*Tko je opran, ne treba ništa prati osim nogu i cijeli je čist. A vi ste čisti, ali ne svi.*'

Ovim zadnjim riječima je mislio na Judu. Govorio je o pranju nogu kao o značajnom očišćenju od dnevnih pogrešaka, jer stopala su u stalnom doticaju sa zemljom, pa su tako izložena prljanju, osim, ako velika pažnja nije upotrijebljena.

Ovo pranje nogu je bilo duhovno pranje. Služilo je kao neka vrsta odrješenja od grijeha. Petar u svom žaru ništa od toga nije vidio, nego samo veliko poniženje svoga Učitelja. Ništa nije znao ni o tome, kako će se Isus, da bi ga spasio, već sutradan poniziti sve do sramotne smrti na križu.

Kad je Isus prao noge Judi to je činio na najljubazniji i najosjećajniji način. Nagnuo je svoje sveto lice sve do stopala izdajice. Tihim glasom ga je pozvao da bar sad pogleda u svoju nutrinu, jer da je već izdajnik cijelu ovu zadnju godinu.

Juda je izgledao zabrinuto, pa se nije osvrtao na Isusove riječi. Razgovarao je s Ivanom, našto se Petar razbjesnio i uzviknuo: 'Juda, Učitelj ti govori!' Tad Juda da Isusu neki nejasan, mutan odgovor, kao, 'Sačuvaj Bože, Učitelju'.

Drugi nisu primjetili da Isus razgovara s Judom, jer su njegove riječi bile izreknute potiho, da oni ne čuju, a osim toga svi su bili zabavljeni obuvanjem sandala. Ništa u toku cijele Pashe, nije toliko ražalostilo Isusa, kao Judina izdaja. Isus na kraju opra noge i Ivanu i Jakovu.

Tad je opet govorio na temu poniznosti. Govorio im je da je on najveći među njima, a opet je njihov sluga. Zbog toga moraju oni jedni drugima prati noge. Tad Isus obuče svoju haljinu, a apostoli odlože svoju nošnju, koju su opasali prije blagovanja Pashalnog janjeta.

MEDITACIJA VIII

Ustanovljenje Svete Euharistije

Naredbom našeg Gospodina, majordom je ponovo postavio stol nasred sobe. Stajao je s jednim vrčem punim vina, a drugi pun vode je stavio ispod stola. Petar i Ivan su došli do srca prostorije. Donijeli su kalež koji su uzeli od Serafije, a koji je još bio umotan u svoj pokrov. Nosili su ga između sebe kao da nose tabernakul. Postavili su ga na stol pred Isusa.

Tamo je stajala jedna ovalna plata s tri lijepe bijele štruce, postavljene na komad platna. Pokraj njih su bile polovice štruca koje je Isus prethodno ostavio u stranu za vrijeme Pashalnog obroka. Također su bili i vrčevi napunjeni vodom i vinom. Bile su i tri kutijice. Prva je sadržavala gustu pomast, druga tekuće ulje, a treća je bila prazna.

U davna vremena, svi prisutni su jeli od iste štruce i pili iz iste čaše, sve do kraja obroka. Tako su izražavali svoje bratstvo i prijateljstvo, gostoprimstvo i oproštaj kod odlaska. Mislim da Sveto pismo sadrži ponešto o tom običaju.

Na dan Posljednje večere Isus je uzdigao ovaj običaj, koji je do sada bio više simboličan i živopisan obred, na razinu dostojanstva najsvetijeg sakramenta. Jedna od optužbi iznesenih protiv Isusa u Kajfinu domu, u povodu izdaje Jude, je bila da je Isus uveo novinu u Pashalnu ceremoniju, ali je Nikodem dokazao da Pisma sadrže taj stari običaj.

Isus je sjedio između Petra i Ivana. Vrata su bila zaprta. Sve je učinjeno na najmisteriozniji i najveličanstveniji način. Kad je kalež bio odmotan iz pokrova, Isus je molio i govorio svojim apostolima s krajnjom srdačnošću. Čula sam ga kako im objašnjava značenje Večere i cijele ceremonije, a ja sam se odmah sjetila svećenika kako poučava druge kako da slave Misu.

Zatim, s daske na kojoj su vrčevi stajali, Isus uze neku policu s utorima. Uze i komad bijela platna kojim je kalež bio prekriven. Raširi platno po polici i dasci. Zatim podiže ovalnu pliticu koju postavi na istu policu, na vrh kaleža. Tad uze štruce ispod platna kojim su bile pokrite i postavi ih ispred sebe na dasku. Izvuče iz kaleža malu vazu i poreda šest čašica. Tad blagoslovi kruh i ulje, nakon čega ih s obje ruke podiže u zrak. Podiže oči k nebu, pomoli se i sve vrati na stol, ponovo pokrivajući sve.

Tada uze kalež. Petar uli malo vina. Ivan uli malo vode koju je Isus prethodno blagoslovio. Doda još malo vode u žličicu i sve uli u kalež. Tad blagoslovi kalež, podiže ga s molitvom u zrak, učini oblation (?) i nakon taga ga vrati na stol.

Ivan i Petar izliše malo vode na njegove ruke, koje je držao iznad plate na kojoj su stajale štruce. Tad uze malo vode u žličicu koja je stajala umetnuta u kalež i proli tu vodu po štrucama. Nakon toga posuda s vodom prođe oko stola, tako da su svi apostoli oprali ruke u njoj. Ne sjećam se da li je to baš striktni red u kojem se ceremonija izvodila, ali znam da me sve podsjećalo na točan način svetog žrtvovanja kod Mise.

U međuvremenu, naš Gospodin je postajao sve nježniji i nježniji, ljubak u ponašanju. Reče apostolima da će im dati sve što ima, naime, cijelog sebe. Izgledao je skroz promijenjen pomoću ljubavi. Vidjela sam ga kao prozirnog, sve dok nije nalikovao osvjetljenoj sjeni.

Razlomi kruh na nekoliko dijelova, koje postavi na platno. Uze jedan kraj platna i sav kruh uspe u kalež. U trenutku kad to učini čini mi se da sam vidjela Blaženu Djevicu kako prima Presveti Sakrament na duhovan način, premda ona nije bila prisutna u dvorani. Ne znam kako je to učinjeno, ali čini mi se da je ušla u dvoranu bez da je doticala tlo. Došla je pred našeg Gospodina da primi Svetu Euharistiju, nakon koje je više nisam vidjela. Isus joj je jutros u Betaniji rekao da će blagovati Pashu s njom na duhovan način. Tad joj je imenovao i čas kad će se to dogoditi, a ona neka se uteče molitvi kako bi duhovno primila Sakrament.

Opet je poučavao i molio. Riječi su mu izlazile iz usta kao vatra i svjetlo, i ulazile u svakog apostola, s iznimkom Jude. Uze platu s komadima kruha (ne sjećam se da li ih je postavio na kalež) i reče: '*Uzmite i jedite. Ovo je moje tijelo koje se za vas predaje.'* Ispruži desnicu kao da blagoslivalja, a istovremeno briljantno svjetlo iziđe iz njega. Njegove riječi bijahu jasne. Kruh od njega uđe u usta apostola kao svijetla supstanca, a svjetlo kao da je prodiralo kroz njih i okruživalo ih sve. Samo je Juda ostao u mraku.

Isus dade kruh prvo Petru, zatim Ivanu, a onda dade znak Judi da priđe. (opaska: Ana nije baš sigurna da se podjela Presvetog Sakramenta dogodila baš ovim redoslijedom, jer u nekim drugim prilikama vidjela je kako Ivan zadnji prima Pričest). Juda je tako bio treći koji je primio Presveti Sakrament, ali riječi našeg Gospodina kao da su se odbijale od usta izdajice, i vraćale se svom Božanskom Autoru. Bila sam smetena gledajući ovo, tako da teško mogu opisati svoje osjećaje. Isus mu reče: '*Ono što činiš, čini brzo'*. Tad je Isus podijelio Blagoslovljeni Sakrament drugim apostolima koji su mu prilazili dva po dva.

Isus podiže kalež, držeći ga za dvije ručkice u visinu svojih očiju i izgovori riječi pretvorbe. Dok je to radio izgledao je potpuno promijenjen, kao proziran, i kao da cijeli prelazi u ono što će podijeliti svojim apostolima. Dade Petru i Ivanu piti iz kaleža koji je držao, a onda ga postavi na stol.

Ivan pretoči Presvetu Krv iz kaleža u male čašice, a Petar ih je davao drugim apostolima. Po dvojica su pili iz jedne čaše. Čini mi se, ali nisam baš sigurna, da je i Juda također sudjelovao u pijenju. Nije se vratio na svoje mjesto, nego je odmah napustio dvoranu, a drugi apostoli su mislili da je Juda poslan na neki zadatak od Isusa.

Otišao je bez molitve ili zahvale. Možete shvatiti koliko je griješno zanemariti zahvaliti za našu zemaljsku hranu koju primamo svaki dan, a kamoli za primanje Životvornog Kruha Anđeoskog. Za vrijeme cijele večere vidjela sam jedno strašno malo stvorenje, s jednim stopalom kao osušenom kosti, kako je stalno kraj Judinih nogu. Međutim, kad je stigao do vrata vidjela sam tri đavla oko njega. Jedan mu je ulazio u usta, drugi mu je urgirao što raditi, a treći je išao ispred njega. Bila je noć, a oni kao da su ga obasjavali, tad je izjurio van kao luđak u mrak.

Naš Gospodin izli par kapi Svete Krvi što je ostala u kaležu u malu vazu o kojoj sam prije govorila. Postavi prste iznad kaleža dok su Petar i Ivan izlijevali po njegovim rukama vodu i vino. Učinivši to, dao im je ponovo piti iz kaleža. Ono što je ostalo, izliveno je u male čaše i razdjeljeno drugim apostolima.

Isus obrisa kalež, stavi malu vazu u kojoj je bio ostatak Svete krvi u njega, a preko svega postavi platu s ostacima posvećena kruha. Zatim kalež pokri pokrovom, omota ga i postavi usred šest malih čaša. Vidjela sam kako apostoli u zajednici, primaju ove ostatke Presvetog Sakramenta, nakon Isusova Uskrsnuća.
Ne sjećam se da sam vidjela našeg Gospodina da sam jede ili pije posvećene elemente, niti sam vidjela Melkisedeka kad je prikazivao vino i kruh, da ih kuša. Objašnjeno mi je zašto svećenici sudjeluju u gozbi, premda Isus nije.

Sad sestra Emerih iznenada pogleda u vis, činilo se kao da sluša. Neka objašnjenja su joj dana o toj temi, ali slijedeće riječi su bile sve što je ponovila: 'da je služba podjeljivanja dana anđelima, oni ne bi imali udjela u njoj, ali ako svećenici ne sudjeluju, Presveta Euharistija će se izgubiti – to je tako uređeno, da tek kroz njihovo sudjelovanje Euharistija ostaje uščuvana.'

Bilo je neke neopisive svečanosti i reda u svemu što je Isus činio za vrijeme Svete Euharistije. Svaki njegov pokret je bio veličanstven. Nekoliko puta za vrijeme ceremonije, primjetila sam kako se apostoli naklanjaju jedan drugome, na isti način, kao što to rade naši svećenici.

MEDITACIJA IX

Privatne upute i posvećenja

Isus je dao svojim apostolima neke osobne upute. Rekao im je kako će sačuvati Presveti Sakrament u spomen na njega, čak do kraja svijeta. Poučio ih je neophodnim formama kod upotrebe i komunikacije, na koji način i gdje, i koliko da pouče i objave ovu tajnu. Konačno im je rekao gdje će primiti ono što je ostalo od posvećenih supstanci, kada da ga podijele Presvetoj Djevici, i kako da se posvete nakon što im on pošalje Božanskog Utješitelja.

Tad je govorio o svećeništvu, svetom pomazanju i pripremama za Krizmu i Sveto ulje. (opaska: Nakon nekoliko godina, pisac ovih redaka je pročitao u latinskom izdanju 'Rimskog katekizma' (Mayence, Muller) ono što se odnosi na sakrament Potvrde. Prema tradiciji svetog pape Fabijana, nakon ustanovljenja Svete Euharistije, Isus je poučio svoje apostole na koji način da pripreme svetu Krizmu (Potvrdu). Papa izričito veli u 54-om paragrafu njegove 'Druge epistle' biskupima Istoka: 'Naši predčasnici su primili od apostola i predali nama, da je naš Spasitelj Isus Krist, nakon što je večerao Posljednju večeru sa svojim apostolima i oprao im noge, poučio ih kako se priprema sveta Krizma).

Bile su tamo tri kutijice. Dvije su sadržavale smjesu ulja i pomasti. Poučio ih je kako da naprave tu smjesu, koje dijelove tijela treba pomazati i u kojim slučajevima. Sjećam se, između ostaloga, da je spomenuo slučaj u kojem se Sveta Euharistija ne može podijeliti. Možda se ono što je rekao odnosilo na Posljednju pomast, jer mi sjećanja na ovo nisu baš bistra.

Govorio je o raznim vrstama pomazanja. Posebno je govorio o pomazanjima kraljeva. Rekao je da čak i pokvareni kraljevi koji su pomazani, izvlače iz toga pomazanja posebnu snagu. Stavio je pomast i ulje u praznu kutiju, da bi ih pomiješao. Ne mogu reći sa sigurnošću da li je to bilo baš tada, ili je u vrijeme posvećenja kruha blagoslovio ulje.

Tad sam vidjela Isusa kako je pomazao Petra i Ivana. Prvo je na njihove ruke izlio vodu, kojom je prethodno oprao svoje ruke, koju je dao njima dvojici i piti iz kaleža. Tad položi svoje ruke na njihova ramena i glavu. Za to vrijeme, oni su držali sklopljene ruke, isprepletenih prstiju, duboko mu se naklonivši – nisam sigurna da li su klečali. On pomaza palac i kažiprst svakom od njih i uljem napravi znak križa na njihovom čelu. Reče da će ovo ostati s njima sve do kraja svijeta.

Jakov mlađi, Andrija, Jakov stariji i Bartolomej su također bili pomazani. Vidjela sam kako je na Petrovim prsima prekrižio neku vrstu štole, omotavši je oko vrata. Na druge je jednostavno položio štolu ukriž, od desnog ramena k lijevom. Ne mogu baš reći da li se to zbilo u vrijeme ustanovljenja Presvetog Sakramenta ili zasebno.

Shvatila sam da je Isus pomazanjem prenio apostolima nešto bitno i nadnaravno, ali to je iznad mog poimanja. Rekao im je da bi trebali prije nego dođe Duh Sveti posvećivati kruh i vino, kao i pomazivati druge apostole. Dano mi je vidjeti kako su na dan Pedesetnice, Petar i Ivan polagali ruke na druge apostole, a tjedan dana poslije i na neke druge učenike.

Nakon Uskrsnuća, Ivan je prvi put dao Presveti Sakrament Blaženoj Djevici. Taj je događaj proslavljen kao blagdan među apostolima. Taj se blagdan međutim nije održao u vojujućoj Crkvi, ali sam vidjela kako se ponovo slaviti u trijumfirajućoj Crkvi. Vidjela sam da su prvih

nekoliko dana nakon Pedesetnice, samo Ivan i Petar posvećivali Presvetu Euharistiju, ali nakon toga su i drugi posvećivali.

Slijedilo je blagoslivljanje ognja od našeg Gospodina. Vatra je bila u mjedenoj posudi, a nakon toga su brinuli da se nikad ne ugasi. Bila je postavljena blizu Presvetog Sakramenta, u jednom dijelu prastarog srca prostorije. Odatle je vatra bila raznošena kad god je bila potrebna za neke duhovne potrebe.

Sve ovo što je Isus učinio, bilo je učinjeno zatvoreno pogledima drugih. Jednako je i poučavao u privatnosti. Crkva je zadržala sve ono što je bitno od ovih svetih uputa, a pod vodstvom Svetog Duha je razvila i usvojila sve prema svojim potrebama.

Nije mi dano vidjeti, da li su Petar i Ivan obadva pomazani za biskupe ili samo Petar, a Ivan za svećenika. Niti mi je dano vidjeti na koje dostojanstvo su uzdignuta ostala četiri apostola. Čini mi se da je različit način postavljanja štole na apostole, značio i različit stupanj dostojanstva.

Kada su ove svete ceremonije završile, kalež pokraj kojeg je stajala posvećena pomast, bi ponovo razotkriven. Petar i Ivan odnesoše Presveti Sakrament u stražnji dio prostorije, koji je bio odvojen od ostatka zastorom i otada je to postalo Svetohranište. Mjesto gdje je postavljen Presveti Sakrament nije bilo daleko od Pashalne peći. Josip iz Arimateje i Nikodem su se brinuli za Svetište, kao i za dvoranu, kad su apostoli bili odsutni.

Isus ponovo pouči apostole poprilično dugim govorom. Ponovo je molio nekoliko puta.Činilo se kako često komunicira sa svojim Nebeskim Ocem, i kako je preplavljen oduševljenjem i ljubavlju. Apostoli su također bili puni radosti i žara. Pitali su ga razna pitanja, na koja je on direktno odgovarao. Pisma mora da sadrže puno od ovih pouka i razgovora.

Petru i Ivanu je rekao različite stvari, koje će oni poslije obznatiti apostolima. Apostoli će poslije reći drugim učenicima i svetim ženama. Nasamo je razgovarao s Ivanom, kome je rekao da će živjeti duže od svih drugih apostola. Govorio mu je i o sedmorim Crkvama, nekim krunama i anđelima. Poučio ga je značenju raznih misterija i slika koje pokazuju, prema mom vjerovanju, razne epohe povijesti. Ostali apostoli su bili pomalo ljubomorni na ove Isusove povjerljive razgovore s Ivanom.

Isus progovori o izdajici. 'Sad izdajica učini ovo ili ono', a ja sam vidjela Judu da radi baš ono što Isus govori. Budući je Petar žestoko protestirao da će on ostati uvijek vjeran, naš Gospodin mu reče: '*Šimune, Šimune, pogledaj, sotona te zaželi rešetati kao pšenicu. Ali, ja sam molio za tebe, da tvoja vjera ne malakše. A, ti kad dođeš sebi, učvrsti svoju braću.'*

Ponovo naš Gospodin reče da tamo gdje on ide oni ne mogu. Tad Petar uzviknu: '*Gospodine, spreman sam s tobom ići i u zatvor i u smrt.'* Isus odgovori: '*Zaista, zaista, kažem ti, prije nego pijetao dvaput zapjeva, tri puta ćeš me zatajiti.'*

Obzanivši apostolima da im je vrijeme kušnje na dohvat ruke, još reče: '*Kad sam vas poslao bez torbe ili kese, ili sandala, da li vam je što nedostajalo?'* Oni odgovore: '*Ništa.'* On nastavi: *'Ali sad, tko ima torbu neka je ponese, također i kesu, a onaj koji nema, neka proda svoj ogrtač i kupi mač. Jer, kažem vam, da sve ono što je napisano u Pismima, mora se ispuniti na meni: MEĐU ZLIKOVCE BI UBROJEN. Jer, stvari koje se mene tiču imaju svoj kraj.'*

Apostoli razumješe njegove riječi samo površno. Petar mu pokaza dva mača, koja su bila kratka i debela, kao mesarski noževi. Isus reče: '*Dosta je.* Idemo odavde'. Tad otpjevaše zahvalne psalme, pomaknuše stol ustranu i odoše na trijem.

Tamo Isus srete svoju Majku, Mariju Kleofinu i Magdalenu, koja ga je iskreno molila da ne ide na Maslinsku goru, jer je čula kako se šire glasine da ga njegovi neprijatelji traže kako bi ga uhapsili. Ali, Isus ju je utješio s nekoliko riječi. Tad požuri napolje – bilo je oko 21 sat. Išli su putem kojim su Petar i Ivan došli na Posljednju večeru. Uputiše se k Maslinskoj gori.

Uvijek sam vidjela Pashu i ustanovljenje Presvetog Sakramenta. kako se događaju prethodno opisanim redoslijedom. Svaki put kad bi tome prisustvovala, osjećaji bi buknuli i uzbuđenje bi bilo veliko, pa nisam uvijek mogla jasno uvidjeti sve detalje. Ali, sad sam sve vidjela puno određenije i jasnije.

Nemam riječi za opisati kako bolan i iscrpljuć je pogled na skrivene zakutke srca, ljubavi i postojanosti našeg Spasitelja, a poznavati u isto vrijeme sve što će ga uskoro zadesiti. To se uopće ne može promatrati vanjskim očima. Srce je preplavljeno divljenjem, zahvalnošću i ljubavlju – ljudska sljepoća izgleda sasvim suprotno – a duša je preplavljena tugom na pomisao o nezahvalnosti čitavog svijeta i svih njegovih grijeha.

Blagovanje Pashalnog janjeta izvedeno je od Isusa žurno i bez imalo komfora, sa svim legalnim uredbama. Farizeji su imali naviku dodavanja nekih praznovjernih ceremonija i dodatnih minuta, pa se ceremonija blagovanja odugovlačila.

MUKA (PASIJA)

'Ako ne znate kako da meditirate o visokim i nebeskim stvarima, zaustavite se na Muci Kristovoj i željno boravite u njegovim svetim ranama. Jer, ako se pobožno sakrijete u drage rane Isusove, osjetiti ćete veliku utjehu u nevoljama.' ('Nasljeduj Krista', knjiga 2, poglavlje1).

Uvod

Uvečer 18. veljače 1823., jedan je prijatelj prišao krevetu sestre Emerih gdje je ležala, očito zaspavši. Bio je zapanjen ljepotom i bolnim izgledom njena lika. Osjeti se potaknut iznutra uzdići svoje srce Bogu i ponuditi Vječnom Ocu, Muku Kristovu, u zajedništvu s trpljenjima svih onih koji nose svoj križ za njim.

Dok je molio ovu kratku molitvu, slučajno baci pogled na stigmazirane ruke sestre Emerih. Ona ih odmah sakrije pod pokrivač, trgnuvši se kao netko tko dobije udarac. On se na to iznenadi, pa je upita: 'Što ti se dogodilo?' 'Svašta' odgovori izražajnim tonom. Dok je razmišljao što bi to moglo značiti, ona je izgleda spavala. Nakon četvrt sata odjednom poskoči sa žestinom kao kad se osoba bori s drugom osobom, ispruži obje ruke, čvrsto stisnuvši šake kao da odbija neprijatelja s druge strane kreveta, povika srditim glasom: 'Što si mislio s tim ugovorom iz Magdale?'

Tad nastavi vatreno govoriti osobi s kojom se prepirala – 'Da, to je proklet duh – lažac od početka – sotona, koji mu je prišao s ugovorom iz Magdale i s drugim stvarima iste prirode, rekavši da je potrošio sav taj novac na sebe.' Kad on upita, 'Tko je potrošio novac? O kome to govoriš?', ona odgovori, 'Isus, moj divni Zaručnik, na Maslinkoj gori.'

Tad se ponovo okrenu ulijevo s prijetećim gestama, i uzviknu, 'Što ti misliš, o oče laži, sa tim ugovorom iz Magdale? Zar on nije oslobodio 27 siromašnih zarobljenika u Tirzi, s novcem dobivenim od prodaje Magdale? Vidjela sam ga, a ti se usuđuješ reći da je donio zbrku na cijelo imanje, istjeravši njegove stanovnike i da je potratio novac koji je dobio prodajom? Ali tvoje vrijeme dolazi, prokleti duše! Bit ćeš okovan u lance, a njegova peta će ti zgaziti glavu.'

Ovdje je bila prekinuta u izlaganju, ulaskom neke druge osobe. Njen prijatelj je pomislio da je u delirijumu i sažaljevao ju je. Sutradan ujutro priznala je da je sinoć zamišljala sebe kako slijedi Spasitelja do Maslinske gore, nakon ustanovljenja Presvete Euharistije. Ali, tad je netko pogledao njene stigme na rukama s nekim obožavanjem, shvati užasnuto da je to učinjeno u prisutnosti Isusovoj, pa ih je brzo skrila s osjećajem boli.

Tad je opisala svoje vizije koje su se dogodile u Maslinskom vrtu. Budući je iznosila još nekoliko dana te doživljaje, prijatelj koji ju je slušao nije mogao povezati razne scene Muke u jednu cjelinu. Ali, za vrijeme Korizme, opet je slavila borbu našeg Gospodina sa sotonom u pustinji. Osobno je morala izdržati u svojem tijelu i duhu, mnoga iskušenja i patnje. Otuda nekoliko prekida iznošenja tijeka Muke, koja su se poslije popunila njenim naknadnim izvještajima.

Uobičajeno je govorila njemačkim dijalektom. Ali, kad je bila u stanju ekstaze, jezik joj je postajao čistiji, a opisi su poprimali dječju jednostavnost i oplemenjena nadahnuća. Njen prijatelj je odmah čim bi se vratio u svoj stan zapisivao sve što je rekla. Jer, rijetko bi što mogao pribilježiti u njenoj prisutnosti.

Darivatelj svega dobroga, udijelio mu je memoriju, žar i snagu da podnosi mnoge nevolje i umor, tako da je mogao dovesti svoj posao do svršetka. Savjest mu je govorila da je učinio sve što je mogao. Ponizno moli čitatelja, ako je zadovoljan rezultatima njegova rada, da mu udijeli milostinju jedne uobičajene molitve.

Poglavlje I

Isus u Maslinskom vrtu

Kad je Isus napustio dvoranu Posljednje večere sa svojih jedanaest apostola, nakon ustanovljenja Veličajnog Oltarskog Sakramenta, duša mu posta potištena, a žalost mu se povećavala. Povede jedanaestoricu sporednim putem do doline Jozafat. Kad su napuštali kuću, vidjela sam mjesec, koji ne bijaše još sasvim pun, kako se diže iznad brda.

Naš Božanski Gospodin, dok je išao s apostolima po toj dolini, pričao im je kako će jednog dana doći suditi svijetu, ali ne kao siromah i ponizni, već kao onaj što on i jest, a ljudi će drhtati od straha i plakati: '*Planine padnite na nas!'* Njegovi ga učenici uopće nisu razumjeli. Mislili su, i to ne prvi put te noći, da je slabost i iscrpljenost utjecala na njegov um.

Ponovo im reče: *'Svi ćete se vi sablazni o mene ove noći. Jer pisano je: UDARITI ĆU PASTIRA, A OVCE ĆE SE RAZBJEŽATI. Ali nakon što ponovo budem uzdignut, ići ću pred vama u Galileju.'*

Apostoli su bili još ushićeni u duhu, primanjem Presvetog Sakramenta, a svečane Isusove riječi su ih nadahnjivale. Žarko su se natiskivali oko njega i izražavali svoju ljubav na tisuće raznih načina, iskreno protestirajući da ga nikad neće napustiti. Dok su tako nastavljali razgovarati, Petar uzviknu: '*Ako se i svi sablazne o tebe, ja se nikad neću!*, a naš mu Gospodin odgovori: '*Zaista kažem ti, još ove noći, prije nego pijetao zapjeva dvaput, tri puta ćeš me zanijekati.'*

Ali Petar je i dalje inzistirao, govoreći: *'Pa da mi je i umrijeti za te, neću te zanijekati.'* A tako su govorili i svi ostali. Nastavili su hodati i zastajkivati naizmjence, jer se žalost našeg Gospodina povećavala. Apostoli su ga pokušavali utješiti ljudskim argumentima, uvjeravajući ga da se ono što je prorekao, ne mora obistiniti. Već su se umorili u ovim jalovim naporima uvjeravanja, a počeli su i sumnjati, napadani napašću.

Prešli su potok Cedron, ne preko mosta gdje će Isus za nekoliko sati proći kao zarobljenik, nego drugim, jer su išli sporednim putem. Išli su u Getsemani koji je bio udaljen oko 3 km od dvorane Posljednje večere, jer je od dvorane do doline Jozafat bilo oko 1,5 km, a isto toliko od doline do Getsemanija. Mjesto zvano Getsemani (gdje je Isus s učenicima nekoliko puta prije prenoćio) bilo je okruženo živicom. U njemu je bilo samo par voćaka i neko cvijeće. Izvan njega, bilo je nekoliko napuštenih ruiniranih građevina.

Apostoli i nekoliko drugih osoba, imali su ključ od ovog vrta, koji su koristili za odmor i mjesto mira za molitvu. Nekoliko sjenica od granja i lišća bilo je podignuto unutar vrta. Osmorica apostola su ostali u ovom vrtu, pa su tek kasnije bili pridruženi ostalima učenicima. Maslinski vrt je bio otvoren vrt, a staza ga je razdvajala od Getsemanija. Bio je okružen samo glinenim zidom. Bio je to manji vrt od Getsemanija. U njemu je bilo nekoliko spilja, terasastih uzdignuća i puno stabala maslina, tako da je među njima bilo lako pronaći prikladno mjesto za molitvu i meditaciju. Ondje gdje je vrt bio najdivljiji, tamo je Isus otišao moliti.

Bilo je oko 21 sat kad je Isus stigao u Getsemani s učenicima. Mjesec je bio visoko uzdignut obasjavajući sve mjesečinom, premda je zemlja još bila u mraku. Isus je bio najžalosniji, rekavši apostolima da se opasnost približava. Učenici su se osjećali nelagodno. Reče osmorici apostola da ostanu u Getsemaniju dok se on ide pomoliti.

Sa sobom je poveo Petra, Ivana i Jakova. Uđe u Maslinski vrt i ode malo dublje u nj. Nemam riječi za opisati žalost koja je tištila njegovu dušu, jer je dolazilo vrijeme kušnje. Ivan ga upita, kako to da on, koji je dosada uvijek tješio njih, sada može biti tako snužden. *'Duša mi je žalosna do smrti',* bijaše njegov odgovor.

Gledao je kako ga trpljenja i iskušenja počinju okruživati sa svih strana, približavajući se sve bliže i bliže, nošeni oblacima, pod formama strašnih stvorenja. Tada je to bilo kad je rekao trojici apostola: *'Ostanite tu i bdijte sa mnom. Molite da ne padnete u napast.'* Isus ode nekoliko koraka ulijevo, pa niz brdo i sakri se ispod stijene u spilji. Spilja je bila duboka oko 2 metra. Apostoli su ostali gore iznad njega, kao u nekakvom udubljenju u zemlji.

Ako ste ulazili u spilju tlo je postepeno padalo. Biljke koje su visjele sa stjene skrivale su unutrašnjost od ljudi izvana, kao nekim zastorom. Kad je Isus otišao od učenika, vidjela sam kako ga okružuju tj. skoro stiskaju, brojna strašna stvorenja

Bol i jad duše nastavili su rasti, a cijelo tijelo mu je drhtalo. Tad uđe u spilju moliti se. Ušao je kao zalutali putnik koji žurno traži sklonište od iznenadne oluje, a zastrašujuće vizije su ga pritiskale čak i tamo, postajavši sve razgovjetnije i jasnije. Jao! Ova mala spilja čini se da je sadržavala groznu sliku svih grijeha koji su ikad bili počinjeni od pada Adama, pa do kraja svijeta, kao i kazne koje ti grijesi zaslužuju.

To je bilo baš tu, na Maslinskoj gori, kada su se Adam i Eva sklonili kad su istjerani iz raja da lutaju kao beskućnici po zemlji. Tu su plakali i oplakivali se, baš u toj spilji. Osjetila sam kako je Isus, predavši se Božanskoj pravednosti u zadovoljštinu za sve grijehe svijeta, vratio na neki način i svoje Božanstvo u grudi svoga Presvetog Trojstva, koncentrirajući se tako reći, na svoju čistoću, ljubaznost i nevinu ljudskost. Ojačan samo neizrecivom ljubavlju, predao se tjeskobi i trpljenju.

Pade na lice, svladan neizrecivom tugom i svim grijesima svijeta, koji su se odigravali pred njim, pod bezbrojnim formama i u svoj svojoj stvarnoj pokvarenosti. Preuzeo ih je sve na sebe. U svojoj molitvi ponudi svoju božansku Osobnost, pravdi svoga Nebeskog Oca, radi plaćanja tako groznih dugova.

Ali sotona, koji je bio ustoličen usred svih tih užasa, napunjen đavolskom radošću gledajući ih, dao je oduška svome bijesu protiv Isusa. Prikaza pred očima njegove duše sve grozne vizije, istovremeno se obrativši Isusovom štovanom čovještvu, ovim i sličnim riječima: 'Uzimaš li čak i ovaj grijeh na se? Jesi li voljan snositi njihovu kaznu? Jesi li spreman zadovoljiti za sve ove grijehe?'

Sad siđe s Neba jedna duga zraka svjetla, kao osvjetljena staza u zraku. To je bila procesija anđela, koji su došli do Isusa i ojačavši ga, iznova mu vratiše snagu. I ostatak spilje je bio popunjen strašnim vizijama naših grijeha.

Isus ih sve uze na sebe. To časno srce, koje je bilo napunjeno najvećom ljubavlju za Boga i čovjeka, sad je bilo preplavljeno tjeskobom i težinom tako odvratnih zločina. Kad je ova velika masa opačina, kao valovi neizmjerna oceana prešla preko njegove duše, sotona dovede na nj još brojnija iskušenja, kao što je to činio i u pustinji, čak se usudivši navesti razne optužbe protiv njega.

'I ti ćeš uzeti sve ove stvari na se', uzviknu sotona, 'ti koji se nisi uopće okaljao?' Tad okrivi našeg Gospodina s paklenom drskošću, za mnoštvo prividnih grijeha. Pokazao mu je greške njegovih sljedbenika i učenika, skandale koje su oni prouzročili, nemire u svijetu koje su potakli napuštajući starinske običaje.

Nijedan Farizej, kako god lukav i bezobziran, ne bi mogao nadmašiti sotonu u ovom slučaju. Predbacio je Isusu da je on uzrokom pokolja Nevine dječice, kao i patnja svojih roditelja u Egiptu. Predbacio mu je kako nije spasio Ivana Krstitelja od smrti, da je donio neslogu u obitelji, da je štitio ljude sumnjiva karaktera, da je odbio izliječiti izvjesne ljude, da je oštetio stanovnike Geraze dozvolivši opsjednutome da ispretura njihove kace, a demonima da uđu u svinje i podave se u jezeru (opaska: 11. studenog 1812., Ana je u svojim vizijama Isusova javnog djelovanja vidjela našeg Gospodina kako je dopustio đavlima koje je izgnao iz

opsjednutog iz Geraze, da uđu u krdo svinja. Također je vidjela, u posebnoj prilici, da je opsjednuti prvo isprevrtao veliku kacu koja je bila napunjena nekom fermentiranom tekućinom). Optužio ga je, da je napustio svoju obitelj i potratio imovinu drugih.

Jednom riječju, sotona je u svojoj nadi da pokoleba Isusa, sugerirao Isusu razne misli koje su mogle napastovati, kao što to radi svakom običnom smrtniku. Jer, bilo je nekako skriveno sotoni, da je Isus Sin Božji, pa ga je samo kušao kao obična čovjeka. Naš Božanski Spasitelj dopustio je svom čovještvu da prevagne nad Božanstvom, jer mu se svidjelo izdržati čak i kušnje kojima su svete duše napadane na času smrti, tako razmatrajući njihove zasluge i dobra djela.

Tako je mogao ispiti kalež trpljenja do dna, dopustivši zlom duhu kušati njegovo sveto čovještvo, kao što se iskušava neki čovjek koji bi htio pripisati svojim dobrim djelima neku posebnu vrijednost, daleko veću, koju bi mogao dobiti u jedinstvu sa zaslugama našeg Spasitelja. Nije bilo Isusove akcije za koju sotona nije izmislio neku optužbu ili prijekor. Između ostaloga da je potrošio sav novac primljen od Lazara, a novac je dobiven prodajom imanja Marije Magdalene u Magdali.

Među svjetskim grijesima koje je Isus preuzeo na sebe, vidjela sam i vlastite. Tijek u kojem sam točno vidjela svaku svoju pogrešku, činilo se kao da teče prema meni, točno iz kušnja kojima je on bio okružen. Za to vrijeme, moje su oči bile prikovane na moga Nebeskog Spasitelja. Zajedno s njim sam plakala i molila, zajedno s njim sam se okretala k anđelima tješiteljima. Ah, naš Gospodin se istinski svijao od bolova, kao crv, pod težinom svoje tjeskobe i trpljenja.

Dok je sotona sipao svoje optužbe protiv Isusa, bilo mi je teško suzdržati svoju odvratnost. Kad je progovorio o prodaji Magdalenina imanja, nisam se mogla više suzdržati, pa sam povikala: 'Kako ga možeš optužiti s tom prodajom imanja kao zločinom? Zar ja nisam svojim očima vidjela kako je naš Gospodin potrošio novac, koji mu je donio Lazar, u djelo milosrđa, plativši za oslobođenje 28-ice siromašnih zarobljenika u Tirzi, a koji su bili nešto dužni vlastima?'

Isprva je Isus izgledao miran, klečao je i molio. Ali, nakon nekog vremena duša mu postade užasnuta na pogled bezbrojnih zločina ljudi, na njihovu nezahvalnost Bogu. Tjeskoba mu je bila tolika da se je sav tresao i drhatao, pa uzviknu: *'Oče, ako je moguće, otkloni ovaj kalež od mene! Oče, sve je tebi moguće, otkloni ovaj kalež od mene!'* Ali odmah nadoda: *'Ipak , ne moja volja, nego tvoja neka bude.'* Njegova volja i Očeva volja bile su jedno, ali sad je njegova ljubav odredila, da se potpuno prepusti slabosti svoje ljudske prirode. Tresao se od nadolazeće smrti.

Vidjela sam spilju u kojoj je klečao, krcatu strašnim spodobama. Vidjela sam sve grijehe, slabosti, poroke i nezahvalnosti čovječanstva. Sve ga je to pritiskalo i lomilo k zemlji. Užas smrti i strava koju je osjećao kao čovjek, vidjevši pokorničko trpljenje koje je upravo nadolazilo. Njegovo Božanstvo je bilo okruženo i napadnuto strašnim kreaturama. Teturao je amo tamo, padajući po spilji. Tijelo mu je oblilo hladan znoj, pa se sav tresao i drhatao.

Tad ustade, ali koljena su mu klecala i čini se da su ga jedva pridržavala. Bio je sav blijed, usne bez krvi, a kosa nakostriješena. Bilo je oko 22 i 30, kad je ustao okupan sav u hladnom znoju. Usmjeri svoje drhtave noge ka trojici apostola. S teškoćom se uspio popeti lijevom

stranom spilje, stigavši do mjesta gdje je tlo bilo ravno i gdje su oni spavali iscrpljeni umorom, žalošću i tjeskobom.

Došao je do njih, kao čovjek preplavljen gorkom tugom, koga užas sili da potraži prijatelje, ali isto tako kao dobar pastir koji je upozoren na približavanje opasnosti, koji žuri da posjeti stado kojem je sigurnost ugrožena. Jer, dobro je on znao, da su i oni iskušavani trpljenjem i kušnjama.

Užasne spodobe nisu ga nikako napuštale, čak ni kad je tražio svoje apostole. Kad vidje da su zaspali, stisnu šake i pade na koljena pred njih, svladan žalošću i tjeskobom, pa reče: *'Šimune, spavaš li?'* Oni se probudiše, podigoše ga na noge, a on, u samoći duha, reče im: *'Zar niste mogli jedan sat probdjeti sa mnom?'*

Kad ga pogledaše i vidješe kako je blijed i iscrpljen, kako se jedva drži na nogama, okupan u znoju, kako se sav trese i drhti – kad ga čuše govoriti izmjenjenim glasom, skoro nečujnim, nisu znali što da misle. I da nije bio okružen dobro poznatom aurolom svjetla, uopće ga ne bi prepoznali.

Ivan ga upita: 'Učitelju, što ti se dogodilo? Da pozovem ostale? Moramo li bježati?' Isus mu odgovori: 'Živim, poučavam i izvodim čudesa već 33 godine, i to nije dovoljno za dopunjenje onoga što se mora ispuniti sutradan. Što se tiče ostale osmorice, nisam ih doveo ovamo da bi me vidjeli ovakvoga u agoniji, da se ne sablazne. Oni bi popustili u napasti, zaboravili prošlost i izgubili povjerenje u mene. Ali ti, koji si vidio Sina Čovječjega preobražena na gori, smiješ ga vidjeti i u magli osamljena duha. Ipak, *bdij i moli, da ne bi pao u napast, jer duh je istina voljan, ali je tijelo slabo.'*

Tim riječima ih ohrabri da budu postojani, i obznani im borbu koju će njegova ljudska priroda podnositi protiv smrti, zajedno sa svojom slabošću. U svoj svojoj žalosti, ostade s njima skoro četvrt sata. Ponovo im je govorio. Tad se vrati u spilju, duševna trpljenja su se povećavala. Učenici stojeći na svom mjestu vrta, ispružiše ruke za njim, plačući i zagrlivši jedan drugoga, pitajući se, 'Što će to biti? Što mu se događa? Čini se da je u stanju potpune osamljenosti.' Nakon toga pokriše svoje glave i počeše moliti, puni žalosti i tjeskobe.

Oko sat i pol je prošlo, otkako je Isus ušao u Maslinski vrt. Istina je što Pismo piše da je rekao: *'Zar niste mogli bdjeti sa mnom ni jedan sat?'* , ali te riječi ne treba uzimati doslovno, niti po našem načinu poimanja vremena. Trojica apostola koji su bili s Isusom isprva su molili, ali su poslije zaspali. Kušnja je došla na njih s razlogom, jer su imali povjerenja u Boga. Druga osmorica, koja su ostala izvan vrta, nisu zaspali. Zadnje riječi našeg Gospodina koje su bile pune žalosti i trpnje, napunili su im srca zloslutnim nagovještenjima. Lutali su Maslinskom gorom, pokušavajući naći neko sklonište gdje će pobjeći u slučaju opasnosti

Grad Jeruzalem je bio vrlo tih. Židovi su bili u svojim kućama, zauzeti pripremanjem za slavlje. Ali, vidjela sam tu i tamo neke Isusove prijatelje i učenike kako hodaju amo tamo, zabrinuti, sastajući se i očito očekujući neki veliki događaj.

Majka našeg Gospodina, Marta, Marija Kleofina, Marija Saloma i Saloma su otišle iz dvorane Posljednje večere u kuću Marije, Markove majke. Djevica Marija je bila uplašena od vijesti koje su se širile. Željela se vratiti u grad s prijateljicama da čuje nešto o Isusu.

Lazar, Nikodem, Josip Arimatejski i neki rođaci iz Hebrona pokušavali su je umiriti, jer bili su svjesni, bilo da su sami čuli, bilo da su čuli od drugih učenika, žalosnih prorokovanja koje je Isus izrekao u dvorani Posljednje večere. I sami su pitali neke Farizeje koje su poznavali i čuli su, da je zavjera protiv Isusa već skovana i da je na vratima.

Skroz ingnorirajući Judinu izdaju, uvjeravali su Mariju da još nije sasvim gadno i da neprijatelji neće pokušati uhapsiti Isusa, bar dok Pasha ne prođe. Marija im isprića kako se Juda pojavio na večeri skroz nemiran i zbunjen, i kako je naglo napustio dvoranu poslije obroka. Osjećala je bez sumnje, da će Juda izdati Isusa, jer ga je često upozoravala da je sin propasti. Svete su se žene vratile k Marijinoj kući, majci Markovoj.

Kad se Isus neublažen od težine patnji, vratio u spilju, pade raširenih ruku, prostrvši se skroz po zemlji, licem dotičući tlo. Molio se svom Vječnom Ocu. Ali duša mu je morala podnijeti još jednu unutrašnju borbu, koja je trajala oko tri četvrt sata.

Anđeli dođoše i pokazaše mu u seriji vizija, sva trpljenja koja će morati izdržati, kako bi okajao grijehe svijeta. Kako je bila velika ljepota čovjeka, slike Boga, prije pada. Kako se sad ta ljepota prekrila i izmjenila, kad je grijeh ušao u svijet.

Gledao je sve grijehe kako su nastali i kako su imali porijeklo u Adamu. Gledao je značenje i bit požude, njen grozan efekt na snagu duše. Također je gledao, značenje i bit svih trpljenja nametnutih požudom. Pokazali su mu zadovoljštinu koju će morati dati Božanskoj Pravednosti i kako to sadrži određeni stupanj trpljenja u njegovoj duši i tijelu. Tko će shvatiti sva trpljenja koja izaziva požuda cijelog čovječanstva, jer taj dug čitave ljudske rase, mora biti plaćen čovještvom koje je samo u sebi bezgrješno – čovještvom Sina Božjega.

Anđeli mu pokazaše sve ove stvari pod raznim formama. Osjećala sam kako mu govore, premda nisam čula glasove. Nijedan jezik ne može opisati s kojom tjeskobom i s kojim je užasom bila preplavljena Isusova duša gledajući strašna ispaštanja. Njegova su trpljenja zaista bila ogromna, tako da mu je krvavi znoj istjecao iz svih pora njegova sveta tijela.
Dok je divno čovještvo Kristovo bilo pritisnuto k zemlji, pod groznim teretom trpljenja, anđeli su izgledali puni utjehe.

Tad nastupi stanka. Primjetila sam da su ga iskreno želili utješiti. Molila sam na ta nakanu pred prijestoljem Božjim. Za trenutak mi se učini da se vodi, tako reći, borba između milosrđa i pravednosti Božje, a Ljubav se sama žrtvovala.

Dopušteno mi je vidjeti jedan izgled Boga, ne kao prije, da sjedi na tronu, nego pod formom osvijetljenog lika. Gledala sam božansku prirodu Sina u osobi Oca, takoreći, uvučenog u njegove grudi. Osoba Svetog Duha proizlazi iz Oca i Sina, i bila je, takoreći, između njih, a ipak sve je tvorilo samo jednog Boga – ali te stvari su neopisive.

Sve je ovo ustvari bilo više jedno unutarnje gledanje, nego vizija jasnih formi. Čini mi se da se Božanska Volja našeg Gospodina nekako povukla u Vječnog Oca, kako bi dopustila sva ta trpljenja, koja je njegova ljudska volja tražila od Oca da ih ne dopusti, tako teretivši samo njegovo čovještvo.

Ovo sam vidjela upravo u vrijeme kad su anđeli, puni utjehe, zaželjeli utješiti Isusa, koji je ustvari bio lagano obodren tog trenutka. Tad sve iščezne. Anđeli su se povukli od svog Gospodina. Njegova duša bi ponovo podvrgnuta novim napadima.

Kad je naš Otkupitelj bio voljan iskusiti i prevladati tu žestoku odvratnost ljudske prirode, trpljenjem do smrti, napasniku je dopušteno da mu učini sve što čini svim ljudima, koji se zažele žrtvovati za neki sveti cilj.

U prvom dijelu agonije, sotona je pokazao pred njegovim očima ogroman dug grijeha, za koje će platiti, a bio je čak smion i pokvaren da traži pogreške u svakom djelu našeg Gospodina.

U drugom dijelu agonije, Isus je promatrao, u punoj mjeri i sa svom gorčinom, ispaštajuće trpljenje koje se zahtijeva da se udovolji Božanskoj Pravdi. Ovo mu je pokazano od strane anđela. Jer nije pripadalo na sotonu da pokazuje da je ispaštanje moguće. A otac laži i očaja, nikad ne pokazuje ljudima djela Božanskog Milosrđa.
Isus se pobjednički odupro svim ovim napadima, svojim cijelim i apsolutnim podlaganjem Očevoj volji.

Novi slijed zastrašujućih vizija ponovo je prolazio pred njegovim očima. Osjećaji sumnje i tjeskobe, koje čovjek uvijek osjeti u trenu kad čini neku veliku žrtvu, dizali su se u njegovoj duši, dok se pitao strašnim pitanjem: 'Koje dobro će izaći iz ove žrtve?' Tada su mu pokazane najstrašnije slike budućnosti, a njegovo nježno srce je preplavljivala tjeskoba.

Kad je Bog stvarao prvog čovjeka Adama, bacio je na nj duboki san, otvorio mu njedra i uzeo jedno rebro od kojeg je napravio Evu, njegovu ženu i majku svih ljudi. Tad ju je doveo pred Adama, koji uskliknu: *'Evo kosti mojih kostiju, meso moga mesa. …Zato će čovjek ostaviti oca i majku i prionuti uz svoju ženu, a njih dvoje bit će jedno.'* To je brak za kojeg je pisano: *'Ovo je veliki Sakrament, govorim u ime Krista i u ime Crkve.'*

Isusu Kristu, drugom Adamu, svidjelo mu se dopustiti da san dođe na nj – san smrti na križu, i svidjelo mu se da i njegova njedra budu otvorena, da bi druga Eva, njegova djevičanska Zaručnica – Crkva, Majka svih živih, mogla biti stvorena iz njih. To je bila njegova volja da izlije na nju, svoju krv otkupljenja, vodu očišćenja i svoj duh - to troje, koje pružaju svjedočanstvo na zemlji. Također joj je darovao i Presveti Sakrament, da bi mogla biti čista, sveta i neokaljana.

On joj je glava, a mi smo njeni udovi, pod komandom glave, kost njegovih kostiju, meso njegova mesa. Preuzimanjem ljudske prirode kako bi mogao pretrpjeti smrt za nas, također je ostavio Nebeskom Ocu da prione uz svoju Zaručnicu – Crkvu, i postanu jedno meso, hranjenjem Presvetim Oltarskim Sakramentom, u kojem se on sjedinjuje neprekidno s nama.

Svidjelo mu se ostati na zemlji sa svojom Crkvom, sve dok mi svi ne budemo sjedinjeni s njim, u njenom stadu. Rekao je: *'Vrata paklena neće je nadvladati.'* Da utaži svojoj neshvatljivoj ljubavi za grešnike, naš je Gospodin postao čovjekom i bratom tih istih grešnika, kako bi preuzeo na se kaznu koju zahtijevaju njihovi zločini. S velikom tugom je promatrao veličinu duga i neizrecive patnje pomoću kojih će to biti oprošteno.
Ipak je se najradosnije predao volji svog Nebeskog Oca, kao žrtva okajnica. Sada, međutim, gleda sva buduća trpljenja, borbe i rane svoje nebeske Zaručnice. Jednom riječju, promatra nezahvalnost čovječanstva.

Isusova duša je gledala sva buduća trpljenja svojih apostola, učenika i prijatelja. Nakon što je vidio prvu Crkvu, koja je ispočetka brojila malo stado, kako je rastao broj njenih članova,

događala su se i uznemiravanja među njenom djecom, po herezama i šizmama koje su izbijale, tako ponavljajući Adamov grijeh, grijeh oholosti i neposlušnosti.

Vidio je i nehajnost, zlobu i pokvarenost golemog broja kršćana. Vidio je laži i obmane ponosnih učitelja, sva svetogrđa pokvarenih svećenika, fatalne posljedice svakog pojedinog grijeha. Vidio je i odvratnost opustošenja u Božjem kraljevstvu, u svetištu, od strane nezahvanog čovječanstva, kojega je nakanio otkupiti svojom krvlju, po cijenu neizrecivih trpljenja.

Vidio je i sablazni svih epoha, sve do današnjeg dana i do kraja svijeta – svaku vrstu greške, obmane, ludog fanatizma, samovolju, zlobu, sve otpadnike, heretike i takozvane reformatore, koji su obmanjivali čovjeka pod krinkom svetosti.

Pokvarenjaci i pokvarenosti svih doba, prekoravali su ga što nije bio raspet po njihovim standardima, ili što nije točno trpio onako kako su oni zamislili. Međusobno su se natjecali u trganju bešavne haljine njegove Crkve.

Mnogi su ga zlostavljali, vrijeđali i zanijekali. Mnogi su mu bezdušno okrenuli leđa i otišli, mašući glavama na nj, izbjegavajući tako njegov zagrljaj utjehe, žureći u ponor, gdje će konačno biti progutani. Vidio je bezbrojne, koji su se bojali otvoreno ga zanijekati, ali koji su prolazili s odvratnošću pogledavši rane njegove Crkve, kao što je Levit prošao kraj siromaška koji je upao u ruke pljačkaša. Kao što kukavička i nevjerna djeca, izlažu svoju majku usred noći, pogledu razbojnika i lopova, kojima je njihova zloba ili nemar otvorila vrata. Oni su pobjegli od njegove ranjene Zaručnice.

Vidio je sve te ljude, ponekad odcijepljenje od Pravog Trsa kako se odmaraju pod krošnjama divljih voćaka, pokatkad kao izgubljene ovce, ostavljene na milost i nemilost vukova. Vođeni na loše pašnjake, od strane podlih plaćenika, odbijali su ući u stado Dobrog Pastira, koji jedini daje život za svoje ovce.

Lutali su kao beskućnici, po pustinjama, posred pijeska nošena vjetrom, nepokolebljivo odlučni da ne vide njegov Grad postavljen na gori, koji se nije mogao sakriti, Kuću njegove Zaručnice, njegovu Crkvu izgrađenu na stijeni, za koju je on obećao da će ostati do kraja svijeta.

Gradili su na pijesku svoje ruševne stanove, koji su stalno rušeni i podizani, ali u kojima nema oltara ni žrtve. Postavili su limene pijetlove-vjetrokaze na krovove, a njihove nauke su se mijenjale kako vjetar puše, stalno se sukobljavajući jedan s drugim. Nikad nisu mogli doći do međusobna razumijevanja, uvijek nemirni, često uništavajući svoje stanove i bacajući krhotine na Zaglavni Kamen Crkve, koji međutim uvijek ostaje neuzdrman.

Budući da u njihovim stanovima nije bilo ništa osim tame, mnogi među njima, umjesto da usmjere korake k Svijeći postavljenoj na Svijećnjak u Kući Zaručnice Kristove, lutali su zatvorenih očiju oko vrtova Crkve, provodeći život udišući samo slatke miomirise koje su širili tamo amo, ispružajući svoje ruke k idolima i sjenkama, slijedivši zvijezde padalice koje su ih vodile na izvore, gdje nije bilo vode.

Čak kad bi se našli na samom rubu ponora,odbijali su poslušati glas Zaručnika koji ih je pozivao. Premda umirući od gladi i žeđi, vrijeđali su i pljuvali sluge i glasnike koji su poslani pozvati ih na Svadbenu večeru.

Tvrdoglavo su odbijali ući u vrt, jer su se bojali trnja živice, premda nemaju niti žita s kojim bi zatomili glad, niti vina s kojim bi utažili žeđ. Bili su jednostavno zatrovani ponosom i samodostatnošću, slijepi pod svojim lažnim svjetlima, ustrajni u izjavama da je Crkva Riječi koja je postala meso, nevidljiva.

Isus ih je sve promatrao, plačući nad njima, voljan trpjeti za sve one koji ga ne vide, kao i za one koji neće da nose svoje križeve za njim, u njegovu Gradu izgrađenom na gori – njegovoj Crkvi utemeljenoj na stijeni, za koju se je potpuno predao u Svetoj Euharistiji, a koju paklena vrata neće nadvladati.

Na istaknutom mjestu, u svim ovim vizijama koje su prolazile pred Isusovim očima, vidjela sam uvijek sotonu. Odvlačio je i davio mnoštvo ljudi, otkupljenih dragocjenom krvlju Isusovom i pomazanih svetim Sakramentom. Naš je Božanski Otkupitelj gledao s najgorčom tjeskobom nezahvalnost i pokvarenost prvih kršćana, kao i kršćana svih drugih epoha, sve do kraja svijeta. Za cijelo to vrijeme, glas napasnika je neprestano ponavljao: 'Možeš li se odlučiti patiti za tako nezahvalne grešnike?'. Dok su razne vizije brzo slijedile jedna drugu, žestoko opteretivši i slamajući Isusovu dušu, njegovo je sveto čovještvo bilo preplavljeno neizrecivom tjeskobom.

Isus – Pomazanik Gospodnji – Sin Čovječji – borio se i svijao od bola, dok je padao na koljena, sklopljenih ruku, uništen pod težinom trpljenja. Tako je žestoka bila borba koja se odigravala između njegove ljudske volje i odbojnosti da trpi tako mnogo, za tako nezahvalno čovječanstvo, da je iz svake pore njegova sveta tijela izbijao krvavi znoj, u velikim kapima koje su padale na tlo. U svojoj gorkoj agoniji, obazre se uokolo, kao da traži pomoć i čini se uzima Nebesa, zemlju i zvijezde nebeskog svoda, za svjedoke svoga trpljenja.

U tjeskobi svoga duha, Isus podiže glas i ispusti nekoliko krikova boli. Tri apostola se probudiše, slušajući. Željeli su mu se pridružiti, ali Petar zadrža Jakova i Ivana, govoreći: 'Ostanite ovdje. Ja ću mu se pridružiti.' Tada sam vidjela Petra kako je žurno potrčao i ušao u spilju. 'Učitelju', reče, 'što ti se dogodilo?'

Ali ugledavši Isusa koji je bio okupan u krvi, presavijena do zemlje pod težinom smrtnog straha i tjeskobe, ustuknu i ušuti na tren, preplavljen užasom. Isus mu ne odgovori, čini se nesvjestan njegove prisutnosti. Petar se vrati Ivanu i Jakovu. Reče im da mu Gospodin nije ništa odgovorio, samo hropće i uzdiše. Oni postadoše još rastuženiji zbog toga, pokriše glave i sjedoše plakati i moliti.

Tada se vratih k svom Nebeskom Zaručniku koji bijaše u najgorčoj tjeskobi. Strašne vizije budućnosti nezahvalnog čovječanstva, čiji je on dug preuzeo na sebe, nastaviše se redati velikom brzinom, postajući sve življe i strašnije. Nekoliko ga puta čuh kako uzdiše: 'O moj Oče, zar je moguće trpjeti za takve nezahvalnike? *O moj Oče, ako me ovaj kalež ne može mimoići, nego ga moram ispiti, tvoja volja neka se vrši!'*

Među svim tim vizijama, sotona je imao konspirativno mjesto, pod raznim formama, koje su predstavljale različite vrste grijeha. Ponekad je izgledao kao ogroman crni lik, ponekad kao tigar, lisica, vuk, zmaj ili zmija. Ali, nije uzeo baš stvarno ove oblike, već točnije pojedine njihove karakteristike, sjedinjujući ih s drugim tajnim formama. Nijedan od ovih strašnih likova nije potpuno nalikovao nijednom stvoru, već su to bili simboli odvratnosti, nesklada, kontradikcije i grijeha – jednom riječju, bili su u potpunoj mjeri demonski.

Ove dijabolične figure salijetale su, povlačile i trgale na komade bezbrojne ljude, i to sve pred Isusovim očima, za čije je on otkupljenje otišao na bolni Križni put. Isprva sam vrlo rijetko vidjela zmiju (guju). Međutim poslije se pokaza s krunom na glavi. Ovaj mrski gmaz je bio ogroman, očito posjedujući nezaustavljivu snagu. Dovodio je pred Isusa brojne legije neprijatelja, svih nacija, u svakom vremenu (epohi).

Naoružani svim vrstama destruktivnog oružja, pokatkad su razderali na komade jedan drugoga. Tada bi opet obnovili napade na našeg Gospodina, i to dvostrukim bijesom. Bio je to stvarno grozan prizor. Tovarili su na njega najstrašnije psovke, proklinjanja, udarce, bijesove, rane, trgajući ga na komade. Njihova oružja, mačevi i koplja, poletješe zrakom, amo tamo križajući se u svim smjerovima, kao mlatovi za žito u nekom ogromnom štaglju. A bijes svakog od ovih zlotvora, kao da je ekskluzivno usmjeren samo na Isusa – tako da je zrnje Klasa nebeskog žita, palo u zemlju da umre, kako bi vječno hranilo ljude Kruhom Života.

Tako izložen bijesu ovih paklenih bandi, koje su mi se činile sastavljene od slijepaca, Isus bi strašno izranjavan i isprebijan, kao da su njihovi udarci bili stvarni. Vidjela sam ga kako tetura, ponekad padnuvši, ponekad naporno ustajući. Guja se nalazila usred mnoštva, koje je neprestano vodila protiv Isusa. Odjednom udari repom o zemlju i raskida na komade ili proguta sve koji su popadali na tlo.

Dano mi je na znanje da su sve ove prikaze bile osobe koje na razne načine vrijeđaju i pogrđuju Isusa, stvarno i istinski prisutnog u Presvetom Sakramentu. Među njima sam prepoznala sve one koji su na bilo koji način profanirali Presveti Sakrament. Vidjela sam s užasom sva pogrđivanja ponuđena našem Gospodinu, bez obzira da li su učinjena nepoštivanjem ili propustom onoga što je bila dužnost činiti prema njemu, otvorenim prezirom, uvredama i najgroznijim svetogrđima, obožavanjem lažnih idola, duhovnom tamom i lažnim znanjem, greškom, nevjerom, fanatizmom, mržnjom i otvorenim progonom.

Među tim ljudima vidjela sam mnoge slijepce, paralitičare, gluhe i nijeme, čak i djecu. Slijepce koji ne žele vidjeti istinu. Paralitičare koji ne napreduju prema smjernicama na putu koji vodi u vječni život. Gluhe koji su odbijali čuti upozorenja i prijetnje. Nijeme koji nikad nisu upotrijebili svoj glas u Isusovu obranu. Konačno i djecu koja su zastranila slijedeći svoje roditelje i učitelje pune ljubavi prema svijetu i totalnim zaboravom Boga, koji su bili hranjeni zemaljskim luksuzom, napojeni lažnom mudrošću, gnušajući se na sve što se tiče religije.

Među svim, ovi zadnje spomenuti najviše su me ražalostili, jer je Isus toliko volio djecu. Vidjela sam mnoge bez poštovanja, one koji su se loše ponašali kod ministriranja, one koji nisu poštovali našeg Gospodina u svetim ceremonijama kod kojih su sudjelovali.

Vidjela sam s užasom mnoge svećenike, neke koji su si umišljali da su puni vjere i pobožnosti kako vrijeđaju Isusa u Presvetom Sakramentu. Vidjela sam mnoge koji su vjerovali i razmatrali nauk Stvarne Prisutnosti, ali nisu to dovoljno uzeli k srcu, jer su zaboravili i zanemarili palaču, tron i sjedište Živoga Boga, tj. crkvu, oltar i tabernakul, kalež, monstrancu, vaze i ornamente. Jednom riječju, sve što se koristi kod žrtve ili za kićenje njegova doma.

Svuda je vladalo pravo zanemarivanje, sve su stvari ostavljene da strunu u prašini i blatu, a čašćenje Boga, ako nije duhom profanirano, onda je barem vanjštinom nepoštivano. Ovo ne biva iz stvarnog siromaštva, nego iz indifirencije, lijenosti, preokupacije uma ispraznim zemaljskim brigama, a često iz egoizma i spiritualne smrti.

Jer, vidjela sam svakakva zanemarivanja u crkvama, svećenike i kongregacije koje su bogate, ili bar prilično 'potkožene'. Vidjela sam mnoge druge kako svjetskim, bezukusnim, neprikladnim ornamentima zamjenjuju pravi nakit.
Vidjela sam da čak i sirotinja boravi u boljim stanovima, nego što boravi Gospodar neba i zemlje u svojim crkvama. Ah, kako je duboko bolila Isusa negostoljubivost ljudi, koji se je predao njima za Hranu! Istina, nije potrebno biti bogat da bi primio njega, koji nagrađuje stostruko čašu hladne vode. Ali kako je besramno naše ponašanje, kada nudeći piti našem Božanskom Gospodinu, koji žeđa za našim dušama, dajemo mu piti pokvarenu vodu u nemoralnoj čaši.

Zbog sveg ovog zanemarivanja, vidjela sam kako su slabići osupnuti i skandalizirani, kako je Presveti Sakrament posvjetovnjen, crkve napuštene, a svećnici prezreni. Ovo stanje nečistoće i nemara širilo se sve do vjernih duša, koji su ostavljali svetohranište svojih srdaca nepripremljenim i nečistim kada je Isus namjeravao ući u njih i boraviti, točno onako, kako su ostavljali njegov tabernakul na oltaru.

Da i cijelu godinu pričam, ne bih mogla iznijeti sve uvrede nanesene Isusu u Presvetom Oltarskom Sakramentu. Vidjela sam kako autori ovih uvreda i njihove grupe, zajedno jurišaju na Isusa, udarajući ga raznim oružjem, popratívši to raznim uvredama. Vidjela sam bezobzirne kršćane svih epoha, bezbrižne ili svetogrdne svećenike, gomile mlakih i nevrijednih pričesnika, pokvarene vojnike koji piju iz svetih zdjela, sluge đavla kako iskorištavaju Svetu Euharistiju u svojim groznim crnim misama.

Među njima sam vidjela i brojne teologe, koji su zapali u herezu svojim vlastitim grijesima, napadajući Isusa u Presvetom Sakramentu, istrgavši iz njegova Srca, svojim zavodničkim riječima i obećanjima, brojne duše, za koje je on prolio svoju svetu krv. Ah, to je bilo stvarno strašno za gledati. Vidjela sam Crkvu kao tijelo Kristovo. A sve ove grupe ljudi, koji su se odvojili od Crkve, osakaltile su i otkinule cijele komade živog mesa. Jao, pogledao ih je najnježnijim pogledom, i plakao, jer su tako sami sebi prouzročili vječni gubitak.

Cijeli nam se dao za Hranu u Svetom Sakramentu, kako bi sve ujedinio u jedno tijelo – Crkvu, svoju Zaručnicu - ljude koji su bili beskrajno podijeljeni i razdvojeni jedni od drugih. A sad se gledao razderana i raspuknuta u dvoje, u tom istom tijelu. Jer, glavno djelo njegove ljubavi, Sveta Misa, u kojoj bi ljudi trebali postati jedno, sad je postala, zlobom lažnih učitelja, predmet razdvajanja.

Vidjela sam cijele narode istrgnute iz njegovih grudi, lišene bilo kakavog sudjelovanja u blagu milosti, koje je ostavio Crkvi. Konačno sam vidjela i sve one odvojene od Crkve, uronjene u dubine nevjernosti, praznovjerja, hereze i lažnih svjetskih filozofija. Davali su oduška svome žestokom bijesu, udružujući se u velika tijela, kako bi napali Crkvu, nagovoreni od guje, koja se istovremeno zabavaljala posred njih. Jao, bilo je to kao da je sam Isus razderan na komadiće. Tako je velik bio moj strah i užas, da se moj Nebeski Spasitelj pojavio preda mnom, milostivo položivši svoje ruke na moje srce, kazavši: 'Nitko još nije vidio sve ove stvari, pa bi se tvoje srce moglo raspući od tuge, ako ga ne ojačam.'

Vidjela sam kako krv kapa u velikim kapima s lica našeg Spasitelja. Kosa mu je bila slijepljena, a brada krvava i zamršena. Nakon vizije koju sam upravo opisala, takoreći, izjurio je van iz spilje. Teturao je dok je hodao. Izgled mu je bio kao u čovjeka pokrivenog mnogim ranama, povita od teška tereta, koji posrće na svakom koraku.

Kada se uspeo do trojice apostola, oni nisu ležali na tlu kao prvi puta. Glave su im bile pokrite, a zaspali su ustvari na koljenima. Zaspali su u stavu često viđenom kod ljudi u tim krajevima, kada su ljudi u žalosti ili molitvi. Zaspali su svladani tugom i umorom. Isus drščući i stenjući dođe tik do njih, a oni se probudiše.

Ali kad ga pod mjesečinom ugledaše kako stoji kraj njih, blijeda lica i razbarušene kose, njihove umorne oči ga ne prepoznaše u prvi tren, jer mu se izgled neopisivo izmjenio. Sklopio je ruke, na što su oni odmah ustali i ljubazno ga poduprli rukama. Tužnim glasom im reče kako će sutra biti mrtav - kako će za sat vremena biti zarobljen, odveden pred sud, maltretiran, pogrđen, izbičevan i napokon okrutno ubijen.

Zaklinjao ih je da mu utješe Majku, kao i Magdalenu. Nisu ništa odgovorili, jer nisu znali što reći. Tako snažno su bili uplašeni njegovim izgledom i govorom, da su čak mislili da je poludio. Kada se želio vratiti u spilju, nije imao snage za hodati. Vidjela sam Ivana i Jakova kako ga vode natrag, i kako se oni vraćaju, pošto su ga ostavili u spilji. Tad je bilo oko 23 i 15.

Za vrijeme Isusove agonije, vidjela sam Blaženu Djevicu Mariju također svladanu žalošću i tjeskobom duše. Bila je u kući Marije, Markove majke. S njom je bila Magdalena i Marija. Bile su u vrtu koji je pripadao kući. Ležala je skoro prostrta od žalosti, cijelim tijelom savijena dok je klečala. Nekoliko puta se onesvijestila, jer je gledala u duhu razne dijelove Isusove agonije. Poslala je neke glasnike da se raspitaju o Isusu, ali tjerana dubokom tjeskobom nije ih mogla dočekati da se vrate, pa je otišla zajedno s Magdalenom i Salomom, sve do doline Jozafat.

Išla je zamotane glave u veo, a ruke je često ispružala prema Maslinskoj gori. Jer, vidjela je u duhu Isusa okupana u krvavom znoju, a njene geste su bile kao da želi ispruženim rukama obrisati mu znoj s lica. Vidjela sam sve ove duhovne kretnje njene duše k Isusu, koji je mislio na nju, okrećući oči u njenom smjeru kao da traži njenu pomoć. Promatrala sam duhovnu komunikaciju koju su vodili jedno s drugim, pod zrakstim formama zraka, koje su išle tamo amo između njih.

Naš je Božanski Gospodin također mislio i na Magdalenu. Bio je dirnut njenom tjeskobom, i zbog toga je preporučio svojim apostolima da je utješe. Poznavao je njenu ljubav prema svojoj božanskoj Osobi. Znao je da je ta ljubav veća od sviju, osim njegove Blažene Majke. Unapraijed je vidio koliko će Magdalena patiti radi njega, i nikad ga više ničim neće uvrijediti.

Baš tad, druga su se osmorica apostola vratila u vrt Getsemani. Malo su popričali i onda su otišli spavati. Bili su kolebljivi, obeshrabreni i nemilice kušani. Svatko je tražio mjesto za skloniti se u slučaju opasnosti. Zabrinuto su pitali jedan drugoga: 'Što ćemo mi raditi ako ga ubiju? Sve smo ostavili i pošli za njim. Mi smo jadni i samo smo dno društva. Potpuno smo se predali u njegovu službu, a sad je on tako žalostan i snužden i ne može nam više pružiti utjehu.' Drugi su učenici isprva svukuda lutali, a onda kad bi nešto čuli o zloslutnim proročanstvima koje je Isus izrekao ove noći, skoro su se svi odmah vraćali u Betfagu.

Vidjela sam da Isus još uvijek moli u spilji, boreći se protiv odvratnosti trpljenja koje je pripadalo njegovoj ljudskoj prirodi, predajući se potpuno volji svog Nebeskog Oca. Tad se ambis otvori pred njim i on ugleda viziju prvog dijela Limba. Vidio je Adama i Evu,

Patrijarhe, proroke, pravednike, roditelje njegove Majke i Ivana Krstitelja, kako svi čekaju njegov silazak u donje dijelove svijeta, s tako ogromnom čežnjom, da ga je pogled na to ojačao i dao mu novu snagu.

Njegova smrt će otvoriti Nebesa za te zatočenike – njegova smrt će ih osloboditi iz zatvora u kojem su čeznuli u žarkoj nadi. Kad je Isus, s dubokom emocijom, pogledao na ove svete duše prošlosti, anđeli mu pokazaše sve grupe svetaca budućih epoha, koji će združiti svoja djela sa zaslugama njegove svete Muke i tako kroz njega biti ujedinjeni s njegovim Nebeskim Ocem. Najljepša i najutješnija je bila vizija u kojoj je gledao spasenje i posvećenje milijardi, koji su dolazili u neprestanim tokovima iz izvora otkupljenja, otvorenog njegovom smrću.

Apostoli, učenici, djevice, svete žene, mučenici, ispovjednici, pustinjaci, pape, biskupi i velike skupine vjernika obaju spolova – jednom riječju, cijela vojska blagoslovljenih – pojavila se pred njim. Svi su na glavi noslili pobjedničku krunu, a cvijeće njihovih kruna bilo je raznih boja, oblika, mirisa i veličina, ovisno o različitosti trpljenja, djela i pobjeda, koja su im pribavili vječnu slavu. Sav njihov život, sva njihova djela, zasluge, snaga, također i slava njihova trijumfa, sve je to dolazilo samo iz jedinstva sa zalugama Isusa Krista.

Uzajaman utjecaj koji je svaki svetac imao jedan na drugoga, način na koji su pili iz jedinstvene Fontane – Presvetog Sakramenta i Muke našeg Gospodina – činilo je nadirljiviji i najveličanstveniji pogled. Sve je na njima nosilo duboko značenje – njihova djela, mučeništvo, pobjede, pojava, haljine – sve, premda neopisivo različito, sve je bilo u beskrajnoj harmoniji i jedinstvu. A to zajedništvo u različitosti, je proizvodilo, svojim zrakama, samo jedno jedino Sunce, Mukom Gospodinovom, Riječju što je tijelom postala, u kojoj je život, Svjetlo čovječanstva, koje sjaji u tami, a tama ga nikad ne obuzima.

Mnoštvo budućih svetaca prodefiliralo je pred Isusovom dušom, koja se nalazila između Patrijarha i pobjedničke vojske budućih blaženika. Ove dvije vojske spojiše se zajedno, tvoreći jednu jedinstvenu, tako reći, okruživši ljubljeno Srce našeg Gospodina, kao pobjedničkom krunom. Pogled na njih dao je Isusu novi stupanj snage i utjehe njegovoj duši. Ah, tako je volio svoju braću i stvorenja da je bio spreman izvršiti otkupljenje i samo jedne jedine duše, bio bi prihvatio s najvećom radošću sva trpljenja samo za nju. Budući su se ove vizije odnosile na budućnost, raspršiše se na izvjesnoj visini u zraku.

Ove utješne vizije nestadoše, a anđeli mu sad pokazaše scene Muke, jer je bila tu na dohvat ruke. Promatrala sam svaku scenu točno oslikanu, od Judina poljupca do zadnje Isusove riječi na križu. U ovoj jednoj jedinoj viziji, vidjela sam sve što sam promatrala, u svim svojim meditacijama Muke.

Judina izdaja, bijeg apostola, uvrede našeg Gospodina pred Kajfom i Anom, Petrovo zatajenje, Pilatovu sudnicu, Herodovo ismijavanje, bičevanje i krunjenje trnovom krunom, osudu na smrt, nošenje križa, platno ponuđeno od Veronike, razapinjanje, uvrede Farizeja, žalost Majke Marije, Magdalene i Ivana, nakon smrti ranu od koplja u rebrima – jednom riječju, bio mu je pokazan svaki dio Muke, do najsitnijih detalja. Sve je dobrovoljno prihvatio, podvrgavajući se svemu iz ljubavi prema čovjeku. Također je vidio i osjetio taj tren, patnje podnesene od strane svoje Majke, čije je duhovno jedinstvo s njegovom agonijom bilo potpuno, tako da se ona onesvijestila u rukama Ivana i Magdalene.

Kada su vizije Muke prestale, Isus pade na lice kao da je mrtav. Anđeli nestadoše, a krvavi znoj postade još veći, tako da sam vidjela kako mu natapa haljinu. U spilji je vladala potpuna

tama. Tad ugledah jednog anđela kako silazi do Isusa. Ovaj je anđeo bio viši od ijednog kojeg sam dosad vidjela, a lik mu je bio jasniji i sličniji čovjeku. Bio je obučen kao svećenik, u dugu haljinu koja je padala do poda. U rukama je pred sobom nosio malu vazu, oblika slična kaležu upotrijebljenog na Posljednjoj večeri.

Na vrhu kaleža nalazilo se malo ovalno tijelo, veličine graška. Raspršivalo je isijavajuće crvenkasto svjetlo. Anđeo nije doticao tla nogama. Anđeo ispruži desnicu k Isusu, koji ustade, stavi misterioznu hranu u usta, a anđeo mu dade piti iz blještavog kaleža. Tada anđeo nestade.

Isus slobodne volje prihvati kalež trpljenja, ojačan novom snagom, uronjen u tihu meditaciju, ostade par minuta duže u spilji i zahvali svom Nebeskom Ocu. Još uvijek je bio u dubokoj duševnoj tjeskobi, ali natprirodno utješen do te mjere, da je otišao do svojih učenika bez teturanja. Izgled mu je bio još blijed i izmjenjen, ali koraci mu postadoše čvrsti i odlučni. Obrisa lice platnom, uredi kosu koja mu je dosezala do ramena, a bila je slijepljena i nakvašena od krvi i znoja.

Kad Isus dođe do apostola koji su ležali kao prije, nalonjeni na zid terase, pospani, pokrivenih glava, naš im Gospodin reče da sad nije vrijeme za spavanje, nego da bi trebali ustati i moliti. '*Gledajte, čas je stigao, a Sin Čovječji će biti predan u ruke grešničke. Ustanite, idemo! Gle, evo dolazi izdajica moj. Bilo bi bolje za njega, da se ni rodio nije.'*

Apostoli se digoše u strci ogledavši se zabrinuto. Kad su se nekako oporavili, Petar reče pun žara: 'Gospodine, pozvati ću ostale, da te možemo braniti.' Ali Isus mu pokaza u dolinu, u daljini, na drugoj strani potoka Cedrona, grupu naoružanih ljudi s bakljama. Tad reče da ga je jedan u toj skupini izdao.

Govorio je mirno, zaklinjavši ih da mu utješe Majku. Reče: 'Idemo pred njih – u ruke svojih neprijatelja, izručiti ću se bez otpora.' Tad sa trojicom apostola napusti Malinski vrt i ode da presretne streličare, na stazu koja spaja Maslinski vrt i Getsemani.

Kad se Blažena Djevica, pod paskom Magdalene i Salome, povratila k sebi, neki je učenici koji su vidjeli vojnike kako dolaze, odvedoše u kuću Marije, Markove majke. Streličari su krenuli poprečnim putem. Nisu išli onim putem kojim je Isus došao iz dvorane Posljednje večere.

Spilja u kojoj je Isus danas molio, nije bila mjesto gdje je Isus inače običavao moliti u Maslinskom vrtu. Obično je molio u udubini dosta udaljenoj odavde, gdje je jednog dana, prokleo nerodnu smokvu. Od toga dana, tu se molio naslonjen leđima na stijenu, raširenih ruku u obliku križa u velikoj duševnoj boli.

Tu su ostali tragovi njegova tijela i ruku, utisnuti u kamenu. Poslije su čašćeni, a do sada se ne zna pod kojim se okolnostima to čudo dogodilo. Nekoliko puta sam vidjela slične otiske u kamenu, bilo od proroka Starog zavjeta, bilo od Isusa, Djevice Marije i nekih apostola. Također sam vidjela takve otiske koje je ostavilo tijelo svete Katarine na gori Sinaj. Ovi otisci nisu izgledali dubokima, više su sličili udubinama oslonjena dlana u tijestu.

Poglavlje II

Juda i njegova skupina

Juda nije očekivao da će njegova izdaja dati takve rezultate. Bio je nestrpljiv dobiti obećanu nagradu i htio je udovoljiti Farizejima izručujući im Isusa, ali nikad nije računao da će stvari ići tako daleko, niti je mislio da će Isusovi neprijatelji osuditi ga i razapeti.
Um mu je bio posve zaokupljen ljubavlju prema dobitku, a neki lukavi Farizeji i Saduceji, s kojima je stupio u kontakt, stalno su ga laskanjem poticali na izdaju. Smučio mu se iscrpljujući, lutalački i prognanički život s apostolima.

Već nekoliko zadnjih mjeseci stalno je potkrado iz kese koja mu je povjerena na brigu. Njegova pohlepa, zavidjevši na skupom izlječenju Magdalene, kada je izlila dragocjenu pomast na noge Isusove, nagonila ga je na počinjenje najvećeg zločina nad zločinima.

Oduvijek se nadao da će Isus utemeljiti zemaljsko kraljevstvo i dati mu neko briljantno i unosno mjesto. Postavši razočaran, okrenuo je svoje misli zgrtanju bogatstva. Vidio je da se progonstva i patnje samo povećavaju za našeg Gospodina i njegove sljedbenike, pa je tražio prijateljstvo nekih moćnih neprijatelja našeg Spasitelja, prije nego opasnost dođe. Vidio je da Isus neće postati kralj, dok naprotiv stvarni ugled i moć Velikog svećenika i svih njegovih sudrugova u službi, raste, a to je na njega ostavljalo veliki utisak.

Počeo je pomalo ulaziti u bližu vezu s njihovim agentima, koji su mu stalno laskali i uvjerljivo ga uvjeravali, da će u svakom slučaju, vrlo brzo doći kraj karijeri našeg Božanskog Gospodina. Slušao je sve žarče i žarče kriminalne sugestije svojim pokvarenim srcem. Zadnjih nekoliko dana nije činio ništa drugo, nego je išao amo tamo, pokušavajući nagovoriti glavare svećeničke da se dogovore i utanače sporazum.

Oni su isprva bili nevoljni za akciju, tretirajući ga s prezirom. Rekli su mu da je premalo vremena ostalo za intervenciju, jer brzo će blagdan, i da bi mogla izbiti buna među narodom. Samo je Sinedrij poslušao njegove prijedloge sa stanovitom pažnjom.

Nakon što je Juda sablazno primio Presveti Sakrament, sotona ga je potpuno zaposjednuo. Odmah je izišao da kompletira svoj zločin do kraja. Isprva je tražio osobe koje su dosada bile u kontaktu s njim, koje su mu laskale i koje su ga primale hinjenim prijateljstvom. Neki drugi su se pridružili grupi, među njima Ana i Kajfa, međutim ovaj drugi ga je tretirao s otvorenim prezirom i ruglom. Svi su ovi neprijatelji Kristovi bili ekstremno neodlučni u akciji i daleko od osjećaja bilo kakva pouzdanja u uspjeh, jer nisu vjerovali Judi.

Vidjela sam kako je samo pakleno carstvo u sebi razdijeljeno. Sotona je želio zločin Židova, željno je čeznuo za smrću Isusovom, koji je Obraćenik duša, sveti Učitelj, Pravednik, koji mu je bio mrzak i odvratan. Ali u isto je vrijeme osjećao poseban unutrašnji strah od smrti takve nevine Žrtve, koja se neće skrivati od svojih progonitelja. Vidjela sam ga kako u jednu ruku, potiče mržnju i bijes neprijatelja prema Isusu, a u drugu ruku, zlobno aludira nekima od njih da je Juda slab i podao karakter, i da se osuda ne može donijeti prije blagdana, jer se ne može skupiti dovoljan broj svjedoka protiv Isusa.

Svatko je predlagao nešto drugo. Neki su ispitivali Judu govoreći: 'Hoćemo li ga moći zgrabiti? Zar nema naoružane ljude?' A izdajnik je govorio: 'Nema, sam je sa jedanestoricom učenika. Vrlo je potišten, a ovih jedanaest su plašljivci.'

Rekao im je, da je sad ili nikad vrijeme da ga uhvate, da poslije nije više u njegovoj moći predati našeg Gospodina u njihove ruke, da mu se možda više nikad neće vratiti, jer je zadnjih dana bilo očito da učenici i sam Isus nešto sumnjaju, i da bi ga mogli ubiti ako se vrati k njima.

Također im je rekao, ako ga odmah sad ne uhvate, Isus bi mogao pobjeći i vratiti se s vojskom svojih pristaša i proglasiti se kraljem. Ove Judine prijetnje proizvele su stanoviti učinak na njih. Njegovi prijedlozi su prihvaćeni, pa je dobio cijenu svoje izdaje – 30 srebrnjaka. Ovi srebrnjaci su bili dugaljastog oblika, s rupom u sredini, imali su na sebi neke gravure, a bili su nanizani prstenima jedan na drugi, kao lanac.

Juda se nije mogao oteti dojmu da su ga tretirali s prezirom i nepovjerenjem, jer njihove geste i govor su ih izdavali. Ponos mu je govorio da vrati novac natrag, kao dar za hram, da bi ih uvjerio da su njegove namjere pravedne i bez interesa.

Ali oni odbiše njegov prijedlog, jer se cijena krvarine ne može ponuditi hramu. Juda je zapazio koliko ga preziru, pa je u sebi bjesnio. Nije očekivao da će odmah požnjeti gorke plodove svoje izdaje, prije nego se i dogodila. Ali otišao je tako daleko s tim ljudima, tako da je bio u njihovoj vlasti, pa bijeg više nije bio moguć. Pazili su ga pažljivo, nisu ga nikud puštali bez nadzora, sve do trenutka kad im je točno pokazao koji se koraci moraju poduzeti kako bi se Isus sigurno uhvatio.

Pratila su ga trojica Farizeja kad je ušao u sobu, gdje su se hramski stražari okupljali (neki od njih su bili Židovi, a ostatak je bio iz raznih nacija). Kad je sve bilo uređeno i potreban broj vojnika sakupljen, Juda požuri prvo k dvorani Posljednje večere. Pratio ga je neki Farizejski sluga, kako bi se uvjerio je li Isus tamo, pa bi ga mogli lako uhvatiti bez napora, jednostavno osiguravajući samo izlazna vrata. Složio se, da im pošalje glasnika s potrebnim informacijama.

Nekoliko trenutaka poslije nego je Juda primio svoju izdajničku nagradu, jedan je Farizej izišao i poslao sedmoricu robova da odu i donesu drvo od kojeg će pripremiti Križ za našeg Spasitelja, u slučaju ako bude osuđen. To je učinio zato jer sutradan ne bi bilo dovoljno vremena, zbog početka priprave za Pashu.

Pribavili su drvo s mjesta udaljenoga oko 1,5 km, blizu visokog zida, gdje je bila velika količina drvlja, koje je pripadalo hramu. Drvo su odvukli na trg smješten iza Kajfine sudnice. Glavna prečka Križa dolazila je iz stabla koje je raslo u dolini Jozafat, blizu potoka Cedrona. To je stablo jednom palo preko potoka, pa je služilo kao neki most.

Kada je Nehemija sakrio svetu vatru i sveto posuđe u bazen Betsaida, stablo je bilo bačeno preko bazena, zajedno s drugim komadima drva – koji su poslije odnijeti i ostavljeni sa strane. Križ se pripremao na tipičan način, da bi se narugalo kraljevskom dostojanstvu Isusovu ili su to ljudi mogli nazvati slučajnošću. Sastojao se od pet komada drva, ne uračunavši natpis.

Vidjela sam i mnoge druge stvari koje se tiču Križa, obznanjena su mi značenja raznih okolnosti, ali sam sve to zaboravila.

Juda se vratio i rekao da Isus više nije u dvorani večere, nego da je sigurno otišao na Maslinsku goru, na mjesto gdje je uobičajavao moliti. Zahtijevao je da samo mala skupina ljudi ide s njim, da ne bi učenici koji su bili na straži, primjetili nešto i tako digli uzbunu.

Tri stotine ljudi je bilo stacionirano na vratima i na ulicama Ofela, dijelu grada smještenom južno od hrama. Ljudi su bili i duž cijele doline Milo, sve do Anine kuće i na vrhu brda Sion, svi kako bi bili spremni ako zatreba pojačanje. Jer rekli su, svi ljudi nižih klasa Ofela bili su pristaše Isusove. Izdajnik im naloži da budu na oprezu, da im Isus ne bi pobjegao – budući se često zna nekako iznenada učiniti nevidljivim.
Preporučio im je da ga odmah svežu u lance i učine neke magične čini, da se zaštite kako ih ne bi pokidao. Židovi su ga slušali s prezrivom nezainteresiranošću. Rekoše mu, 'Ako ga samo zgrabimo, mi ćemo se pobrinuti da ne pobjegne.'

Juda tada poče pregovarati s onima koji su ga pratili. Želio je ući u vrt prije njih, zagrliti i pozdraviti Isusa, kao da se vraća k njemu kao njegov prijatelj i učenik, a tek tada neka vojnici potrče i zgrabe Isusa. Zabrinuo se kako će to izvesti, kao da se on slučajno baš sad vratio, pa kad se vojnici pojave on će kao i drugi učenici pobjeći, tako da se više za njega ne čuje.

Također je razmišljao da bi mogla i pobuna izbiti, da će se apostoli braniti, a Isus proći posred neprijatelja, kao što je to često činio i prije. Posebno je razmišljao o ovom zadnjem, kad mu je ponos bio povrijeđen prezrivim ponašanjem Židova prema njemu. Ali nikad se nije pokajao, nego se cijeli predao sotoni. Njegova želja je bila, da vojnici koji ga slijede ne nose lance i užad, a oni su se pretvarali kao da pristaju na sve njegove prijedloge, premda su ustvari postupali s njim kao s izdajnikom kome se ne može vjerovati, nego ga treba otjerati čim obavi što je potrebno.

Vojnici su dobili naredbe da ne ispuštaju Judu iz vida, da budu blizu njega i ne dozvole mu pobjeći sve dok ne zgrabe Isusa. Jer, dobio je svoju nagradu, pa su se bojali da ne pobjegne s novcem, a da Isusa uopće ne uhvate, ili da netko drugi bude uhvaćen umjesto njega.

Grupa ljudi izabrana da prati Judu sastojala se od 20 vojnika, izabranih iz hramske straže i od vojnika koji su bili u službi Ane i Kajfe. Bili su obučeni slično rimskim vojnicima. Imali su uniforme kao i oni, a oko butina su nosili remenje. Brade su im bile dulje, dok su rimski vojnici u Jeruzalemu imali samo zaliske jer su brijali bradu i brkove. Svi su imali mačeve, neki od njih i koplja, a na štapovima su nosili lanterne i baklje. Ali kad su krenuli, upalili su samo jednu.

Isprva se namjeravalo da Judu prati brojna pratnja. Ali ih je on odgovorio iznoseći im činjenicu da je velika skupina lako vidljiva, a s Maslinske gore se pruža pogled na cijelu dolinu. Zato je većina vojske ostala u Ofelu, a straže su postavljene na sve strane, da uguše eventualni pokušaj oslobađanja Isusa.

Juda je otpravljen s dvadeset vojnika. Na izvjesnoj udaljensoti od njih, slijedila su ih četiri streličara. Oni su bili obični pomoćnici, nosili su lance i užad. Iza njih išli su šestorica posrednika s kojima je Juda bio u komunikaciji izvjesno vrijeme. Jedan od njih bio je svećenik i pouzdanik Ane. Drugi je bio odan Kajfi, treći i četvrti Farizejima, a peti i šesti

Saducejima i Herodijancima. Ova šestorica su bili dvorjanici Ane i Kajfe. Djelovali su u svojstvu špijuna, a silno su mrzili Isusa.

Vojnici su se ponašali prijateljski prema Judi sve dok nisu došli do mjesta gdje staza dijeli Maslinski vrt i vrt Getsemani. Tamo su ga odbili poslušati i nisu ga pustili da ide sam. Otada su kompletno promjenili svoje ophođenje prema njemu, tretirajući ga sada puno bezobzirnije i surovije.

Poglavlje III

Isusovo hapšenje

Kad se Juda praćen svojim društvom pojavio, Isus je stajao s trojicom apostola na stazi koja dijeli Maslinski vrt i Getsemani. Žestoka rasprava se digla između vojnika i Jude, jer je on želio prići prvi i govoriti potiho s Isusom, kao da se ništa ne događa, i tada im pokazati da priđu i zgrabe Isusa. Mislio je tako pustiti našeg Gospodina da pretpostavi, da on nema pojma o ničemu i da nije upleten u to.

Ali vojnici grubo odgovore: 'Ne tako prijatelju, nećeš pobjeći od nas sve dok mi ne uhvatimo Galilejca i svežemo ga.' Vojnici kad ugledaše osmoricu apostola kako žure da se pridruže Isusu, jer su apostoli čuli raspravu, koja je još trajala, tad pozvaše (usprkos Judinom protivljenju) streličare koje su ostavili na distanci, da požure i pomognu.

Kad su Isus i trojica apostola vidjeli pod mjesečinom Judu i njegovo naoružano društvo, Petar je zaželio suzbiti ih silom oružja, pa reče: 'Gospodine, druga osmorica su blizu, napadnimo streličare.' Ali ga Isus upozori da bude miran, okrenu se i ustuknu par koraka.

Taj tren četvorica učenika iziđoše iz vrta, upitavši što se događa. Juda je namjerovao odgovoriti, ali ga vojnici prekinuše i ne dozvoliše mu govoriti. Ta četiri učenika su bili Jakov mlađi, Filip, Toma i Nataniel. Nataniel je bio sin starca Šimuna, i nedavno se pridružio osmorici apostola u Getsemaniju, vjerovatno poslan od Isusovih prijatelja koji su znali što će se dogoditi, ili je jednostavno bio potaknut znatiželjom i brigom. Ostali učenici su lutali tamo amo, pazeći, spremni da pobjegnu na najmanje upozorenje.

Isus istupi k vojnicima upitavši ih jasno i odlučno: *'Koga tražite?'* Vođe odgovore, *'Isusa Nazarećanina.'* Isus im odgovori, *'Ja sam.'* Jedva da je izrekao ove riječi, a oni popadaše na zemlju, kao da ih je grom pogodio. Juda je stajao s njima, uplašen, izgledao je kao da se želi približiti. Isus mu ponudi ruku i reče: *'Prijatelju, zašto si došao?'* Juda promuca nešto o nekom poslu koji ga je doveo amo. Isus mu odgovori s par riječi, čiji je smisao bio: *'Bilo bi bolje za te, da se nisi nikad rodio'.* Međutim, ne mogu se sjetiti doslovnih riječi.

U međuvremenu, vojnici su se uspravili na noge i ponovo prilazili Isusu, ali su čekali znak poljupca koji je Juda obećao kao pozdrav Isusu, da bi ga tako prepoznali. Petar i drugi učenici okružili su Judu, pogrdivši ga bezobzirnim izrazima, nazvavši ga izdajnikom. Juda je pokušao umanjiti njihov gnjev svim vrstama laži, ali napori su bili bezuspješni, osobito kad su vojnici prišli i ponudili da li ga treba braniti, što je odmah pokazalo pravu istinu.

Isus nanovo upita: *'Koga tražite?'* Oni odgovore: *'Isusa Nazarećanina.'* Isus odgovori: *'Rekao sam vam da sam ja. Ako mene tražite pustite ove da odu.'* Na te riječi vojnici drugi put popadaše na zemlju, s grčevima sličnim padavici. Apostoli ponovo okružiše Judu izrazivši gađenje na njegovu sramnu izdaju.

Isus reče vojnicima: '*Ustanite',* a oni ustadoše, nijemi od užasa. Tad rekoše Judi da im da dogovoreni signal, kao što su se dogovorili tog dana u podne, da će zgrabiti onoga koga Juda poljubi. Juda tada priđe Isusu, poljubi ga i reče: *'Zdravo Učitelju.'* Isus odgovori: *'Juda, zar poljupcem izdaješ Sina Čovječjega?'* Vojnici umah okruže Isusa, a streličari staviše ruke na nj. Juda poželi pobjeći, ali mu apostoli to ne dozvoliše.
Navalili su na vojnike, vičući, *'Učitelju da udarimo mačem?'* Petar koji je bio temperamentniji od ostalih, zgrabi mač i udari Malka, slugu velikog svećenika, koji je htio otjerati apostole, i odsječe mu desno uho. Malko padne na zemlju, a tad velika zbrka nasta.

Streličari zgrabiše Isusa da ga svežu. Malko i ostali vojnici su stajali okolo. Kad je Petar udario Malka, ostali su bili zabavljeni u suzbijanju ostalih učenika koji su se htjeli približiti i u proganjanju onih koji su pobjegli. Malo dalje dođoše odjednom četiri učenika, preplašena prizorom koji se odigravo pred njima. Ali vojnici su bili još uvijek preplašeni svojim zadnjim padom, pa nisu marili toliko za njih, a osim toga nisu htjeli ostaviti našeg Spasitelja bez izvjesnog broja ljudi, koji će ga čuvati.

Kad je Petar udario Malka, Isus mu reče:*'Djeni odmah svoj mač u korice. Svi koji se mača laćaju od mača će i poginuti. Zar misliš da ja ne mogu zamoliti svog Oca, i on će mi odmah poslati više od dvanaest legija anđela? Ali kako bi se onda Pisma ispunila, jer tako se mora dogoditi?'* Tada reče: 'dopustite da izliječim ovog čovjeka'. Priđe Malku, dotače se njegova uha, pomoli se, a uho se zacijeli. Vojnici koji su bili u blizini, kao i streličari i šest Farizeja, nisu uopće bili dirnuti tim čudom. Nastaviše vrijeđati našeg Gospodina, govoreći jedni drugima: 'To je đavolska varka, moć vradžbine je učinila da uho izgleda odsječeno, a ista ta moć je sad učinila kao da je ozdravljeno.'

Tad im se Isus ponovo obrati: *'Izišli ste na mene kao na razbojnika, sa toljagama i mačevima, da me uhapsite. Danima sjedih u hramu i poučavah, i vi ne staviste ruke na mene, ali ovo je vaš čas i moć tame.'* Farizeji narediše da bude još jače svezan. Odgovoriše mu drskim tonom: 'Ah, nećeš nas moći srušiti svojom vradžbinom.' Isus im odgovori, ali ne sjećam se njegovih riječi. U međuvremenu, svi učenici su se razbježali.

Četiri streličara i šest Farizeja nisu uopće pali na zemlju na Isusove riječi. To je bilo zbog toga, kako mi je kasnije obznanjeno, jer su bili kao Juda, koji također nije pao, u potpunoj vlasti sotone, dok su svi oni koji su pali i ustali, kasnije obraćeni i postali Kršćani. Oni su samo okruživali Isusa i nisu položili ruke na njega. Malko je bio trenutačno obraćen izlječenjem koje je izvedeno na njemu. Za vrijeme Muke, vidjela sam ga kako nosi poruke od Majke Marije k ostalim Isusovim prijateljima, i obratno.

Streličari, koji su nastavljali vezati Isusove ruke s ogromnom brutalnošću, bili su pogani najnižeg porijekla, mali, zdepasti, debeli i živahni, tamnije puti, slični Egipatskim robovima, golih nogu, ruku i vrata.

Svezali su mu ruke najjače što su mogli, s potpuno novim kordama, privezavši zglob desne ruke pod lakat lijeve ruke, i obrnuto, zglob lijeve ruke pod lakat desne ruke. Opasali su mu struk specijalnom vrstom pojasa, načičkanim željeznim šiljcima, ruke mu privezavši za taj

pojas vrbovim trakama. Oko vrata su mu stavili okovratnik načičkan željeznim šiljcima. Sa tog okovratnika su visjela dva kožnata remena, koja su prekrižili preko njegovih prsiju, kao štolu, i privezali ih na pojas. Tada još privezaše četiri užeta na razne dijelove pojasa, pa su pomoću ovih užadi vukli našeg Blagoslovljenog Gospodina na sve strane, na najokrutniji način. Užad su bila potpuno nova. Mislim da su kupljena kada su Farizeji odlučili uhapsiti Isusa.

Farizeji upališe nove baklje i povorka krenu. Deset je vojnika išlo ispred, zatim streličari koji su držali užad vukući Isusa, pa Farizeji i na kraju drugih deset vojnika. Učenici su išli na pristojnoj udaljenosti, plačući i jecajući izvan sebe od žalosti. Jedino je Ivan slijedio povorku. Išao je za njima skroz blizu. Tad ga Farizeji ugledaše i narediše vojnicima da ga uhapse. Potrčaše za njim, uhvatiše ga za haljinu, ali se on istrgnu i pobježe, ostavljajući haljinu u njihovim rukama. Svukao je i ogrtač da može brže trčati, pa pobježe samo s donjom potkošuljom na sebi i dugačkim pojasom koji su Židovi običavali motati oko vrata, glave i ruku.

Streličari su se najokrutnije odnosili prema Isusu dok su ga vodili. Ovo su činili da se umile šestorici Židova, za koje su znali da skroz mrze našeg Gospodina. Vodili su ga po najsurovijim putevima koje su mogli izabrati, po najoštrijem kamenju i kroz najgušću močvaru. Vukli su užad najjače što mogu. Udarali su ga užadima svezanim u čvor, kao što mesar udara govedo koje namjerava zaklati. Sve su to još popratili s prostim i prljavim uvredama, tako da ih ne mogu ni izreći.

Isusova stopala su već natekla. Osim uobičajene haljine, nosio je i bešavnu vuneneu potkošulju i ogrtač koji je bio prebačen preko svega. Zaboravila sam reći, da kad je Isus bio uhapšen, nikakva legalna procedura nije primjenjena, niti je ikakva službena naredba izdana. Bio je tretiran kao osoba izopćena od zakona.

Kolona je išla dosta brzo. Kad su sišli s puta koji ide između Maslinkog vrta i Getsemanija, okrenuli su desno i uskoro stigli na most preko potoka Cedrona. Kad je Isus s apostolima išao s večere u Maslinski vrt, nije prelazio ovaj most, nego je išao sporednim putem koji vodi kroz dolinu Jozafat i vodi do drugog mosta, koji se nalazi južnije od ovoga. Most na koji su vojnici vodili Isusa bio je dugačak, nije prelazio samo potok koji je bio dosta širok na tom mjestu, već dobar komad doline, i lijevo i desno od mosta. Ti dijelovi doline su bili nižeg nivoa od potoka.

Vidjela sam kako je Isus dvaput pao prije nego je došao do mosta. Te padove su prouzročili streličari koji su ga nemilice vukli užadima. Kad je Isus bio na pola mosta, streličari nisu mogli ne dati oduška svojim brutalnim sklonostima. Udariše Isusa takvom žestinom da su ga bacili s mosta u vodu, prezrivo mu preporučivši da utaži svoju žeđ. Da ga Bog nije zaštitio sigurno bi bio smrtno stradao od ovog pada. Prvo je pao na koljeno, pa na lice, ali malo se zaštitivši ispružanjem ruku. Premda su prije bile jako svezane, nekako su olabavljene, ne znam da li čudom ili su vojnici odvezali korde, prije nego su ga bacili s mosta.

Otisci njegovih stopa, lakata i prstiju čudesno su otisnuti u kamenu na koji je pao. Ovi otisci su kasnije štovani od kršćana kao svetinja. To kamenje je bilo mekše nego poganska srca zlih ljudi koji su opkolili Isusa. To kamenje daje svjedočanstvo na taj žalostan događaj, kad ga je Božanska Snaga dotakla.

Nisam vidjela da je Isus ikako pio i utažio žeđ, koja ga je inače iscrpila još od agonije u vrtu, ali je pio sad, kad je pao u potok Cedron. Tad sam ga čula kako ponavlja riječi iz Psalma, *'U svojoj žeđi, pit će vodu iz potoka'* (Psalm 109).

Streličari su držali krajeve užadi kojima je Isus bio vezan. Bili su im preteški da Isusa izvuku iz vode na toj strani obale, zbog zida koji je bio izgrađen na njoj. Zato su se vratili i vukli ga skroz po potoku Cedronu, do druge obale. Tada su ga natjerali da prijeđe most drugi put, prateći svaki svoj čin uvredama, bogohuljenjima i udarcima. Njegova duga vunena potkošulja, bila je potpuno natopljena vodom, motala se oko njegovih nogu i tako mu priječila svaki pokret. Dok je jedva hodao, nikako je nije uspio vratiti u pravi položaj, pa kad je došao do kraja mosta, pade kao pokošen s mosta. Oni ga ponovo povukoše gore, s ogromnom brutalnošću, udarajući ga užadima. Privezaše krajeve njegove potkošulje za pojas, psujući ga istovremeno na najkukavniji način.

Još nije bila ponoć kad sam vidjela četvoricu streličara kako divljački vuku Isusa na drugoj obali potoka, po uskoj stazi, po kojoj je bilo rasuto kamenje, krhotine kamenja, čičci i trnje. Šestorica brutalnih Farizeja išli su najbliže što su mogli uz našeg Gospodina, udarajući ga stalno debelim zašiljenim štapovima. Vidjevši kako su mu stopala izranjavana od kamenja i debelog šiljatog vrijesova korjenja, prezrivo uzviknuše: 'Njegov preteča Ivan Krstitelj, sigurno mu nije ovdje pripremio dobar put.' Govorili su i riječi proroka Malahije: *'Gledaj, šaljem pred tebe svoga anđela, da ti pripravi put,* baš se točno za te i ne mogu sad primijeniti.' Svaka šala na Isusov račun, izrečena od ovih ljudi, nagonila je streličare na još veću okrutnost.

Isusovi neprijatelji primjetili su u daljini neke osobe. To su bili Isusovi učenici koji su se skupili kad su čuli da je njihov Učitelj uhapšen, i koji su bili zabrinuti da saznaju kakav će biti svršetak toga. Pogled na njih vratio je nelagodu u Farizeje, da ne bi bilo nekih pokušaja oslobađanja Isusa, pa su zato poslali po pojačanje.

Nedaleko od ulaza nasuprot južnih vrata hrama, koji vodi u malo seoce zvano Ofel na brdu Sionu, gdje su bile rezidencije Kajfe i Ane, vidjela sam grupu od oko 50 vojnika. Nosili su baklje i izgledali su spremni na svašta. Njihovo ponašanje je bilo nasilno, vikali su, da najave svoj dolazak i čestitajući svojim drugovima na uspješnoj ekspediciji. Ovo je izazvalo malu pomutnju među vojnicima koji su vodili Isusa. Malko i neki drugi su iskoristili priliku da šmugnu i pobjegnu prema Maslinskoj gori.

Kada je ova nova grupa vojnika napustila Ofel, vidjela sam da su se učenici raspršili. Neki su otišli u jednom smjeru, neki u drugom. Blažena Djevica i drugih 9 svetih žena, zabrinuto je išla k dolini Jozafat. Pratili su ih Lazar, Ivan sin Markov, Veronikin sin i Šimunov sin. Zadnje imenovani je bio u Getsemaniju s Natanielom i osmoricom apostola. Pobjegao je kada su došli vojnici.

Izvjestio je Blaženu Djevicu o svemu. Tada se dogodilo da se priključila nova grupa vojnika s onom koja je Isusa vodila. Vidjela je svjetlost baklji koje su nosili i čula njihove bučne uzvike. To ju je potpuno svladalo. Pala je u nesvjest, a Ivan je odnese u kuću Marije, Markove majke.
Pedeset vojnika koji su bili poslani da se pridruže onima koji su vodili Isusa, bili su dio glavnine od 300 ljudi, koja je postavljena da osiguravaju izlaze i okolicu Ofela. Izdajica Juda je podsjetio Velikog svećenika da su stanovnici Ofela (koji su bili uglavnom radnička klasa, i čija je glavna zadaća bila donošenje vode i drva za hram), najprivrženije pristaše Isusa, i da mogu pokušati osloboditi Isusa. Izdajnik je bio svjestan da je Isus mnoge siromašne radnike

Ofela izliječio, poučio, pomogao i utješio. Zato je Ofel bio pogodno mjesto gdje se Isus zadržao, na svom putu iz Betanije u Hebron, u vrijeme kad je Ivan Krstitelj bio smaknut.

Juda je također znao da je Isus izliječio mnoge zidare koji su se ozlijedili kad je pao toranj u Siloi. Najveći dio stanovnika Ofela su bili obraćenici nakon smrti našeg Gospodina. Pridružili su se prvoj kršćanskoj zajednici koja se formirla nakon Pedesetnice. Kada su se Kršćani odvojili od Židova i podigli novo štovanje, oni su smjestili svoje kolibice i šatore u dolini koja je smještena između Maslinske gore i Ofela. Tamo je živio i sveti Stjepan. Ofel se nalazio na brdu južno od hrama, okružen zidinama, a stanovnici su mu bili vrlo siromašni. Mislim da je bio manji od Dulmena. (opaska: Dulmen je mali grad u Vestfaliji, gdje je sestra Ana tada živjela)

San dobrih ljudi Ofela je bio prekinut bukom vojnika. Izišli su iz svojih kuća i potrčali do ulaza u selo, pitajući za razlog galame. Ali ih vojnici grubo odbiše, naređujući im da se vrate kućama. Kao odgovor na njihova brojna pitanja, rekoše: 'Upravo smo uhapsili Isusa, vašeg lažnog proroka – onoga koji vas je puno zavodio.' Glavari svećenički ga namjeravaju osuditi i razapeti.'

Podigoše se plač i jadikovke na sve strane. Jadne žene i djeca trčahu amo tamo, plačući i kršivši ruke, prizivajući pameti sve usluge koje su primili od našeg Gospodina. Bacali su se na koljena da izmole zaštitu Nebesa. Ali ih vojnici odguraše ustranu, udarajući ih. Naređivali su im da se vrate kućama. Uzvikivali su, 'Koji vam još dokaz treba? Ne dokazuje li jasno vladanje ovih iz Ofela, da Galilejac potiče pobunu?'

Ipak su vojnici bili malo oprezniji u govoru i ponašanju, zbog straha od izazivanja ustanka u Ofelu. Zato su nastojali da otjeraju stanovnike izvan onog dijela sela, gdje je Isus morao proći.

Kada su okrutni vojnici koji su vodili našeg Gospodina, bili blizu vrata Ofela, on ponovo pade na zemlju. Izgledao je kao netko tko ne može više ni koraka učiniti. Jedan se nađe među njima, dirnut samilošću, pa reče nekom drugom: 'Vidiš da je jadnik potpuno isrcrpljen, ne može se držati na nogama od težine lanaca. Ako ga želimo dovesti živa pred Velikog svećenika moramo olabaviti korde kojima su mu ruke svezane, tako da se može bar malo dočekati dok pada.'

Grupa zastade na trenutak, negva na nogama bi olabavljena, a drugi ljubazni vojnik donese malo vode s obližnjeg izvora i dade Isusu. Isus mu zahvali i progovri o 'izvoru žive vode', s kojega trebaju piti oni koji vjeruju u njega. Ali ove riječi ražestiše Farizeje još više, pa ga preplaviše uvredama i sramotnim izrazima. Vidjela sam srce vojnika koji je rekao da se Isus odveže, kao i onoga koji je donio vodu, kako su iznenada obasjani milošću. Obojica su obraćena prije Isusove smrti i odmah su se pridružila učenicima.

Kolona opet krenu i dođe do vrata Ofela. Tu je Isus opet bio pozdravljen kricima žalosti i sućuti, onih koji su osjećali puno zahvalnosti prema njemu. Vojnici jedva zadržaše žene i muškarce, koji su se natiskivali i skupljali odasvud. Kršili su ruke, padali na koljena, jadikovali i vikali: 'Oslobodite ga zbog nas, oslobodite ga! Tko će nam pomagati, tko će nas utješiti, tko će izliječiti naše bolesti? Oslobodite ga za nas!'

Stvarno je bilo sažalno pogledati tad Isusa. Lice mu je bilo blijedo, izobličeno, izranjeno, kosa raščupana, haljine mokre i prljave. Njegova pijana i okrutna straža ga je vukla i udarala

štapovima kao nijemu životinju koja se vodi na klanje. Tako je i on bio vođen posred žalosnih stanovnika Ofela. Bogalji koje je izliječio, nijemi kojima je vratio govor, slijepi kojima je otvorio oči, ujedinjeni, zaklinjahu da ga oslobode, ali uzalud.

Mnogi najozloglašeniji i iz najnižih klasa, poslani su od strane Ane i Kajfe i drugih neprijatelja Isusovih, da se pridruže koloni i pomognu vojnicima, bilo u zlostavljanju Isusa, bilo u tjeranju žitelja Ofela.

Selo Ofel je bilo smješteno na brdu. Vidjela sam velike količine drva spremnog za građu. Kolona je nastavila niz brdo, prošla kroz vrata napravljena u zidu. Na jednoj strani ovih vrata stajala je velika zgrada podignuta originalno od Salomona, a na drugoj strani bio je bazen Betsaida. Kad su tuda prošli, nastavili su zapadno niz strmu ulicu zvanu Milo na čijem su kraju skrenuli k jugu i tako došli do Anine rezidencije. Stražari nisu prestajali okrutno postupati s Božanskim Spasiteljem. Poslije su opravdali takvo svoje ponašanje, govoreći da ih je rulja koja se skupljala oko kolone, prisilila na okrutnost. Između Maslinske gore i Anine kuće, Isus je pao sedam puta.

Žitelji Ofela još uvijek su bili u tuzi i žalosti, kada je Blažena Djevica došla u selo, praćena svetim ženama i nekim drugim prijateljima, na putu od doline Jozafat do kuće Marije Markove majke. Kad su je vidjeli to ih je još više uznemirilo, pa je čitavo mjesto odjekivalo jecajima i kuknjavom, dok su je okružili i skoro noslili na svojim rukama.

Marija je bila nijema od boli. Nije otvorila usta sve dok nisu stigli u kuću Marije, Markove majke. Tad je Ivan stigao i opisao sve što je vidio otkad je Isus napustio dvoranu Posljednje večere. Malo poslije je odvedena u Martinu kuću, koja je bila blizu Lazarove. Petar i Ivan, koji su slijedili Isusa na distanci, otišli su žurno nekim slugama Velikog svećenika koje su otprije poznavali, da pokušaju pomoću njih dobiti ulazak u sudište, gdje će njihov Učitelj biti suđen.

Ove su sluge djelovale kao glasnici. Naređeno im je da odu u kuće glavara i drugih članova Vijeća, da ih prikupe kako bi prisustvali sastanku koji je sazvan. Budući su bili zabrinuti učiniti takvu uslugu apostolima, slutivši da će oni teško ući u sudište, dadoše im ogrtače slične njihovima. Poučivši ih kako raznositi poruke članovima Vijeća, zato da poslije mogu ući u Kajfino sudište i pomiješati se, kako ih ne bi prepoznali, s vojnicima i lažnim svjedocima, jer svi će drugi biti istjerani iz sudišta.

Budući su Nikodem, Josip iz Arimateje i neke druge dobronamjerne osobe bili članovi Vijeća, apostoli su se pobrinuli da ih obavijeste što se događa, tako osiguravši prisutnost Isusovih prijatelja, koje su Farizeji namjerno propustili pozvati.

U međuvremenu je Juda lutao gore dolje po strmim i divljim ponorima južno od Jeruzalema. Očaj je obilježavao svaku njegovu kretnju, a đavao ga je gonio tamo amo, puneći mu glavu još mračnijim vizijama, ne dopustivši mu ni trenutka odmora.

Poglavlje IV

Upotrijebljena sredstva od strane Isusovih neprijatelja, kod izvršavanja njihovih zamisli protiv njega

Čim je Isus uhapšen, Ana i Kajfa su o tome obavješteni i odmah su počeli kovati svoje planove, zadovoljni tijekom događanja. Zbrka i užurbanost posvuda su vladali. Prostorije su žurno osvjetljene, straža postavljena na vratima, a glasnici poslani u razne dijelove grada da skupe članove Vijeća, Književnike i sve one koji moraju sudjelovati u suđenju. Mnogi su se međutim skupili kod Kajfine kuće čim je izdajnički ugovor s Judom sklopljen, pa su ostali ondje čekati razvoj događaja.

Razne klase poglavara su također sazvane, kao što su Farizeji, Saduceji i Herodovci. Svi su okupljeni u Jeruzalemu iz svih krajeva zemlje radi slavljenja blagdana. Svi su već poodavno razmatrali mjere s Vijećem o hapšenju Isusa. Glavari svećenički su sad poslali po njih, jer su znali da su najogorčeniji neprijatelji Isusovi. Rekli su im da skupe i svjedoke, nabave svaki mogući dokaz i sve dovedu pred Vijeće. Ponosni Saduceji Nazaretski, Kafarnaumski, iz Tirze, Gabare, Jotafata i Sila, koje je Isus često prekoravao pred narodom, silno su vapili za osvetom.

Pretražili su sve gostinjce u potrazi za osobama za koje su znali da su neprijatelji Isusovi. Ponudili su im mito, samo da se pojave. Ali, s iznimkom nekoliko smiješnih klevetnika, koji će odmah biti opovrgnuti kad krene suđenje, ništa opipljivo nije se moglo pronaći protiv Isusa, osim, stvarno onih smiješnih optužbi koje je on tako često opovrgao u sinagogi.

Neprijatelji Isusovi požuriše do Kajfine sudnice, praćeni Pisarima i Farizejima Jeruzalema. Pratili su ih i brojni trgovci koje je naš Gospodin istjerao iz hrama, jer su tamo imali tržnicu. Pratili su ih i ponosni Književnici koje je on tako često utišao pred narodom. Neki nisu mogli oprostiti pretrpljeno poniženje kad im je ukazivao na pogreške, kada je s njima raspravljao u hramu, u dobi od 12 godina.

Također je tu bila i velika masa nepopravljivih grešnika koje je on odbio izliječiti, grešnika kojima se bolest vratila nakon liječenja jer su se povratili na stari grijeh. Zatim, svjetski nastrojenih mladića koje nije htio primiti kao učenike, pa lakomaca koje je razbjesnio dobivši novac koji su se oni nadali dobiti, a on ga je djelio kao milostinju. Bilo je tu i rođaka izliječenih osoba, koji su se nadali nepravednom dobitku imanja, pa nisu htjeli izlječenje dotičnog. Bilo je i bludnika čije je žrtve obratio. Bilo je i mnogih drugih podlaca, koji su stekli svoje bogatstvo laskanjem ili njegujući poroke do maksimuma.

Svi ovi sotonski emisari bili su preplavljeni bijesom protiv svega svetoga, i očitom neopisivom mržnjom prema Svetom nad Svetima. Svi su oni huškani neprijateljima našeg Gospodina. Skupljali su se u grupe oko Kajfine palače, kako bi iznijeli svoje lažne optužbe, pokušavjući prekriti sramotom to čisto Janje, koje je na sebe uzelo grijehe svijeta i prihvatilo teret pomirenja čovjeka s Bogom.

Dok su ovi pokvarenjaci bili zauzeti raspravom što bi bilo najbolje za učiniti, tjeskoba je punila srca Isusovih prijatelja. Hodali su amo tamo, uzdišući i slušajući svakakva razna razmišljanja. Svaka izgovorena riječ s osjećajem, budila bi sumnju u onih s kojima su

razgovrali, a ako su šutili njihova šutnja je opet krivo shvaćana. Mnogi dobronamjerni, ali slaba i neodlučna karaktera, popustili su iskušenjima, sablaznili se i izgubili vjeru.

Vrlo mali broj je bio onih koji su potpuno sačuvani. Stvari su bile iste kao često i danas. Ljudi žele služiti Bogu ako se ne sretnu s protivštinama i ne dođu u sukob sa sugrađanima, ali se ustvari stide Križa, ako je on preziran od drugih. Srca su nekih, međutim, bila dotaknuta iskazanom strpljivošću našeg Gospodina usred trpljenja. Otišli su usred muke tihi i tužni.

Poglavlje V

Letimičan pogled na Jeruzalem

Uobičajene molitve i pripreme za blagdan već su završile. Najveći dio žitelja gusto naseljenog Jeruzalema, kao i stranci skupljeni tamo, nakon zamornog dana uronili su u san. Iznenada je hapšenje Isusovio razglašeno posvuda. Svatko je ustao, i prijatelji i neprijatelji. Brojni su odmah odgovrili na službene pozive Velikog svećenika, napustili domove i otišli do Kajfine kuće.

U nekim dijelovima grada, u tamnim i mračnim ulicama mjesečina je omogućila ljudima da tapkajući sigurno pronađu put, ali u drugim dijelovima grada bili su primorani upaliti baklje. Vrlo mali broj kuća je građen s prozorima koji gledaju na ulicu. Općenito, vrata kuća su bila u unutarnjim dvorištima, pa su ulice bile još mračnije nego inače u to doba. Koraci sviju bili su usmjereni k Sionu. Pozorniji slušatelj je mogao čuti osobe koje bi se zaustavile kraj vrata svojih prijatelja, pokucavši da ih probude – pa opet požurile, kucale ponovo, propitivale nešto i konačno nanovo žurno krenule k Sionu.

Raznositelji novosti (prepričavači) i sluge hitali su da saznaju što se događa, pa da se mogu brzo vratiti i dati izvještaj onima koji su ostali doma. Navlačenje zasuna i zabarikadiranje vrata, jasno su odjekivali u noći. Mnogi su uzbunjeni i preplašeni mogućnošću izbijanja ustanka.

Tisuće su se raznih prijedloga i mišljenja mogli čuti, kao npr.: 'Lazar i njegove sestre će uskoro vidjeti tko je taj čovjek, u koga su se čvrsto uzdali. Ivana, Kusa, Suzana, Marija majka Markova i Saloma morati će se pokajati, ali sad je prekasno, zbog nepromišljenosti svojih postupaka. Serafija, žena Sirahova, morati će sad zatražiti ispriku od svog muža, jer joj je često predbacivao njeno druženje s Galilejcem, ali ona nije slušala. Pristaše tog fanatika, tog pokretača pobune, pretvarali su se da su ispunjeni suosjećanjem za sve one, koji su stvari gledali u drugačijem svjetlu od njih, a sad ne znaju kamo da se sakriju. Sada neće naći nikoga ko bi bacao haljine ili prostirao grane pod njegove stope. Ti licemjeri, koji su se pretvarali da su bolji od drugih, primiti će svoju plaću, jer svi su oni upleteni s Galilejcem. Ovo je ozbiljnije nego sam isprva mislio. Baš me zanima kako će se Nikodem i Josip Arimatejski izvući iz ovoga. Glavari svećenički nisu im vjerovali. Borili su se zajednički sa Lazarom. Svi su oni ekstremni lukavci. Ali sad će sve biti iznijeto na vidjelo.'

Razgovori slični ovima mogli su se posvuda čuti. I to od osoba koje su bile ogorčene, ne samo na Isusove učenike, nego i na svete žene koje su ih podupirale u svakodnevnim

potrepštinama, a javno i hrabro su iznosili svoje oduševljenje njegovom naukom i vjeru u njegovo Božanstvo.

Premda su mnogi govorili o Isusu i njegovim sljedbenicima na ovakav način, bilo je i onih koji su mislili suprotno. Neki od ovih bili su isuviše preplašeni, a drugi svladani žalošću, tražili su prijatelje koji bi ih utješili i pred kojima mogu iznijeti svoje jade bez straha. Ali broj onih koji bi otvoreno iskazali svoje štovanje prema Isusu, sad je bio vrlo mali.

Ipak su se neki nemiri dogodili i u drugim dijelovima Jeruzalema. I to u onim dijelovima grada u koja su glasnici od strane glavara svećeničkih i Farizeja, poslani da skupe članove Vijeća i svjedoke. Čini mi se da sam vidjela osjećaje mržnje i bijesa koji su izbijali kroz ulice u raznim dijelovaima grada, pod formom vatrenih jezika, koji su sretali druge vatre, udruživali se, povećavali i kretali k Sionu. Došavši do dvora Kajfina, zaustaviše se, formirajući perfektan zračni vrtlog od vatre.

Rimljani nisu sudjelovali u ovim događajima. Nisu razumjeli uzbuđenje svjetine, ali su straže udvostručili. Kohorte su postrojili i sve su pažljivo motrili. To je ustvari bio i običaj kod svake Pashe, jer je tad u grad dolazio veliki broj stranaca.

Farizeji su uspjeli izbjeći blizinu straža dok su vodili Isusa, bojeći se njihova ispitivanja, a i okaljanja zbog Pashe. Glavari svećenički su poslali poruku Pilatu davši mu na znanje razloge postavljanja hramskih vojnika oko Ofela i Siona. Ali Pilat nije vjerovao njihovim namjerama, budući je ogorčenje vladalo između Rimljana i Židova. Nije mogao zaspati, već je skoro cijelu noć hodao po dvoru, dobivajući razne izvještaje i izdavajući naredbe sukladno njima. Njegova žena je spavala, ali joj je san bio nemiran od groznih snova. Stenjala je i plakala naizmjence.

U nijednom dijelu grada Jeruzalema, hapšenje Isusovo nije imalo veći efekt od onoga u Ofelu, čiji su žitelji bili uglvanom siromašni, dnevni radnici zaposleni u težačkim poslovima u službi hrama. Vijest je došla neočekivano za njih. Neko vrijeme nisu vjerovali da je to istina, kolebajući se između nade i straha. Ali pogled na njihova Učitelja, njihova Dobrotvora, Tješitelja, kojeg su vukli po ulicama, poderanog, cijelog u masnicama, zlostavljanog na sve moguće načine, napuni im srca strahom. Žalost im se još više povećala kad su vidjeli žalost Majke, koja je išla po njihovim ulicama, praćena svetim ženama., kako pokušava dobiti neku vijest koja se tiče njena Božanskog Sina.

Ove svete žene često su bile prisiljene da se sakriju u kutevima ili vežama kuća, zbog straha da ne budu viđene od Isusovih neprijatelja. Ali i s ovim predostrožnostima često su bile vrijeđane, smatrane za žene lošeg karaktera. Često su bile uznemirene čuvši zločeste riječi i trijumfalne izraze okrutnih Židova, a rijetko, vrlo rijetko, riječi ljubaznosti ili utjehe. Bile su potpuno iscrpljene kad su stigle do skloništa. Pokušali su utješiti i poduprijeti jedna drugu. Glave su im bile umotane u guste velove.

Kad su konačno sjele, začule su iznenadan kucaj na vratima. Ostale su bez daha – kucaj se ponovi, ali nježnije, pa zaključiše da to nije neprijatelj. Pažljivo otvoriše vrata, bojeći se neke varke. Bioje to stvarno prijatelj. Žustro ga ispitaše, ne dobivši utjehe od njegovih odgovora. Pošto uopće nisu mogle zaspati niti se odmarati, opet se obukoše i iziđoše van. Hodali su neko vrijeme, a onda se opet vratiše u sklonište – još utučenije nego prije.

Glavnina apostola, preplavljena užasom, lutala je po dolinama oko Jeruzalema, pronašavši skloništa po pećinama u podnožju Maslinske gore. Ako su došli u kontakt jedan s drugim, pričali bi potiho, razdvojivši se na najmani šum. Isprva su se krili u jednoj pećini, pa u drugoj, na kraju su se uspjeli vratiti u grad. Neki od njih popeli su se na vrh Maslinske gore, bacajući zabrinute poglede na baklje i na svjetla koja su svjetlucala oko Siona. Napeto su osluškivali svaki udaljeni zvuk, pokušavajući ih razaznati, nagađajući što bi moglo biti. Poslije su se vratili u dolinu, u nadi da će dobiti neku pravu vijest.

Ulice u okolici Kajfina sudišta bile su obasjane s lampama i bakljama. Budući se svjetina skupljala oko njih, strka i buka su se stalno povećavale. Miješajući se s tim neskladnim zvucima, moglo se čuti i tužno tuljenje stoke, koja je bila sputana izvan zidina Jeruzalema, kao i tugaljivo blejanje janjaca.

Bilo je nešto dirljivo u tom tužnom blejanju janjaca, koji će biti žrtvovani sutra u hramu. Jedno Janje, koje će se jedino samo dragovoljno žrtvovati, nije otvorilo svojih usta, kao ovca u rukama koljača, ne opirući se, ili kao šutljivo janje u rukama strigača, a to janje je bilo Janje Božje - Janje bez mane – istinsko Pashalno Janje – sam Isus Krist.

Nebo je izgledalo mračno, tmurno, prijeteće. Mjesec je bio crven, prekriven živim točkama. Činio se kao da se boji potpuno razviti, jer njegov Stvoritelj namjerava umrijeti.

Bacih pogled na okolicu grada. Pokraj južnih vrata vidjeh izdajnika Judu Iškariota, kako luta, sam, plijen za mučenje svoje grešne savjesti. Čak se bojao svoje vlastite sjene, a slijedili su ga mnogi đavli, koji su pokušavali da preokrenu njegove osjećaje grižnje savjesti u potpuni očaj.

Tisuće su zlih duhova bili zaposleni u svim dijelovima grada, napastujući ljude iz jednog grijeha u drugi. Činilo se kao da su vrata pakla naglo otvorena, a sotona se pobješnjelo trudi i napreže sve snage, da poveća teški teret opačina, koji će Janje bez mane sam uzeti na se. Anđeli su bili između radosti i žalosti. Žarko su željeli da se prostru pred Gospodnje prijestolje, i da pokušaju dobiti dozvolu da pomognu Isusu. Ali u isto vrijeme bili su ispunjeni zapanjivim čuđenjem, i jedino su mogli obožavati to čudo Božanske pravde i milosrđa koje postoji na Nebesima od vječnosti, a sad će se izvršiti.

Jer anđeli vjeruju, kao i mi, **u Boga, Oca Svemogućega, Stvoritelja Neba i Zemlje, i u Isusa Krista, Sina njegova jedinoga, koji je začet po Duhu Svetomu, rođena od Djevice Marije, koji je počeo ove noći trpjeti pod Poncijem Pilatom, a sutradan će biti raspet, umrijeti, i biti pokopan, sašao nad pakao, uskrsnuo treći dan, uzašao na Nebesa, sjedi o desna Bogu Ocu Svemogućemu, i otuda će doći suditi živima i mrtvima.** Anđeli također vjeruju, a i mi, **u Duha Svetoga, Svetu Crkvu Katoličku, Općinstvo Svetih, oproštenje grijeha, uskrsnuće tijela i život vječni. AMEN.**

Poglavlje VI

Isus pred Anom

Bilo je oko ponoći kad je Isus doveden u Aninu palaču. Anina straža odmah ga je uvela u vrlo veliku dvoranu. Ondje je bio Ana, okružen 28-oricom vjećnika. Sjedio je na nekakvoj povišenoj platformi koja se nalazila nasuprot ulaza. Vojnici koji su uhapsili Isusa, sad su ga grubo vukli do podnožja sudišta. Prostorija je bila potpuno popunjena, vojnicima, Aninim slugama, brojnom ruljom koja je pozvana i lažnim svjedocima, koji su poslije produžili do Kajfine rezidencije.

Ani je bilo drago da je naš Gospodin prvo dovučen k njemu, a jedva je dočekao da stigne. Izraz njegova lica je bio najodvratniji, budući je pokazivao u svakoj svojoj crti ne samo paklensku radost kojom je bio ispunjen, nego i svu lukavost i licemjerstvo njegova srca. On je bio predsjednik nekakvog tribunala, uspostavljenog za ispitivanje osoba, koje su optužene za širenje lažnih doktrina i učenja. A ako je ta osoba na tibunalu bila osuđena, onda je dalje proslijeđena Velikom svećeniku.

Isus stade pred Anu. Izgledao je potpuno iscrpljen i upalih obraza. Haljine su mu bile pokrite blatom, ruke svezane, glava spuštena, riječ nije izustio. Ana je bio suhonjav, zlovoljan starac, koščate brade. Bio je strašno ohol i arogantan. Dok je sjedio smijuljio se ironično, pretvarajući se da nema pojma o ničemu. Kao, strašno je zapanjen, tko je to zarobljen, kao, tek je sad informiran koga će to dovesti pred njega, a to je nitko drugi doli Isus iz Nazareta.

'Je li moguće', reče, 'je li moguće da si ti Isus iz Nazareta? Gdje su ti učenici, tvoji brojni sljedbenici? Gdje je tvoje kraljevstvo? Bojim se da se događaji ne razvijaju kako si očekivao. Pretpostavaljam da su vlasti konačno shvatile da je dosta tvog ponašanja, nepoštivanja Boga i njegovih svećenika, kao i tolikih oskvrnuća Šabata. Gdje su ti sad učenici? Gdje odoše svi oni? Šutiš! Govori, zavodniče! Govori, podsterkaču bune! Zar nisi jeo Pashalno janje na nezakonit način, u krivo vrijeme, na krivom mjestu? Zar nam sad ne želiš iznijeti svoju nauku? Tko ti dade pravo da propovijedaš? Gdje si učio sve to? Govori, koja su načela tvoje religije?'

Isus podiže oči, pogleda Anu i reče: *'Govorio sam otvoreno narodu. Uvijek sam propovijedao u sinagogama i u hramu, gdje svi Židovi navraćaju. U tajnosti ništa nisam govorio. Zašto mene pitaš? Pitaj one koji su čuli što sam im govorio. Pogledaj, oni znaju što sam govorio.'*

Na ovaj Isusov odgovor Anino se lice zajapurilo od bijesa i gnušanja. Jedan podli sluga koji je stajao blizu Isusa, zamjetio je Anin bijes, i odmah udari našeg Gospodina u lice, svojom čeličnom rukavicom, viknuvši: *'Tako li odgovraš Velikom svećeniku!?'* Isus je bio skoro srušen od žestine udarca, tako da su ga i ostali stražari, koji su također vidjeli Aninu srdžbu, udarali. Od pada se sasvim prostro po podu, a krv je tekla s lica na pod. Ismijavanja, uvrede i mrske riječi odjekviali su čitavom prostorijom. Streličari ga grubo povukoše uvis, a on ljubazno upita, *'ako sam zlo rekao, dokaži da je zlo. Ali ako sam rekao pravo, zašto me udaraš?'*

Ana je postade još bjesniji, vidjevši mirnoću Isusovu. Tada se okrenu svjedocima, rekavši im da iznesu svoje optužbe. Umah svi počeše govoriti – ' Nazvao se kraljem. Rekao je da je Bog njegov Otac, da su Farizeji preljubnički naraštaj. Izazvao je ustanak među narodom. Liječio je bolesne đavoljom magijom i to na Šabat. Žitelji Ofela koji su se skupljali oko njega, nedavno ga nazvaše Spasiteljem i Prorokom. Dozvoljavao je da ga zovu Sinom Božjim. Rekao je da je poslan od Boga. Predviđa razorenje Jeruzalema. Ne posti. Jede s grešnicima, poganima i poreznicima, druži se sa ženama sumnjiva morala. Maloprije je rekao čovjeku koji mu je dao

piti vode kod vrata Ofela "da će mu dati žive vode vječnog života, nakon koje neće nikad ožednjeti." Zavodi narod riječima dvostruka značenja, itd, itd.'

Sve ove optužbe su izvikivane istovremeno. Neki od svjedoka stajali su pred Isusom, vrijeđavši ga podrugljivim gestama dok su iznosili svoje optužbe. Streličari ga opet udaraše vičući, 'Govori, zašto ne odgovaraš!?' Ana i njegove kolege dometnuše izrugivanje na uvrede, vičući u svakoj pauzi optužaba, 'ovo je tvoja nauka, zar ne? Što kažeš na to? Izdaj svoje naredbe, veliki kralju! Čovječe poslan od Boga, daj dokaz svojoj misiji!' 'Tko si ti?', nastavi Ana prezrivim tonom.

'Tko te posalo? Zar nisi ti sin običnog drvodjelje, ili si možda Ilija, koji će biti uznesen u vatrenoj kočiji u nebo? On je rekao da je još živ, a ja sam čuo da se ti možeš pretvoriti u nevidljiva kad poželiš. Možda si ti prorok Malahija, čije riječi tako doslovno često citiraš. Neki govore da mu je otac anđeo, koji je također živ. Varalica kao što si ti nikad neće imati bolju priliku zavoditi ljude, nego navođenjem ovog proroka. Reci mi, bez nekog uvoda, kojem redu kraljeva ti pripadaš? Ti si veći od Salomona – bar se pretvaraš da jesi, i činiš da ti čak i povjeruju. Ne boj se, neću ti uskratiti naslov i žezlo, koji ti po pravdi pripadaju.'

Ana zatraži plahtu pergamene oko metar dugačku, a 15-ak cm široku. Na njoj napisa niz riječi velikim slovima, a svaka riječ je izražavala neku optužbu koja je iznijeta protiv našeg Gospodina. Tada pergamenu smota u svitak, stavi je u neku šuplju cijev, privezavši je pažljivo na vrh trske. Dade tu trsku našem Gospodinu, govoreći u isti mah, s omalovažavajućim podrugljivim smijehom: 'Pogledaj žezlo tvoga kraljevstva. Ono sadrži sve tvoje titule, kao i sve časti kojima si oslovljen, a i tvoje pravo na tron. Odnesi ih Velikom svećeniku, da može priznati tvoje kraljevsko dostojanstvo, i da te može tretirati kako zaslužuješ. Svežite ruke ovom kralju i vodite ga pred Velikog svećenika.'

Isusove ruke koje su bile olabavljene, ponovo su prekrižene i svezane preko prsa na takav način da se je moglo u njih utaknuti "žezlo", koje je sadržavalo Anine optužbe. Poveli su ga k Kajfinom dvoru, praćen zvižducima negodovanja i galamom, dok ga je bijesna rulja udarala gdje stigne.

Kajfina kuća nije bila udaljena više od 100 metara od Anine. S jedne i druge strane ulice bile su poredane kuće i visoki zidovi uobičajena tipa, obasjane svjetlom baklji i lampi postavljenih na štapove. Mnogi Židovi su stajali okolo i bjesnjeli na viđeni prizor. Vojnici su jedva probijali put kroz svjetinu. Oni koji su se najviše zločinački ponašali prema Isusu u Aninoj kući, nastavili su i dalje vrijeđati i maltretirati našeg Gospodina, cijelim putem do Kajfine kuće. Vidjela sam novac koji je dan kao mito, onima koji će najsramotnije tretirati Isusa. Novac su dali neki naoružani ljudi koji su pripadali tribunalu. Vidjela sam ih kako odgurivaju ustranu sve one koji su sažaljivo gledali na našeg Gospodina. Takvima nije dopušteno ući u Kajfin dvor.

Poglavlje VIII

Isus pred Kajfom

Isus je vođen preko dvorišta, a svjetina ga je dočekala zvižducima i uzvicima. Kad je prolazio pokraj Petra i Ivana, pogleda ih, ali bez da je okrenuo glavu, iz straha da ih ne oda. Jedva da je stupio u vijećnicu, a Kajfa je već zagrmio, 'A, došao si, konačno, ti neprijatelju Božji, ti bogohulniče koji remetiš mir ove svete noći!' Cijev koja je sadržavala Anine optužbe, koja je bila privezana na tzv. žezlo u rukama Isusovim, odmah je otvorena i pročitana.

Kajfa ismija najuvredljivijin riječima našeg Gospodina, a streličari ga ponovo izudaraše, psujući i derući se na nj, 'Odmah odgovarj! Govori! Jesi gluh?' Kajfa, koji je bio neopisivo ohol i arogantan, postade još gori nego je Ana bio. Upita ga stotine pitanja, jedan za drugim, ali Isus je samo mirno stajao pred njim, oborivši oči i ne prozborivši ni riječi. Streličari su pokušavali da ga prisile da govori udarajući ga neprestano. Jedno zlobno dijete stavi svoj palac na njegove usne, podrugljivo mu nudeći da ugrize.

Tada pozvaše svjedoke. Isprva su to bili ljudi nižih klasa, čije su optužbe bile nepovezane i nesuvisle, protuslovne, kao i u onih svjedoka kod Ane, pa se ništa nije moglo zaključiti. Kajfa se tad obrati glavnim svjedocima, Farizejima i Saducejima, koji su došli iz svih krajeva zemlje. Pokušali su govoriti mirno, ali izrazi lica i geste su ih izdavali. Pokazivala su pakosnu zavist i mržnju kojom su im srca bila napunjena.

Stalno su ponavljali iste optužbe, na koje je Isus toliko puta već odgovorio: 'Da liječi bolesne, istjeruje đavle, s pomoću đavla – da je profanirao Šabat – huškao narod na ustanak – nazvao Farizeje gujama i preljubnicima – predviđao razorenje Jeruzalema – često boravio u društvu poreznika i grešnika – okupljao narod i izdavo se za kralja, proroka i Sina Božjega – da stalno govori o svom kraljevstvu – da je zabranio razvod – nazvao se Kruhom Života, rekavši da tko god jede njegovo meso i pije njegovu krv, imati će život vječni.'

Tako su iskrivili i krivo tumačili riječi koje je izrekao, upute koje je dao, parabole kojima je predočio svoje upute, dajući im privid zločina. Ali ni ovi svjedoci ne mogoše se složiti u svojim iskazima pod zakletvom. Jer jedan je rekao, 'Nazvao se kraljem', a drugi je odmah protuslovio, 'Ne, on je samo dopustio da ga zovu tako, ali direktno kad su pokušali da ga proglase, on se skrio.' Treći bi opet rekao, 'Nazvao se Sinom Božjim', ali četvrti bi ga prekinuo, 'Ne, on je samo označavo sebe Sinom Božjim, jer je činio volju svog Nebeskog Oca.'

Neki su svjedoci tvrdili da ih je izliječio, ali im se bolest vratila, pa da su njegova navodna izlječenja učinjena očito magijom. Govorili su također i o izlječenju bogalja kraj bazena Betsaida, ali su iskrivili činjenice dajući im privid zločina. Čak ni u ovim optužbama nisu se slagali, protusloveći jedni drugima.
Farizeji iz Seforisa, s kojima je jednom raspravljao o rastavi, optužili su ga za lažna učenja. Jedan mladić iz Nazareta, kojeg je odbio primiti među učenike, bio je dovoljno podao da iznese optužbu protiv njega.

Vidjeli su da je gotovo nemoguće dokazati jednu jedinu činjenicu, i da su svjedoci svjedočili samo da bi vrijeđali Isusa, a ne da bi dokazali istinitost svojih tvrdnji. Dok su oni tako raspravljali jedan s drugim, Kajfa i neki drugi članovi Vijeća ispitivali su Isusa, izrugujući njegove odgovore. 'Kakav si ti to kralj. Pokaži dokaz svoje moći! Pozovi legije anđela o kojima si govorio u Maslinskom vrtu. Što si učinio s novcem koji si dobio od udovica i drugih glupana koje si zavodio lažnim učenjima? Govori, zar si gluh? Bilo bi ti bolje da si šutio kad si bio usred budalaste rulje, ali ti si tad previše pričao.'

Sva su ova pitanja bila popraćena udarcima slugu i članova tribunala, i da naš Gospodin nije bio potpomognut s Nebesa, ne bi preživo ovakav tretman. Neki od podlih svjedoka pokušali su dokazati da je on vanbračni sin. Ali drugi su tvrdili da je njegova majka pobožna Djevica, koja pripada hramu, i da su je oni poslije vidjeli zaručenu s čovjekom koji se Boga boji.

Svjedoci su predbacivali Isusu i njegovim učenicima što nisu žrtvovali u hramu. Istina je da nikad nisam vidjela Isusa i njegove učenike kako prinose žrtve u hramu, osim Pashalnog janjeta. Ali Josip i sveta Ana često su za vrijeme svog života žrtvovali za Dijete Isusa. Ova optužba je stvarno djetinjasta, jer ni Eseni nikad ne žrtvuju, pa nitko ne misli zlo o njima zbog toga. Isusovi neprijatelji i nadalje su ga nastavili optuživati da je vračar. Kajfa je izjavio nekoliko puta da je stanje neslaganja svjedoka sigurno prouzročio svojim vradžbinama.

Neki rekoše da je blagovao Pashalno janje dan prije, što je suprotno zakonu. Rekoše i da je prošle godine izmjenio neke običaje u slavljenju Pashe. Ali svjedoci su si opet protuslovili, tako da su Kajfa i njegove pristaše,uzrujani i bijesni, shvatili da ni jedna optužba nije potpuno dokazana. Pozvali su Nikodema i Josipa Arimatejskog. Zapovijedili su im da kažu, kako to da su oni dozvolili da blaguje Pashu dan prije, i to u prostoriji koja njima pripada. Oni su dokazivali iz starih dokumenata da je u starim vremenima bilo dopušteno Galilejcima blagovati Pashu dan prije od ostalih Židova. Dodali su da je svaki drugi dio ceremonije održan po zakonu, i da su osobe koje pripadaju hramu također prisustvovale slavljenju.

Ovo sasvim zbuni svjedoke, a Nikodem još više razbjesni Isusove neprijatelje, pokazujući pasuse u arhivskim dokumentima koji govore o pravu Galilejaca, navodeći razloge zašto je to dopušteno. Razlozi su bili: žrtvovanje nije moglo biti dovršeno do Šabata i to zbog velikog mnoštva koje se skupljalo radi žrtvovanja, svi su morali izvesti ceremonuju istog dana. Premda Galilejci nisu uvijek koristili ovo pravo, ipak ono postoji i nepobitno je dokazano od strane Nikodema.
Bijes je Farizeja uvećan i njegovom primjedbom da su članovi Vijeća posramljeni i velikim kontradikcijama u tvrdnjama svjedoka, koje su oni pozvali, kao i načinom vođenja cijelog postupka, koji pokazuje da su zloba i zavist jedini motivi koji su poticali ove optužbe. Pokrenuli su slučaj žurno i to kad su svi zauzeti pripremama za najsvečaniji blagdan godine.

Gledali su Nikodema bijesno, nisu mu mogli odgovoriti, već su nastavili ispitivati svjedoke još žešće i nepromišljenije nego prije. Napokon se pojaviše dva svjedoka, koja izjaviše, 'Ovaj je čovjek rekao, "*Srušiti ću ovaj rukotvoreni hram, i za tri dana podići drugi, nerukotvoreni."'* Međutim, čak se ni ova dva svjedoka nisu slagala u izjavama, jer jedan reče kako optuženi želi napraviti novi hram, i da je blagovao Pashu na neouobičajenom mjestu, jer bi želio razoriti stari hram. Ali, drugi izjavi, 'Ne tako, građevina gdje je on blagovao Pashu je izgrađena ljudskim rukama, zbog toga se to nije odnosilo na to.'

Kajfa je neopisivo bjesnio. Okrutan tretman koji je Isus pretrpio, njegova božanska strpljivost, kao i kontradikcije svjedoka počeli su ostavljati dojam na mnoge prisutne. Sad se čulo samo par zvižduka, a srca nekih su bila dirnuta, tako da nisu mogli utišati glas svoje savjesti.

Deset je vojnika napustilo dvoranu pod izlikom preraspodjele dužnosti, ali u stvarnosti bili su preplavljeni osjećajima. Dok su prolazili kraj mjesta gdje su stajali Ivan i Petar, govorili su, 'Šutnja Isusa iz Nazareta, usred ovako okrutnog postupka, je nadljudska; otopila bi srce od željeza; kako to da se zemlja ne rastovri i proguta takve pokvarenjake, kao što su ovi njegovi tužitelji. Recite nam, kamo moramo ići?'

Oba apostola ipak nisu vjerovali vojnicima. Pomisli su da samo traže način da ih izdaju, ili su jednostavno bili preplašeni da ne budu prepoznati i prokazani od okolnih ljudi, kao učenici Isusovi. Jednostavno su tužno odgovorili: 'Ako vas istina zove, samo je slijedite, i sve će doći na svoje mjesto.' Vojnici odmah iziđoše iz sobe i napustiše Jeruzalem čim prije. Sretoše u okolici grada ljude koji ih uputiše prema pećinama južno od Jeruzalema, na drugoj strani brda Siona, gdje su se mnogi apostoli skrili. Apostoli su isprva bili uplašeni kad su vidjeli strance kako ulaze u sklonište, ali im vojnici ubrzo rastjeraše strah davši im izvještaj o Isusovim trpljenjima.

Kajfino raspoloženje, koje je bilo već prilično uzrujano, sad postade potpuno bijesno, zbog protuslovlja zadnja dva svjedoka. Naglo ustade, priđe Isusu i reče: *'Ništa ne odgovaraš na ovo što svjedoci iznose protiv tebe?'*

Isus niti podiže glavu, niti ga pogleda, što poveća njegov bijes na najveću razinu. Streličari koji su to zapazili, zgrabiše našeg Gospodina za kosu, povukoše mu glavu unazad, i udaraše ga šakama pod čeljust. Kajfa podiže glavu i uzviknu raspaljenim tonom: '*Zaklinjem te živim Bogom da nam kažeš, jesi li ti Krist, Mesija, Sin Boga živoga?'*

Nasta ozbiljna i trenutna tišina. Tada Isus veličanstvenim nadljudskim glasom odgovri, *'Ti kažeš. Ipak ti kažem, odsada ćeš gledati Sina Čovječjega kako sjedi s desna sile Božje i kako dolazi u oblacima Nebeskim.'* Kad Isus svečano proglasi ove riječi, učini mi se kako ga sjajno svjetlo okružuje. Nebesa se otvoriše nad njegovom glavom. Vidjela sam Vječnoga Oca. Nijedna ljudska riječ ne može opisati unutarnji pogled, koji mi se udostojao dati vidjeti. Također sam vidjela anđele i molitve upravo pristigle do prijestolja Božjeg.

U isti tren, primjetila sam razjapljeni ambis pakla, kao vatreni meteor, kraj Kajfinih nogu. Bio je pun groznih vragova. Lagana gaza pojavi se i odvoji ga od njegovih tamnih plamenova. Mogla sam vidjeti demonski bijes kojim je njegovo srce bilo preplavljeno, a i cijela mi se kuća učini kao pakao. U trenutku kad je naš Gospodin proglasio svečane riječi *'Ja sam Krist, Sin Boga živoga'*, čini mi se da se pakao zatresao u temeljima, i onda je, tako reći, provalio i preplavio svaku osobu u Kajfinoj kući s osjećajima udvostručene mržnje prema našem Gospodinu.

Ove su mi stvari uvijek prikazivane pod formom materijalnih predmeta, koje ih čini lakše shvatljivim i utiskuje ih jasnije i pamtljivije u um. Jer mi smo ipak materijalna bića, činjenice su slikovitije našem shvaćanju, ako se manifestiraju kroz osjete.

Očaj i bijes, koje su ove riječi proizveli u paklu, prikazani su mi pod formom tisuće strašnih likova na raznim mjestima. Koliko se sjećam, među strašnim stvarima, brojni su bili mali crni predmeti, kao psi s pandžama, a hodali su na stražnjim nogama. Tad sam znala koja prikaza predstavlja koji grijeh, ali sad se ne mogu sjetiti. Vidjela sam kako ovi strašni fantomi ulaze u tijela najvećeg broja promatrača, ili im sjedaju na glave ili ramena. Također sam vidjela strašne sablasti kako izlaze iz grobnica na drugoj strani Siona. Vjerujem da su to bili zli duhovi. Vidjela sam u blizini hrama mnoge druge prikaze, koje su sličile na zatvorenike okovane i natovarene lancima. Ne znam da li su to bili demoni ili duše osuđene da ostanu neko vrijeme na zemlji, a koje poslije odlaze u Limb, jer im je osuda našeg Gospodina na smrt otvorila vrata Limba.

Strašno mi je teško objasniti ove stvari, od straha da ne skandaliziram one koji nemaju znanja za takve stvari. Ali osobe koje ih znaju, osjećaju to, a one često uzrokuju da se čovjeku svaka

dlačica na glavi nakostriješi. Mislim da je Ivan vidio neke od ovih prikaza, jer sam ga poslije čula kako govori o njima. Svi oni čija srca nisu bila skroz iskvarena, osjetili su tad silni strah, a otvrdnuli su bili bezosjećajni i nisu osjetili ništa, nego samo povećanu mržnju i bijes na našeg Gospodina.

Kajfa tad ustade, huškan sotonom, zgrabi kraj svoje haljine, zareza je nožem, i razdera je s jednog kraja do drugog, derući se iz sveg glasa: *'Bogohulio je, što će nam dalje svjedoci? Gle, sad ste i sami čuli bogohulstvo, što mislite?'* Svi koji su bili prisutni ustadoše i povikaše iz sveg glasa, zapanjujućom zlobom, *'Kriv je na smrt!'*

Za sve vrijeme ove strašne scene, đavli su bili u stanju najvećeg delirija. Čini se da su imali kompletnu vlast, ne samo nad Isusovim neprijateljima, nego i nad njihovim pristašama i kukavičkim sljedbenicima. Izgledalo mi je kao da sila tame proglašava trijumf nad svjetlom. Nekoliko osoba među promatračima, koji su zadržali još tračak svjetla u sebi, bili su ispunjeni takvom zabrinutošću, da su pokrili glave i odmah otišli.

Svjedoci koji su pripadali višim klasama izgleda da su bili mekši od svjedoka iz nižih klasa. Njihova savjest je bila uzdrmana grižnjom, pa su i oni slijedili primjer prethodno spomenutih, napustivši dvor čim su brže mogli. Ostatak svjetine se tiskao oko vatre na trijemu. Jeli su i pili pošto su primili punu plaću, za svoje usluge. Veliki se svećenik obrati streličarima, i reče, 'Predajem ovog kralja u vaše ruke. Dajte tom bogohulniku časti koje mu pripadaju.' Nakon ovih riječi, povuče se sa članovima Vijeća u okruglu sobu iza sudišta, koja se nije mogla vidjeti s trijema.

Usred najgorče žalosti koja je preplavila Ivanovo srce, njegove misli bijahu s Majkom Isusovom. Bojao se da će joj strašna vijest osude njena Sina na smrt, biti prenijeta netaktično, ili da će joj možda neki neprijatelj bezdušno priopćiti tu vijest. Zato pogleda na Isusa, i reče tihim glasom, 'Gospodine, ti znaš zašto te napuštam'. Izađe brzo da potraži Blaženu Djevicu, kao da ga je Isus sam poslao.

Petar je bio svladan tugom i tjeskobom, koje združeno s umorom, učiniše da mu postade hladno. Budući da je jutro bilo hladno, ode do vatre da se ugrije. Oko vatre se okupljalo mnoštvo ljudi, grijući se. Očinio je najbolje što može, kako bi zakumflirao svoju bol pred prisutnima, pošto se nije mogao odlučiti da ode kući i napusti svog voljenog Učitelja.

Poglavlje IX

Uvrede koje je Isus primio na Kajfinom dvoru

Čim je Kajfa sa svojima otišao iz sudišta, gomila podlaca – pravog ološa – okružila je Isusa kao roj bijesnih osa, obasipljući ga nezamislivim uvredama. Čak ni za vrijeme suđenja, dok su svjedoci govorili, streličari i neki drugi nisu mogli obuzdati svoju okrutnu narav, nego su mu čupali bradu i kosu, pljuvali na njega, udarali ga šakama, boli ga zašiljenim štapovima, zabijali igle u tijelo.

Ali pošto je Kajfa otišao iz sudnice, nisu više imali ograničenja svom barbarstvu. Prvo su mu postavili krunu na glavu, napravljenu od slame i kore drveća. Skinuli bi je i istovrememo ga pozdravljali najuvredljivijim izrazima, kao npr.: 'Pogledajte Sina Davidova kako nosi krunu svoga oca. Veći od Solomona je ovdje. Ovo je kralj koji je pripremio svadbenu gozbu za svog sina.' Onda su sve to okrenuli u podsmjeh i ruganje, ove svete vječne istine, koje je on propovjedao u parabolama, onima koje je došao s neba spasiti. Dok su ponavljli ove podrugljive riječi, istovremeno su ga neprestance udarali šakama i štapovima, pljujući mu u lice.

Tada mu staviše krunu od trske na glavu, skinuše mu haljinu i oplećak (škapular) i nabaciše mu preko ramena jedan stari trošni ogrtač, koji mu je sezao do koljena. Oko vrata mu objesiše dugački željezni lanac, s prstenima na krajevima, a na prstenima željezni šiljci. Taj ga je lanac udarao i razderao mu koljena dok je hodao. Tada mu ponovo sputaše ruke, staviše trsku u šaku, prekrivajući njegov Božanski lik pljuvačkom. Već su se prije nabacili na nj blatom i svom mogućom prljavštinom, tako da su mu kosa, grudi i cijeli ogrtač bili time prekriti. Oko očiju su mu vezali prljavu krpu, udarali ga i istovremeno drečeći vikali: *'Proreci nam, o Kriste, tko te udario?'* On ne izusti ni riječi, nego je samo uzdisao i u sebi molio za njih.

Nakon još mnogih uvreda, zgrabivši lanac koji je visio oko njegova vrata, vukali su ga u sobu u kojoj je Vijeće zasjedalo. Štapovima ga prisliše da uđe u sobu, galameći istovremeno: 'Marš naprijed, ti kralju slame. Pokaži se Vijeću sa svojim kraljevskim znakovima, koje smo ti dali.'

Veliki broj viječnika, s Kajfom na čelu, još uvijek je bio u sobi. Sve te sramne scene su promatrali s veseljem i odobravanjem. Gledali su s veseljem najsvetije ceremonije preokrenute u izrugivanje. Bezdušni stražari pokrili su ga blatom i pljuvačkom, s tobožnjim svečanim držanjem, vikali su: 'Primi proročko pomazanje – kraljevsko pomazanje.' Tada su bezbožno parodirali ceremoniju krštenja, kao i plemeniti čin Magdalene koja je ispraznila vrč pomasti na njegovu glavu. 'Kako si se usudio', vikali su, 'pojaviti pred Vijećem u takvom stanju? Ti koji čistiš druge, a nisi sebe očistio. Ali mi ćemo te ubrzo očistiti.'

Uzeše korito prljave vode, izliše mu je na glavu i ramena, istovremeno prigibajući koljena pred njim, vičući, 'Gle, tvoje dragocjeno pomazanje, gle, pomast vrijedna tri stotine denara. Sad si kršten u bazenu Betsaida.' Ovim su htjeli ismijati čin poštovanja koji je iskazala Magdalena, kad je izlila dragocjeno ulje (pomast) na njegovu glavu, u jednoj Farizejskoj kući.

Što se tiče njihovih izrugujućih riječi koje se tiču krštenja u bazenu Betsaida, ciljali su, premda slučajno, na sličnost između Isusa i Pashalnog janjeta. Jer janjci su se prvo prali u bazenu blizu vrata Probatika, a onda su dovođeni do bazena Betsaida, gdje su prolazili novo pranje, prije nego bi bili odvedeni u hram i zaklani za žrtvu. Isusovi nepriajtelji su također aludirali na čovjeka koji je bio nepokretan 38 godina, a bio je izliječen od Isusa na bazenu Betsaida. Poslije sam vidjela tog čovjeka kako se tamo pere ili krsti. Rekla sam pere ili krsti, zato što se ne mogu točno sjetiti okolnosti.

Tada su vukli Isusa po sobi, pred svim članovima Vijeća, koji su mu se nastavili obraćati prekornim i pogrdnim izrazima. Svi su izgledali pobješnjelo demonski, svuda okolo je bila tama, zbrka i užas. Naš je Gospodin, naprotiv, bio od trena kad je izjavio da je Sin Božji, stalno okružen aureolom svjetlosti. Mnogi okupljeni izgleda da nisu imali pravo saznanje o njoj, sa zebnjom primjetivši da niti nasilje, niti sramoćenje, nisu mogli promijeniti divan izraz (lik) našeg Gospodina.

Aureola svjetlosti koja je sjala oko Isusa od trena kad je izjavio da je Krist, Sin Boga Živoga, poticala je njegove neprijatelje na još veći bijes. Ipak, bila je tako sjajna da je nisu mogli gledati, pa vjerujem da su zato bacili prljavu krpu preko glave našeg Gospodina, da bi ugasnuli njenu svjetlost.

Poglavlje X

Petrovo zatajenje

U trenu kad je Isus izrekao riječi, *'Ti kažeš'*, a Veliki svećenik razderao haljinu, cijela je soba odjekivala jakim uzvicima. Petar i Ivan, koji je intenzivno trpio za vrijeme scene koja se upravo odigravala, a obojica su bili prisiljeni šutke svjedočiti, nisu to mogli više gledati. Petar zato ustade i iziđe iz sobe, a za njim i Ivan malo poslije. Ivan je otišao Blaženoj Djevici, koja je bila u Martinoj kući sa svetim ženama, ali je Petrova ljubav za Isusom bila velika, tako da se nije mogao odlučiti da ode. Srce mu se cjepalo, gorko je plakao, premda je izvanjski uspijevao biti miran i skriti suze. Bilo mu je nepodnošljivo da ostane u sudištu, budući bi ga njegove duboke emocije, pri daljnjem pogledu na trpljanja njegova ljubljena Učitelja, sigurno odale.

Zato je otišao na trijem približivši se vatri. Oko vatre su sjedili, pričali i grijali se obični ljudi i vojnici. Pričali su na posve bezdušan i odvratan način o Isusu, opisujući sve što mu je svaki od njih učinio. Petar je šutio. Njegova šutnja i izdvojeno ponašanje učiniše da okolni ljudi počeše nešto sumnjati. Tada dođe do vatre jedna vratarica, usred razgovora, baci oštar pogled na Petra i reče:*'I ti si bio s Isusom Galilejcem.'* Ove riječi brecnuše i uplašiše Petra.

Drhtao je od straha što bi se moglo dogoditi, ako prizna istinu pred ovim brutalnim ljudima. Zato brzo odgovri, *'Ženo ne poznajem ga'*, ustane i napusti trijem. Taj tren se oglasi pijetao negdje u okolici grada. Kad je izišao, jedna sluškinja se zapilji u njega, i reče onima koji su bili s njom, *'Ovaj je čovjek također bio s njim',* a ljudi kojima je govorila odmah su zahtjevali od Petra da potvrdi istinitost njenih riječi, govoreći, 'Zar ti nisi jedan od njegovih učenika?' Petar je bio još uplašeniji nego prije, pa ponovi svoje odreknuće slijedećim riječima: *'Nisam, ne poznajem ga.'*

Napusti unutarnje dvorište i iziđe u vanjsko. Plakao je, tako velika je bila njegova tjeskoba i bol, da nije uopće primjetio što je bio maloprije izrekao. Vanjsko dvorište je bilo puno ljudi. Neki su se penjali na zid da poslušaju što se događa u unutarnjem dvorištu, jer im je bilo zabranjeno ući unutra. Nekoliko drugih učenika bilo je također tamo, njihova tjeskoba za Isusom je bila tako velika, da se nisu mogli odlučiti ostati skriveni pod strehama Hinoma.

Došli su do Petra, plačući ga ispitivahu o njihovom ljubljenom Učitelju. Petar je bio oslabljenih živaca i tako plašljiv da se ne oda, da im je samo kratko preporučio da bježe, budući mu je bilo opasno ostati kraj njih, brzo ih napusti. Učenici požuriše van grada, a on nastavi popuštati svojoj velikoj žalosti. Prepoznala sam među tim učenicima, kojih je bilo 16, Bartolomeja, Nataniela, Saturninusa, Judu Barsabu, Šimuna koji je kasnije bio biskup Jeruzalema, Zakeja i Manahejma koji je rođen slijep i izliječen od Isusa.

Petar se nije mogao nigdje smiriti, a njegova ljubav za Isusom nagnala ga je da se vrati u unutrašnje dvorište, u koje mu je dopušteno ući, jer su Josip Arimatejski i Nikodem imali svoje ljude, koji su ga uveli. Nije išao ponovo na trijem, već skrenu udesno i krenu k ovalnoj sobi koja je bila iza sudišta. U njoj je upravo Isus prolazio kroz svaku vrstu uvreda i sramota od strane svojih okrutnih neprijatelja. Petar ode plašljivo do vrata, premda potpuno svjestan da je svima sumnjiv kao Isusov sljedbenik, ipak nije mogao ostati vani. Njegova ljubav za svojim Učiteljem tjerala ga je naprijed.

Uđe u sobu, krenu naprijed i stade usred brutalnog mnoštva koje je napajalo oči na Isusovim trpljenjima. Taj su ga tren sramotno vukli po podu, tamo amo, s krunom od slame na glavi. Isus baci žaloban, čak i ozbiljan pogled na Petra, koji ga presiječe posred srca. Budući da je bio još uplašen, odjednom ču kako sa strane neki promatrač viče, *'Tko je taj čovjek?'* Brzo se vrati u dvorište, opazivši kako ga ljudi s trijema promatraju, ode do vatre i ostade tamo neko vrijeme.

Nekoliko je ljudi primjetilo njegovu tjeskobu i žalosni lik, počeše govoriti sramotnim riječima o Isusu, a jedan od njih mu reče, *'I ti si jedan od njegovih učenika. Ti si također Galilejac. Tvoj te govor izdaje."* Petar ustade, namjeravajući napustiti mjesto, kada brat od Malka dođe do njega i reče, *'Nisam li te vidio u vrtu s njim? Zar ti nisi odsjekao uho mome bratu?'*

Petar je bio skoro van sebe od užasa. Poče psovati i zaklinjati se *'da ne pozna tog čovjeka'*, pa otrča van u vanjsko dvorište. Tada se pijetao ponovo oglasi, a Isus, koji je taj tren vođen preko dvorišta, baci pogled pomiješan sa sućuti i bolom, na svog apostola. Ovaj pogled našeg Gospodina probode Petra u samo srce. Dozva si u pamet na najupečatljiviji način, riječi našeg Gospodina, upućene njemu još ove noći: *'Prije nego pijetao zapjeva dvaput, triput ćeš me zatajiti.'*

Zaboravio je sva obećanja i svečana uvjeravanja dana našem Gospodinu, da će radije umrijeti nego ga zatajiti. Zaboravio je upozorenja dana njemu od Gospodina - ali kad ga je Isus pogledao, osjetio je veličinu svoje krivnje, a srce mu je gotovo puklo od boli. Zanijekao je svog Gospodina, onda kad je njegov ljubljeni Učitelj pogrđivan, kad je vrijeđan, predavši se u ruke nepravednih sudaca – onda kad je sve trpio, tiho i strpljivo. Njegova grižnja savjesti je bila ogromna. Vratio se u vanjsko dvorište, pokrio lice i gorko zaplakao. Sav strah da će biti prepoznat je nestao. Bio je spreman izjaviti cijelom svemiru, i svoju krivnju i svoje pokajanje.

Koji bi se čovjek usudio izjaviti, da bi tada bio hrabriji od Petra? S njegovim impulzivnim i revnim temperamentom, Petar je bio izvrgnut takvoj opasnosti, nevolji i žalosti, u trenutku kad je bio slabih živaca izazvanih strahom i tugom, i stvarno iscrpljen trpljenjima ove tužne noći. Naš Gospodin je ostavio Petra njegovoj vlastitoj snazi, on se pokazao slabim, kao i svi koji zaboravljaju riječi: *'Bdijte i molite, da ne padnete u napast.'*

Poglavlje XI

Marija u Kajfinoj kući

Blažena Djevica je uvijek bila povezana duhovnom komunikacijom sa svojim Božanskim Sinom. Zbog toga je bila potpuno svjesna svega što mu se događa. Trpila je zajedno s njim, molila stalno zajedno s njim za njegove ubojice. Ali njezini majčinski instinkti nagnali su je da pokorno moli Svemogućega Boga najgorljivije što može, da ne dopusti kako bi se zločin izveo do kraja, i tako spasi svoga Sina od grozne smrti. Žarko je željela da mu se vrati. Kad je Ivan, koji je napustio sudište u trenutku izricanja strašne presude *'Kriv je na smrt'*, došao u Lazarovu kuću, i opisao joj pojedinosti strašnog postupka kojem je svjedočio, ona ga je zajedno s Magdalenom i još nekim svetim ženama, preklinjala da je odvede na mjesto gdje Isus trpi.

Ivan koji je napustio našeg Spasitelja samo da je utješi, nju koju je najviše volio poslije svog Božanskog Učitelja, odmah je pristao na njihov zahtjev. Vodio ih je kroz ulice koje su bile obasjane samo mjesečinom i po kojima su ljudi žurili svojim kućama. Svete su žene bile skroz zamotane u veo, ali jecaji koje nisu mogle suspregnuti, nagnale su mnoge da se okrenu i pogledaju ih dok prolaze. Osjećaji bi im bili žacnuti prostačkim primjedbama prolaznika, koje bi načule, a odnosile su se na Isusa i njegovo hapšenje.

Blažena Djevica koja je uvijek promatrala u duhu sramotne postupke nad svojim Sinom, stalno bi to upijala *'i spremala sve te stvari u svoje srce'.* Kao i on, i ona je trpila u tišini. Samo više bi se puta izgubila i pala u nesvjest. Nekoliko Isusovih učenika, koji su se vratili od Kajfine kuće, vidjeli bi je onesviještenu u rukama svetih žena, i dirnuti suosjećanjem, stali bi i gledali je sažalno, pozdravivši je ovim riječima: 'Zdravo, žalosna Majko – zdravo, Majko Najsvetijeg Izraelca, najžalosnija od svih majki!' Marija bi podigla glavu, zahvalila im i nastavila svoje tužno putovanje.

Kad dođe u blizinu Kajfine kuće, njena bol još više naraste, ugledavši grupu ljudi kako pod šatorom prave križ za razapinjanje njenog Sina. Isusovi neprijatelji su unaprijed izdali naredbu za pravljenje križa, čim su ga pošli uhapsiti. Računali su da ga bez odgađanja razapnu, jer su se nadali da će Pilat potvrditi osudu razapinjanja nad njim.

Rimljani su već imali pripremljene križeve za dva razbojnika. Radnici koji su pripremali Isusu križ bili su vrlo ljuti, jer su morali raditi po noći. Zbog toga nisu pokušavli skriti svoj bijes, pa su psovali i kleli najstrašnije psovke i kletve, što je probadalo srce blage Isusove Majke skroz naskroz. Ali ona je molila za ove slijepce, koji ni ne znajući, bogohule Spasitelja, koji će upravo umrijeti i za njihovo spasenje.

Marija, Ivan i svete žene prođoše vanjsko dvorište koje pripada Kajfinoj kući. Stali su pod vežu vrata koja vode u unutrašnje dvorište. Marijino srce je bilo sa srcem njena Božanskog Sina. Najgorljivije je čeznula da vidi ta vrata otvorenima, kako bi opet dobila priliku vidjeti ga. Znala je da je samo ovaj zid dijeli od zatvora gdje je on utamničen. Vrata se odjednom naglo otvoriše. Petar izleti van, lice je pokrio ogrtačem, kršeći ruke i gorko plačući. Pod svjetlom baklji prepoznao je Ivana i Blaženu Djevicu, ali pogled na njih samo je obnovio grozne osjećaje grižnje, koje je Isus već probudio u njegovim grudima.

Marija mu odmah priđe, i reče: 'Šimune, reci mi, zaklinjem te, što je s Isusom, mojim Sinom?' Ove riječi mu skroz probodoše srce. Nije je čak mogao ni pogledati, već se okrenu, ponovo kršeći ruke. Marija mu se još više približi, i reče mu glasom punim topline: 'Šimune sine Jonin, zašto mi ne odgovaraš?' – 'Majko!' uzviknu Petar pokunjena glasa. 'O, Majko, ne pričaj sa mnom – tvoj Sin trpi više nego se uopće može opisati. Ne pričaj sa mnom! Osudili su ga na smrt, a ja sam ga zanijekao. Tri puta!'

Ivan mu priđe s namjerom da ga nešto upita, ali Petar istrči iz dvorišta kao lud, i ne zaustavi se ni časak, sve dok nije stigao do pećine na Maslinskoj gori – one pećine na stijeni na kojoj je Isus čudesno ostavio otiske svojih dlanova. Vjerujem da je to pećina, u kojoj se Adam sklonio plakati nakon svog pada.

Blažena Djevica je bila neopisivo žalosna kad je čula za novu duševnu bol, koju je zadobilo srce njena Božanskog Sina. Bol zatajenja, od strane učenika, koji je inače prvi priznao njena Sina, za Sina Boga Živoga. Nije se mogla držati na nogama, nego pade na kameni prag od vrata. Na pragu ostadoše otisci njenih stopa i dlanova, do dana današnjega. Vidjela sam to kamenje, koje se negdje čuva, ali ovaj tren se ne mogu sjetiti gdje.

Vrata se ne zatvoriše, jer se narod počeo razilaziti. Kad se Blažena Djevica povrati k svijesti, moljaše da je odvedu što bliže k Sinu. Zato je Ivan, zajedno sa ženama, odvede do ispred zatvora gdje je Isus bio utamničen. Marija je bila s Isusom u duhu, a Isus s njom. Ali, njegova ljubljena Majka zaželi čuti svojim vlastitim ušima, bar njegov jecaj, a ne samo prostote koje je dosad stalno slušala. Bilo je nemoguće svetim ženama ostati dulje u dvorištu, bez privlačenja pažnje na sebe.

Magdalenina bol je bila tako velika, da je bilo nemoguće skriti je. I premda je Blažena Djevica, milošću Svemogućega Boga uspjela ostati mirna i dostojanstvena držanja usred svojih trpljenja, ipak je bila prepoznata. Načula je osorne riječi, kao: *'Zar to nije Galilejčeva Majka? Sin će joj uskoro biti smaknut, ali ne prije blagdana, osim ako, stvarno nije najveći kriminalac.'*

Blažena Djevica napusti dvorište i ode do peći na trijemu, gdje se izvjestan broj ljudi grijao. Kad je došla do mjesta gdje je Isus rekao da je Sin Božji, a zli Židovi povikali, *'Kriv je na smrt',* ponovo se onesvijesti. Ivan i svete žene iznesoše je van, u stanju više kao leša nego žive osobe. Promatrači ne rekoše ni riječi. Izgledali su kao gromom ošinuti, a zapanjenost je bila kao da kroz pakao prolazi nebesko biće. Svi su šutjeli kao zaliveni.

Svete žene ponovo prođoše mjesto gdje se pripremao križ. Radnici su izgleda teško uspjevali kompletirati posao, pa su morali svaki tren donositi novo drvo, jer neki komadi nisu pasali, a neki su bili rascijepljeni. To je trajalo sve dok određene vrste drva nisu postavljene u križ, kako je zamislila Nebeska Providnost. Vidjela sam anđele kako primoravaju radnike da ponovo započnu posao, i nisu im davali mira sve dok nisu napravili posao kako treba. Ali sjećanje na ovu sliku mi je dosta nerazgovjetno.

Poglavlje XII

Isus utamničen u podrumskom zatvoru

Kad su se Židovi umorili od svoga barbarstva, zatvoriše Isusa u jedan mali podrumski zatvor, čije ruševine postoje još i danas. Dvojica streličara ostadoše nasamo s njim, a uskoro ih zamijeniše druga dvojica. Isus je još uvijek nosio stari prljavi ogrtač, prekriven pljuvačkom i

blatom koje su bacali na nj. Nisu mu dopustili da ponovo obuče svoju odjeću, nego su mu i dalje držali ruke svezanima.

Kad je naš Gospodin ušao u zatvor, najžarče se molio da njegov Nebeski Otac prihvati sve što je već pretrpio, kao i ono što će još pretrpjeti, kao žrtvu okajnicu, ne samo za svoje krvnike, nego i za sve u budućnosti koji će izdražati slične patnje kao on i koji budu kušani na nestrpljivost i bijes.

Isusovi neprijatelji nisu mu dopustili ni trena predaha, čak ni u ovom očajnom zatvoru, već su ga vezali za stup koji bijaše u sredini zatvora. Nisu mu dopustili ni da se nasloni na stup, premda je bio tako iscrpljen od zlostavljanja, od težine lanaca i od brojnih padova da se jedva držao na nateknutim i razderanim stopalima. Ni trena ga nisu prestali vrijeđati. Kad bi se prvi umorili, drugi bi ih u tome zamijenili.

Sasvim je nemoguće opisati što je sve Sveti nad svetima pretrpio od ovih bezdušnika. Pogled na sve to ostavljao bi me bez daha. Stvarno bih se razboljela osjećajući se kao da neću preživjeti. Međitim moramo se sramiti zbog naše slabosti i osjetljivosti koja nas ostavlja nesposobnima da mirno saslušamo opis muka, ili da pričamo bez odbojnosti o tim trpljenjima, koje je naš Gospodin podnio tako mirno i strpljivo za naše spasenje.

Užas koji osjećamo je tako velik, kao kad je ubojica prisiljen položiti ruke na rane koje je on sam zadao svojoj žrtvi. Isus je sve pretrpio, a da usta nije otvorio. Čovjek je taj, grešni čovjek, koji je počinio sve te zločine protiv onoga, koji je njegov Brat, njegov Otkupitelj i njegov Bog. I ja, i ja sam velika griješnica, i moji grijesi su uzrokovali ta trpljenja. Na dan suda, kada će sve skriveno biti otkriveno, vidjeti ćemo naš dio, koji smo uzrokovali u trpljenju Sina Božjega.

Vidjeti ćemo koliko smo mu trpljenja uzrokovali grijesima koje smo stalno ili često ponavljali, a ti grijesi su ustvari vrsta pristanka koji smo dali Isusovim okrutnim neprijateljima, da izvrše mučenja na Isusu. Pa ako se, jao, ozbiljno osvrnemo na to, shvatiti ćemo da bismo trebali neprestano ponavljati riječi iz molitvenika: 'Gospodine, daj radije da umrem, nego da te svojevoljno grijesima uvrijedim.'

Isus je stalno molio za svoje neprijatelje, pa su se na kraju umorili i ostavili ga malo na miru. Tad se naslonio na stup, a blještavo svjetlo ga okruživalo. Dan je počeo svitati – dan njegove Muke, Muke našeg Otkupitelja – a jedna blijeda zraka je počela prodirati kroz usku rupu na stropu zatvora, pavši na bezgriješno Janje, koje preuzima na sebe, grijehe cijelog svijeta. Isus se okerene prema toj zraci, podiže svoje sputane ruke u zrak, i na najdirljiviji način, vrati hvalu svom Nebeskom Ocu za zoru ovoga dana. Zoru, koja je toliko bila priželjkivana od svih proroka i za kojom je i on sam žarko žudio, otkad se rodio, rekavši jednom svojim učenicima: *'Imam krštenje kojim mi se krstiti, i kako sam nesretan dok se to ne izvrši.'*

I ja sam molila s njim, ali se ne sjećam riječi molitve, jer sam bila potpuno svladana i dirnuta kad sam ga čula kako zahvaljuje svom Ocu, za tako strašno trpljenje koje upravo namjerava podnijeti. Samo sam stalno ponavljala, s najvećim žarom: 'Gospodine, molim te, daj mi ta trpljenja. Ona pripadaju meni. Zaslužila sam ih kao kaznu za svoje grijehe.' Bila sam potpuno preplavljena ljubavlju i suosjećanjem dok sam ga promatrala kako pozdravlja zoru, velikog dana svoje Žrtve. Ta se zraka stvarno može usporediti s posjetom sudca koji se želi izmiriti s kriminalcem, koji je osuđen na smrt, a kaznu nad njim je sam sudac izrekao. Streličari koji su zadrijemali, probude se za trenutak, i pogledaše ga iznenađeno. Nisu ništa rekli, ali se vidjelo

kako su nekako zapanjeni i prestrašeni. Naš Božanski Gospodin je bio zatočen u zatvoru oko jedan sat.

Dok je Isus bio u podrumskom zatvoru, Juda je lutao gore dole po brdima i dolinama Hinoma, kao luđak. Uputio se ka Kajfinoj kući. Nosio je o pojasu 30 srebrnjaka, nagradu za svoju izdaju. Svuda je vladala tišina. Dođe do nekog stražara, reče mu tko je, i upita ga što će se dogoditi s Galilejcem. Ovaj odgovori: 'Osuđen je na smrt, i sigurno će biti razapet.' Juda je išao tamo amo, slušajući razne razgovore koji su se ticali Isusa. Neki su govorili o okrutnom mučenju koje je podnio, drugi o zapanjujućoj strpljivosti, dok su treći pričali o ozbiljnom suđenju koje će se dogoditi ujutro pred velikim Vijećem. Dok je izdajnik sve to slušao, zora je svanula.

Članovi tribunala su izvršili pripreme, a Juda se odšuljao iza zgrade da ga ne vide, kao Kain, tražeći mjesto gdje da se sakrije od očiju ljudi, a očaj je počinjao prevladavati u njegovoj duši. Mjesto gdje se sklonio, slučajno je bilo tamo gdje su radnici pripremali križ za Isusa. Sve je bilo gotovo i spremno, a ljudi su spavali kraj križa. Na taj pogled, Juda se napuni stravom. Stresao se i pobjegao kad je vidio instrument okrutne smrti koji je isporučio svom Gospodinu i Učitelju, za tričavu sumu novca. Trčao je bez cilja, amo tamo, s ogromnom grižnjom savjesti. Na kraju se sakri u obližnjoj spilji. Tu je odlučio čekati suđenje, koje se spremalo.

Poglavlje XIII

Jutarnje suđenje

Kajfa, Ana, glavari narodni i književnici skupiše se ponovo ujutro u velikoj dvorani tribunala, kako bi imali legalno suđenje. Budući sinoćnji sastanak nije bio legalan, mogao se promatrati samo kao pripremna audijencija. Glavnina članova je spavala u Kajfinoj kući, gdje su im kreveti bili pripremljeni. Ipak, neki su otišli kući i vratili se u zoru. Među takvima su bili Nikodem i Josip Arimatejski.

Vladala je gužva od ljudi, a članovi su vršili pripreme najbrže što su mogli. Željeli su odmah osuditi Isusa na smrt. Ali Nikodem i Josip, kao i neki drugi, opirali su se njihovim željama zahtijevajući da se odluka odgodi do iza blagdana, jer su se bojali ustanka među narodom, napomenuvši da nijedan zločinac ne može biti pravedno osuđen na osnovu optužbi koje nisu dokazane, a u ovom slučaju svi su svjedoci protuslovili jedan drugom.

Glavari svećenički i njihove pristaše su bili vrlo ljuti. Rekoše Nikodemu i Josipu sasvim otvoreno, da oni nisu iznenađeni njihovim riječima, budući su njih dvojica i sami sljedbenici Galilejca i njegove nauke, pa se boje da i oni sami ne budu osuđeni. Veliki svećenik je išao čak dotle, da je pokušao postići isključenje iz Vijeća svih onih članova koji i najmanje brane Isusa.

Ovi članovi ustadoše protestirajući i govoreći da peru ruke od svih budućih odluka Vijeća. Napustiše sobu, odoše u hram i otada se nisu nikada vratili u Vijeće. Kajfa tad naredi stražarima da odmah dovedu Isusa. Pripremi sve potrebno za Isusovo sprovođenje do Pilatova

dvora, čim proglasi osudu. Stražari požuriše u zatvor. Sa uobičajenom brutalnošću odvezaše Isusu ruke, vukući ga za stari ogrtač, privezaše ga konopcem oko struka i odvukoše iz zatvora.

Isusov izgled je bio izgled žrtve koju vode na klanje. Lik mu je bio skroz izmijenjen i izobličen od zlostavljanja. Haljina mu je bila prljava i blatna, puna trunja. Vodili su ga kroz dvorište prepuno ljudi. Pogled na njegove trpnje, napuni Židovima srca odvratnošću, povećavajući im bijes. Za njihova okrutna srca, sućut je stvarno bila nepoznat osjećaj.

Kajfa koji se nije ni najmanje potrudio skriti svoju mržnju prema našem Gospodinu, kao u ovim riječima, kad reče: *'Ako si ti Krist, reci nam otvoreno'.* Isus tad podiže glavu i odgovori s velikim ponosom i mirno, *'Ako ti kažem, nećeš mi vjerovati. Ako te upitam nećeš odgovoriti, niti me pustiti. Ali odsada će Sin Čovječji sjediti s desna sile Božje.'* Glavari svećenički pogledaše jedan drugoga, pa rekoše Isusu, s prezirnim smjehom, *'Znači ti si Sin Božji?'* A Isus odgovori glasom vječne istine, *'Vi kažete, ja Jesam.'* Na ove riječi oni svi povikaše, *'Što nam više trebaju svjedočanstva? Jer sami smo čuli iz njegovih usta.'*

Tad se odmah svi ustadoše takmičeći se tko će gori epitet dati Isusu. Oslovljavali su ga kmetskim zločincem, huljom koja želi biti njihov Mesija, i pretendira sjediti s desna Bogu. Narediše streličarima da mu čvrsto svežu ruke i privežu lanac oko vrata (ovo se uobičajeno radilo sa zločincima osuđenima na smrt). Tada se spremiše da ga vode Pilatovoj palači, gdje su jednog glasnika već poslali da zamoli Pilata da pripremi sve za primanje jednog zločinca, Neka pripremi sve za suđenje, bez odgode, radi blagdana.

Židovski su svećenici mrmljali međusobno, nezadovoljni što moraju tražiti Rimskog upravitelja za potvrdu njihove odluke. Ali to je bilo neophodno, budući nisu imali prava osuditi zločince, osim za stvari koje se tiču religije i samog hrama, a nisu mogli ni donijeti smrtnu presudu. Željeli su dokazati da je Isus neprijatelj caru, a ta se vrsta optužbe nalazi pod Pilatovom jurisdikcijom.

Svi su vojnici stajali ispred kuće, okruženi mnoštvom Isusovih neprijatelja, kao i običnim narodom privučenim radoznalošću. Glavari svećenički i dio Vijeća hodali su naprijed, na čelu procesije, pa Isus, vođen streličarima i naoružanim vojnicima, a nakon njih svjetina. Morali su se spustiti s brda Sion, prijeći donje dijelove grada da bi došli do Pilatove palače. Mnogi svećenici koji su prisustvovali Vijeću, otišli su do hrama, kako bi izvršili pripreme za blagdan.

Poglavlje XIV

Judin očaj

Dok su Židovi vodili Isusa k Pilatu, izdajnik Juda je švrljao i slušao naklapanja svjetine s kojom je i on išao. Uši su mu pogađale riječi, kao npr.: 'Vode ga Pilatu. Glavari svećenički osudiše Galilejca na smrt. Biti će razapet. Uredili su da umre. Već je dosada mnogo propatio. Njegova strpljivost je veličanstvena. Ništa ne odgovara. Jedino je kazao da je Mesija, i da će sjediti s desna Bogu. Razapet će ga zbog tih riječi. Nije li im rekao da ga ne mogu osuditi na

smrt. Hulja koja ga je prodala jedan je od njegovih učenika, i nedavno je blagovao Pashalno janje s njim. Ni za cijeli svijet ja to ne bih učinio. Bez obzira koliko Galilejac bio kriv, nije ni jednog svog prijatelja prodao za novac. Takav jedan podlac, kao taj učenik, neizmjerno zaslužuje smrt.'

Tada, ali prekasno, tjeskoba, očaj i grižnja savjesti pogodiše Judu. Sotona ga odmah nagna na bijeg. Bježao je kao da ga tisuće bijesova goni, a kesa koja je visjela o pojasu udaraše ga dok je trčao, tjerajući ga naprijed kao mamuze iz pakla. Zato on uze kesu u ruku da se zaštiti od udaraca. Bježao je najbrže što može, ali kud da pobjegne? Ne prema svjetini, mogao bi se baciti Isusu pred noge, svom milosrdnom Spasitelju, molivši ga za oprost i 'da umre s njim' – ali ne da ispovjedi svoj grijeh s istinskim kajanjem pred Bogom, nego da pokuša skinuti svoju krivnju pred svijetom i ukloniti cijenu svoje izdaje.

Utrčao je sav van sebe u hram, gdje se nakon suđenja, skupilo nekoliko članova Vijeća. Zgledavali su se zapanjeno. Tada okrenuše svoje bahate face, na kojima je titrao ironičan osmjeh, k Judi. On fanatičnim pokretom strgnu kesu sa svog pojasa, ispruži je u desnici k njima, povika glasom najvećeg očajnika, 'Uzmite natrag svoje srebro – to srebro s kojim ste me podmitili da izdam onog pravednika. Uzmite to srebro. Oslobodite Isusa. Naš dogovor ne važi. Teško sagiješih, jer izdah nevinu krv.'

Svećenici mu odgovoriše najprezirnije što su mogli, a bojeći se da se ne okaljaju kontaktom s nagradom ili izdajicom, nisu ni dotakli srebrnjake koje je Juda nudio. Odgovore: 'Što mi imamo s tvojim grijehom? Ako misliš da si prodao nevinu krv, to se nas ne tiče. Mi znamo što smo platili, a osudili smo ga na smrt, jer to zavređuje. Dobio si svoj novac i šuti više.' Uputili su mu ove riječi otresito, kao kad zabrinut čovjek tjera nekog podstrekača nevolja, i odmah ustaje i odlazi od njega. Ove riječi napuniše Judino srce takvim bijesom i očajom da je skoro poludio. Kosa mu se nakostriješila, kesu je razderao na dvoje, bacivši srebrnjake u hram. Tada pobježe u okolicu grada.

Ponovo sam ga vidjela kako luata tamo amo, kao luđak u dolini Hinom. Sotona mu je bio sa strane, skriven, šapćući mu u uho, pokušavajući ga otjerati u potpuni očaj. Sve kletve koje su proroci prorekli i nabacili na ovu dolinu su se ispunile, jer su prije Židovi u toj dolini žrtvovali svoju djecu idolima.

Činilo se da su sva ta prokletstva direktno upućena na njega, kao u slijedećim riječima: *'Ići će i vidjeti trupla onih koji sagriješiše protiv mene, čiji crv nikad ne umire, i čija se vatra nikad ne gasi.'* Đavao je šaptao na njegovo uho: 'Kaine, gdje ti je brat Abel? Što si učinio? Njegova krv vrišti za osvetom. Proklet si na zemlji, lutalica zauvijek.'

Kad je Juda stigao do potoka Cedrona i vidio Maslinsku goru, zadrhtao je, okrenuo se, a riječi su ponovo šaptane u uho, *'Prijatelju, odakle dolaziš, Juda zar izdaješ Sina Čovječjega poljupcem?'* Užas mu je napunio dušu, glava se počela klatiti, a sotona je opet šaptao, 'To je bilo ovdje, kad je David prešao potok Cedron bježeći od Abšaloma. Abšalom je završio svoj život objesivši se.

O tebi je David govorio kad je rekao: "*Vraćaju mi dobro zlim. Mrze me zbog ljubavi. Neka mu đavao stoji s desna. Kada bude osuđen, neka ode proklet. Neka živi kratko, a njegova se biskupija neka drugom dadne. Neka se opačina njegova oca ne zaboravii u očima Gospodnjim. Neka grijeh njegove majke ne bude izbrisan, jer se nije sjetio iskazati milosrđe, nego je progonio sirota i prosjaka, a on slomljen u srcu neka se ubije. Volio je proklinjati, a*

to će mu se vratiti. Odjenuće se u kletve kao u haljine, a one će se ulijevati kao voda u njegovu utrobu i kao ulje u kosti. Neka bude s njim, kao s haljinom kojom se pokriva, i kao s pojasom kojim se stalno opasuje."

Preplavljen ovim strašnim mislima Juda potrči i stiže do podnožja planine. To je bilo suho, zapušteno mjesto, zatrpano prljavštinom, smećem i trulim lešinama. Neskaldni zvuci iz grada odjekivahu u njegovim ušima, dok mu je sotona neprestano ponavljao, 'Sad će ga ubiti. Prodao si ga. Zar ne znaš riječi zakona, "Onaj koji proda dušu svoga brata, i primi nagradu za to, neka se ubije." Okončaj svoju mizeriju, jadniče. Okončaj svoju mizeriju.' Svladan očajem, Juda skide pojas i objesi se na stablo koje je raslo u raspuklini stijene. Nakon smrti tijelo mu se raspuklo na dvoje, a utroba mu se uokolo rasula.

Poglavlje XV

Vođenje Isusa do Pilata

Zlobni neprijatelji našeg Spasitelja išli su kroz najprometnije dijelove grada, dok su ga vodili k Pilatu. Procesija je išla vrlo polako niz sjevernu stranu gore Sion, zatim je prošla kraj istočne strane hrama, zvan Akra, pa onda prema Pilatovoj palači. Palača je bila smještena sjevero zapadno od hrama. Ispred nje je bio veliki trg. Kajfa, Ana i mnogi drugi glavari svećenički u svečanim nošnjama, išli su prvi. Zatim su za njima išli brojni književnici i mnogi drugi Židovi, među kojima su bili i lažni svjedoci, kao i pokvareni Farizeji koji su odigrali najistaknutiju ulogu u optuživanju Isusa.

Naš je Gospodin išao na kratkoj distanci od njih. Okružen grupom vojnika, vodili su ga streličari. Mnoštvo se posvuda tiskalo i slijedilo procesiju, grmeći najstrašnijim kletvama i psovkama, dok su grupe ljudi išle naprijed nazad, gurajući se i laktajući jedna drugu.

Isus je bio svučen. Sve što je ostalo od njegove potkošulje visilo je u dronjcima, koji su bili prljavi i zamrljani blatom priljepljenim po njoj. Oko vrata mu se njihao dugački lanac, koji ga je udarao po koljenima dok je hodao. Ruke su mu bile svezane kao i jučer, a streličari su ga vukli konopima koji su bili privezani oko njegova struka. Više je teturao nego hodao. Bio je skoro neprepoznatljiv zbog efekta trpljenja koje je podnio za vrijeme prethodne noći. Bio je blijed, ispijen, lica natečena i krvava. Njegovi nemilosrdni progonitelji nastavili su ga tući bez prekida, sve više i više.

Skupili su cijelo mnoštvo propalica, da bi prezentirali njegov sadašnji sramotni ulazak u grad kao parodiju na njegov trijumfalni ulazak na Cvjetnicu. Izrugivali su mu se, sramotnim gestama zvali ga kao kralja, posipali mu put kamenjem, komadima drva i blatnim krpama. Napravili su igru od svega, izrugivali ga tisućama bockavih primjedbi i pljuvali ga.

Na kutu ispred zgrade, nedaleko Kajfine kuće, stajala je njegova žalosna Majka, Ivan i Magdalena sve to promatrajući. Duša joj je uvijek bila sjedinjena s njegovom. Ali tjerana ljubavlju, poduzela je sve da mu se približi. Ostala je neko vrijeme u Cenakulu, a onda je poslije ponoći išla do Kajfine kuće, svladana tugom, nijema od boli. Ali kada je Isus bio

izvučen iz zatvora, da bi opet bio odveden na suđenje do Pilata, ustade, nabaci veo i ogrtač, pa reče Magdaleni i Ivanu, 'Hajdemo slijediti mog Sina do Pilatova dvora. Moram ga opet vidjeti.'

Otišli su do mjesta gdje je procesija morala proći i čekali. Isusova Majka je znala da njen Sin strašno trpi, ali nikad nije mogla shvatiti bolna stanja kojima je bio podvrgnut, brutalnošću njegovih neprijatelja. Njena imaginacija ga je vidjela kad je strašno trpio, ali uvijek nekako poduprta i obasjana svetošću, ljubavlju i strpljenjem. Sad se međutim, žalosna realnost sručila na nju.

Prvi su se pojavili svećenici, najgorči neprijatelji njezina Božanskog Sina. Bili su odjeveni u lepršave nošnje. Ali jao, teško je za reći, umjesto da blistaju u svojstvu svećenika Najvišeg Boga, oni su se pretvorili u svećenike sotone, jer nitko nije mogao pogledati njihove pokvarene likove, tko god nije bio tamo, a ja sam bila. Bili su šaroliki, u živim bojama, duše su im bile ispunjene zlim strastima – himbom, paklenskom lukavošću i ogromnom zabrinutošću da izvedu najstaršniji zločin, pogubljenje njihova Gospodina i Spasitelja, jedinog Sina Božjeg.

Zatim su slijedili lažni svjedoci, njegovi perfidni tužitelji, okruženi ruljom. A onda napokon-njen Sin – Isus, Sin Božji. Sin Čovječji, natovaren lancima, jedva se pridržavajući na nogama, bezdušno vučen od paklenskih neprijatelja, primajući neprestano udarce sa svih strana, a od svjetine kletve, psovke i najprostije izraze.

Čak i njenim majčinskim očima Isus je bio skroz neprepoznatljiv. Svučen, samo u razderanim ostacima njegove potkošulje, nije odmah zamijetila kontrast između njegova ponašanja i ponašanja njegovih mučitelja. On je jedini usred progona i trpljenaja izgledao miran i strpljiv, daleko od sustava "zub za zub", nikad ne podignuvši ruke, osim kad je prikazivo patnje svom Nebeskom Ocu, kao naknadu za oproštenje svojim neprijateljima.

Dok je prilazio, nije se više mogla suzdržati, nego uzviknu drhtavim glasom: 'Jao! Je li to moj Sin' Ah, je! Vidim da je to moj ljubljeni Sin. O, Isuse, moj Isuse!' Kad je procesija došla skroz blizu nje, Isus je pogleda s izrazom najveće ljubavi i utjehe. Taj pogled je bio previše za njeno slomljeno majčinsko srce. Na tren potpuno izgubi svijest, a Ivan i Magdalena pokušaše je odnijeti kući. Ali, ona se brzo povrati, ustade i nastavi pratiti procesiju k Pilatovoj palači.

Žitelji grada Ofela skupili su se na jednom otvorenom prostoru da dočekaju Isusa, ali daleko od toga da bi ga utješili, već da mu daju svježi kalež žalosti. Vrijeđali su ga i zadali mu duševnu bol koja se može osjetiti samo onda kad te prijatelji napuste i okrenu ti leđa u nevolji. Isus je puno učinio za žitelje Ofela, ali kad su ga vidjeli u ovakvom stanju i degradaciji, vjera im se uzdrma. Više nisu mogli vjerovati u njega kao u kralja, proroka, Mesiju, Sina Božjega.

Farizeji su ih zadirkivali i sprdali se s njima, zbog prijašenjeg obožavanja Isusa. Vikali su, 'Pogledajte sad svoga kralja. Dajte mu štovanje. Zar mu sad nemate što čestitati, sad kad ćemo ga okruniti i postaviti na njegovo prijestolje? Sva ona njegova naduta čuda sad su završila. Veliki svećenik je prekinuo njegove trikove i vradžbine.'

Usprkos sjećanjima na velika čuda i ozdravljenja koja su ovi siromašni žitelji vidjeli i doživjeli na vlastitoj koži, usprkos velikih koristi koje je izlio na njih, vjera im je ipak bila uzdrmana kad su ga vidjeli ismijana i prokazana kao objekt prezira, od strane Velikog svećenika i Sanhedrija, a ovi su u Jeruzalemu uživali veliki ugled. Neki su otišli sumnjajući,

drugi su ostali i pokušali se pridružiti svjetini, ali su odbijani od stražara, koje su poslali Farizeji, da spriječe zbrku i eventualni ustanak naroda.

Poglavlje XVI

Opis Pilatove palače i susjednih građevina

Palača Rimskog upravitelja, Pilata, sagrađena je na sjeverno zapadnoj strani brda na kojem je stajao hram. Da se do nje dođe, moralo se popeti nizom mramornih stepenica. Dizala se iznad golemog trga okruženog stupovima-kolonadama. Pod njima su sjedili trgovci i prodavali raznu robu. Parapet, kao i ulazi na sjeveru, jugu, istoku i zapadu razbijali su ujednačenost ove tržnice, koja se zvala Forum, a građena je malo povišeno od susjednih ulica, koje su sve kretale od njega i vodile niz brdo.

Pilatova palača nije bila baš blizu, nego je bila odvojena velikim dvorištem. Ulaz u dvorište na istočnoj strani bio je kroz veliki luk, koji je gledao na ulicu koja vodi k vratima zvanim Probatika, na cesti za Maslinsku goru. Južni ulaz također je bio kroz luk, koji vodi k Sionu, u sudjedstvu tvrđave Akra. S vrha stepenica Pilatove palače, čovjek je mogao vidjeti preko dvorišta sve do Foruma, na čijem je ulazu bilo postavljeno nekoliko stupova i kamenih sjedišta. Tu kraj tih sjedišta zaustavili su se Židovski svećenici da se ne okaljaju ulaskom u Pilatovu palaču. Linija povučena po pločniku dvorišta pokazivala je točnu granicu dokle su smjeli ići, a da se ne oskvrnu.

Jedan veliki parapet bio je blizu zapadnog ulaza, poduprt stranama Pilatova pretorija, koji je formirao neku vrstu trijema između trga i dvorišta. Taj dio Pilatove palače koristio se kad bi se nekome sudilo, a zvao se Pretorium. Brojni stupovi okruživali su parapet o kojem sam upravo govorila, a u centru se nalazio jedan otkriveni dio, koji je bio ispod nivoa pločnika, a kao neka rupa. Tamo su već bila dva razbojnika osuđena da budu razapeta, zatočena i čuvana od Rimljana. Stup za koji će biti svezan i bičevan naš Spasitelj, bio je na samom Forumu, nedaleko ovog parapeta i kolonada.

Tamo je bilo mnogo i drugih stupova. Oni najbliži palači koristili su se za izvršenje raznih fizičkih kazni, dok su drugi služili za privezivanje stoke s kojom se trgovalo. Iznad samog Foruma, nasuprot palači, nalazila se platforma popunjean sjedalima od kamenja. S ove platforme, koja se zvala Gabata, Pilat je obično proglašavao osude velikim kriminalcima. Mramornim stepenicama penjalo se u palaču, ispred koje se nalazila otvorena terasa. Na ovoj je terasi Pilat stajao i dao audijenciju svećenicima i Farizejima, kada su iznijeli svoje optužbe protiv Isusa. Svi su oni stajali pred njim na Forumu, odbijajući prići bliže od kamenih sjedala. Ako je čovjek na terasi imao jak glas, oni na Forumu su ga mogli lako čuti.

Iza Pilatove palače nalazilo se puno drugih terasa, vrtova i ladanjskih kuća. Vrtovi su se nalazili između upraviteljeve palače i odaja njegove žene, Klaudije Prokule. Veliki opkop je dijelio ove zgrade od brda na kojem je hram stajao. Na toj strani su se mogle vidjeti kuće, nastanjene onima koji su imali službe u hramu. Palača Heroda Velikoga je bila na istočnoj strani od Pilatove palače. Tamo, u njenom dvorištu dogodio se pokolj Nevine dječice.

Danas su vanjštine ovih dviju građevina nešto prepravljene, dok su ulazi promijenjeni. Četiri glavne ulice započinjale su u ovom dijelu grada i vodile dalje na jug. Tri su vodile do Foruma i Pilatove palače, a četvrta do vrata koja su vodila u Betsur. Prekrasna kuća koje je pripadala Lazaru i njegovoj sestri Marti, bila je na istaknutom dijelu te ulice.

Jedna od ovih ulica bila je vrlo blizu hrama, i započinjala je kod vrata koja se zovu Probatika. Bazen Probatika je bio blizu vrata, malo udesno, a u ovom su se bazenu prale ovce prvi put, prije nego bi ih vodili u hram. Drugo, ali rjeđe pranje se događalo u bazenu Betsaida, koji je bio blizu južnog ulaza u hram. U drugoj od gore spomenutih ulica bila je kuća svete Ane, majke Blažene Djevice. U njoj je stanovala kad bi došla s obitelji u Jeruzalem da ponudi žrtve u hramu. Vjerujem da su se tu slavile zaruke između svetog Josipa i Blažene Djevice.

Forum je, kao što sam već objasnila, izgrađen na povišenijem tlu nego okolne ulice. Kroz ulice je tekao vodovod (podzemni akvadukt) utječući u bazen Probatika. Na brdu Sion nasuprot starog dvorca kralja Davida, stajala je građevina slična Forumu, dok se na jugo-istoku mogao vidjeti Cenakul, a malo sjevernije tribunal Ane i Kajfe. Dvorac kralja Davida bio je napuštena ruševina, isprešarana dvorištima, praznim sobama, stajama, a općenito su ga koristili putnici namjernici. Dugo je bio u ovakvom ruiniranom stanju, puno prije rođenja našeg Gospodina. Vidjela sam da su Magi (Tri kralja) sa svojom brojnom svitom ušli u nj, prije nego su otišli u Betlehem.

Kada sam u meditaciji promatrala ruševine starog dvorca i hrama, vidjela sam njihovo zanemarivanje i zapušteno stanje. Povezujući ono čemu su tad služile, što je tako različito od prvotne njihove namjene, misli mi se uvijek vraćaju na događaje naših današnjih dana, kada su tako mnoge lijepe građevine koje su podigli pobožni ljudi ili revni naši preci, danas uništene, zapuštene, bez fasada ili se koriste za svjetske poslove, čak i za pokvarene i sramotne.

Crkvica našeg samostana, u kojoj se naš Gospodin udostojao boraviti, usprkos naše nevrijednosti, a koja je meni bila raj na zemlji, sad je bez krova i prozora, a svi kipovi bez lica ili su odnijeti. Naš ljubljeni samostan također, što je sve učinjeno s njim, i to za kratko vrijeme. U tom sam samostanu bila sretnija u svojoj sobici s potrganom stolicom, nego što je mogao biti kralj na svom prijestolju. S njegovih prozora gledala sam crkvicu u kojoj je boravio naš Spasitelj u Presvetom Sakramentu.

Za par godina neće nitko znati ni da je postojala – nitko neće znati da je nekada sadržavala stotine duša posvećenih Bogu, koji su provodili dane moleći njegovo milosrđe za grešnike. Ali Bog će znati, on nikada ne zaboravlja – i prošlost i budućnost su jednaki pred njim. On je taj koji mi je otkrio događaje koji su se davno dogodili, a na dan suda, kada će se sve zbrajati i svaki dug plaćati, čak i do najmanjeg novčića, stjetiti će se on i dobrih i zlih djela, učinjenih na već davno zaboravljenim mjestima. Pred Bogom nema ispričavanja ni ljudi ni mjesta, njegove oči sve vide, čak i Nabotov vinograd.

Bila je tradicija među nama sestrama, koja nam je govorila da su naš samostan osnovale dvije siromašne redovnice. Jedino njihovo bogatstvo bilo je vrč ulja i vreća graha. U posljednji dan Gospodin će ih nagraditi zbog načina na koji su one upotrijebile ovaj svoj mali talent s kamatama, i za veliku žetvu koju su želi i prikazali mu. Često se kaže da jadne duše u čistilištu ostaju u kazni i za ono što se nama čini neznatno, kao npr. za zločin nezakonitog stjecanja i najmanjeg novčića. Neka se Bog smiluje na ove jadnike koji su prigrabili imanja sirotinje ili Crkve.

Poglavlje XVII

Isus pred Pilatom

Bilo je oko osam ujutro, prema našem načinu računanja vremena, kad je procesija stigla pred Pilatovu palaču. Ana, Kajfa i glavari Sanhedrija zaustaviše se na dijelu između Foruma i ulaza u Pretorij, gdje su bila podignuta kamena sjedišta. Brutalna straža je vukla Isusa do podnožja stepenica koje su vodile do Pilatovog sudačkog stolca. Pilat se smjestio u udoban stolac, na terasi s koje je nadgledao Forum. Kraj njega je stajao mali tronožni stolić, a na njemu znakovlje njegove časti i službe, i još neke druge sitnice. Okruživali su ga časnici i vojnici obučeni u uobičajeni sjaj Rimske vojske. Židovi i svećenici ne uđoše u Pretorij da se ne okaljaju, ostadoše vani.

Kad Pilat vidje dolazak zbrkane procesije, kao i okrutno Židovsko ponašanje prema zatvoreniku, ustade, i obrati im se tonom punim prezira, kao kad pobjednički general oslovljava pobijeđenog poglavara nekog beznačajnog sela: 'Zašto ste došli tako rano? Zašto zlostavljate tog zatvorenika tako bestidno? Zar se niste mogli suzdržati od kasapljenja, pa ste već počeli izvršavati svoj zločin, prije nego je i osuđen?'

Oni ništa ne odgovoriše, nego viknuše stražarima, 'Odvedite ga – odvedite ga da bude osuđen!' A tad se okrenuše Pilatu i rekoše mu, 'Poslušaj naše optužbe protiv ovog zlotvora. Ne možemo ući u tribunal da se ne okaljamo!' Tek što izrekoše ove riječi, začu se jedan snažan glas usred svjetine. Pripadao je uvaženom starcu, impozantne figure, koji uzviknu, 'U pravu ste kad ne ulazite u Pretorij, jer je posvećen krvlju Nevinoga. Postoji samo Jedan koji ima pravo ući, i koji jedini može ući, jer je On čist kao Nevini (dječica) koji su masakrirani ovdje.'

Čovjek koji je glasno izrekao ove riječi, a tad nestao među gomilom, je bio bogataš koji se zvao Zadok, prvi rođak Obeda, muža Veronikina. Dvoje od njegove djece bilo je među Nevinima koje je Herod masakrirao, kad se Spasitelj rodio. Od tog strašnog događaja napustio je svijet. Zajedno sa suprugom slijedio je pravila Esena. Jednom je vidio našeg Spasitelja u Lazarovoj kući. Tamo ga je čuo kako propovijeda. Način na koji su ga vukli k Pilatu prizvao mu je u sjećanje sve što je i sam pretrpio, kada su mu djeca zaklana pred očima. Zato je odlučio dati javno svjedočanstvo svoje vjere u Isusovu nevinost. Isusovi progonitelji bijahu previše isprovocirani Pilatovim izazivačkim načinom ophođenja prema njima i poniženi pozicijom koju moraju zauzeti, pa nisu previše obraćali pažnje na riječi nekog stranca.

Grubi stražari počeše vući Isusa gore po mramornim stepenicama i ostaviše ga na početku terase, odakle se Pilat obraćao glavarima svećeničkim. Rimski je upravitelj mnogo čuo o Isusu, premda ga nikad nije vidio, pa je sad bio skroz zapanjen mirnim dostojanstvenim vladanjem toga čovjeka, kojeg su dovukli pred njega, u tako jadnom stanju. Razljutilo ga je bezdušno ponašenje svećenika i glavara narodnih, pa je osjećao još veći prezir prema njima. Odmah ih je obavijestio da nema ni najmanju namjeru osuditi Isusa, bez istinski zadovoljavajućih dokaza njihovih optužbi.

'Koju optužbu iznosite protiv ovog čovjeka?' upita ih, obraćajući se svećenicima najprezirnijim mogućim tonom. *'Da on nije zločinac ne bismo ga predali tebi',* odgovore svećenici mrko. *'Uzmite ga vi i osudite prema vašemu zakonu.'* 'Ti znaš dobro', odgovore oni, *'da nam nije dopušteno osuditi čovjeka na smrt.'*

Isusovi neprijatelji su bjesnjeli – htjeli su da suđenje što brže završi, da njihvoa žrtva bude pogubljena što prije, tako da mogu pripremiti sve za blagdan, kako bi žrtvovali Pashalno janje, ne znajući jadni bili, da je onaj koga su dovukli pred tribunal na idolopokloničko suđenje (u čiju kuću nisu htjeli ući, da se ne okaljaju prije žrtvovanja samo simbolične žrtve), da je On, i jedino On, pravo Pashalno Janje, a drugi janjci su bili samo sjena.

Pilat im napokon naredi da iznesu optužbe. Imali su tri optužbe, a doveli su 10 svjedoka da potvrde istinu svake. Njihov glavni cilj je bio uvjeriti Pilata da je Isus kolovođa urote protiv cara, da bi ga on mogao osuditi na smrt, kao pobunjenika. Sami su bili slabi po tom pitanju, jer im je bilo dopušteno suditi samo u religijskim stvarima.

Njihova prva namjera je bila da ga optuže kako zavodi narod, potičući ih na ustanak, pa je postao neprijateljem javnog reda i mira. Da dokažu ove optužbe pozvaše neke lažne svjedoke, izjavivši da je prekršio Šabat, čak i profanirao ga liječenjem bolesnih. Na ovu ih optužbu Pilat prekinu, rekavši žestoko, 'Evidentno je da nitko od vas nije bolestan – jer da je tako, ne bi se žalili da vas je izliječio na dan Subotnji.'

'On zavodi narod, i propovijeda najodvratnije nauke. Čak govori da nitko ne može imati život vječni ako ne jede njegovo tijelo i ne pije njegovu krv,' Pilat je bio skroz isprovociran mržnjom njihovih riječi, kao i njihovim pojavama. Okrenu se od njih i prezirno povika, 'Vi najvatreniji mora da slijedite njegove nauke i pokušavate zadobiti vječni život. Jer ste žedni obojega, i njegove krvi i njegova tijela.'

Tada Židovi iznesoše drugu optužbu protiv Isusa. Optužili su ga da zabranjuje narodu plaćati caru porez. Ove riječi povećaše Pilatovo gađenje, budući je njegova dužnost bila nadgledanje prikupljanja poreza, pa povika sav ljut, 'To je laž! Valjda ja više znam o tome nego vi.'

Ovo je primoralo Isusove neprijatelje da iznesu i treću optužbu, koja je glasila nešto kao: 'Premda je ovaj čovjek neznatnog roda, on je poglavar velike sekte. Budući je njihov vođa, zazivao je prokletstva na Jeruzalem i iznosio parabole dvosmislena značenja što se tiče kralja koji priprema svadbenu gozbu za svog sina. Svjetina koju je okupljao na gori, pokušala ga je jednom zakraljiti, ali bilo je malo prerano, nego što je on namjeravao. Planovi za to mu još nisu sazreli, zato je pobjegao i skrio se od njih.

Kasnije je došao puno bliže na to. Nedavno je ušao u Jeruzalem na čelu bučne svjetine, koja je po njegovim naredbama vikala "Hosana Sinu Davidovu. Blagoslovljeno kraljevstvo našeg oca Davida, koje sad započinje." Primorao je svoje sljedbenike da mu odaju kraljevske počasti, i da ga oslovljavaju kao Krista, Pomazanika Gospodnjeg, Mesiju, kralja obećana Židovima.' Deset je svjedoka potvrdilo ove iskaze.

Zadnja optužba – da je Isus tražio da ga zovu kraljem – ostavi neki utisak na Pilata. Postade malo zamišljeniji, pogledavši pažljivije Isusa. Uđe u odaje i naredi stražarima da ga dovedu nasamo. Pilat je bio praznovjeran, a imao je vrlo slabu volju. Često je za vrijeme svoga poganskog obrazovanja čuo o sinovima bogova, koji borave neko vrijeme na zemlji. Bio je potpuno svjestan, da su Židovski proroci još davno predskazali dolazak Pomazanika

Gospodnjeg, njihova Spasitelja i Osloboditelja od ropstva, i da mnogi Židovi čvrsto vjeruju u ta proroštva.

Također se sjetio da su kraljevi s istoka došli k Herodu Velikom, prethodniku sadašnjeg kralja istog imena, kako bi odali počasti novorođenom kralju Židova, a da je Herod zbog toga dao pogubiti Nevinu dječicu. Često je slušao tradicije što se tiču Mesije i kralja Židovskoga, i čak ih je ispitivao s izvjesnom radoznalošću. Premda je naravno, bio poganin, bez trunka vjere, da je morao vjerovati, vjerovatno bi se složio s Herodijancima i s nekim Židovima koji su očekivali moćnog pobjedničkog kralja. S takvim utiscima, ideja kojom ovi Židovi optužuju ovog jadnika kojeg su pred njega doveli, kao obećanog kralja i Mesiju, izgledala mu je apsurdano. Ali budući su iznijeli optužbe protiv njega da sprema urotu protiv cara, mislio je da je njegova dužnost da ga ispita o tome u četiri oka.

'Jesi li ti kralj Židovski?', upita Pilat, gledajući ga, ne mogavši skriti svoju zapanjenost zbog božanskog izraza Isusova lika.

Isus mu odgovori, *'Govoriš li to sam od sebe, ili su ti drugi to o meni kazali?'*

Pilat se uvrijedi da je Isus mogao pomisliti, da bi on mogao vjerovati u takvu stvar, pa reče, *'Zar sam ja Židov? Tvoj narod i glavari svećenički predadoše te meni, da zaslužuješ smrt. Što si učinio?'*

Isus odgovori veličanstveno, *'Moje kraljevstvo nije s ovoga svijeta. Kad bi moje kraljevstvo bilo s ovoga svijeta, moje bi se sluge sigurno borile da ne budem predan Židovima. Ali sad moje kraljevstvo nije odavde.'*

Pilat je nekako bio dirnut ovim dojmljivim riječima, pa mu reče još ozbiljnije, 'Ti si znači kralj?'

Isus odgovori, *'Ti kažeš da sam ja kralj. Zbog ovoga sam se rodio, i zbog toga sam došao na svijet, da dadem svjedočansvo istine. Svatko tko je od istine sluša moj glas.'*

Pilat ga pogleda, ustade sa stolca i reče, 'Istina! *Što je istina?'*

Tada razmjeniše još nekoliko riječi, kojih se ne sjećam, a Pilat se vrati na terasu. Isusovi odgovori i vladanje bilo je daleko iznad njegova poimanja. Ali jasno je vidio da se tvrdnja o njegovom kraljevskom dostojanstvu, ne dotiče cara, jer to nije svjetsko kraljevstvo, budući car ne razbija glavu o onostranim kraljevstvima.

Zato se opet s terase obrati glavarima svećeničkim, reče, *'Ne nalazim na njemu nikakve krivnje.'* Isusovi neprijatelji postadoše bijesni, pa izrekoše tisuće raznih optužbi protiv našeg Spasitelja. Ali on ostade nijem, jedino zaokupljen molitvom za te iste podle neprijatelje. Ne odgovori Pilatu ništa, kad ga ovaj upita, *'Zar ništa ne odgovaraš? Pogledaj kako te mnogo optužuju!'* Pilat je bio zapanjen, pa reče, *'Jasno vidim da su svi njihovi iskazi lažni.'* Ali Isusovi tužitelji, čiji se bijes stalno povećavao, povikaše, 'Ne nalaziš nikakve krivnje na njemu? Zar nije zločin poticati narod na bunu, i to u cijelom kraljevstvu – širiti lažne nauke, ne samo ovdje, nego i u Galileji?'

Na spominjanje Galileje, Pilat zastade. Trenutak je razmišljao, pa upita, 'Je li ovaj čovjek Galilejac i podložnik Herodov?' Dobivši odgovor 'Da. Njegovi roditelji žive u Nazaretu, a sadašnje njegovo boravište je u Kafarnaumu.'

Pilat reče, 'Budući je tako, vodite ga Herodu. On je ovdje zbog blagdana, on ga može odmah osuditi, budući je njegov podložnik.' Isus je odmah izveden iz tribunala, a Pilat je otposlao časnika Herodu, da ga informira o Isusu Nazarećaninu, koji je njegov podložnik, da ga šalje njemu, neka ga osudi. Pilat je imao dva razloga za taj potez. Prvo mu je bilo drago da izbjegne sam donošenje presude, budući se osjećao nelagodno s cijelim ovim slučajem. Drugo je bilo da udobrovolji Heroda, s kojim se dosada nije baš najbolje slagao, a znao je i da je Herod znatiželjan vidjeti Isusa.

Gospodinovi neprijatelji se razljutiše na Pilatovo otpuštanje pred cijelim narodom, pa su dali oduška svome bijesu zlostavljajući Isusa još gore nego prije. Ponovo su ga svezali, psujući ga i proklinjući, udarajući ga dok su ga grubo vodili kroz mnoštvo k Herodovoj palači. Palača je bila smještena dosta daleko od foruma. Neki Rimski vojnici se pridružiše povorci.

Za vrijeme suđenja Klaudija Prokula, žena Pilatova, posla mu poruku, davši mu na znanje da silno želi s njime razgovarati. Dok je Isus bio vođen k Herodu, izašla je na balkon i promatrala svjetinu sa pomiješanim osjećajima straha, žalosti i užasa, kako okrutno postupaju sa zarobljenikom.

Poglavlje XVIII

Ustanovljenje Križnog puta

Za vrijeme cijelog ovog postupka kojeg sam opisala, Majka je Isusova, zajedno s Magdalenom i Ivanom, stajala na uglu foruma. Svi su bili svladani najgorčom tugom, koja se stalno povećavala na ono što su vidjeli i čuli. Kad su Isuas vodili k Herodu, Ivan je vodio Blaženu Djevicu i Magdalenu preko dijelova koji su posvećeni Isusovim stopama. Ponovo pogledaše k Kajfinoj i Aninoj kući, Ofelu, Getsemaniju i Maslinskom vrtu. Stali bi i meditirali svako Mjesto gdje je on pao, ili gdje je posebno trpio. Tiho su plakali na pomisao svega onoga što je morao izdržati.

Blažena bi Djevica često klekla i poljubila tlo gdje ej njen Sin pao, dok bi Magdalena kršila ruke u gorkoj žalosti, a Ivan premda nije mogao skriti svoje suze, pokušavao ih je obje utješiti, pridržavajući ih dok ih je vodio. Tako se odigralo prvo sveto čašćenje "Križnog puta". Na taj su način Otajstva Isusove Muke čašćena, čak i prije nego je Muka skroz izvršena. Blažena Djevica, primjer čistoće bez ljage, je bila prva koja je iskazala duboko štovanje koje i Crkva osjeća prema Muci našeg Gospodina. Kako je utješno i slatko slijediti Bezgrešnu Majku, koja je išla tamo amo, orosivši ta sveta mjesta svojim suzama.

Ali, jao! Tko može opisati oštri mač žalosti koji joj je probo srce? Ona koja je rodila Spasitelja svijeta u svojoj čistoj utrobi, dojila ga tako dugo – ona koja ga je istinski začela po Riječi Božjoj, Boga od vječnosti, istinskog Boga – ispod čijeg se srca udostojao boraviti punih devet mjeseci, koja ga je živo osjećala u sebi, prije nego se pojavio da pruži blagoslov spasa i pouči ih svojoj nebeskoj nauci. Ona je trpila zajedno s Isusom, dijeleći s njim ne samo

trpljenja njegove svete Muke, nego i žarku želju otkupljenja palog čovječanstva od sramotne smrti, koja ga je satirala.

Na taj dirljivi način, najčišća od svih, sveta Djevica je položila temelje za čašćenje zvano Križni put. Tako je na svakoj postaji, koju je njen Sin označio svojim trpljenejm, skupljala u svoje srce sve zasluge njegove svete Muke, skupljajući ih kao drago kamenje i slatke mirise, koje će prikazati Vječnom Ocu u ime istinskih vjernika.

Magdalenina žalost je također bila ogromna, tako da je skoro poludila. Sveta i bezgranična ljubav koju je osjećala prema našemu Gospodinu, tjerala ju je da se baci pred njegove noge, i tamo izlije osjećaje svoga srca (kao što je jednom učinila kad ga je pomazala dragocijenom pomašću po glavi dok je on sjedio za stolom). Ali na vrhuncu ovog osjećanja pojavi se tamni ponor između nje i njega. Kajanje koje je osjećala zbog svojih grijeha bilo je beskrajno, kao što je bila velika i zahvalnost za njihovo brisanje. Ali kad je željela da položi djela ljubavi i zahvalnosti kao dragocjeni tamjan pred Isusove noge, vidjela bi ga izdana, ispaćena i skoro mrtva zbog iskupljenja njenih grijeha koje je preuzeo na sebe, a to bi je napunilo užasom i ostavljalo bi joj dušu razmrvljenu osjećajima ljubavi, kajanja i zahvalnosti.

Pogled na nezahvalnike za koje upravo umire, povećalo bi joj gorčinu deseterostruko, a svaki korak, riječ ili pokret odavao agoniju njene duše. Ivanovo je srce bilo ispunjeno ljubavlju. Silno je i on patio, ali nije rekao ni riječi. Podupirao je Majku svog voljenog Učitelja u ovom njenom prvom hodočašću kroz postaje Križnog puta. Pomagao joj je u davanju primjera, koji se otada prakticira s toliko žara od članova Kršćanske Crkve.

Poglavlje XIX

Pilat i njegova žena

Dok su Židovi vodili Isusa k Herodu, vidjela sam Pilata kako ide k svojoj ženi, Klaudiji Prokuli. Silno je željela razgovarati s njim, pa su otišli u jednu malu vrtnu kolibicu, a nalazila se na jednoj terasi iza palače. Klaudija je izgledala skroz uznemireno, skoro prestrašeno. Bila je visoka, zgodna žena, premda ekstremno blijeda. Kosa joj je bila ispletena u pletenice i pomalo ukrašena, djelomično prekrivena dugim veom koji je dražesno padao na njena ramena. Nosila je naušnice i ogrlicu, a lepršava joj je odjeća bila skupljena i pridržavana nekom vrstom kopče. Dugo je razgovarala s Pilatom, zaklinjući ga svime što je držao svetim da ne osudi Isusa, toga Proroka, Svetoga nad svetima. Opisala mu je posebne snove i vizije koje je imala prošle noći, a odnosili su se na Isusa.

Dok je govorila,vidjela sam dio ovih snova. Slijedeći su najupečatljiviji. Prvo, sve glavne događaje iz života našeg Gospodina – najavljenje rođenja, rođenje, poklonstvo pastira i kraljeva, proroštvo Šimuna i Ane, bijeg u Egipat, masakr Nevine dječice, kao i iskušavanje našeg Gospodina u pustinji.

Također su joj u snu pokazani najvažniji događaji Isusova javna djelovanja. On se uvijek pokazivao obasjan blještavom svjetlošću, a njegovi zlobni i okrutni neprijatelji pod najgroznijim i najstrašnijim nezamislivim prikazama. Vidjela je njegovo strašno trpljenje,

njegovu strpljivost, neiscrpnu ljubav, kao i tjeskobu njegove Majke i njenu perfektnu mirnoću.

Ove su vizije napunile srce Klaudije s velikom zabrinutošću i užasom, posebno kad su spojeni znakovi čije je značenje otkrila jutros, a njena je nježna narav bila pogođena groznim scenama koje je vidjela. Patila je od njih cijelu noć. Ponekad su bili tako zamračeni, ali su češće bili čisti i jasni.

A kad je zora svanula, probudila ju je buka bučne svjetine, koja je vukla Isusa da ga osudi. Pogledala je povorku i odmah uvidjela da je krotka žrtva usred mnoštva, vezana, izudarana i tako nehumano tretirana da se jedva može prepoznati, nitko drugi do svjetlom obasjani lik, koji joj se toliko sinoć prikazivao u snu. Strašno ju je to pogodilo i uzbudilo, da je odmah poslala po Pilata i ispričala mu sve. Govorila je s puno žestine i emocija. Premda je u snovima bilo toliko toga što nije razumjela, ipak je zaklinjala i molila muža, najnježnije što je mogla, da udovolji njenim zahtjevima.

Pilat je bio zapanjen i zbunjen riječima svoje žene. Uspoređivao je njen govor sa svim onim što je prije čuo o Isusu. Povezivao je mržnju Židova s divnom šutnjom našeg Spasitelja, i misteriozne odgovore koje mu je dao na njegova pitanja. Oklijevao je neko vrijeme, ali je na kraju svladan zaklinjanjima svoje žene, rekavši joj da je već unaprijed odlučio da je Isus nevin i da ga neće osuditi, jer je vidio da su optužbe čiste izmišljotine njegovih neprijatelja. Stalno je u sebi ponavaljao Isusove riječi, obećavši svojoj ženi da ga ništa neće natjerati da osudi ovog pravednika. Čak joj je dao i prsten kao dokaz, prije nego se zakleo na vjernost svome obećanju.

Pilatov karakter je bio razbludan i neodlučan, ali njegova najgora mana je bio ekstreman ponos i podlost, koja mu nije nikad dozvoljavala da oklijeva u činjenju podlih djela. Bio je pretjerano praznovjeran, pa se u teškoćama utjecao čarolijama i magiji. Bio je poprilično uplašen i zbunjen zbog Isusovog suđenja. Vidjela sam ga kako hoda tamo amo, žrtvujući tamjan prvo jednom bogu, pa onda drugom, preklinjući ih da mu pomognu. Ali sotona je ispunio njegov um s još većom zbunjenošću. Prvo mu je ulio u um jednu lažnu ideju, pa poslije i drugu.

Na kraju se utekao jednom od svojih omiljenih praznovjernih čina. Promatranju 'svetih' pilećih iznutrica, ali uzalud – um mu je bio pomračen, pa je postajao sve neodlučniji. Prvo je mislio osloboditi našeg Spasitelja, za kojeg je dobro znao da je nevin. Poslije se bojao izazivanja bijesa svojih lažnih bogova, jer si je umišljao da je Isus možda neka vrsta poluboga, pa bi se njegovi bogovi naljutili, ako ga poštedi. Tiho si je govorio, 'Moguće je da je ovaj čovjek stvarno taj kralj Židova na koga se odnose sva ona proročanstva. To je bio kralj Židovski kome su se Magi s istoka došli pokloniti. Možda je on tajni neprijatelj i naših bogova i našeg cara. Bilo bi nepromišljeno od mene da mu poštedim život. Tko zna možda će njegova smrt biti trijumfalna za moje bogove.'

Onda se opet sjeti izvanrednih snova svoje supruge, koja nikad nije vidjela Isusa, pa bi se opet predomislio i odlučio da je bolje ne osuditi ga. Pokušavao se uvjeriti kako on želi donijeti pravednu osudu. Ali bi se brzo razočarao, kad bi se upitao, 'Što je istina?', ne mogavši dočekati odgovor. Um mu je bio zbunjen, nije znao što da čini, a jedina njegova želja je bila da ne nametne sebi nikakav rizik.

Poglavlje XX

Isus pred Herodom

Palača Heroda Tetrarha je bila na sjevernoj strani od Foruma, u novom gradu, nedaleko Pilatove palače. Pratnju Rimskih vojnika uglavnom su činili ljudi čiji je rodni kraj bio između Švicarske i Italije. Isusovi neprijatelji su bili skroz bijesni zbog svoga slanja, jer su bili primorani ići tamo amo, pa su iskalili svoj bijes na njemu.

Pilatov glasnik je prethodio povorci. Herod ga je očito očekivao. Sjedio je na hrpi jastuka, složenih tako da čine kao neki tron. Okruživali su ga dvorjanici i ratnici. Glavari svećenički uđoše i stadoše ustranu, ostavljajući prostora za Isusov ulazak. Herod je bio oduševljen na javno Pilatovo priznanje njegova prava da sudi Galilejcima, a radovao se da vidi tog Isusa, koji se nikad nije udostaojao pojaviti pred njim, a sad je doveden u tako jadnom stanju.

Njegova radoznalost je bila velika i zbog velikih titula kojima je Ivan Krstitelj najavio dolazak Isusa. Mnogo je čuo o njemu i od Herodovaca i od mnogih špijuna koje je imao širom zemlje. Zato se veselio prilici da ga presluša u prisutnosti svojih dvorjana i glavara svećeničkih, nadajući se velikoj predstavi Isusovih znanja i talenata. Pilat mu je poslao poruku 'da ne nalazi krivnje na ovom čovjeku'. Herod je zaključio da su ove riječi nagovještaj da Pilat želi da tužitelji budu tretirani s prezirom i nepovjerenjem. Zbog toga im se obratio najbahatije što je mogao, tako povećavajući njihov bijes i ljutnju.

Oni odmah počeše izvikivati svoje optužbe, koje je Herod jedva slušao, usmjeren samo na utaživanje svoje radoznalosti bliskim i pomnim promatranjem Isusa, kojeg je tako silno želio vidjeti. Međutim kad ga je vidio poderana i krvava u onim prnjama, kako se jedva drži na nogama, lika izobličena od udaraca koje je zadobio, prljava i blatna od smeća koja je rulja bacala na njega, luksuzan i mekušast princ okrenu se s gađenjem, izrekavši ime Božje. Tad s tonom pomiješanog sažaljenja i prezira, reče glavarima svećeničkim, 'Vodite ga odavde i ne dovodite mi ga u tako bijednom stanju.' Stražari odvedoše Isusa u vanjski dvor. Donesoše malo vode u lavoru, s kojom očistiše prljavštinu s haljine i izobličena lica. Ali nisu se ni tad mogli suzdržati od brutalnosti, ne obraćajući pažnju na njegove rane.

U međuvremenu je Herod oslovio svećenike istim tonom kao i Pilat. 'Vaše ponašanje jako nalikuje koljačima, a započeli ste svoju krvnu žrtvu prilično rano jutros, zar ne?' Glavari svećenički odmah iznesoše svoje optužbe. Kad se Isus vratio k Herodu, ovaj počne hiniti samilost, pa ga ponudi čašom vina kako bi povratio snagu. Ali Isus okrenu glavu ustranu i odbi ovo ublaženje.

Herod tad započne opširno razlagati velikom brbljavošću o svemu što je čuo o Isusu. Upita ga tisuću pitanja, ali Isus ne reče ni riječ i stajaše pred njim oborenih očiju , što je razgnjevilo Heroda. Premda je pokušavo skriti svoj gnjev, on nastavi svoja ispitivanja. Prvo iznese hinjeno iznenađenje i pronalazeći prijetvorne uvjerljive riječi, reče, 'Je li moguće, Isus Nazarećanin, je li moguće da si ti došao pred mene, i to kao kriminalac? Čuo sam o tvojim

djelima o kojima se toliko priča. Nisi ni svjestan da si me duboko ražalostio oslobađajući one zatvorenike koje sam zatvorio u Tirzi, ali moguće, da su ti namjere bile dobre.

Rimski te upravitelj sada šalje k meni da te osudim. Što kažeš na svo ove optužbe protiv tebe? Šutiš? Toliko sam čuo o tvojoj mudrosti i o religiji o kojoj poučavaš, Daj da čujem tvoj odgovor, posrami svoje neprijatelje. Jesi li ti kralj Židovski? Jesi li Sin Božji? Tko si ti? Kažu da izvodiš izvanredna čuda. Hajde napravi jedno za mene. Imam moć da te oslobodim. Je li istina da si vratio vid slijepcu, podigao Lazara od mrtvih i nahranio dvije ili tri tisuće ljudi s par štruca kruha. Zašto mi ne odgovraš? Preporučujem ti da učiniš neko čudo za me. Možda ćeš se radovati nakon što udovoljiš mojim željama.'

Isus je još uvijek šutio. Herod nastavi svoje ispitivanje s još većom brbljavošću. 'Tko si ti? Odakle ti moć? Kako to da je više ne posjeduješ? Jesi li ti onaj čije je rođenje predskazano na tako divan način? Kraljevi s istoka dođoše k mome ocu da vide novorođenoga kralja Židova. Je li istina da si ti to dijete? Jesi li pobjegao kad je tako puno djece poklano, i kako si uspio pobjeći? Zašto si bio nepoznat tako puno godina? Hoćeš li mi odgovoriti? Jesi li ti kralj? Tvoja pojava sigurno nije kraljevska. Rekli su mi da si nedavno trijumfalno ušao u hram. Što znači takav ulazak? – govori odmah! – odgovori mi!'

Herod nastavi ispitivati Isusa još brže, ali naš mu se Gospodin nije udostojao odgovoriti. Pokazano mi je (premda sam to već znala) da mu Isus nije odgovorio jer je Herod bio u stanju ekskomunikacije, i zbog preljubničkog braka s Herodijadom, a i zbog izdavanja naredbe da se odsiječe glava Ivanu Krstitelju. Kad su Ana i Kajfa vidjeli kako je Herod ogorčen Isusovom šutnjom, odmah su pokušali iskoristiti njegove osjećaje gnjeva, pa ponoviše svoje optužbe, govoreći da je Heroda nazvao lisicom. Rekli su da je prije puno godina pokušao svrgnuti Herodovu obitelj, da pokušava utemeljiti novu religiju i da je slavio Pashu dan ranije.

Premda je Herod bio jako razljućen Isusovim ponašanjem, nije gubio iz vida političke bodove koje je htio dobiti. Već je unaprijed odlučio da neće osuditi Isusa, jer je iskusio jedan tajni i nedifinirani osjećaj užasa u njegovoj prisutnosti i zato jer je još osjećao grižnju savjesti što je dao Ivanu Krstitelju odsjeći glavu. Mrzio je glavare svećeničke zbog toga što mu ne dozvoljavaju sudjelovati u žrtvovanju zbog njegove preljubničke veze s Herodijadom.

Ali njegov glavni razlog za Isusovo neosuđivanje je želja da vrati Pilatu njegovu uljudnost. Pomislio je da je najbolje Isusa vratiti, jer će to biti njemu kompliment, radi pokazivanja štovanja Pilatove odluke i slaganje s njegovim mišljenjem. Isusu se obraćao s omalovažavanjem. Okrenu se stražarima i slugama koji ga okruživaše, a bilo ih je dvjestotinjak, pa reče:' Vodite ovu budalu, i iskažite mu štovanje koje zaslužuje. On je luđi nego krivlji za išta.'

Našeg Gospodina odmah odvedoše u veliko dvorište, gdje ga obasuše svim mogućim uvredama i sramotama. Ovo dvorište je bilo između dva krila palače. Herod je stajao na balkonu neko vrijeme kao gledalac. Ana i Kajfa stajali su pokraj njega, pokušavajući ga uvjeriti da osudi našeg Spasitelja. Ali njihovi napori su bili bezuspješni. Herod im odgovori tako glasno da su to mogli čuti i Rimski vojnici: 'Ne, krivo bih postupio ako bih ga osudio.' Značenje toga je bilo, bilo bi krivo osuditi nekoga koga je Pilat proglasio nevinim, premda je bio tako uljudan prepustiti meni konačnu odluku o Isusu.

Kad su glavari svećenički i drugi Isusovi neprijatelji shvatili da je Herod odlučio ne udovoljiti njihovim željama, otposlaše emisare u grad Akru, koji su uglavnom nastavali Farizeji, da ih

obavijeste da moraju doći k Pilatovoj palači, sakupiti mnoštvo, podmititi ga da napravi gungulu, zahtijevajući osudu našeg Gospodina.

Također su otposlali tajne agente uzbuniti narod prijetnjama božanske osvete, ako ne zahtijevaju Isusovo pogubljenje, koga su oslovljavali kao svetogrdnog bogohulnika. Agentima je također bilo naređeno alarmirati narod natuknicom, da ako Isusa ne osude na smrt, on će prijeći Rimljanima i pomoći u istrijebljenju Židovskog naroda, a na to je mislio kad je govorio o svom budućem kraljevstvu.

Pokušavali su proširiti glasinu u druge dijelove grada, da ga je Herod osudio, ali kao još je uvijek neophodno da narod izrazi svoje želje, budući se njegovi sljedbenici boje to učiniti. Iz toga razloga ne smije biti oslobođen, da ne prijeđe na Rimsku stranu, napravi gužvu na dan blagdana i krvavo se osveti. Neki među njima širili su kontradiktorne i uzbunjuće vijesti. samo kako bi uzbunili narod i izazvali ustanak. Drugi su dijelili novac vojnicima kao mito da zlostavljaju našeg Gospodina i tako izazovu njegovu smrt, koju su oni silno željeli i zbog straha da ga Pilat ne oslobodi.

Dok su Farizeji bili zaposleni na taj način, naš je Blagoslovljeni Spasitelj podnosio velike nevolje od brutalnih vojnika, kojima ga je Herod izručio. Vukli su ga žestoko po dvorištu. Jedan od njih donese veliku blijelu vreću u kojoj su prije držali pamuk. Napraviše mačem u sredini vreće rupu, nabaciše je Isusu preko glave, popratìvši svaki čin provalom najprezrivijeg smjeha.

Drugi vojnik donese ostatke jednog starog grimiznog ogrtača, omota ga oko njegova vrata, dok je ostatak vojnika klecao pred njim – gurajući ga – psujući ga – pljujući na nj – šamarajući ga po obrazima, jer je odbijao odgovoriti njihovu kralju – izrugujući ga, praveći se da mu odavaju počasti – bacajući blato na nj –hvatali ga za pojas, pretvarajući se da plešu s njim. Zatim su ga srušili na tlo, vukli su ga po žlijebu na pločniku, koji se pružao na jednoj strani dvorišta, uzrokujući da Spasitelj udara glavom u stup i stranice zida. Napokon ga osoviše na noge, ali to je bilo samo zato da nanovo započnu svoje uvrede.

Vojnika i Herodovih slugu u dvorištu bijaše preko dvjesto. Svi su htjeli iskazati štovanje svom kralju, maltretirajući Isusa na bilo koji način. Mnogi od njih bijahu podmićeni od Isusovih neprijatelja da ga udaraju štapovima po glavi, a oni su iskoristili zbrku i gužvu da to i učine. Isus ih je gledao sažaljivo. Obilje bola istjeralo je iz njega uobičajene jecaje i stenjanja, ali njegovi neprijatelji uživaše u tome. Ni jedan od okupljenih ne pokaza ni najmanju samilost.

Vidjela sam kako krv lipti u potocima s njegove glave. Tri puta ga udarac prostre po zemlji. Anđeli su kraj njega stajali i plakali, pomazujući mu glavu s nebeskim balzamom. Otkriveno mi je da nije bilo pomoći ovog nebeskog čuda, sigurno bi umro od rana. Filistejci Gaze dadoše oduška svom gnjevu, mučeći jadnog slijepog Samsona, ali manje okrutno od ovih barbara koji mučiše našeg Spasitelja.

Svećenici su međutim bili nestrpljivi da se vrate u hram. Uredivši da im se naredbe poslušaju i izvrše, vratiše se Herodu, pokušavajući ga opet uvjeriti da osudi našeg Gospodina. Ali je Herod bio odlučan zadovoljiti Pilata, odbi udovoljiti njihovim željama, pa Isusa obučenog u luđačku haljinu, posla natrag k Pilatu.

Poglavlje XXI

Isusa vraćaju od Heroda k Pilatu

Isusovi neprijatelji bijahu razljućeni jer su primorani voditi Isusa, još uvijek neosuđenoga k Pilatu, koji je toliko puta izjavio Isusovu nevinost. Vodili su ga okolo po mnogo duljem putu, najprije zbog toga da ga stanovnici toga dijela grada vide, u takvom osramoćenom stanju, a i zbog toga da daju svojim emisarima vremena da pobude narod.

Ta je cesta bila vrlo gruba i neravna. Vojnici ohrabreni od Farizeja, jedva su izdržavali, ma i trenutak, a da Isusa ne zlostavljaju. Dugačka haljina koju je nosio otežavala mu je korake, prouzrokujući mu više teških padova. Njegovi okrutni stražari kao i brutalni prolaznici, umjesto da mu pomognu onako iscrpljenom, šaketanjem i nogatanjem prisiljavaše ga da ustane.
Svim ovim zlostavljanjima Isus nije pružio ni najmanji otpor. Stalno je molio svog Nebeskog Oca za milost i snagu da ne potone pod njima, nego da dovrši djelo Muke za naše otkupljenje.

Bilo je oko osam sati kada je povorka stigla do Pilatove palače. Mnoštvo ljudi je bilo veliko, a među njim su se vidjeli Farizeji kako idu tamo amo, čineći da ih potaknu i razgnjeve još više. Pilat koji se sjetio prošlogodišnje pobune u Pashalno vrijeme, okupio je oko tisuću vojnika, koje je postavio oko Pretorija, Foruma i palače.

Blažena Djevica i njena starija sestra Marija kći Helijeva, Marija Kleofina, Magdalena i još oko dvadesetak svetih žena, stajali su u prostoru odakle su mogli vidjeti što se događa. Isprva je Ivan bio s njima.

Farizeji su vodili Isusa još uvijek obučenog u luđačku košulju, posred drske rulje. Učinili su sve u svojoj moći da skupe najdivljije i najpokvarenije kreature, sami talog društva. Sluga poslan od Heroda već je stigao k Pilatu s porukom, kako njegov gospodar vrlo cijeni učtivo pokoravanje njegovu mišljenju, ali pogledavši glasovitog Galilejca zaključio je, da je on obična budala, pa ga je tako i tretirao, a sad ga njemu vraća. Pilat je bio vrlo zadovoljan time što je Herod došao do istog zaključka kao i on, pa mu vrati isto tako učtiv odgovor. Otada postadoše prijatelji, premda su godinama bili neprijatelji, ustvari, od pada akvadukta.
(opaska:)

Isusa su ponovo vodili k Pilatovoj kući. Streličari su ga vukli uz stepenice uobičajenom brutalnošću. Stopala su mu se zaplitala u dugu haljinu. Pade koliko je dug i širok preko bijelih mramornih stepenica, koje se poprskaše njegovom krvlju iz svete glave. Njegovi neprijatelji ponovo zauzeše sjedala na ulazu u Forum. Svjetina se smijala ovom padu, a streličari udaraše svoju nevinu žrtvu, umjesto da mu pomognu ustati.

Pilat je počivao na stolcu sličnom fotelji, mali stolić je bio kraj njega, a okruživali su ga časnici i osobe koje su držale u rukama ispisane trakove pergamene. On ustade, priđe naprijed, pa reče Isusovim tužiteljima: '*Doveli ste mi ovoga čovjeka, kao jednoga koji zavodi narod, i vidjeli ste, ispitao sam ga pred vama. Nisam na njemu pronašao nikakve krivnje u onome za što ga optužujete. Nije niti Herod, jer ga poslah s vama njemu, ali gle, ništa vrijedno smrti nije pronašao. Kazniti ću ga i pustiti.*'

Kada Farizeji čuše ove riječi, razbjesniše se, pa pokušaše krajnjim naporima da navedu narod na revolt, raspačavajući im novac u tu svrhu. Pilat je gledao uokolo s prezirom, a obraćao im se riječima prezira.

Dogodilo se da baš u to vrijeme, prema jednom starom običaju, narod ima pravo birati oslobađanje jednog zatvorenika. Farizeji su razaslali emisare da uvjere narod neka zahtijevaju smrt, ne život, za našeg Gospodina. Pilat se nadao da će tražiti Isusa, pa je odlučio dati im priliku birati između njega i razbojnika koji se zvao Baraba. On je bio osuđen radi počinjenja groznog umorstva za vrijeme bune, kao i za mnoge druge zločine, a k tome je još bio i odvratan narodu.
Nasta veliko uzbuđenje u narodu. Jedan dio pođe naprijed, a njihovi govornici, obrate se glasno Pilatu: 'Daj nam priliku kao što si uvijek davao na blagdan.' Pilat odgovori: 'Običaj je da vam oslobodim jednog kriminalca u pashalno vrijeme. *Kojega ćete da vam oslobodim, Barabu ili Isusa zvanog Krist?'*

Premda Pilat nije nimalo mislio da je Isus Kralj Židovski, ipak ga je tako nazvao. Prvo, dijelom jer mu je njegov Rimski ponos govorio da će tako poniziti Židove, zvavši tako bijednu i nedostojnu osobu kraljem. Drugo, jer je osjećao nekom vrstom intuicije, da je Isus možda stvarno veličanstveni kralj, onaj Mesija koji je obećan.

Jasno je vidio kako su svećenici potaknuti zavišću u svojim optužbama protiv Isusa. Zbog toga ih je želio razočarati, a želja se povećavala kad mu je istina na trenutak obasjala um. Svjetina je malo oklijevala kad je Pilat postavio pitanje, a samo nekoliko glasova je odgovorilo *'Barabu.'* Sluga poslan od Pilatove žene zatražio je sastanak s njim, baš taj tren. Pilat napusti terasu, a glasnik ga podsjeti na zakletvu koju je njoj dao, rekavši, 'Klaudija Prokula vas moli da se sjetite svog jutrošnjeg obećanja.' Farizeji i svećenici gurali su se među svjetinom, hodajući žurno i zabrinuto amo tamo, nagovarjaući neke, prijetivši drugima, premda ustvari, samo je malo trebalo da se već razljućena svjetina potakne.

Marija, Magdalena, Ivan i svete žene stajali su u kutu foruma, plačući i dršćući. Premda je Majka Isusova bila potpuno svjesna da se otkupljenje čovjeka ne može dogoditi nijednim drugim sredstvom osim smrću njena Sina, ipak je bila ispunjena bolom majke, i velikom čežnjom spašavanja sina od muka i od nadolazeće smrti. Molila je Gospodina da ne dozvoli da tako grozan zločin bude izvršen. Stalno je ponavljala Isusove riječi iz Maslinskog vrta: 'Ako je moguće, neka me ovaj kalež mimoiđe.' Još uvijek je osjećala tračak nade, jer se proširila glasina da Pilat želi osloboditi Isusa.

Grupa ljudi, većinom žitelja Kafarnauma, gdje je Isus toliko poučavao i među kojima je učinio tolika čudesa, nalazila se blizu nje. Pretvarali su se da je ne poznaju, niti nju , niti njene prijatelje. Jednostavno su, samo, tu i tamo bacili pogled, kao slučajno. Marija kao i njeni drugovi je mislila, da će bar oni odbaciti Barabu i zahtijevati život za njihova Spasitelja i Dobročinitelja. Ali te nade su bile, jao, lažne.

Pilat otposla supruzi svoju zakletvu, kao osiguranje da će održati svoje obećanje. Ponovo istupi naprijed na terasu i sjede kraj malog stolića. Glavari svećenički također zauzeše svoja sjedala, a Pilat još jednom upita: *'Koju od dvojice da vam pustim?'* Opći uzvik odjeknu kroz forum: *'Ne toga, nego Barabu!' 'Ali što da radim s Isusom, koji se zove Krist?'*, odgovori Pilat. Svi uzviknuše burno: *'Razapni ga! Razapni ga!' 'Ali koje je zlo učinio?'* upita Pilat treći put.

'Ne nalazim na njemu krivnje.' Ali uzvik, *'Razapni ga! Razapni ga!'* buknu iz svjetine, a zvuk odjeknu kao paklena oluja.

Glavari svećenički i Farizeji vikali su i trčali amo tamo kao luđaci. Pilat je napokon popustio. Njegov slab i malodušan karakter nije mogao podnijeti tako velike demonstracije. Izruči Barabu narodu, a Isusa osudi na bičevanje.

Opaska:

Svađa između Pilata i Heroda se zbila, po izvješću sestre Emerih, ovako: Pilat je namjeravao izgraditi akvadukt od jugo istočne strane brda na kojem je hram stajao, do ruba potoka u koji se voda iz bazena Betsaida praznila. Ovaj akvadukt je odvodio otpatke iz hrama. Herod, saznavši od jednog svog podanika, koji je bio član Sanhedrija, složi se da će opskrbljivati Pilata potrebnim materijalom, kao i s 28 arhitekata, koji su također bili Herodovci. Njegov cilj je bio da potakne Židove na još veću mržnju protiv Rimskog upravitelja, prouzrokujući da pothvat propadne.

Zbog toga se tajno dogovrio s arhitektima da projektiraju tako akvadukt da se on sruši prilikom otvorenja. Kada su radovi skoro bili završeni, a brojni građevinari iz Ofela zaposleni na uklanjanju skela, 28 arhitekata se popeše na vrh tornja Siloam, da gledaju pad akvadukta, za koji su znali da će se dogoditi. Ne samo da je akvadukt pao, već se i toranj urušio. Svih 28 arhitekata je poginulo, ali uz njih i druga 93 radnika, a nitko nije očekivao smrt. Ova se nesreća dogodila malo prije 8. siječnja, dvije godine nakon što je Isus počeo propovjedati. Dogodio se na sam Herodov rođendan, na isti dan kad je Ivan Krstitelj pogubljen, u dvorcu Maršerunt.

Nijedan Rimski časnik nije prisustvovao svečanostima zbog afere akvadukt, premda je Pilat, s licemjernom ljubaznošću pozvan da dođe. Sestra Emerih je vidjela par Isusovih učenika kako nose ovu vijest u Samariju, gdje je Isus poučavao. 8. siječnja. Isus ode od tamo u Hebron, kako bi utješio obitelj Ivana Krstitelja. Sestra Emerih ga je vidjela 13. siječnja, kako liječi mnoge radnike Ofela koji su bili povrijeđeni padom akvadukta. U prethodnim izvještajima smo vidjeli kako malo zahvalnosti su mu poslije iskazali. Neprijateljstvo između Pilata i Heroda čak se još naknadno i povećalo, kad se Pilat osvetio Herodovcima.

Ovdje ćemo ubaciti još par detalja koji su objavljeni sestri Emerih u nekoliko različitih navrata. 25. ožujka, druge godine javnog djelovanja našeg Gospodina, kad su Isus i njegovi učenici bili blizu Betanije, Lazar ih je upozorio da Juda iz Gaulona namjerava potaknuti ustanak protiv Pilata. 28. ožujka, Pilat je izdao proglas za povećanje poreza, svrha kojih je bilo djelomično pokrivanje troškova za podizanje novih građevina koje su nedavno pale. Nakon proglasa slijedila je buna koju je vodio Juda iz Gaulona, koji je uvijek ustajao za slobodu, i koji je bio oruđe u rukama Herodovaca, premda on to sam nije znao. Herodovci su bili kao naši današnji Masoni (Slobodni zidari).

30. ožujka, oko 10 ujutro, obučen u tamnu haljinu, poučavaše u hramu, zajedno sa svojim apostolima i 30 učenika. Buna Galilejaca protiv Pilata buknu baš taj dan. Pobunjenici oslobodiše 50 svojih drugova, koji su bili zatočeni dan prije. Mnogi među Rimljanima bijahu ubijeni i ranjeni. 6. travnja, Pilat je učinio masakr Galilejaca u trenutku kad su prinosili žrtve u hramu. Prije pokolja, Rimljani se bijahu prerušili i sakrili u hramu. Juda je bio ubijen

zajedno s prijateljima. Ovaj je masakr još više razljutio Heroda protiv Pilata, a sada smo vidjeli kojim sredstvima je potaknuto njihovo pomirenje.

Poglavlje XXI

Bičevanje Isusa

Najslabiji i najneodlučniji od svih sudaca, Pilat, nekoliko puta ponovi ove kukavičke riječi: *'Ne nalazim krivnje na njemu. Kaznit ću ga, a zatim pustiti'*, našto su Židovi stalno odgovarali, *'Raspni ga! Raspni ga!'* Ali on odluči ustrajati u svome da ne osudi Isusa na smrt, pa naredi da ga bičuju prema Rimskim pravilima.

Stražarima je bilo naređeno da Isusa odvedu posred pobješnjele svjetine do Foruma, što oni i učiniše s krajnjom brutalnošću, istovremeno ga psujući i udarajući štapovima. Stup za koji su kriminalce vezali stajao je sjeverno od Pilatove palače, blizu stražarnice.

Izvršitelji kazne su već stigli, noseći bičeve, toljage i užad. Kad dođoše, svu tu opremu razbacaju uokolo stupa. Bilo ih je šestorica, tamni, crnomanjasti ljudi, nekako niži od Isusa. Prsa su im bila pokrivena nekom vrstom kože, koja je bila prljava. Slabine su im bile opasane odjećom, a ruke bez odjeće, žilave i dlakave. Bili su pravi zlotvori s granice Egipta, a osuđeni su za svoje zločine, na teški rad. Uglavnom su kopali kanale i pomagali kod zidanja građevina. Najveći kriminalci od njih, birani su kao izvršitelji kazni u Pretoriju.

Ovi okrutni ljudi, već su puno puta kraj ovog stupa, išibali kažnjenike do smrti. Nalikovali su divljim zvjerima ili demonima, a dolazili bi polupijani. Udariše našeg Gospodina šakama, i vukoše ga užadima s kojima je bio svezan, premda ih je on slijedio bez pružanja ikakvog otpora. Barabarski ga gurnuše na stup.

Stup je bio postavljen nasred dvorišta, sam samcat. Nije služio za podržavanje neke zgrade ili nečeg sličnog. Nije bio isuviše visok. Visok čovjek je mogao dotaći njegov vrh, istezanjem na prste (oko 2,5 m). Na vrhu je imao veliki željezni prsten. Nekoliko kuka i dva prstena bili su nešto niže. Nemoguće je opisati grubost koju su ove rbadžije pokazivale prema Isusu. Rastrgaše mu ogrtač kojim je bio "obučen" kod izrugivanja na Herodovu dvoru, i pri tom Isusa skoro prostru po tlu.

Isus je zadrhtao i protrnuo dok je stajao kraj stupa, skidajući svoju potkošulju najbrže što je mogao. Ali ruke su mu bile krvave i nateknute. Jedino što je vraćao svojim okrutnim izvršiteljima, bile su molitve za njih. Okrenu glavu prema svojoj Majci, koja je bila shrvana bolom. Ovaj je pogled skroz uznemiri, pade u nesvjest. Prostrla bi se, da je ne prihvatiše svete žene.

Isus obujmi stup. Streličari mu podigoše ruke i privezaše ih konopima kroz željezni prsten na vrhu stupa. Tada povukoše njegove ruke sve dok Isus ne bi poravnat sa stupom, "stojeći" na

vršku prstiju, tj. jedva dotičući tlo. Čvrsto mu svezaše noge oko stupa. Tako je Sveti nad Svetima žestoko istegnut, bez odjeće, uz stup na kojem se kažanjavahu najveći kriminalci.

Tada dvojica najbješnjih rbadžija, koji žeđaše za njegovom krvlju, počeše na najokrutniji načina, bičevati njegovo sveto tijelo, od glave do pete. Prvo čime ga bičevaše, čini mi se, bijaše šiba, od tanka, savitljiva, bijela drva, a možda je to bilo i ispleteno od volovskih tetiva, ili od kožnatih traka.

Naš ljubljeni Gospod, Sin Božji, istinski Bog i istinski čovjek, svijao se od boli kao crv, pod udarcima ovih barbara. Njegovi blagi, ali duboki uzdasi mogli su se čuti nadaleko. Odjekivali su zrakom, formirajući neku vrstu srcedrapajućeg sazvučja s psikanjem bičeva. Ovi su uzdasi bili sličniji dirljivom plaču molitve i zaklinjanja, nego uzdasima tjeskobe.

Graja svjetine i Farizeja kao da je formirala drugačije sazvučje, koje ponekad kao zaglušujuća grmljavina umrtvljuje i ublažava ove svete i žalosne jecaje, a s njhovih mjesta mogle su se čuti riječi, *'Smakni ga! Raspni ga!* Pilat je nastavio debatu s narodom. Kad je zahtijevao tišinu da bi se moglo čuti što priča, morao je bučnoj svjetini najavljivati svoje riječi zvukom trube. Taj trenutak ste opet mogli čuti psikanje bičeva i Isusove uzdahe, kao i psovke vojnika i blejanje Pashalnih janjaca, koje su vodili na pranje u bazen Probatika, nedaleko od Foruma.

Bilo je nešto neobično dirljivo u tom tužnom blejanju janjaca. Čini se kao da su i oni sjedinili svoja naricanja s patničkim uzdasima našeg Gospodina. Židovska svjetina se okupila na pristojnoj udaljenosti od stupa gdje se grozna kazna izvršavala, a Rimljani su bili stacionirani na raznim stranama. Puno je ljudi hodalao tamo amo, neki u tišini, neki razgovarajući o Isusu najuvredljivijim rječnikom, a nekolicina je bila dirnuta, pa sam čini mi se vidjela kako zraka svjetla isijava od našeg Gospodina i ulazi u njihova srca. Vidjela sam grupu opakih, drskih mladića, koji su bili kraj stražarnice, zaposleni oko pripremanja svježih bičeva, dok su njihove druge kolege otišle tražiti svježe grančice.

Nekoliko je slugu od glavara svećeničkih, otišlo do brutalnih izvšitelja i dalo im nešto novca. Dali su im i veliki vrč napunjen jakom crvenom tekućinom, koja ih je sasvim opila i tako povećala njihovu okrutnost deseterostruko. Dvojica rbadžija nastavila su udarati našeg Gospodina nesmanjenom žestinom još 15-ak minuta, a zatim su ih zamijenila druga dvojica. Isusovo tijelo je cijelo bilo pokriveno s crnim, modrim i crvenim ožiljcima. Krv je liptala na pod, a ipak su bijesni povici iz Židovske svjetine pokazivali, da njihova okrutnost nije ni približno zadovoljena.

Noć je bila poprično hladna, a jutro je bilo tamno i oblačno. Pala je mala tuča koja je sve iznenadila, ali negdje oko podne dan je postao vedriji, a sunce je sjalo. Dvojica novih izvršitelja nastavila su bičevati Isusa s najvećim mogućim bijesom. Koristili su i razne toljage – neku vrstu trnova štapa, pokrivena kvrgama i bodljama. Udarci ove toljage kidali su mu meso na komade. Krv je prskala na sve strane, tako da su im ruke bile skroz poprskane, a on je stenjao, drhtao i molio.

Taj tren naiđoše neki stranci jašući na devama. Prolazeći kroz Forum, zastadoše trenutak i bijahu vrlo dirnuti samilošću i užasom scene koja se odigravala pred njima, našto im nekoliko domaćih objasni razlog. Neki od ovih putnika kršteni su od Ivana, a drugi su čuli Isusovu propovijed na gori. Buka i graja svjetine postadoše još većima blizu Pilatove kuće.

Doveli su dvojicu novih zatvorenika, koji su već počeli malaksati. Njihovi bičevi bijahu napravljeni od malih lanaca, ili remenja pokritog željeznim kukicama, koje su prodirale do kostiju, trgajući velike komade mesa kod svakog udarca. Nema riječi, jao, za opisati ove strahote – ove bolne scene.

Okrutnost ovih barbara ipak još ne bijaše sasvim utažena. Odvezaše Isusa, a zatim ga opet privezaše za stup, leđima prema stupu. Budući je bio potpuno malaksao držati se na nogama, omotali su korde oko njegovih prsa, ispod pazuha, i iznad koljena. Tada jako privezaše njegove ruke, kroz prsten na stupu pomoću užadi ih povukoše uvis i tako ga ponovo osoviše na noge. Tada ga nastaviše bičevati još jače nego prije. Jedan među njima ga stalno udaraše novom toljagom po licu. Tijelo našeg Gospodina je bilo skroz razderano, kao krpice – cijelo tijelo je bilo ništa drugo do jedna rana. Gledao je svoje mučitelje očima punim krvi, kao da moli milost. Međutim, njihova okrutnost samo se povećavala, dok njegovi uzdasi postadoše sve slabiji i slabiji.

Grozno bičevanje je trajalo bez prekida oko tri četvrt sata (45 minuta). Tada jedan stranac, niskoga roda, rođak Ksesifona, slijepca kome je Isus povratio vid, izjuri iz svjetine, dotrča do stupa s kratkim mačem u ruci. 'Dosta!' uzviknu prezrivim tonom. 'Dosta, bičevanja ovog nevinog čovjeka do smrti!' Pijani zlotvori, iznenađeni, nakratko stadoše, a on presiječe užad kojima je Isus bio svezan za stup, pa nestade u mnoštvu. Isus onesviješten odmah pade na tlo, koje je bilo skroz poprskano njegovom svetom krvlju. Izvršitelji ga ostaviše ondje ležati, pa se pridužiše svojim okrutnim kompanjonima, koji su se zabavljali u stražarnici pijući i pletući krunu od trnja.

Naš je Gospodin ostao samo kratko na zemlji, kraj podnožja stupa, okupan u svojoj krvi. Tada dvije ili tri smione djevojke dođoše do njega, da ga pogledaju, kako bi utažile svoju radoznalost. Baciše pogled na nj, pa okrenuše glave s gađenjem. Ali taj tren bol od rana bijaše ogromna, pa naš Gospodin podiže svoju krvavu glavu i pogleda ih. Brzo su se povukle, a vojnici i stražari se glasno tome nasmijaše, ismijavajući ih.

Za vrijeme bičevanja našeg Gospodina, puno puta sam vidjela anđele oko njega kako plaču. Također sam čula molitve koje je on stalno upućivao svome Ocu za oproštenje naših grijeha – molitve koje nikako nisu prestajale, za cijelo vrijeme izvršavanja ove okrutne kazne. Dok je ležao okupan u svojoj krvi, ugledah jednog anđela kako mu daje vrč napunjen nekom svijetlom tekućinom. Ta ga je tekućina dodatno osnažila. Streličari se brzo vratiše, udariše ga štapovima nekoliko puta, prisilivši ga da ustane i slijedi ih. Podigao se s ogromnom teškoćom, udovi mu se tresli i drhtali, jedva se održavao na nogama.

Nisu mu dali ni tren predaha kako bi pokupio svoju odjeću, nego mu nabaciše njegovu gornju haljinu preko golih ramena. Odvedoše ga od stupa do stražarnice. Tamo je obrisao krv koja je tekla s lica, krajičkom svoje haljine. Kad je prolazio kraj klupa gdje su sjedili glavari svećenički, oni povikaše, 'Smakni ga! Razapni ga! Razapni ga!', i prezrivo se okrenuše od njega. Izvršitelji ga uvedoše u stražarnicu, koja bijaše puna robova, streličara, pomoćnih građevinskih radnika i ostalog šljama. U njoj ne bijaše nijednog vojnika.

Veliko uzbuđenje među narodom uplašilo je strašno Pilata, pa je već prethodno izdao naredbu da odu po pojačanje iz tvrđave Antonija. Te dobro utrenirane Rimljane porazmjestio je okolo stražarnice. Dopušteno im je da govore i ismijavaju Isusa kako žele, ali im je bilo zabranjeno napustiti položaje. Ovih vojnika, koje je Pilat dozvao kako bi zastrašio rulju, bijaše oko tisuću.

Poglavlje XXIII

Marija za vrijeme bičevanja našeg Gospodina

Za vrijeme Isusovog bičevanja vidjela sam Blaženu Djevicu u neprestanoj ekstazi. Gledala je i trpila sve muke koje je On podnio. Stenjala je klonulo, a oči joj bijahu crvene od plača. Zakrila se dugim velom, naslonila na Mariju Helijevu, svoju stariju sestru, koja bijaše stara i vrlo slična svojoj majci Ani.
(opaska: Marija Helijeva se često spominje. Prema sestri Emerih, ona je bila kći svetog Joakima i svete Ane. Rođena je skoro 20 godina prije Blažene Djevice. Ona ne bijaše dijete obećanja, a nazvana je Marija Helijeva, kako bi se razlikovala od sestre (BDM) istog imena, jer je bila kći Joakima ili Helioakima. Muž joj je bio Kleofa, a kći joj je bila Marija Kleofina. Ova kći, međutim, bijaše starija od svoje tetke Blažene Djevice Marije. Udala se za prvog muža Alfeja s kojim je dobila tri sina, apostole Šimuna, Jakova mlađeg i Tadeja. S drugim mužem imala je jednog sina Sabata, a s trećim mužem Jonasom još jednog sina Šimuna, koji je poslije bio biskup Jeruzalema.)

Marija Kleofina, kći Marije Helijeve, također bijaše tamo. Okruživali su ih Isusovi i Marijini prijatelji. Svi su nosili dugačke velove. Svi bijahu preplavljeni tugom i boli, plakahu kao da očekivaše smrt. Marijina haljina bijaše plava, dugačka, djelomično prekrivena ogrtačem od bijele vune. Veo joj bijaše žuto bijel. Magdalena je bila sva van sebe od žalosti. Kosa joj lagano izvirivaše ispod vela.

Kad je Isus nakon bičevanja pao kraj stupa, vidjela sam Klaudiju Prokulu, ženu Pilatovu, kako šalje neke velike plahte Majci Božjoj. Ne znam da li je ona mislila da će Isusa osloboditi, pa da će njegova Majka trebati platna kako bi zavila rane, ili je ova samilosna žena bila svjesna koju će upotrebu imati ova platna. Nakon svršetka bičevanja, Marija se povrati svijesti i vidje svoga Božanskog Sina potpuno razderana i izbičevana kako ga streličari odvode. On obrisa svoje krvave oči, kako bi mogao pogledati svoju Majku, a ona ispruži ruke k njemu, pa nastavi promatrati krvave tragove njegovih stopa na tlu.

Poslije sam vidjela kao Marija i Magdalena prilaze stupu gdje je Isus bio bičevan. Rulja je bila na distanci. Djelomično su ih zakriljivale druge svete žene i još neke pobožne osobe koje su im se pridružile. Klekli su kraj stupa i počeli skupljati svetu krv s platnom koje je poslala Klaudija Prokula. Ivan tad ne bijaše sa svetim ženama, kojih bijaše oko 20-ak. Sinovi Šimuna, Obeda i Veronike, kao i dva nećaka Josipa iz Arimateje – Aram i Temni – bijahu u hramu, također svladani tugom i žalošću. Bilo je oko devet ujutro, kad se šibanje završilo.

Poglavlje XXIV

Prekid izvještaja Muke, pojavkom svetog Josipa, pod likom djeteta

Za vrijeme cijele meditacije koju smo upravo opisali, tj. od 18. veljače do 8. ožujka, sestra Emerih stalno je trpila, i na duši i na tijelu, sve muke koje je naš Gospodin podnio. Totalno uronjena u te meditacije, tako reći mrtva za vanjske podražaje. Plakala je i stenjala kao osoba koja se nalazi u rukama dželata, drhtala bi, tresući se i previjavši na ležaju. Lice joj je pokazivalo da trpi strašne muke, a hladni znoj bi oblijevao cijelo tijelo. Inače se znojila pretjerano, tako da joj je posteljina često bila skroz namočena.

Muke zbog žeđi bijahu također strašne. Izgledala je kao osoba koja je dugo bila u pustinji bez kapi vode. Općenito govoreći, usta joj bijahu suha kao crijep, jezik suh i smežuran, tako da nije mogla ni govoriti, već je morala znakovima i neartikuliranim glasovima moliti za pomoć. Njena stalno visoka temperatura zadavala joj je strašne boli, dodane bolima koje je pruzimala na sebe za druge osobe. Uvijek se je morala odmarati prije nego bi nastavila opisivati Muku, inače nije mogla izreći ono što je vidjela. Često se događalo da bi taj dan morala prekinuti izvještavanje.

U ovom stanju trpljenja je bila do subote 8. ožujka. Teškom mukom je opisivala bičevanje našeg Gospodina, koje je gledala u viziji prošle noći, a odražavale su se na njoj cijelog tog dana. Predvečer se međutim dogodila promjena. Nastao je prekid u izvještavanju meditacija Muke, koje su zadnje vrijeme tekle u slijedu, pravilno jedna za drugom. Opisati ćemo ovaj prekid, prvo zbog toga da bi dali našim čitateljima puno shvaćanje duhovnog stanja sestre Emerih. Drugo, zbog toga da omogućimo čitateljijma stanku za misaoni odmor, budući znam da meditiranje Muke našeg Gospodina iscrpljuje slabe, čak i kad su svjesni da je to učinjeno zbog njihova spasenja.

Život sestre Emerih, i duhovni i misaoni, nepromjenjivo se slagao s duhovnim životom Crkve u različitim kalendarskim dobima. Podudarao se čak jače nego se podudara čovjekov prirodni život s godišnjim dobima, ili sa satima dana. Na taj način, ona se je mogla smatrati (ako se tako smijem izraziti) realizacijom postojanja raznih nakana Crkve. Njeno jedinstvo s duhom Crkve je bilo potpuno, tako da ni jedan crkveni blagdan nije ni započeo (tako reći u predvečerje blagdana), a da se nije dogodila potpuna preobrazba unutar nje, i u duši i u umu.

Čim je duhovno sunce nekog crkvenog blagdana zašlo (tad se crkveni dan računao od sumraka do sumraka), ona bi uputila sve misli k njemu, sve molitve, dobra djela i trpljenja za zadobivanje posebnih milosti koje će taj blagdan sutradan donijeti, kao što biljka upija rosu i uživa u toplini i svjetlu prvih zraka sunca. Ove promjene se nisu događale, kao što smo u početku vjerovali, baš uvijek u isto vrijeme tj. čim bi Angelus odzvonio i označio početak blagdana, pozvavši vjernike na molitvu. Često je to zvono, bilo kroz zanemarivanje, bilo kroz ležernost, zvonilo u krivo vrijeme, ali njene promjene su započinjale na vrijeme, i to kad je blagdan stvarno započeo.

Ako je Crkva slavila tužan misterij, ona je izgledala depresivno, skoro potpuno malaksalo. Ali čim bi slavljenje blagdana započelo, odmah bi i u duši i u tijelu živnula na novi život, kao da je osvježena rosom nove milosti. Tako bi ostala u tom stanju mira, tišine i sreće, potpuno oslobođena svakog trpljenja, sve do večeri. Ove su se stvari događale u njenoj duši, nezavisno od njene volje. Budući je od ranog djetinjstva imala vruću želju da bude potpuno poslušna Isusu i njegovoj Crkvi, Bog ju je obdario posebnim milostima koje su joj davale prirodnu lakoću za izvršavanje tog posluha. Svaka je sposobnost njene duše bila usmjerena k Crkvi, na isti način kao što biljka, iako zasađena u tamnom podrumu, prirodno pušta lišće uvis, tražeći svjetlo.

U subotu, 8. ožujka 1823., nakon sutona, sestra Emerih s velikom mukom opisivala je razne scene bičevanja našeg Gospodina, a pisac ovih stranica je pomislio da je zaokupljena kontemplacijom 'krunjenja trnjem', kad iznenada kao osoba na rubu smrti, blijeda i jadna, postade vesela i vedra. Progovori maznim tonom, kao da govori djetetu, 'O, kako lijep dječačić! Tko li je on? – Stani, pitati ću ga! Zove se Josip. Probijao se kroz svjetinu prema meni. Jadničak, smije se. Nema pojma što se događa. Kako mu odjeća sjaji! Bojim se da mu je hladno, jutros je zrak oštar. Čekaj, moje dijete. Dopusti da te zaogrnem.'

Nakon kazivanja ovih riječi, tako prirodnim tonom, da ste skoro pomisli kako će na vrata ući dječak, uze haljinu pokraj kreveta, i napravi pokret kao da želi nekoga zaogrnuti. Prijatelj koji je bio kraj njena kreveta nije imao dovoljno vremena upitati je za objašnjenje izgovorenih riječi, jer se iznenada dogodila promjena, i u izgledu i u načinu, kad njen poslužitelj izgovori riječ *poslušnost,* - jedan od njenih zavjeta koji je dala Gospodinu.

Odmah dođe k sebi, i kao poslušno dijete koje se budi iz čvrsta sna i ustaje na glas svoje majke, protegnu ruke, uze krunicu i raspelo, koji su uvijek stajali kraj njena kreveta, obuče haljinu, protrlja oči i sjede. Tada je odnesoše od kreveta do stolice, budući nije mogla ni stajati ni hodati. Budući je bilo vrijeme za pravljenje postelje, prijatelj joj iziđe iz sobe, kako bi napisao što je čuo tijekom dana.

U nedjelju, 9. ožujka, upita prijatelj njenog dvoritelja, je li sestra Emerih išta spomenula o sinoćnjem događaju kad je govorila o djetetu zvanom Josip. Dvoritelj odgovori, 'Ponovo je s njim sinoć pričala puno puta. On je sin moga rođaka i njen veliki ljubimac. Bojim se da je njen govor o njemu znak, da će se dječak razboliti, jer rekla je puno puta da je jadničak bez odjeće i da će se sigurno prehladiti.'

Prijatelj se sjeti kako je često viđao tog malog Josipa, kako se igra kraj kreveta sestre Emerih, pa pretpostavi da je o njemu sinoć sanjala. Kad je prijatelj kasnije tog istog dana dođe vidjeti, da pokuša dobiti nastavak izvještavanja Muke, pronađe je suprotno očekivanju mirnom i puno zdravijom nego jučer. Reče mu da nije ništa više vidjela o bičevanju Gospodina. A kad je upita o malom Josipu, uopće se nije mogla sjetiti tog dječaka.

Upita je tada za razlog njene mirnoće, vedrine i skoro potpunog zdravlja. Ona odgovori, 'Uvijek se tako osjećam u sredini Korizme, jer tada Crkva pjeva zajedno s Izaijom u Misi: "Raduj se, o Jeruzaleme, i skupite se svi koji ga volite. Radujte se s veseljem, vi koji ste dosada tugovali, klicati ćete od veselja i biti ipunjeni utjehom." Sredoposna nedjelja je često dan radosti. I ti se možeš također sjetiti, u Evanđelju ovog dana, Crkva govori kako je naš Gospodin nahranio 5 000 ljudi, s 5 kruhova i 2 ribe, a 12 košara ulomaka je ostalo, i zato se moramo radovati.'

Također nadoda, kako se naš Gospodin udostojao posjetiti je tog dana u Svetoj Pričesti, a uvijek je osjećala posebnu duhovnu utjehu, kad bi ga primila na taj izvanredni dan godine. Prijatelj pogleda na kalendar biskupije Munster i vidje da je tog dana ne samo Sredoposna nedjelja, već i blagdan svetog Josipa, poočima Isusova. Prije nije bio svjestan toga, jer u drugim prilikama blagdan svetog Josipa se slavi 19. ožujka. Podsjeti na ovu okolnost sestru Emerih, pa je upita da li je zbog toga sinoć pričala o Josipu.

Reče da je bila potpuno svjesna blagdana poočima Gospodinova, svetog Josipa, ali da nije razmišljala o djetetu tog imena. Međutim, tren kasnije, iznenada se sjeti svojih misli od jučer. Objasni prijatelju da u trenutku kad je započeo blagdan svetog Josipa, prestadoše njene vizije žalosnih otajstava Muke. Tad bijahu zamijenjene potpuno drugim scenama, u kojima se sveti Josip pojavio pod likom dječaka, i on je bio taj kojemu je ona uputila gore spomenute riječi.

Shvatili smo da kad je primala ove komunikacijske vizije, često je to bilo u liku djeteta, posebno u onim slučajevima, kao kad neki umjetnik koristi neku usporedbu, kako bi izrazio svoje ideje. Naprimjer, ako joj je bilo prikazano neko proročanstvo iz Pisma, isti tren je vidjela obris djeteta, koji bi jasno ocrtavao karakteristike takva i takva proroka, njegovo mjesto, njegovu odjeću i način na koji je držao štap u ruci i mahao njime amo tamo, na kojem je bio nataknut svitak proročanstva.

Ponekad dok je strašno trpila, prišlo bi joj jedno prelijepo dijete, obučeno u zeleno, mirna i blaga lika, i sjelo bi kraj nje u pozi rezignacije, dopuštajući da ga guraju amo tamo, da ga obaraju na tlo bez pružanja i najamanjeg otpora, stalno je gledajući u oči s ljubavlju, tako je tješeći. Kad bi legla od trpljenja i bolova koje je preuzela za druge, često bi razgovarala sa svecima. Pričala bi o njegovom blagdanu ili o relikvijama koje joj je donio. Ponekad je vidjela djetinjstvo tih svetaca, a ponekad najstrašnije scene njihova mučeništva.

U najvećim trpljenjima često bi bila utješena, instruirana ili kuđena, pojavkom nekog djeteta. Kad bi bila totalno svladana žalošću i nevoljom, zaspala bi, i bila bi imaginarno odnijeta u scene i opasnosti svoga djetinjstva. Pokatkad je sanjala, što su njeni uzvici i geste jasno pokazivali, da je ponovo petogodišnja seljančica koja se penje preko živice, zarobljena u bijelom vrijesu, plačući od straha.

Te scene iz njena djetinjstva koje je sanjala, stvarno su se i dogodile. Riječi koje je izgovarala dok je sanjala jasno su pokazivale što se događa u njenom umu.Uzvikivala bi (kao da ponavlja riječi drugih): 'Zašto toliko vičeš?' 'Neću ti pridržati živicu, sve dok ne ušutiš i nježno me zamoliš da to učinim.' Poslušala je ovaj nalog kad je bila dijete i zarobljena u živici, pa je slijedila isto pravilo kad je odrasla i trpila najveće kušnje.

Često je govorila i šalila se o živici i o strpljivosti i molitvama koje su joj preporučivane ili su je opominjale. Ova simbolična slučajnost elemenata djetinjstva sa zrelijim godinama pokazuje kako se tu radi o nekoj vrsti proroštva.

Poglavlje XXV

Opis osobnog ukazanja Djevice Marije

Kad su se ove grozne stvari događale, bila sam u Jeruzalemu, sad na jednom, sad na drugom mjestu. Bila sam šutljiva, trpljenja su mi se povećavala, osjećajući se kao da ću izdahnuti. Za vrijeme bičevanja našeg Gospodina, sjedila sam u vicinity, gdje se nijedan Židov nije usudio ući zbog straha od okaljanja. Ja se nisam bojala okaljanja, silno sam željela da kaplja krvi našeg Gospodina padne na mene kako bi me pročistila. Osjećala sam se potpuno slomljenom zbog pomisli da ću umrijeti, a da nisam olakšala muke Isusu. Svaki udarac koji je zadobio, izbio je iz mene takve jecaje i stenjanja da sam se iznenadila kako to da nisam potjerana.

Kada su izvršitelji odveli Isusa u stražarnicu, kako bi ga okrunili tnjem, zaželila sam ga slijediti kako bih mogla kontemplirati njegove muke. Tada se pojavila Majka Isusova zajedno sa svetim ženama, prišla stupu i počela otirati krv kojom je tlo bilo poprskano. Vrata od stražarnice bijahu otvorena. Čula sam okrutni smjeh bezdušnika koji su upravo završili pravljenje trnove krune koju su namijenili našem Gospodinu. Previše me to dirnulo, nisam mogla ni plakati. Pokušala sam doći do mjesta gdje će okruniti našeg Gospodina.

Još jednom sam vidjela Blaženu Djevicu. Bila je blijeda, očiju crvenih od plakanja, ali ponosna jednostavnost njena držanja ne može se opisati. Usprkos bolu i žalosti, usprkos umoru koji je izdržala (jer je lutala više nego prethodne noći po ulicama Jeruzalema, i po dolini Jozafat), njen lik je bio blag i skroman, a haljina nije bila ni malo zgužvana.

Izgledala je veličanstveno, a veo joj je padao vrlo graciozno preko ramena. Tiho se kretala i premda joj je srce bilo žalosno, njen lik je bio miran i spokojan. Haljina joj je bila mokra od rose koja je pala tijekom noći, kao i od suza koje je prolila. Inače je bila potpuno nezaprljana. Njena ljepota je bila velika, neopisiva, jer je bila nadljudska – mješavina veličanstva, svetosti, jednostavnosti i čistoće.

Lik Marije Magdalene je bio totalno drugačiji. Bila je viša i robusnija. Izraz njena lika odavao je veliku odlučnost, ali ljepota joj bijaše skoro uništena velikim strastima koje je dugo podnosila, kao i žestokim kajanjem i bolju koje je osjećala. Bilo ju je bolno gledati. Bila je čista slika očaja. Kosa joj je bila duga i raščupana, ponegdje zamazana blatom i trunjem. Bijaše potpuno zamotana u veo, a izgledala je skoro potpuno van sebe od žalosti.

Mnogi su stanovnici Magdale stajali blizu, gledajući je s iznenađenjem i znatiželjom. Poznavali su je otprije, prvo kao naprednu, a poslije kao degradiranu i podvrgnutu mizeriji. Upirali su prstom na nju, a neki su se nabacivcali i blatom na nju. Ali ona ništa nije obraćala pažnju, nije znala ništa, osjećala ništa, osim velike tjeskobe.

Poglavlje XXVI

Krunjenje trnovom krunom

Čim je setra Emerih iznijela svoje vizije Muke, postade opet jako bolesnom, pritisnuta temperaturom, tako mučena jakom žeđu da joj je jezik bio skroz isušen i smežuran. Nakon Sredoposne nedjelje, u ponedjeljak postade tako iscrpljena, da je jedva nastavila pričati, uz velike intervale odmora, što je naš Gospodin doživio prilikom krunjenja trnjem. Jedva da je mogla govoriti, jer je na sebi osjećala sve što je opisivala.

Pilat se mnogo puta žestoko obratio svjetini za vrijeme bičevanja Isusa, ali oni su ga svaki put prekidali vičući, 'Mora biti ubijen, čak ako i mi moramo zbog toga umrijeti.' Dok je Isus vođen u stražarnicu, oni opet povikaše, 'Razapni ga, razapni ga!'

Nakon toga nastade neko vrijeme tišina. Pilat se zabavio dajući razne naredbe vojnicima, a sluge glavara svećeničkih donosile im okrepu. Pilat je otišao u unutrašnjost palače. Njegova praznovjerna nagnuća ga nagonila da prinosi tamjan svojim bogovima, konzultirajući ih.

Kad su Blažena Djevica i ostale svete žene pokupile Isusovu krv oko stupa, napustiše Forum i odoše u susjednu kućicu, čijeg vlasnika nisam poznavala. Mislim da Ivan nije prisustvovao bičevanju Isusa.

Galerija je okruživala unutrašnje dvorište stražarnice gdje su našeg Gospodina krunili trnovom krunom, a vrata bijahu otvorena. Kukavičkih grubijana, koji su željni čekali da utaže svoju okrutnost mučeći i vrijeđajući našeg Gospodina, bijaše oko 50. Većina od njih bijahu robovi ili sluge zatvorskih čuvara i vojnika. Rulja se okupila oko zgrade, ali bijaše uskoro raspršena od strane tisuću Rimljana, koji se bijahu postrojili u pravilnom rasporedu oko zgrade. Premda im je zabranjeno napustiti svoje položaje, oni ipak svojim smijehom i aplaudiranjem još više potakoše grubijane na veću okrutnost i vrijeđanje. Kao što javni apaluz daje svježu energiju glumcima, tako su i povici ohrabrenja Rimljana, uvećali desetorostruko okrutnost rbadžija.

Usred dvorišta stajaše jedno nisko podnožje stupa, a na njemu postavljen stolac. Njega su postavili zlotvori, prekrivši ga krhotinama kremenja i komadićima oštre lončarije. Tada razderaše haljinu Isusu, ponovo povrijedivši njegove rane koje bijahu slijepljene s haljinom. Preko ramena mu nabaciše jedan stari grimizni ogrtač, koji mu sezaše do koljena, Odvukoše ga do stolca i prisliše ga, jako ga gurnuvši, da sjedna na nj, pa mu postaviše na glavu, trnovu krunu.

Tnova kruna bijaše načinjena od tri trnovite grane, koje su međusobno spleli. Najveći dio trnja bijaše namjerno okrenut unutra, da što više naudi glavi našeg Gospodina. Kad su mu prvi put postavili ove trnove grane na čelo, tad su mu ih čvrsto stegnuli i svezali međusobno otraga glave, kao maramu. To ih nije potpuno zadovoljio, pa mu u ruku postaviše veliku trsku. Podrugljivim svečanim držanjem pokazivali su kao da su ga stvarno okrunili za kralja. Tada su zgrabili trsku i tukli ga žestoko po glavi, tako da mu se oči napuniše krvlju. Klecali su pred njim, ismijavali ga, pljuvali mu u lice, udarajući ga šakama, govoreći istovremeno, '*Zdravo kralju Židovski!'* Tada mu oboriše stolac, on žestoko pade, a oni drljaše po tlu s njim. Ponovo ga osoviše i grubo postaviše na stolac.

Gotovo je nemoguće opisati okrutni bijes koji je iskazan od strane ovih čudovišta u ljudskom obliku. Isusova ogromna trpljenja od žedi, prouzrokovana su visokom temperaturom od njegovih rana i ostalih muka koje je podnio.

(opaska: Ove meditacije Isusovih trpljenja, ispuniše sestru Emerih takvim osjećajima sućuti da je preklinjala Boga dopustiti joj da pati kao što je Isus patio. Istri tren navali na nju groznica, žeđaše silno, tako da ujutro ne mogaše uopće govoriti zbog sažimanja jezika i usnica. Ovakva je bila kad ju je njen prijatelj zatekao ujutro, izgledala je kao žrtva koja je upravo žrtvovana. Ljudi oko nje, uspjeli su s velikom mukom da malo ovlaže njene usnice, ali puno je vremena još trebalo proći dok se nije ponovo osposobila, da može dati opis detalja koji se tiču daljnjih meditacija Muke.)

Cijelim tijelom je Isus drhtao, meso mu bijaše razderano u komade, jezik isušen, a jedino osvježenje koje je primio bijaše krv koja je tekla s čela na isušene usnice. Ove sramne scene trajahu punih pola sata. Za to cijelo vrijeme, Rimljani su aplaudirali i ohrabrivali izvršenje svega.

Poglavlje XXVII

Ecce Homo

Okrutni izvršitelji ponovo odvedoše našeg Gospodina u Pilatovu palaču. Grimizni ogrtač je još uvijek bio na njemu, trnova kruna na njegovoj glavi, a trska u nateknutim šakama. Bio je potpuno neprepoznatljiv. Oči, brada i usta prekrivene krvlju, cijelo tijelo ništa drugo do jedna rana. Leđa povijena kao u starca, dok mu je svaki ud drhtao dok je hodao.

Kad ga je Pilat ugledao na ulazu svog sudišta, premda je bio tvrdokorna srca, zadrhta od užasa i sućuti, dok su barbarski svećenici i narod bili daleko od bilo kakve samilosti. Nastavili su se rugati i vrijeđati ga. Kada se Isus penjao uz stepenice, Pilat istupi, trube se oglasiše da objave kako upravitelj namjerava govoriti. Pilat se obrati glavarima svećeničkim i narodu slijedećim riječima: '*Gledajte, izvodim ga pred vas, tako da znate da na njemu ne nalazim nikavke krivnje.'*

Streličari tad povedoše Isusa gore k Pilatu, tako da narod opet može "pasti" svoje okrutne oči na njemu i na bijednom stanju u koje je doveden. Stvarno je bio strašan i srceparajući pogled na njega, a jedan gromoglasni uzvik odobravanja ču se od naroda. Nakon toga nastupi mrtva tišina. Tad on mukom podiže svoju okrvavljenu glavu, okrunjenu trnjem i baci iscrpljeni pogled na uzbuđeno mnoštvo. Pilat uzviknu, pokazujući narodu na Isusa, *'Ecce homo! Evo čovjeka!'* Mržnja glavara svećeničkih i njihovih sljedbenika na Isusa bila je ogromna, pa oni povikaše, 'Ubij ga! *Raspni ga!'* Pilat upita, 'Niste još zadovoljni? Kazna koju je podnio bez sumnje je dovoljna da ga odvrati od svake želje, da se pravi kraljem.'

Ali oni vikaše još jače, a narod im se pridruži, 'Raspni ga! Raspni ga!' Pilat pokaza trubačima da se oglase zahtijevajući tišinu, pa reče: *'Uzmite ga vi sebi i raspnite, jer ja ne nalazim*

nikakve krivnje na njemu.' Svećenici odgovore, *'Mi imamo zakon, i prema zakonu on mora umrijeti, jer se pravio Sinom Božjim.'* Ove riječi *'pravio se Sinom Božjim',* prepadoše Pilata.

Uvede Isusa unutar palače i upita ga, *'Odakle si?'* Ali Isus mu ne odgovori. *'Meni ne odgovoraš?',* reče Pilat. *'Ne znaš li da imam moć razapeti te i moć osloboditi te?'* Isus mu odgovori, *'Ne bi imao nada mnom nikakve moći da ti nije dana odozgor. Zbog toga ima veći grijeh onaj koji me tebi predao.'*

Neodlučan, slabo vođen Pilatov proces, napunio je Klaudiju Prokulu tjeskobom. Ponovo mu je poslala zahtjev, da ga podsjeti na njegovo obećanje. Pilat joj je vratio nekakav nejasan, praznovjeran odgovor, nagovještavajući da će prepustiti odluku bogovima. Isusovi neprijatelji, glavari svećenički i Farizeji, čuli su o naporima koje je Klaudija činila kako bi oslobodila Isusa. Stoga proširiše razne glasine u narodu kao što su: da su je Isusovi sljedbenici zaveli, da će on biti oslobođen i pridružiti se Rimljanima, da će uništiti s njima Jeruzalem i istrijebiti Židove.

Pilat je bio tako neodlučan i nesiguran da je bio potpuno van sebe. Nije znao koji daljnji korak poduzeti. Ponovo se obrati Isusovim neprijateljima, izjavljujući *'da ne nalazi na njemu nikakave krivnje',* ali oni zahtijevaše njegovu smrt još glasnije nego prije. Tad se Pilat sjeti kontradiktornih optužbi koje su iznijeli protiv Isusa, misterioznog sna svoje supruge, neupitna divljenja koje su Isusove riječi ostavile na nj, pa odluči ponovo ga ispitati kako bi dobio nekakvu informaciju koja bi ga obasjala i pokazala mu put kojim treba djelovati.

Vrati su u Pretorium, uđe sam u sobu i posla po našeg Spasitelja. Bacao je poglede na taj bijedni i krvareći Lik pred sobom, pitajući se u sebi: 'Je li moguće da je on Bog?' Tad se okrenu k Isusu, i reče mu da kaže da li je on Bog, je li on taj kralj koji ima doći i koji je obećan Židovima, gdje mu je kraljevstvo i kojoj vrsti kraljeva pripada. Mogu samo dati smisao Isusovih riječi, ali one bijahu ozbiljne i žestoke. Isus mu reče, 'da njegovo kraljevstvo nije od ovog svijeta'. Govorio mu je oštro o mnogim skrivenim zločinima kojima je Pilatova savjest bila opterećena. Upozorio ga je o groznoj sudbini koja ga očekuje, ako se na pokaje. Konačno mu reče da je on stvarno Sin Čovječji, koji će doći posljednji dan da proglasi pravdu nad njim.

Pilat je bio napola uplašen, a napola ljut na Isusove riječi. Vrati se na balkon i ponovo izjavi da će ga osloboditi. Ali oni vikaše, *'Ako ga oslobodiš nisi prijatelj Cezaru. Jer, tko se god pravi kraljem govori protiv Cezara.'* Neki drugi rekoše da će ga optužiti pred Carem da im je upropastio blagdan. Rekoše mu da se mora odmah odlučiti, jer moraju biti u hramu do 10 sati.

Uzvik, *'Raspni ga! Raspni ga!'* odjekivaše sa svih strana. Odjekivao je čak i s ravnih krovova kuća oko Foruma, gdje su se mnogi okupili. Pilat vidje da svi njegovi napori bijahu uzaludni, da nije mogao impresionirati ovu bijesnu svjetinu. Njihovi uzvici i prijetnje postadoše zaglušujući. On se poče bojati ustanka. Tada uze vode, opra ruke pred narodom i reče, '*Ja sam nevin od krvi ovog pravednika. A vi se pazite,'* Strašan i jednodušan uzvik dođe od svjetine, koja bijaše okupljena iz svih dijelova Palestine, *' Njegova krv na nas i na našu djecu.'*

Poglavlje XXVIII

Refleksije na vizije

'Kadgod sam meditirala Muku našeg Gospodina, učinilo mi se da čujem taj grozan uzvik Židova *'Njegova krv na nas i na našu djecu',* vizije divnih i čudesnih opisa prolazile su mi pred očima istovremeno kad i efekt te grozne kletve. Čini mi se da sam vidjela tmurno nebo prekriveno oblacima, boje krvi, iz kojih izlaze strijele i mačevi, spuštajući se na drečeću svjetinu. A ova kletva, koju su sami izrekli, činilo mi se kako prodire sve do moždine njihovih kostiju, čak i kod nerođene djece. Izgledali su mi dezorjentirani, sa svih strana okruženi mrakom. Riječi koje su izrekli, preuzele su u mojim očima oblik crnih plamenova, koji su udarali iznad njih, prodirući u tijela nekih, a samo se igrajući oko drugih. Ovi zadnje spomenuti bijahu oni koji su kasnije obraćeni nakon Isusove smrti, a bilo ih je u priličnom broju. Jer ni Isus ni Marija nisu prestajali moliti, usred svojih trpljenja, za spas ovih jadnika.

Kad sam za vrijeme ove vizije skrenula misli prema svetim dušama Isusa i Marije, i prema Isusovim neprijateljima, sve što se u njima odigravalo prikazivano mi je u raznim oblicima i simbolima. Vidjela sam brojne đavle među svjetinom, kako podbadaju i ohrabruju Židove, šapćući im na uho, ulazeći im u usta, potičući ih još više protiv Isusa, ali ipak oršćući pri pogledu na neizrecivu ljubav i nebesku strpljivost. Bezbrojni anđeli okruživaše Isusa, Mariju i mali broj svetaca koji su se tamo nalazili. Vanjština ovih anđela pokazivala je službu kojoj pripadaju. Neki su predstavljali utjehu, neki molitvu, ili neka slična djela milosrđa.

Također sam često vidjela tješitelje, a opet drugi put prijeteće glasove pod prilikama svjetlo obojene zrake svjetla, kako izlaze iz usta ovih bića. Vidjela sam i osjećaje ovih duša, njihova unutarnja trpljenja, jednom riječju, njihovu svaku misao pod prilikama svjetla ili tame. Tada sam sve razumjela perfektno, ali sad mi je nemoguće dati objašnjenje svega toga. Osim toga, bolesna sam, i tako svladana jadom i tugom koju osjećam zbog svojih vlastitih grijeha i grijeha svijeta, i tako sam svladana tjeskobom gledajući kako naš Gospodin trpi, da jedva mogu zamisliti kako je uopće moguće da ikako opišem te događaje.'

Puno je stvari, a posebno prikazi đavala i anđela, koje su opisane od strane drugih osoba koje su isto imale vizije Muke Isusa Krista. One su fragmenti simbolične unutarnje percepcije tih prikaza, koje variraju prema stanju duše promatrača. Otuda brojne kontradikcije, jer su mnoge stvari prirodno zaboravljene ili zanemarene.

Sestra Emerih ponekad govori o ovim temama, bilo za vrijeme vizije Muke ili prije nego se dogodi. Ali je u stvari često odbijala govoriti o svemu što se toga tiče, od straha da ne izazove zbrku u vizijama. Lako je vidjeti s kojom je mukom uopće sve i iznosila, a da se ne pobrka u vizijama. Tko onda može biti i iznenađen ako pronađe neke propuste i zbrke u njenim opisima.

Poglavlje XXIX

Isus osuđen na razapinjanje

Pilat koji nije htio znati istinu, ali se silno želio izvući bez ikakve štete po sebe, postade još neodlučniji. Savjest mu je šaptala — 'Isus je nevin.' Supruga mu je rekla, 'svetac je'. Njegova praznovjernost ga je tjerala na strašenje, da Isus možda nije neprijatelj njegovih bogova. Njegov ga je kukavičluk napunio grozom, da ne bi Isus stvarno bio neki bog, pa dao maha svojoj osveti zbog njegove pravde.

Bio je i izritiran i uplašen zadnjim Isusovim riječima, pa je učinio još jedan pokušaj ne bi li ga oslobodio. Ali Židovi su odmah zaprijetili da će ga optužiti pred Carem. Ova ga je prijetnja zgrozila. Odlučio je popustiti njihovim zahtjevima, premda je čvrsto bio uvjeren da je Isus nevin. Bio je potpuno svjestan da će proglašenjem osude na smrt iznevjeriti svaku pravdu, osim toga će prekršiti i jutros dano obećanje svojoj supruzi.

Tada žrtvova Isusa neprijateljstvu Židova. Pokušao je oprati svoju savjest pranjem ruku pred narodom, govoreći, *'Ja sam nevin od krvi ovog pravednika, a vi se pazite.'* Uzaludno izgovori ove riječi, o Pilate, jer je njegova krv i na tvojim rukama. Ne možeš sprati njegovu krv iz svoje duše, kao što si to učinio sa svojih ruku.

One strašne riječi '*Krv njegova na nas i na djecu našu'*, jedva da su uminule, a Pilat je već namjerio izreći svoju presudu. Pozvao je da mu donesu ogrtač koji je nosio u ovakvim prilikama. Stavi dijademu ovlasti, napravljenu od dragog kamenja na glavu, pa postroji osoblje. Obuče donijeti ogrtač, a znakove njegove časti nošahu ispred njega. Bio je okružen vojnicima koje su predvodili časnici koji pripadahu tribunalu, a slijedili su ih pisari. Pisari su nosili role pergamene i knjige u koje su pisali imena i datume. Jedan je čovjek s trubom išao ispred svih njih.

Procesija je išla u ovom redoslijedu od Pilatove palače prema Forumu, gdje je bilo jedno povišeno sjedalo koje se koristilo za ovakve prilike, a bilo je nasuprot stupu za kojim su bičevali Isusa. Ovo se sudište zvalo Gabata. Bila je to neka vrsta kamene terase, kojoj se pristupalo stepeništem. Na vrhu je bilo sjedalo za Pilata, a iza njega klupa za njegove časnike, dok su brojni vojnici stajali okolo na terasi i po stepenicama. Mnogi su Farizeji već napustili Forum i otišli u hram, tako da je samo Ana, Kajfa i 28 drugih svećenika slijedilo Rimskog upravitelja do Foruma. Doveli su i dva razbojnika. Tada Pilat predstavi narodu našeg Spasitelja riječima, *'Ecce homo!'*

Naš je Gospodin još uvijek bio obučen u grimizni ogrtač. Trnova kruna mu na glavi, ruke sputane. Streličari ga dovukoše na vrh sudišta i smjestiše između dva razbojnika. Čim je Pilat sjeo, obrati se Isusovim neprijateljima, ovim riječima, *'Evo vašeg kralja!'*

Ali uzvici *'Raspni ga! Raspni ga!'* odjekivahu sa svih strana.

'Vašeg kralja da razapnem?' reče Pilat.

'Mi nemamo kralja osim Cezara!' odgovoriše glavari svećenički.

Pilat vidje da je potpuno beznadno išta više govoriti, pa učini pripreme za izricanje osude. Dva su razbojnika primila svoju osudu na razapinjanje već ranije, ali su glavari svećenički uspjeli odgodilti izvršenje osude, kako bi naš Gospodin mogao podnijeti dodatnu sramotu izvršenja osude zajedno s dva razbojnika i tako ubrajanja među razbojnike. Križevi dvojice razbojnika bijahu već kraj njih. Onaj koji pripadaše našem Gospodinu ne bijaše donijet, jer još ne bijaše proglašena osuda na smrt.

Blažena Djevica koja se malo udaljila nakon bičevanja Isusa, sad ponovo priđe da čuje izricanje osude nad njenim Sinom i njenim Bogom. Isus je stajao usred streličara, u podnožju stepeništa koje je vodilo na sudište. Trube se oglasiše zahtijevajući tišinu. Tad kukavni, podli sudac, drhtavim neodlučnim glasom, proglasi nad Pravednikom, osudu na smrt.

Uzdah ovog podlog i kukavičkog bića, koje je usto bilo naduto od ponosa zbog svog važnog položaja, skoro me svlada, a divlja radost izvršitelja – pobjednički likovi glavara svećeničkih, dodani bijednom stanju našeg Spasitelja i agoniji njegove voljene Majke – uvećaše još više moju bol.

Ponovo pogledah prema gore, vidjeh okrutne Židove kako skoro očima proždiru svoju žrtvu, vojnike koji "mrtvi hladni" stajaše okolo, i mnoštvo strašnih demona kako idu tamo amo između svjetine. Osjećala sam, kako sam ja trebala biti na Isusovom mjestu, jer tada osuda sigurno ne bi bila nepravedna. Bijah svladana tjeskobom, a trpljenja mi se umnožavahu, tako da se ne mogu točno sjetiti svega što sam vidjela. Međutim, opisati ću sve najbolje što mogu.

Nakon duga uvoda, koji je bio pomiješan s najpompoznijim i pretjeranim hvaljenjem Cara Tiberija, Pilat progovori o optužbama koje su iznijete protiv Isusa, od strane glavara svećeničkih. Reče da su ga oni osudili na smrt jer je remetio javni red i mir, prekršivši njihove zakone, nazivajući se Sinom Božjim i Kraljem Židovskim.

I da je narod jednodušno zahtijevao, da njihova presuda bude izvršena. Usprkos njegovu ponavljanju uvjerenja u Isusovu nevinost, ovaj podli i bezvrijednoi sudac nije se sramio reći da smatra njihovu osudu pravednom, i da zato proglašava osudu na smrt – a to je učinio ovim riječima: 'Osuđujem Isusa Nazarećanina, Kralja Židovskog, na razapinjanje.' Tad naredi izvršiteljima da donesu križ. Čini mi se, koliko se mogu sjetiti, kako je uzeo dugi štap u ruke, slomio ga, i bacio pred Isusove noge.

Čuvši ove Pilatove riječi, Isusova Majka ostade na trenutak bez svijesti, jer je sad sigurno da će njen ljubljeni Sin umrijeti najsramotnijom i najbolnijom smrću od svih smrti. Ivan i svete žene odnesoše je kako bi spriječili bezdušnike koji ih okruživaše, da se dodatno rugaju njenoj žalosti, i tako dodaju zločin na zločin. Ali ubrzo se povratila k sebi i moljaše da je odvedu ponovo na svako mjesto koje je posvećeno trpljenjem njena Sina, da ih orosi svojim suzama. I tako je Majka našeg Gospodina, u ime cijele Crkve, posvojila ova sveta mjesta.

Pilat tad napisa osudu, a oni oko njega je kopiraše tri puta. Riječi koje je napisao bile su posve drukčije od onih koje je izrekao. Mogla sam jasno vidjeti da mu je um grozno agitiran. Jedan anđeo gnjeva vodio je njegovu ruku. Sadržaj napisane osude je bio: 'Bio sam prisiljen zbog straha od ustanka, popustiti željama glavara svećeničkih, Sanhedriju, i narodu, koji gromoglasno zahtijevaše smrt Isusa Nazarećanina, koga su optužili da ometa javni mir i da bogohuli i krši njihove zakone. Izručio sam im ga da ga razapnu, premda se čini da su njihove optužbe neutemeljene. Učinio sam tako zbog straha od njihovih tužbi Caru, kao da ja ohrabrujem ustanak i izazivam nezadovoljstvo Židova braneći im pravo na pravdu.'

Tada napisa i natpis za križ, a njegovi pisari ga umnožiše nekoliko puta, tako da ove kopije mogu biti poslane u razne krajeve države.

Glavari svećenički su bili vrlo nezadovoljni riječima osude, za koje su rekli da nisu istinite. Bučno su okružili sudište, pokušavajući nagovoriti Pilata da izmjeni natpis, i da ne piše *Kralj Židovski, već da je on rekao, Ja sam Kralj Židovski.*

Pilat je bio srdit, pa im odgovori nestrpljivo, *'Što sam napisao, napisao sam!'*

Oni su opet bili zabrinuti da križ našeg Gospodina ne bude viši nego križevi dvojice razbojnika. Ali tako je moralo biti, jer inače na križu nema dovoljno mjesta za postaviti Pilatov natpis. Opet su pokušavali uvjeriti Pilata da ne postavlja ovaj mrski natpis na križ, ali on je bio odlučan, a njihove riječi ne ostaviše nikakav dojam na njega.

Stoga je križ morao biti produžen novim komadom drva. Oblik križa je bio neobičan – dva poprečna kraka stajaše kao grane stabla, a oblik križa bijaše više nalik slovu Y, s donjim krakom produljenim, tako da se uzdiže između dva poprečna kraka. Svaki poprečni krak je dodan posebno, a bijahu tanji nego okomiti glavni krak križa. Jedan komad drva bijaše pričvršćen čavlima pri dnu križa, za počivanje stopala.

Za vrijeme Pilatova proglašavanja nepravedne osude, vidjela sam njegovu suprugu Klaudiju Prokulu, kako mu šalje natrag svečano obećanje koje joj je on jutros dao. Uvečer istog dana napustila je palaču i pridružila se prijateljima našeg Gospodina. Oni su je smjestili u suterenski podrum, u Lazarovoj kući, u Jeruzalemu. Kasnije istog dana, također sam vidjela jednog prijatelja našeg Gospodina kako kleše riječi *Judex injustus (Židovska nepravda)* i ime Klaudije Prokule na jednom zelenkastom kamenu, koji je bio iza terase zvane Gabata. Ovaj se kamen još uvijek nalazi u temeljima jedne crkve ili kuće u Jeruzalemu, koja je podignuta na temeljima gdje je nekad stajala Gabata. Klaudija Prokula je postala kršćankom, slijedila je svetog Pavla, postavši mu velikom prijateljicom.

Čim je Pilat proglasio presudu, Isus je bio predan u ruke streličara, a odjeća koju je inače nosio i koja mu je strgana u Kajfinu dvoru, vraćena mu je da je obuče. Mislim da je neka samilosna osoba oprala tu odjeću, jer je izgledala čisto. Dva grubijana odvezaše Isusu ruke da se može presvući. Grubo mu svukoše grimizni ogrtač kojim je bio ogrnut kod izrugivanja, pa mu tako povrijediše sve rane. On drhtavim rukama obuče svoju potkošulju, a oni mu nabaciše oplećak preko ramena.

Budući je trnova kruna bila prevelika i spriječavala oblačenje preko glave bešavne haljine, koju mu je Majka isplela, grubo mu je skinuše, ne pazeći na tnje i bol koju mu tako zadaše. Slijedeće mu obukoše njegovu bijelu vunenu haljinu, a zatim široki pojas i na kraju ogrtač. Nakon toga, opet mu svezaše oko struka, pojas sa željeznim šiljcima, a na njega privezaše užad kojim će ga voditi. Sve su ovo učinili uobičajeno brutalno i grubo.

Jedan je razbojnik stajao s njegove desne strane, a drugi s lijeve. Ruke su im bile svezane, a oko vrata su imali lance. Bili su prekriveni modrim i krvavim ožiljcima, koji su bili od bičevanja prethodnog dana. Ponašanje jednog od njih, koji je kasnije bio obraćen, bijaše tiho i mirno. Drugi je pak, bio suprotan, bezobrazan i drzak. Pridužio se streličarima u vrijeđanju Isusa, koji je gledao svoja dva druga sažalnim očima ljubavi i utjehe, nudeći im svoja trpljenja

za njihovo spasenje. Streličari prikupiše sve stvari potrebne za razapinjanje i pripremiše sve za grozno i bolno putovanje ka Kalvariji.

Ana i Kajfa napokon prestaše raspravljati s Pilatom, ljuti odoše, uzevši sa sobom komade pergamene na kojima je bila napisana osuda. Otišli su žurno, bojeći se da ne zakasne u hram, za pashalno žrtvovanje. Tako glavari svećenički, a da nisu ni znali, napustiše pravo Pashalno Janje. Otišli su u hram napravljen od kamena, zaklati i žrtvovati janje koje bilo samo simbol, a napustili su pravo Pashalno Janje, koje je bilo okrutno vođeno od izvršitelja, na Oltar Križa.

Bili su vrlo pažljivi da ne učine neko vanjsko obečašćenje, dok su im duše bile skroz okaljane grijehom ljutnje i bijesa, mržnje i zavisti. Rekli su, *'Njegova krv na nas i na djecu našu!'* Ovim su riječima izveli ceremoniju i položili ruku krvnika na glavu Žrtve. Tako su dvije staze formirane – jedna koja vodi na oltar koji pripada Židovskom zakonu i druga koja vodi na Oltar Milosti. Pilat, taj naduti i neodlučni poganin, taj rob svijeta, koji je drhtao u prisutnosti istinskoga Boga, a ipak obožavaše svoje lažne bogove, krenuo je srednjom stazom i vratio se u svoju palaču. Nepravedna osuda je izrečena oko 10 sati ujutro.

Poglavlje XXX

Nošenje Križa

Kad je Pilat napustio sudište, dio vojnika ga je otpratio. Postrojili su se u redove ispred palače, a dio njih je ostao kao pratnja zločincima. 28 naoružanih Farizeja došlo je do Foruma jašući na konjima, kako bi pratilo Isusa do mjesta izvršenja kazne. Među njima su bila i šestorica Isusovih neprijatelja, koji su pomagali kad su ga hapsili u Maslinskom vrtu. Streličari su odveli Isusa usred dvorišta. Robovi baciše križ pred njegove noge. Dvojica lopova već bijahu nasred dvorišta, a ruke im bile vezane.

Isus kleknu pokraj križa, obujmi ga svojim svetim rukama i poljubi tri puta, obraćajući se istovremeno najdivnijim molitvama zahvale svome Nebeskom Ocu, za djelo otkupljenja koje je započeo. Bio je običaj među poganima da svećenik zagrli novi oltar, a Isus na takav isti način zagrli svoj križ, taj uzvišeni oltar na kojem će krvava žrtva okajnica biti prinijeta.

Streličari ga brzo prisiliše ustati, pa ponovo kleknuti. Tada skoro bez ičije pomoći Isus uzme svoj križ na desno rame, podržavajući njegovu veliku težinu desnom rukom. Vidjela sam anđele kako mu pomažu, inače ga ne bi mogao ni dići sa zemlje. Dok je klečao i molio, izvršitelji uzeše poprečne krakove križeva razbojnika, koji bijahu malo zakrivljeni, a nisu bili još pričvršćeni na centralne osi križeva, pa ih postaviše ih na ramena dvojice lopova, čvrsto im svezavši ruke za njih. Srednje dijelove križeva nošahu robovi, budući poprečna greda ne bijaše pričvršćena za njih sve do trenutka vremena izvršenja kazne.

Truba se oglasi da objavi dolazak Pilatovih konjanika. Jedan od Farizeja koji pripadaše pratnji, priđe k Isusu, koji još uvijek klečaše, i reče, 'Ustani, dosta nam je tvojih govora, imamo ih i previše. Ustani i kreni.' Grubo ga povukoše jer bijaše potpuno nesposoban sam ustati. Postavi težinu križa na svoja ramena, težinu koju bi mi morali nositi za njim, prema

njegovoj istinskoj i svetoj zapovjedi da ga slijedimo. Tako započe pobjednički put Kralja Kraljeva, put tako sramotan na Zemlji, a tako veličanstven na Nebesima.

Pomoću užadi, koje su izvršitelji privezali na podnožje križa, dva streličara spriječavahu zapletanje u bilo što, a druga četvorica vojnika držahu krajeve užadi, koja bijahu privezana Isusu ispod odjeće. Naš Gospodin drhtaše pod teretom križa, podsjećajući me jako na Izaka, kad je nosio drvo za potpalu, svoje vlastite žrtve na planini.

Pilatova truba objavi polazak, jer i on sam namjeravaše poći na Kalvariju na čelu odreda vojnika, kako bi spriječio eventualni ustanak. Jahao je na konju, u oklopu, okružen časnicima i konjicom. Slijedili su ih oko 300 vojnika pješaštva, koji su bili došli s granica Italije i Švicarske.

Povorku je predvodio trubač, koji se na svakom uglu oglašavao trubom i proglašavao osudu. Žene i djeca išli su iza povorke, noseći užad, čavle, klinove, kao i košare pune raznih drugih potrebnih artikala. Druge žene, koje su bile jače, nošahu motke, ljestve i centralne osi križeva dvojice lopova. Slijedili su ih nekoliko Farizeja jašući na konjima. Dječak koji je nosio natpis za križ, koji je Pilat napisao, nosio je također i tnovu krunu, na kraju dugačkog štapa. Taj dječak nije izgledao zao i kamena srca kao većina.

Zatim je išao naš Blagoslovljeni Spasitelj i Otkupitelj – stopala mu krvava i otekla – leđa savijena, tako da skoro potpuno tonu pod teretom križa, cijelo tijelo mu pokriveno ranama i krvlju. Izgledao je poluonesviješten od iscrpljenosti, slab od gubitka krvi, isušen žeđu od groznice i boli. Podržavao je križ na desnom ramenu s desnom rukom, a lijeva je visila uz tijelo, mlitava bez imalo snage, ali je njome tu i tamo pokušavao podići svoju dugačku haljinu koja mu se stalno zaplitala među noge. Četiri streličara koja držahu krajeve užadi koja su bila svezana oko pasa našeg Gospodina, hodali su na izvjesnoj udaljenosti od njega. Dvojica od njih su ga stalno vukla natrag, a dvojica naprijed, tako da nije mogao nimalo napredovati bez velikog napora.

Ruke su mu bile izrezane od užadi s kojima su ga svezali. Lice mu izobličeno i krvavo. Kosa i brada natopljeni krvlju. Težina križa i lanaca pritiskali su i ljepili njegovu vunenu haljinu na njegove rane, ponovo ih otvarajući. Stalno su mu upućivali pogrdne i bešćutne riječi, ali je on nastavljao moliti za svoje progonitelje. Njegov je lik nosio izraz mješavine ljubavi i rezignacije.

Naoružani vojnici su išli paraleno uz povorku. Nakon Isusa slijedila su dvojica lopova, koji su također bili vođeni. Krakovi njihovih križeva odvojeni od centralne osi, bijahu im na ramenima, a ruke im čvrsto svezane za njih. Nosili su dugačke pregače, kao neku vrstu naplećka bez rukava, a na glavi su imali slamnate šešire. Dobri je lopov bio miran, a drugi nasuprot, bijesan. Bez prestanka je proklinjao i psovao. Začelje povorke je sašinjavao ostatak Farizeja na konjima, koji su jahali tamo amo održavajući red.

Pilat i njegovi dvorjanici su bili dosta iza povrke. On se nalazio usred časnika obučenih u oklope, ispred njih je išao odred konjice, a iza 300 pješaka. Prošli su Forum i ušli u jednu od glavnih ulica. Išli su kroz grad da bi izbjegli bilo kakvi ustanak među narodom. Isusa su vodili uskom pokrajnjom uličicom, da povorka ne ometa ljude koji su išli u hram, a također da bi Pilat i njegovo društvo mogli imati glavnu ulicu za sebe.

Narod se raspršio i išao u raznim smjerovima, skoro odmah nakon čitanja presude. Većina se Židova vratila svojim kućama ili je otišla u hram kako bi učinili pripreme za žrtvovanje pashalnog janjeta. Jedan izvjestan broj je međutim još uvijek u neredu žurio kako bi vidio tužni prolazak procesije. Rimljani im branili priduživanje procesiji, tako da su najznatiželjniji morali ići okolo pokrajnjim ulicama, ili su morali potrčati naprijed prema Kalvariji prije povorke.

Ulica po kojoj su vodili Isusa bila je uska i prljava. Puno je pretrpio prolazeći njome, jer su streličari bili blizu, šikanirajući ga udarcima. Ljudi su stajali na krovoima i prozorima, vrijeđali ga pogrdnim izrazima. Robovi koji su radili na ulici bacali su blato i prljavštinu na njega. Čak su i djeca, poticana od strane njegovih neprijatelja, punila svoje pregačice oštrim kamenjem, koje su bacali na ulicu tamo gdje je Isus morao proći. Tako je Isus morao gaziti po oštrom kamenju.

Poglavlje XXXI

Isusov prvi pad

Ulica o kojoj smo upavo govorili, nakon malog skretanja ulijevo, postajala je strmijom i širom. Podzemni vodovod koji je vodio s brda Sion prolazio je posred nje. U njegovom toku bila je rupa koja je nakon kiše često bila ispunjena vodom i blatom. Jedan veliki kamen je bio navaljen na tu rupu, kako bi olakšao prijelaz ljudima na drugu stranu. Kad je Isus stigao do tog mjesta, bio je potpuno iscrpljen, nesposoban za hodanje. Budući su ga streličari vukli i gurali bez milosti, on pade posred tog kamena, dok je križ pao ustranu.

Okrutni izvršitelji su bili prisiljeni stati. Kleli su ga i udarali nemilosrdno. Cijela je povorka stala, što je izazvalo zbunjenost. Uzaludno je podizao ruku da mu netko pomogne: 'Ah' uzviknu. 'uskoro će sve biti gotovo.' Molio je za svoje neprijatelje. 'Podignite ga', rekoše Farizeji, 'inače će nam tu umrijeti.'

Mnogo je djece i žena slijedilo povorku. Žene plakahu, a djeca su bila ustrašena. Isus je međutim primio podršku odgozgor, podiže glavu, ali ovi okrutni ljudi, koji su bili daleko od toga da mu ublaže patnje, staviše mu ponovo trnovu krunu na glavu i tek tada ga podigoše iz blata. Čim se ponovo osovio na noge odmah mu natovariše križ na leđa. Trnova kruna mu povećavaše bol neizrecivo, primoravši ga da nagne glavu ustranu kako bi dao mjesta križu koji je teško pritiskao njegova ramena.

Poglavlje XXXII

Isusov drugi pad

Žalosna Isusova Majka napustila ja Forum odmah nakon izricanja nepravedne osude, praćena Ivanom i drugim ženama. Bila je zabavljena posjećivanjem mjesta koje je posvetio naš Gospodin, oblijevajući ih suzama. Ali kad je čula zvuk trube, žurbu rulje, zveket konjanika koji je najavio polazak povorke za Kalvariju, nije se više mogla oprijeti želji da još jednom vidi svoga dragog Sina. Preklinjala je Ivana da je odvede do mjesta gdje povorka mora proći. Ivan je odvede do jedne palače koja je imala ulaz na ulicu u kojoj je Isus pao. Mislim da je to bila palača velikog svećenika Kajfe, čije je sudište bilo u tom dijelu Siona.

Ivan je zamolio i dobio prolaz od ljubaznog sluge da ostane na ulazu palače, s Marijom i njenim drugaricama. Majka je Božja bila potpuno blijeda, oči su joj bile crvene od plača. Bila je skroz umotana u plavkasto-sivi ogrtač. Graja i uvrede bijesne gomile mogli su se jasno čuti. Tad jedan glasnik glasno proglasi, da će tri kriminalca biti raspeta. Sluga otvori vrata, a užasni glasovi postadoše sve jasniji i bliži. Marija se baci na koljena. Nakon gorljive molitve, okrenu se k Ivanu i reče mu: 'Da ostanem? Trebam li ići? Imam li snage izdržati to gledati?' Ivan odgovori, 'Ako sad ne ostaneš i ne vidiš ga, biti će ti kasnije uvijek žao.'

Zato ostadoše kraj vrata očima prikovanim na povorku, koja je bila još podaleko, napredujući vrlo polako. Kad se oni koji nose stvari za razapinjanje pojaviše, a Majka Isusova ugleda njihove pobjedničke i drske poglede, nije se više mogla kontrolirati, nego sklopi ruke i zatraži pomoć Neba. Na to jedan od njih reče ostalima: 'Koja je ono žena koja tako jako nariče?' Drugi mu odgovori: 'To je Galilejčeva Majka.'

Kad ti okrutni ljudi to čuše, daleko da su bili dirnuti suosjećanjem, nego počeše ismijavati bol i žalost ove najžalosnije Majke. Upiraše prstom u nju, a jedan od njih uze čavle koji će se koristiti kod Isusova razapinjanja na križu, i pokaza joj ih na uvredljiv način. Ona okrenu glavu, upirući oči na Isusa koji se približavao. Nasloni se na stup da ne bi opet pala u nesvijest od žalosti. Obrazi joj bijahu blijedi kao u mrtvaca, a usne skroz modre.

Jašući na konjima Farizeji prođoše prvi. Nakon njih išao je dječak koji je nosio natpis. Zatim njen ljubljeni Sin. Skroz je potonuo pod težinom križa. Glava, na kojoj je još bila trnova kruna padala mu u agoniji na rame. On baci pogled utjehe i žalosti na svoju Majku, zatetura se i pade drugi put, na koljena i ruke. Marija je bila skroz izvan sebe od toga prizora. Sve je zaboravila. Nije vidjela ni vojnike, ni izvršitelje. Nije vidjela ništa već samo svog ljubeljnog Sina. Pohita iz veže i utrča usred grupe koja ga vrijeđaše i maltretiraše. Baci se na koljena kraj njega i zagrli ga. Jedine riječi koje sam čula su: 'Ljubljeni Sin!' i 'Majka!', ali ne znam da li su stvarno izrečene ili su samo bile u mojim mislima.

Odmah nasta zbrka. Ivan i svete žene pokušavaju dići Mariju sa zemlje, a streličari se približavahu. Jedan od njih joj reče, 'Što ti tu radiš, ženo? Ne bi nam upao u ruke da si ga bolje odgajala.'

Nekolkio je vojnika bilo dirnuto ovim prizorom. Premda su morali natjerati Blaženu Djevicu na povlačenje do veže, nijedan ne stavi ruke na nju. Ivan i žene je okružiše dok je padala polunesvijesna na kamen, koji je stajo blizu veže, a otisak njenih ruku ostade utisnut u njemu.

U međuvremenu, streličari su već podigli Isusa, prisilivši ga nositi križ na drugačiji način. Krakovi križa nisu bili pričvršćeni na centralnu os nego zapetljani konopcima, kojima su i njega svezali. Raširiše mu ruke i krakove privezaše za njih, tako da ih je podržavo svojim rukama, pa je tako težina križa malo oslabljena. To ga još više savije i priljubi k zemlji. Vidjela sam mnoge grupe ljudi kako stoje sa strane. Većina se zabavljala i vrijeđala našeg Gospodina na razne načine. Jedino su žene umotane u velove plakale.

Poglavlje XXXIII

Šimun Cirenac – Isusov treći pad

Povorka je stigla do luka koji se nalazio u jednom starom zidu koji pripadaše gradu. Nasuprot toga bijaše trg na kojem su tri ulice završavale. Tad Isus posrnu na veliki kamen koji se nalazio točno ispod sredine luka. Križ skliznu s ramena, a on udari na kamen i ne mogaše se uopće podići. Mnogi uglednici koji su prolazili na svom putu k hramu sažalno su vikali:' Gledajte onog jadnika, on umire.' Ali neprijatelji ne pokazaše nimalo sućuti. Ovaj je pad prouzrokovao novi zastoj. Budući naš Gospodin ne mogaše uopće ustati, Farizeji rekoše vojnicima: 'Nećemo ga uspjeti dovesti živa do stratišta, ako ne pronađete nekoga da nosi njegov križ.'

Taj tren, Šimun iz Cirene, poganin, slučajno je prolazio, praćen svojom troje djece. Bio je vrtlar. Upravo se vraćao kući nakon obavljena posla u vrtu blizu istočnog zida grada. Nosio je svežanj okljaštrenog granja. Vojnici su shvatili po njegovoj odjeći da je poganin. Zgrabiše ga i narediše mu da pomogne Isusu nositi križ. Isprva je odbijao, ali je bio prisiljen poslušati, premda su mu djeca bila uplašena i urlala iz petnih žila, našto ih neke žene utišaše i pobrinuše se za njih.

Šimun je bio vrlo ljut. Ispoljavao je najveću srdžbu, jer je morao hodati s čovjekom tako jadna stanja, nekim prljavcem i bijednikom. Ali Isus plakaše, i baci tako umiljat nebeski pogled na njega da ovaj bijaše skroz dirnut, pa umjesto da nastavi oklijevati odmah pomognu Isusu ustati. Izvršitelji privezaše jedan krak križa na Šimunovo rame. Šimun iđaše za našim Gospodinom, tako ga oslobađajući velike težine križa. Kad je sve bilo uređeno, povorka opet krenu naprijed.

Šimun je bio vrlo krupan, oko 40-ak godina star. Djeca su mu bila obučena u tunike napravljene od šarena materijala. Dvoje starijih, Rufus i Aleksander, poslije su se pridružili učenicima. Treće je bilo puno mlađe, ali nakon nekoliko godina ode živjeti sa svetim Stjepanom. Šimun nije nosio križ našeg Gospodina niti jedan časak, prije nego mu srce bi duboko dirnuto milošću, tek nakon toga on ponese križ.

Poglavlje XXXIV

Veronikin veo

Dok je procesija išla duž dugačke ulice, dogodio se jedan incident koji je ostavio veliki utisak na Šimuna. Brojni uglednici su žurili k hramu. Mnogi su se sklanjali s puta kad su ugledali Isusa, jer su se bojali okaljanja. Drugi su naprotiv, zastajali i izražavali sažaljenje nad njegovim patnjama. Kad procesija dođe na oko 60-ak metara od mjesta gdje je Šimun uzeo pomoći nositi križ, otvoriše se vrata jedne lijepe kuće na lijevoj strani, a jedna žena veličanstvena izgleda, držeći djevojčicu za ruku, iziđe i krenu ravno u srce povorke.

Serafija je pripremila neku smjesu aromatičnog vina koje je sažalno namjeravala ponuditi našem Gospodinu, kako bi ga okrijepila na njegovom križnom putu do Kalvarije. Neko vrijeme je stajala nasred ulice, pa se napokon vrati u kuću da pričeka. Kad sam je prvi put vidjela bila je umotana u dugi veo. Držala je za ruku devetogodišnju djevojčicu koju je inače posvojila. Dugački veo je visio preko njene ruke, a malena je pokušavala skriti vrč vina kad se povorka približila.

Oni koji su išli na čelu povorke pokušaše je odgurnuti ustranu, ali ona se hrabro probijaše naprijed kroz rulju, vojnike i streličare. Dođe do Isusa, pade na koljena, ponudi mu veo istovremeno govoreći, 'Dopustite mi da obrišem lice svog Gospodina.' Isus uze veo lijevom rukom, obrisa svoje krvavo lice i vrati joj ga zahvalivši. Serafija poljubi veo i sakri ga pod ogrtač. Djevojčica tada plašljivo ponudi vrč vina, ali okrutni vojnici ne dopustiše Isusu piti. Neočekivanost ovog hrabrog Serafijina čina iznenadi stražare i poruzroči momentalni zastoj, koji je ona iskoristila da ponudi veo svom Božanskom Učitelju.

I Farizeji i stražari postadoše razdraženi, ne samo nenadanim zastojem već i javnim svjedočanstvom časti koje je iskazano Isusu, pa se osvetiše udarajući i psujući Isusa. Serafija se žurno povukla u svoju kuću.

Čim je ušla u svoju sobu, razmota vuneni veo na stolu i odmah pade na koljena. Prijatelj koji je ušao u sobu malo nakon toga, nađe je kako kleči, s djetetom kako plače kraj nje. Tad zapanjen ugleda krvavi lik našeg Gospodina otisnut na velu, perfektne sličnosti, premda dirljivo i bolno bijaše kad ga pogledaš.

Podiže Serafiju i pokaza na veo. Ona opet kleknu i reče kroz suze, 'Sad stvarno sve ostavljam radosna srca, jer mi Gospodin dade uspomenu na sebe.' Sastav ovog vela je bio od tri vrste fine vune. Bio je tri put duži nego širi, a inače se nosio preko ramena.

Bio je običaj poklanjati ovakve velove osobama u žalosti ili onima koji su bili premoreni radom, ili bolesni, tako da mogu bristi svoje lice. To je činjeno kako bi se izrazilo saučešće ili utjeha. Veronika je zadržala ovaj veo sve do svoje smrti. Visio je iznad uzglavlja njena kreveta. Tad je darovan Blaženoj Djevici, a ona ga je ostavila Apostolima, koji su ga dali Crkvi.

Serafija i Ivan Krstitelj su bili rođaci. Njen otac i Zakarija bijahu braća. Kad su Joakim i Ana doveli Blaženu Djevicu, koja je imala samo 4 godine, u Jeruzalem, da je daju za djevicu u hramu, odsjeli su u kući Zakarije, koja je bila blizu riblje tržnice. Serafija je bila bar 5 godina

starija od Blažene Djevice. Bila je prisutna na njenu vjenčanju sa svetim Josipom. Bila je i rođaka starca Šimuna, koji je prorokovao kad je držao dijete Isusa u rukama. Odgojena je s njegovim sinovima koje je prožeo, kao i Serafiju, gorućom željom vidjeti našeg Gospodina.

Kad je Isusu bilo 12 godina, i kad je ostao učiti u hramu, Serafija, koja tad nije bila udana, donosila mu je hranu svaki dan u jednu malu gostionicu u kojoj je odsjedao, oko pola km od Jeruzalema. Marija je tamo odsjela dva dana na svom putu od Betlehema do Jeruzalema, kad je prinosila dijete Isusa u hramu. Dva starca koja su držala ovu gostionicu bili su Eseni i dobro su poznavali Svetu obitelj. Imali su kao neku zakladu za sirotinju, a Isus i njegovi učenici su često tamo noćili.

Serafija se relativno kasno udala. Njen muž, Sirah, bio je potomak kreposne Suzane, a bio je i član Sanhedrija. Ispočetka se jako opirao našem Gospodinu. Njegova žena je zbog toga jako trpila jer je bila privržena Isusu i svetim ženama. Josip Arimatejski i Nikodem učinili su da promjeni mišljenje, pa je on dopustio svojoj ženi da prati našeg Gospodina. Kad je Isus nepravedno osuđen u dvoru Kajfinu, Serafijin muž se pridružio Josipu i Nikodemu u pokušaju da dobije oslobođenje našeg Gospodina. Sva trojica su dala ostavku na svoje položaje u Vijeću.

Serafija je imala oko 50-ak godina kad je naš Gospodin trijumfalno ušao na Cvjetnicu u Jeruzalem. Tad sam vidjela kako skida veo i prostire ga ispred našeg Gospodina. To je bio taj isti veo koji je ponudila Isusu na njegovoj drugoj procesiji, procesiji koja izvanjski izgleda mnogo jadnijom, ali je ustvari suprotno. Taj joj je veo priskrbio ime Veronika, i još danas se vjernima pokazuje na čašćenje.

Poglavlje XXXV

Isusov četvrti pad – Kćeri Jeruzalemske

Povorka je još bila udaljena od jugozapadnih vrata, koja su bila velika i spojena s utvrdama. Ulica je bila strma i gruba. Trebalo je prvo proći ispod nadsvođenog luka, pa preko mosta i konačno do drugog luka. Zid s lijeve strane vrata ide prvo k jugu, zatim skreće malo na zapad, i konačno vodi na jug, do iza brda Sion.

Kad je procesija bila blizu vrata, brutalni streličari gurnuli su Isusa u bazen sa vodom stajaćicom. Šimun Cirenac u pokušaju da izbjegne bazen, dao je rotaciju križu, a to je prouzrokovalo Isusov četvri pad, posred prljava blata. Šimun je nakon toga jedva uspio podići križ.

Isus tad uzviknu glasom skoro čistim, žalosnim i ganutljivim: '*Jeruzaleme, Jeruzaleme, koliko puta htjedoh skupiti tvoju djecu kao što kvočka skuplja svoje piliće pod svoja krila, ali vi ne htjedoste!'* Kad Farizeji čuše te riječi, postadoše još ljući, nanovo ga vrijeđajući i udarajući, pokušavaši ga prisiliti da ustane iz blata. Njihova okrutnost prema Isusu raspali Šimuna iz Cirene, tako da uzviknu; 'Ako ga nastavite tako brutalno voditi, baciti ću križ i neću ga dalje nositi. Tako ću učiniti, pa da me i ubijete.'

Čim su se vrata prošla, mogao se vidjeti jedan uski i kameniti put koji vodi na sjever do Kalvarije. Glavni put se dijeli u tri smjera. Prvi vodi jugozapdano k Betlehemu kroz dolinu Gihon, drugi k jugu prema Emausu i Jopi, a treći, također jugozapdno, omotava se oko Kalvarije i završava na vratima koja vode u Betsur. Ako stojite na vratima kroz koja je Isus vođen, možete lako vidjeti vrata Betlehema. Časnici su privezali jedan natpis na stup, koji je stajao na početku puta za Kalvariju, da informiraju one koje prolaze, da su Isus i dva lopova osuđena na smrt razapinjanjem.

Jedna grupa žena se skupila oko tog stupa, plačući i naričući. Mnoge su nosile djecu u naručju. Većina su bile mlade djevojke i žene iz Jeruzalema, a bile su ispred procesije. Nekoliko ih je došlo iz Betlehema, Hebrona i drugih susjednih gradova, radi proslave Pashe.

Isus je bio na vrhuncu da opet padne, ali Šimun, koji je išao za njim, vidjevši da ne može više stajati, pohita ga poduprijeti. Isus se nasloni na Šimuna, i tako bi očuvan od pada na zemlju. Kad su žene s djecom vidjele njegovo jadno stanje, počeše glasno plakati i naricati. Prema Židovskom običaju nuđaše mu odjeću da obriše lice.

Isus se okrenu k njima i reče: '*Kćeri Jeruzalemske, ne plačite nada mnom, nego plačite nad sobom i djecom svojom. Jer evo dolaze dani kad ćete reći, Blažene nerotkinje i utrobe koje ne rodiše, i grudi koje ne dojiše. Tada ćete reći planinama, Padnite na nas i pokrijte nas. Jer ako se ovako postupa sa zelenim drvetom, kako li će tek sa suhim biti?'* Tada im još uputi par riječi utjehe, kojih se ne mogu točno sjetiti.

Povorka odmah zastade. Izvršitelji, koji su odmakli naprijed, već su stigli na Kalvariju s pomagalima za razapinjanje. Slijedili su ih Rimski vojnici koji su krenuli s Pilatom. Pilat je pratio procesiju do izlaznih vrata, pa se vratio u grad.

Poglavlje XXXVI

Isus na brdu Golgoti – Šesti i sedmi Isusov pad

Povorka ponovo krenu. Put između grada i Kalvarije je bio vrlo strm i grub, pa je Isus imao velikih poteškoća pri hodanju s velikim teretom na ramenima. Njegovi neprijatelji, daleko od svake samilosti ili pružanja pomoći, požurivali ga groznim uvredama i jakim udarcima. Napokon stigoše do mjesta gdje put naglo skreće k jugu. Tu se Isus spotaknu i pade šesti put. Pad je bio strašan, ali ga stažari još jače udaraše kako bi ga prisilili da ustane. Prije nego je stigao na vrh Kalvarije pao je i sedmi put.

Šimun Cirenac je bio pun ogorčenja i samilosti. Usprkos umoru, htio je ostati do kraja kako bi pomogao Isusu, ali ga streličari pogrdiše i potjeraše. Poslije se pridružio učenicima. Izvršitelji tad narediše radnicima i dječacima koji su nosili stvari za razapinjanje da odu. Uskoro stigoše i Farizeji, jer su oni jahali na konjima, pa su morali ići zaobilaznim putem. Taj je put bio lakši i ravniji, a vodio je na istok Kalvarije. S Kalvarije se pružao prostran vidik na cijeli grad Jeruzalem i okolicu.

Vrh Kalvarije je bio kružnog oblika, veličine uobičajene škole za jahanje. Okružen je bio niskim zidovima, s pet raznih ulaza. Čini se da je to bio uobičajen broj u tim krajevima, jer je bilo 5 puteva k bazenima na kojima su se krstili, na bazenu Betsaida. Također je bilo mnogo gradova koji su imali 5 vrata. U ovoj, kao i u mnogim neuobičajenostima Svete Zemlje, bilo je dubokog proročkog značenja. Broj 5, koji se tako često ponavljao, bio je prototip 5 svetih rana našeg Blagoslovljenog Spasitelja, koji nam je otvorio 5 vrata u Nebo.

Konjanici stadoše na zapadnoj strani brda, gdje je kosina bila blaža. Strana na koju su kriminalci vođeni bila je strmija i surovija. Oko stotinu vojnika smjestilo se na raznim dijelovima brda. Pošto je bilo malo prostora, lopove nisu odveli na sam vrh, nego narediše da stanu malo niže od vrha. Polegoše ih na zemlju raširenih ruku, pričvršćenih na njihove križeve. Vojnici stajaše uokolo i čuvaše ih, dok je svjetina koja se bojala okaljanja, stajala blizu platforme. Na okolnim uzvisinama također su se mnogi smjestili. Ovi bijahu najniže klase – stranci, robovi, pogani, a brojni od njih bijahu žene.

Bilo je oko četvrt do podne kad je Isus natovaren križem stigao i "potonuo" na točno mjesto gdje će biti raspet. Barbarski izvršitelji podigoše ga vukući ga užadima koja bijahu privezana oko njegova struka. Odvezaše krakove križa s njega i baciše ih na tlo. Pogled na našeg Blaženog Spasitelja tog trena bio je sračunat da dotakne i najtvrđa srca na utjehu i samilost. Stajao je, tj. svijao se nad križem, jedva se držeći na nogama.

Njegov nebeski lik je bio blijed i beskrvan, na rubu smrti, premda su ga rane i krv izobličili do neprepoznatljivosti. Ali srce ovih okrutnika je bilo, jao!, tvrđe od čelika, daleko od iskazivanja i najmanje samilosti. Brutalno ga baciše na zemlju, govoreći podrugljivo, 'Najmoćniji kralju, sad ćemo ti pripremiti tron.'

Isus se odmah sam položi na križ, a oni ga izmjeriše da bi označili mjesta gdje će bušiti rupe za ruke. Farizeji su neprestano vrijeđali Žrtvu koja se ne odupire. Kad je mjerenje izvršeno, odvedoše ga u pećinu usječenu u stjeni, koja se često koristila kao podrum. Otvoriše vrata i gurnuše ga unutra tako grubo, da nije bio poduprt anđelima, sigurno bi slomio noge od tako jakog pada na grubo kameno tlo. Čula sam njegovo bolno stenjanje, ali oni odmah brzo zatvoriše vrata, i postaviše stražu ispred njih. Za to vrijeme streličari su vršili pripreme za razapinjanje.

Sredina platforme je bila najuzdignutiji dio Kalvarije. Bila je okrugla oblika, oko 60-ak cm visoka. Ako ste se htjeli popeti na nju morali ste prijeći 2-3 stepenice. Izvršitelji su kopali rupe za tri križa. Za lopove su bile jedna lijevo i jedna desno od našeg Gospodina. Obje su bile niže postavljene, kao i grublje iskopane. Tada donesoše križ našeg Gospodina na mjesto gdje su ga namejravli razapeti. Postaviše ga u takvu poziciju da su ga mogli lako ubaciti u rupu.

Poprečne krakove čvrsto pričvrstiše na glavnu os križa, prikucaše čavlima ploču na kojoj će počivati Isusove noge. Izbušiše rupe za čavle i isjekoše razne udubine na centralnoj osi za prihvat glave i leđa našeg Gospodina. To su učinili zato da bi njegovo tijelo moglo prionuti uz križ, umjesto da bude obješeno na križu. Njihov cilj nije bio samilosan, već je bio produljenje patnji našeg Gospodina, jer je na taj način onemogućeno da cijelo tijelo visi na rukama što bi ih zbog rupa razderalo. Na taj način smrt dolazi presporo, a to su oni i htjeli. Izvršitelji tada zabiše nekoliko komada drva koji će podupirati križ da bude uspravan, i učinše još neke druge slične pripreme.

Poglavlje XXXVII

Dolazak Marije i svetih žena na Kalvariju

Premda je Blažena Djevica pala u nesvjest nakon susreta na Križnom putu sa svojim Sinom i bila odnijeta od drugih, ipak se brzo povratila k sebi. Jer ogromna ljubav i žarka želja da ga još jednom vidi dala joj je novu natprirodnu snagu. Praćena svojim drugama otišla je u Lazarovu kuću, koja se nalazila na dnu grada. Tamo su bile Marta, Magdalena i mnoge druge žene. Sve su bile žalosne i utučene, ali Magdalena je prednjačila i nije mogla obuzdati svoje suze i jadikovke.

Krenule su odatle, 17 njih u broju, da učine Put križa, tako reći, da slijede svaku Isusovu stopu njegova bolna puta. Marija je brojila svaku stopu, obasjana iznutra, pokazivala je svojim pratiljama mjesta koja su bila posvećena osobitim trpljenjima. Tad je od starca Šimuna proreknuti oštri mač, probo prvi put njeno srce. Otada se to dirljivo čašćenje konstantno prakticira u cijeloj Crkvi.

Marija je to rekla svojim pratiljama, a one su u svom redoslijedu proslijedili budućim generacijama – najdivniji dar darovan od našeg Gospodina svojoj voljenoj Majci, koji je ona proslijedila od svog srca k svojoj djeci na duboko štovanje, generacijama.

Kad su ove svete žene stigle do Veronikine kuće, uđoše u nju, jer je Pilat zajedno sa svojim časnicima taj tren prolazio ulicom, na putu u svoju palaču. Kad ugledaše Isusov lik na velu, briznuše sve u veliki plač, zahvaljujući Bogu na tako divnoj milosti iskazanoj svojoj vjernoj sluškinji. Uzeše sa sobom vrč miomirisna vina koji su Židovi odbili dati Isusu da pije, pa krenuše zajedno k Golgoti.

Njihov broj je značajno rastao, jer su se mnoge samilosne žene i muškarci, koje je trpljenje našeg Gospodina ispunilo sažaljenjem, pridružili, penjući se zapadnom stranom Kalvarije, gdje kosina nije bila tako strma. Isusovu Majku je pratila njena nećakinja Marija (kći od Kleofe), Ivan i Saloma, koji su došli do samog vrha Kalvarije. Marta, Marija Helijeva, Veronika, Ivana, Kusa, Suzana i Marija majka Markova, ostale su zajedno s Magdalenom, koja je jedva stajala na nogama.

Dolje još niže, bila je treća grupa svetih žena, a između tih grupa bili su raštrkani pojedinci, koji su nosili poruke od jedne grupe k drugoj. Farizeji na konjima su jahali tamo amo među narodom, a na pet ulaza postavljeni su Rimljani. Marija je stalno upirala pogled na fatalno mjesto.

Tamo je ležao križ, batovi, užad, čavli i uokolo okrutnih izvršitelja, razbacani strašni instrumenti mučenja. Izvršitelji su bili polupijani, skoro bez odjeće, kunući i proklinjući dok su vršili pripreme. Trpljenja Blažene Djevice su se još više povećala kad nije ugledala svoga Sina. Znala je da je još živ, a osjećala je najžarču želju da ga vidi. Pomisao na muke koje on još mora proći, razdirala joj srce od žalosti.

Jutros je padala mala tuča, ali je sunce izašlo opet oko 10 sati. Gusta crvena magla se počela navlačiti i potamnjivati sunce oko podneva.

Poglavlje XXXVIII

Prikivanje Isusa na Križ

Pripreme za razapinjanje su izvršene. Četiri streličara odoše do pećine u kojoj su zatočili našeg Gospodina. Izvukoše ga brutalno van, proklinjući ga. Rimski vojnici sve su to promatrlai nezainteresirano, ne misleći ni na što osim o održavanju reda. Kad je Isus ponovo izveden van, svete žene su dale nešto novca ljudima, preklinjući ih da plate streličarima sve što oni budu zahtijevali samo da dozvole Isusu piti malo vina koje je Veronika pripremila. Ali okrutni izvršitelji, umjesto da ga daju Isusu, popiše ga sami. Sa sobom su ponijeli dvije vaze, u jednoj je bio ocat pomiješan sa žuči, a u drugoj neka mješavina vina, mirte i biljke apsinta. Oni ponudiše čašu ovu posljednje spomenute mješavine našem Gospodinu, koju on okuša, ali ne htjede piti.

Bilo je 18 streličara na platformi. Šestorica su bičevala Isusa, četvorica su ga vodila na Kalvariju, dvojica su držala užad koja su pridržavala križ, a druga šestorica su došla da ga razapnu. Ovi bijahu stranci na plaći bilo Židova, bilo Rimljana. Bijahu zdepasti, debeli, najdivljijih likova, sličniji divljim zvijerima nego ljudima. Naizmjence su se zabavljali opijanjem i pripremama za razapinjanje.

Ova me je scena najviše preplašila, kad sam gledala demone, koji bijahu nevidljivi ostalima. Vidjela sam mnoštvo velikih tijela zlih duhova pod formama žaba krastača, zmija, oštrozubih zmajeva i otrovnih kukaca. Tjerali su ove pokvarene ljude na još veću okrutnost, potpuno zacrnjujući zrak. Ulazili su u usta i u srca pomoćnika, sjedili na njihovim ramenima, punili im misli pokvarenim slikama, poticali ih da pogrđuju i vrijeđaju našeg Gospodina s još većom okrutnošću.

Međutim, oko Isusa su stajali anđeli koji su plakali. Pogled na njihove suze me tješio. Pratili su ih mali anđeli slave, čije sam samo glave vidjela. Također su tu bili anđeli sažaljenja i anđeli tješitelji. Oni su se često približavali Blaženoj Djevici i ostalim samilosnim osobama koji su bili tamo, šapćući im riječi utjehe, tako im pomažući da čvrsto izdrže do kraja.

Izvršitelji strgnuše ogrtač s našeg Gospodina, pojas na koji su vezali užad, kao i njegov vlastiti pojas. Tad shvatiše da ne mogu skinuti vunenu haljinu, koju mu je Majka isplela, preko njegove glave, zbog trnove krune. Grubo mu skinuše krunu povređujući sve rane, zgrabivši haljinu, strgnuvši je nemilosrdno preko njegove ranjene i krvave glave. Tad naš ljubljeni Spasitelj i Gospodin, stajaše lišen svega, pred svojim okrutnim neprijateljima, osim platna koje je opasivalo njegova bedra. Njegov je oplećak bio od vune. Vuna se zalijepila za rane. Neopisiva je bila bol kad mu ga strgnuše i povrijediše sve rane. Drhatao je kao šiba. Stajao je pred njima, bijaše potpuno slab i iscrpljen trpljenjima i gubitkom krvi, uspijevajući se održati na nogama samo par časaka.

Sav je bio pokriven otvorenim ranama. Ramena i leđa su mu bičevanjem bila razderana do kostiju. Baš je skoro pao, kad ga izvršitelji, bojeći se da ne umre i tako ih liši barbarskog uživanja u razapinjanju, zgrabiše i odvedoše do velikog kamena, grubo ga postavivši na nj. Ali tek što je sjeo, pojačali su njegovo trpljenje, opet mu stavljajući trnovu krunu na glavu.

Tad mu ponudiše malo octa sa žući, od kojeg on tiho okrenu glavu. Izvršitelji mu ne dopustiše da dugo počiva, nego mu zapovijediše da ustane i polegne se na križ da ga mogu prikovati na njega. Tad mu zgrabiše desnu ruku, povukoše je grubo do rupe za čavao, čvrsto mu je privezavši užetom. Jedan od njih kleknu na njegove svete grudi, a drugi držaše njegovu šaku ispruženom, a treći uze dugački debeli čavao, pristisnu ga na otvoreni dlan svete ruke, koja je uvijek samo dijelila blagoslove i milosti nezahvalnim Židovima, i velikim željeznim batom probi ga kroz meso i kroz drvo križa.

Naš Gospodin ispusti jedan dubok, ali prigušen jauk, a njegova sveta krv jurnu i poprska ruke streličara. Brojila sam udarce bata, ali moj ekstremni bol učini da ih zaboravim. Čavli su bili dugački, glave im veličine kovanice krune, a debljina kao palac. Čavli su skroz prolazili kroz drvo križa, izvirujući na drugu stranu.

Blažena Djevica je stajala nepokretna. S vremena na vrijeme mogli ste razabrati njen jasan jecaj. Izgledala je potpuno nesvjesna od boli, a Magdalena je bila sva van sebe. Kad su izvršitelji prikovali Isusovu desnu ruku, shvatili su da lijeva ne može dohvatiti rupu na križu koju su za nju izbušili. Zato svezaše ljevicu užadima i uprvši noge o križ, žestoko je povukoše sve dok ona ne dođe do rupe.

Ovaj strašni proces je prouzročio našem Gospodinu neopisivu bol. Prsa mu se nadigla, a opuštene noge bijahu skroz stegnute. Oni ponovo kleknuše na njega, svezaše mu ruku, i zabiše čavao u dlan lijeve ruke. Njegova krv ponovo poteče, a njegov slab jecaj još jednom se ču između udaraca bata. Ali ništa od ovoga ne smekša ni najmanje srca izvršitelja. Isusove ruke bijahu tako neprirodno rastegnute, te nisu više pokrivale krakove križa, koji bijahu ukošeni. Bio je veliki prostor između krakova križa i Isusova pazuha.

Svaka dodatna muka i uvreda nanijeta našem Gospodinu uzrokovala je novu duševnu bol u srcu njegove Blagoslovljene Majke. Bila je blijeda kao leš. Farizeji su nastojali povećati joj bol uvredljivim riječima i gestama. Učenici je zato odvedoše do grupe pobožnih žena koje su stajale malo dalje.

Izvršitelji su pričvrstili jedan komad drva, na koji će Isusu osloniti noge i prikovati ih, tako da težina tijela ne bude samo na rukama. Izbušili su i rupu za čavao, a napravili su i udubljenje na centralnoj osi za pete.

Ove mjere predostrožnosti su poduzete da se ne razderu njegove rane od težine tijela. Tako su odgađali dolazak smrti, nadajući se da će pretrpjeti sve muke koje su oni željeli. Cijelo tijelo našeg Gospodina bilo je povučeno prema gore i okrutno stegnuto užadima. Koljena su mu savijeno uzdignuta. Zato su ih poravnali i čvrsto svezali užadima. Ali ubrzo shvativši da mu stopala ne mogu dohvatiti drveno postolje, postadoše bijesni.

Neki su predlagali bušenje novih rupa za ruke, budući je bilo teško pomaknuti komad drva koji je služio za postolje. Drugi nisu htjeli činiti ništa takvoga, već su nastavili galamiti, 'Neće se rasteći, ali mi ćemo mu pomoći.' Popratvši ove riječi najstrašnijim kletvama i psovkama,

privezaše uže za njegovu desnu nogu, žestoko je povukavši sve dok nije dosegla drveno postolje. Tad je čvrsto privezaše, najjače što su mogli.

Agonija kroz koju je Isus prolazio uslijed žestokog rastezanja, bijaše neopisivo strašna. Riječi, 'Moj Bože, moj Bože', pobjegoše mu s usana. Izvršitelji mu povećaše boli vežući mu grudi i ruke čvrsto za križ, kako ne bi šake bile razderane od čavala. Tad mu privezaše i lijevu nogu užetom, rastegnuvši je, privezaše je čvrsto na desnu. Tad su mu specijalnim šilom probušili noge, jer nije bilo mjesta da budu prikovane jedna kraj druge. Tad uzeše vrlo dugi čavao i zabiše ga kompletno kroz obje noge u križ. Ovaj je proces bio još više bolan nego obično, jer mu je tijelo bilo neprirodno rastegnuto.

Izbrojala sam najmanje 36 udaraca batom. Za cijelo vrijeme razapinjanja, naš je Gospodina neprestano molio, ponavljajući odlomke iz Psalama koje bi s vremena na vrijeme popratio svojim prigušenim jecajem. Na ovaj je način molio kad je nosio križ i sada je nastavljao moliti sve do smrti. Čula sam ga kako ponavlja sva ova proročanstva. Ponavljala sam ih za njim, često bilježeći razne odlomke kad bi čitala Psalme, ali sad sam toliko iscrpljena žalošću da ih uopće ne mogu povezati.

Kad je Isusovo razapinjanje bilo gotovo, zapovjednik Rimskih vojnika naredi da se prikuje Pilaov natpis na vrh križa. Farizeji su na to bili jako razljućeni. Njihov su bijes povećavali uzvici i dovikivanja Rimskih vojnika, ciljajući na njihova raspeta kralja. Zato se oni brzo požuriše natrag u Jeruzalem, odlučni da pokušaju nagovoriti upravitelja da im dopusti zamijeniti natpis drugim natpisom.

Bilo je oko 12 i četvrt, kada je Isus bio razapet. Taj tren su uzdigli križ, a hram je odjeknuo jakim trubežom fanfara, koje su oduvijek najavljivale žrtvovanje Pashalnog Janjeta.

Poglavlje XXXIX

Uzdizanje Križa

Kad su izvršitelji završili razapinjanje našeg Gospodina, svezali su užad za glavni dio križa, privezavši krajeve užadi za dugačku gredu koja je bila pričvršćena na tlu malo podalje. Pomoću tih užadi podigli su križ. Neki od njih podržavali su križ, dok su drugi gurali njegovo podnožje k rupi – teški križ uapade u rupu sa strašnim trzajem – Isus izusti slabi krik, a rane mu se otvoriše na najstrašniji način. Krv mu ponovo prošiklja, a dislocirane kosti udaraše jedna drugu. Streličari gurnuše križ skroz do dna rupe, izazvavši podrhtavanje, pa i dok su zabijali drvene klinove da ga učvrste u zemlji.

Strašan, ali u isto vrijeme i dirljiv, bijaše pogled na križ koji se podiže usred velikog mnoštva koje se skupilo odasvuda. Tamo su bili vojnici koji su vrijeđali, oholi Farizeji, okrutna Židovska rulja, kao i stranci odasvud skupljeni. Kad su uzdigli križ, zrak je odjekivao klicanjima i zlobnim uzvicima, a nakon laganog titranja u zraku, križ upade s jakim treskom u rupu izdubljenu u stijeni.

Ali u isti tren riječi ljubavi i utjehe odjeknuše zrakom. Trebamo li reći da su te riječi, ti zvukovi, izrečene od najsvetijih ljudskih bića – Marije – Ivana – svetih žena i svih onih čista srca? Oni padoše na koljena i častiše 'Riječ tijelom postalu' prikovanu na križ. Ispružahu svoje ruke kao da žele pomoći Svetinji nad Svetinjama, koju su gledali prikovanu na križu i u nemilosti njenih neprijatelja.

Ali pošto je svečani zvuk spuštanja križa u rupu prestao, nasta grobna tišina. Sva srca se napuniše nekim nedifiniranim strahopoštovanjem – osjećajem kojeg nikada prije nisu osjetili, i za koji nitko nije znao otkuda dođe.
Svi stanari pakla zadrhtaše od straha i iskališe svoj bijes pokušavajući stimulirati Isusove neprijatelje na još veći gnjev i brutalnost. Duše u Limbu ispuniše se osjećanjem sreće i nade, jer taj im je zvuk bio glasnik sreće, uvod u pojavak njihova Izbavitelja. Tako je blagoslovljeni križ našega Spasitelja bio prvi put zasađen u zemlju. Može se usporediti s drvom života u Raju, jer rane su Isusove bile, sveti izvori iz kojih su tekle rijeke namijenjene za pročišćenje svijeta od prokletstva grijeha i za davanje mu plodnosti, tako da su proizvodile voće spasenja.

Uzvisina na kojoj je križ stajao bila je za oko 60-ak cm veća od okolnog područja. Isusova stopala bila su dovoljno blizu zemlji da su ih njegovi prijatelji mogli poljubiti. Lice Isusa na križu je gledalo na sjevero-zapad.

Poglavlje XL

Razapinjanje lopova

Za vrijeme razapinjanja Isusa, dva lopova su ostavljena ležati na tlu malo podalje. Ruke su im bile privezane na križeve, a nekoliko ih je čuvara čuvalo. Dokazana otužba koja ih je teretila je bila ubojstvo jedne Židovke koja je sa svojom djecom putovala iz Jeruzaleama u Jopu. Uhvaćeni su prerušeni u bogate trgovce u dvorcu u kojem je Pilat povremeno odsjedao kada je uvježbavao svoje trupe. U zavoru su bili dugo vremena prije nego su dovedeni na suđenje.

Lopov koji je smješten s lijeve strane bio je puno stariji od drugoga. Bio je prava pravcata hulja, koja je pokvarila onog mlađeg. Uobičajeno su ih zvali Gezma i Dizma, a njihova prava imena sam zaboravila. Dobri se zvao Dizma, a zli Gezma. Obadvojica su pripadala bandi pljačkaša koja je pustošila granicama Egipta. Stanovali su u spiljama u kojima je i Sveta obitelj našla sklonište kad je bježala u Egipat, u vrijeme pokolja Nevine dječice.

Jedno jadno gubavo dijete, koje je trenutno ozdravljeno kad je bilo uronjeno u vodu u kojoj se prethodno dijete Isus okupalo, nije bilo nitko drugi do ovaj Dizma. Milosrđe njegove majke, u primanju i davanju gostoljubivosti Svetoj obitelji nagrađeno je izliječenjem djeteta. Dok je ovo izvanjsko čišćenje bilo simbol unutarnjeg očišćenja koje se kasnije dogodilo u duši Dizme na gori Kalvariji, kroz Svetu Krv koja je tad prolivena na križu našeg otkupljenja.

Dizma o tome nije ništa znao, niti je poznavao Isusa, ali njegovo srce nije bilo tvrdo. Gledanje nevjerojatne Isusove strpljivosti dotako je njegovo srce. Kad su izvršitelji završili s postavljenjem Isusova križa, narediše lopovima da odmah ustanu. Skinuše im okove s nogu,

da bi ih što prije razapeli. Nebo je bilo vrlo tamno i oblačno, noseći znakove približavajuće oluje.

Dadoše im piti malo vina pomiješana s mirtom. Strgnuše podrapanu odjeću s njih, svezaše im konopima ruke i pomoću malih ljestava odvukoše ih na njihove križeve. Izvršitelji im tad svezaše ruke na križeve, s kordama napravljenim od kore drveća. Privezaše im zglobove, laktove, koljena i stopala stežući korde tako jako da su same korde na spojevima pucale. Krv je šikljala iz njihovih rana. Strašno su vrištali. Kad su ga podigli, dobri je razbojnik rekao, 'Ova su mučenja strašna, ali da su nas tretirali kao jadnog Galilejca, već davno bi bili mrtvi.'

Izvršitelji razdjeliše međusobno Isusove haljine, bacajući kocku. Uzeše njegov ogrtač, koji je bio uzak na vrhu a vrlo širok na dnu, sa postavom preko prsiju, tako formirajući džep između postave i samog materijala, postavu izvukoše, razderaše na dijelove i podijeliše. Isto su tako učinili i s dugom bijelom tunikom, pojasom, oplećakom i potkošuljom koja je bila kompletno namočena Svetom Krvlju.

Nisu se mogli dogovoriti kome će pripasti bešavna haljina, otkana od njegove Majke. Ona nije mogla biti razrezana i podijeljena jer je bila istkana u jednom komadu. Za nju baciše kocku. Tada dođe jedan glasnik od Nikodema i Josipa Arimatejskog koji im reče da postoji osoba koja želi otkupiti svu Isusovu odjeću. Stoga oni skupiše svu Isusovu odjeću u jedan smotak i prodaše je glasniku. Tako se Kršćani dokopaše ovih dragocjenih relikvija.

Poglavlje XLI

Isus visi na Križu između dva lopova

Jaki tresak prouzročen padom križa u rupu, utisnu još jače šiljke trnove krune u glavu našeg Spasitelja, jer ona još uvijek bijaše na njegovoj glavi. Krv poteče u potočićima iz glave, kao i iz ruku i nogu našeg Gospodina. Streličari tada postave ljestve sa strane križa, popeše se i odvezaše užad kojima su svezali našeg Gospodina na križ, prethodno ga podigavši, bojeći se da trzaj ne razdere rane na rukama i nogama.

Krv mu postade, do nekog stupnja, zaustavljena zbog njegovog horizontalnog položaja i pritiska kordi. Ali kad skidoše korde, krv ponovo uspostavi svoj normalni tok i prouzroči takve boli kroz njegove bezbrojne rane, da je spustio glavu na prsa i ostao tako kao da je mrtav više od sedam minuta. Slijedila je pauza. Izvršitelji su bili zaokupljeni dijeljenjem njegove odjeće. Trube se iz hrama nisu više čule. Svi glumci u ovoj strašnoj tragediji kao da su se umorili, neki od žalosti, a neki od napora koje su poduzeli da sve dovedu do kraja. Osjećali su radost jer su konačno uspjeli dovesti do smrti onoga kome su tako zavidjeli.

Pomiješanim osjećanjem utjehe i straha bacih pogled na Isusa - Isusa mog Otkupitelja – Otkupitelja svijeta. Gledala sam ga nepomična, skoro beživotna. Osjećala sam se kao da ja sama sve to ispaštam. Srce mi je bilo preplavljeno žalošću, ljubavlju i stravom. Bila sam polusvjesna, ruke i stopala su mi gorili u velikoj groznici. Svaka me je vena, živac, ud bolio neopisivom boli.

Ništa nisam vidjela osim moga ljubljenog Zaručnika kako visi na križu. Razmatrala sam njegov izobličen lik, njegovu glavu obujmljenu strašnom trnovom krunom, koja je spriječavala uzdizanje njegove glave, čak i za tren, a da ne bi izazvala strašno trpljenje. Razmatrala sam njegove isušene usne i usta poluotvorena od iscrpljenosti, njegovu kosu i bradu okupane krvlju.

Prsa su mu bila razderana masnicama i ranama od bičevanja, a laktovi, zglobovi i ramena tako jako rastegnuti da su bili potpuno dislocirani. Krv je neprestano tekla iz rupa na šakama. Meso je na rebrima bilo rastrgano tako da si ih skoro mogao prebrojati. Noge i bedra, kao i ruke rastegnite do potpunog dislociranja. Meso i mišići potpuno razderani, skoro otvoreni, tako da se svaka kost vidjela. Cijelo tijelo su mu prekrivale crno-plavkaste isparavajuće rane.

Krv koja je ispočetka tekla iz njegovih rana je bila crvena, ali je poslije postala rijetka i vodenasta. Cijelo mu je tijelo izgledalo kao leš spreman za ukop. Ali još, usprkos strašnim ranama koje su ga prekrivale, usprkos stanju sramote do kojeg je bio doveden, još uvijek je ostao onaj neopisivi pogled dostojanstva i božanstvenosti, koji je sve prisutne napunjao strahopoštovanjem.

Ten je našeg Gospodina bio svijetao, kao u Marije, malko obojan ružičasto. Ali njegova stalna izloženost vremenu u zadnje tri godine dosta su mu potamnile ten. Prsa su mu bila široka, ali ne dlakava kao u svetog Ivana Krstitelja. Imao je široka ramena, a ruke i noge su mu bile mišićave. Kojljena su bila jaka i tvrda, kao što ih imaju oni koji puno pješače ili kleče. Noge su mu bile dugačke s vrlo jakim mišićima. Stopala su mu bila lijepo oblikovana, kao i ruke. Prsti su mu bili dugi i suženi prema vrhu, premda ne profinjeni kao u žena, ipak nisu sličili čovjeku koji se bavio teškim fizičkim radom.

Vrat mu je bio prilično dug, sa lijepom glavom i licem. Čelo mu je bilo veliko i visoko, a lice ovalno. Kosa mu nije bila baš pregusta, bila je zlatno smeđe boje, razdijeljna u sredini padajući na ramena. Brada mu nije bila dugačka, već oštra i razdijeljena ispod vilice. Kad sam ga razmatrala na križu, kosa mu je bila skoro sva iščupana, a ono što je ostalo bilo je slijepljeno i natopljeno krvlju i znojem. Cijelo tijelo mu je bilo jedna rana, a svaki je ud bio jako isčašen.

Križevi dvojice lopova bili su postavljeni, jedan s desne Isusove strane, a drugi s lijeve. Ostavljeno je dovoljno prostora između njih da konjanici mogu nesmetano jahati. Ništa se ne može zamisliti bijednije od likova dvojice razbojnika na križevima. Strašno su trpili. Onaj s lijeve strane stalno je proklinjao i psovao. Korde s kojima su bili vezani, bile su tako čvrsto stegnute prouzrokujući im na taj način strašne boli. Tijela su im bila olovno sive boje, a oči upaljene i crvene, spremne da iskoče iz svojih duplji. Visina križeva ove dvojice lopova je bila znatno niža od križa našeg Gospodina.

Poglavlje XLII

Prva Iusova riječ na Križu

Čim su izvršitelji razapeli dva razbojnika na križ i podijelili Isusovu odjeću, skupili su i alat. Uputili su još par uvredljivih riječi našem Gospodinu i otišli. Farizeji su također odjahali do Isusa, prezrivo ga pogledavši uputiše neke pogrdne izraze i odu. Rimski vojnici kojih je bilo oko stotinu stacioniranih na Kalvariji, su odlazili, a njihova mjesta su popunjvala pedesetorica novih, pod komandom Abenadera, Arapina po rođenju, koji se kasnije prekrstio u Cesifona. Drugi po rangu zapovijedanja je bio Kasijus, koji je kad je postao kraššćanin uzeo ime Longin. Pilat ga je često koristio kao glasnika.

12 Farizeja i 12 Saduceja, isto toliko Književnika i nekoliko Glavara narodnih, praćeni od strane onih Židova koji su pokušavali nagovoriti Pilata da promijeni natpis na Isusovu križu, dođoše na Kalvariju. Jahali su po platformi i otjerali Blaženu Djevicu, koju je sveti Ivan odveo do svetih žena. Kad bi prolazili kraj Isusova križa, prezrivo bi mahali glavom, govoreći u isto vrijeme, '*Ej, Ti koji razaraš hram Božji, a u tri dana ga ponovo podižeš, spasi sebe, siđi s križa. Ajde, Kriste, Kralju Izraelski, siđi sad dolje s križa, da ti povjerujemo.'* Vojnici se također naslađivali govoreći ružne riječi.

Cijela je Isusova pojava, kao i tijelo postajala sve blijeđom. Činilo se da će se sad onesvijestiti, a Gezma je uzviknuo, 'Demon koji ga je opsjeo sad ga napušta.' Vojnici tad uzeše spužvu, namočiše je u ocat, nabodoše na vrh trske i ponudiše Isusu, koji je čini se kušao. 'Ako si Kralj Židovski', reče mu vojnik, 'spasi sebe, siđi s Križa.' Ove su se stvari dogodile za vrijeme kad je bila prva grupa vojnika, koju je Abenader otpustio.

Isus malko podiže glavu i reče, *'Oče, oprosti im jer ne znaju što čine.'* A Gezma uzviknu, 'Ako si ti Krist, spasi sebe i nas.' Dizma (dobri lopov) je šutio, ali bio je duboko dirnut Isusovom molitvom za svoje neprijatelje. Kad je Marija čula glas svog Sina, nije se mogla obuzdati, već potrča naprijed, praćena Ivanom, Salomom i Marijom Kleofinom. Priđe Križu, a ljubazni je centurion ne spriječi u tome.

Isusove su molitve opskrbile dobrog lopova najjačim milostima. On se odjednom sjeti da su ga Isus i Marija izliječili od gube u djetinjstvu, pa uzviknu jakim i čistim glasom, 'Kako ga možeš vrijeđati kad on moli za te? Pretrpio je šutke sva tvoja vrijeđanja. On je stvarno Prorok - on je naš Kralj – on je Sin Božji.' Ovaj neočekivan prijekor s usana zločinca koji je umirao na križu, izazva veliko komešanje među gledateljima. Pokupili su kamenje sa zemlje i htjedoše ga kamenovati, ali stotnik Abenadar im to ne dopusti.

Blažena je Djevica bilo znatno utješena Isusovim molitvama, a Dizma reče Gezmi koji nije prestajao grditi Isusa, *'Zar se i ti ne bojiš Boga, premda si pod istom osudom? A mi smo to zaslužili po pravdi, jer smo primili nagradu za svoja djela, ali ovaj ovdje ne učini nikakva zla.* Sjeti se da si na rubu smrti i pokaj se.' Dizma je bio obasjan iznutra i dirnut. Ispovjedi sve svoje grijehe Isusu, pa reče, 'Gospodine ako me ti osudiš, to će biti s pravom.' A Isus mu odgovori, 'Iskusiti ćeš moje milosrđe.'

Dizma ispunjen najperfektnijim kajanjem, poče zahvaljivati Bogu na velikim milostima koje je primio, prisjećajući se svih svojih velikih grijeha u životu. Sve se ovo dogodilo između podneva i pola sata nakon razapinjanja. Tad se nenadana promjena dogodila u vremenu i prirodi, da je sve zapanjilo prisutne, ispunivši ih užasom i strahopoštovanjem.

Poglavlje XLIII

Ekliptika sunca – Druga i treća Isusova riječ na Križu

Mala tuča je padala oko 10 ujutro, kad je Pilat čitao osudu – a nakon toga vrijeme se razvedrilo sve do podneva, kada se pojavila gusta crvenkasta magla koja je počela zatamnjivati sunce. Oko šestog sata, prema tadašnjem Židovskom načinu računanja vremena, sunce se iznenada zamrači. Pokazan mi je točan uzrok ovog divnog fenomena, ali nažalost djelomično sam to zaboravila, a za ono što nisam zaboravila ne mogu naći prikladne riječi za opisati. Ali, dignuta sam visoko iznad Zemlje, gledala sam zvijezde i planete kako izlaze izvan svojih uobičajenih putanja.

Vidjela sam mjesec kao golemu vatrenu loptu kako se kotrlja kao da bježi od Zemlje. Iznenada sam prenijeta u Jeruzalem. Vidjela sam kako se mjesec ponovo pojavljuje iza Maslinske gore, pun i blijed, i kako brzo napreduje prema suncu koje je bilo zamračeno i prekrito maglom. Istočno od sunca vidjela sam jedno veliko tamno tijelo koje je imalo oblik planine i koje je uskoro potpuno zakrilo sunce. Središte toga tijela je bilo tamnožute boje, a crveni obrub kao vatra bio je okolo njega.

Nebo je postajalo sve tamnije, tako da su se zvijezde pojavile i počele sjati nekom crvenkastom tamnovatrenom svjetlošću. I ljudi i životinje su bili prestravljeni od užasa. Isusovi neprijatelji prestali su ga pogrđivati, a Farizeji su pokušavali filozofski objasniti što se događa, ali nisu uopće u tome uspjevali, pa su potpuno umuknuli. Mnoge je zahvatila grižnja savjesti, udaraše se u prsa, vrišteći, 'Neka njegova krv padne na njegove ubojice!' Brojni drugi, bez obzira da li su bili blizu križa ili podalje, padoše na koljena preklinjući Isusa za oproštenje, a on usred svojih patnji sažalno okrenu oči k njima.

Međutim, tama je postajala sve većom, pa svi osim Marije i najvjernijih Isusovih prijatelja napustiše Križ. Dizma tad podiže galvu, pa glasom poniznim i punim nade reče Isusu, '*Gospodine sjeti me se kada dođeš u kraljevstvo svoje.'* A Isus mu odgovori, *'Zaista kažem ti, još danas ćeš sa mnom biti u Raju.'*

Magdalena, Marija Kleofina i Ivan stajaše blizu Križa našeg Gospodina, dok je Blažena Djevica, ispunjena jakim majčinskim osjećajima ljubavi, molila Sina da joj dopusti umrijeti s njim. Ali on, bacivši pogled neopisive nježnosti na nju, okrenu se k Ivanu i reče, *'Ženo, evo ti sina.'* Tad reče Ivanu, *'Evo ti majke.'* Ivan promatraše svog umirućeg Otkupitelja, pa pozdravi ovu ljubljenu majku (koju odsada pa ubuduće smatra svojom vlastitom), na najpoštovaniji način. Blažena je Djevica bila svladana tako neopisivom žalošću na ove Isusove riječi, da je se skoro onesvijestila. Svete žene je prihvatiše i odnesoše malo podalje od Križa.

Ne znam da li je Isus stvarno izrekao ove riječi, ali sam osjetila u nutrini da je Mariju predao Ivanu kao majku, a Ivana Mariji kao sina. U sličnim vizijama osoba je često svjesna stvari koje nisu zapisane, jer riječi ih mogu samo djelomično opisati, premda je osobama kojima su one upućene potpuno jasno njihovo značenje, pa im i ne treba objašnjenja. Iz toga razloga, čini mi se, nije me ni najmanje iznenadilo što je Isus nazvao Blaženu Mariju 'Ženo', umjesto 'Majko'. Mislim da je namjeravao pokazati da je Ona ona žena iz Pisma koja će zdrobiti glavu zmiji, i da je to sad taj trenutak kad se to obećanje obistinjuje, u smrti njena dragog Sina. Znam da je Isus dajući je za majku Ivanu, dao ju je također i za Majku *svih koji vjeruju u*

njega, koji su postali djeca Božja, i nisu rođeni od krvi i mesa, i volje muževljeve, nego od Boga.

Niti me je iznenadilo da je najčistija, najponiznija i najposlušnija od svih žena, kad ju je anđeo pozdravio kao *'punu milosti'*, odmah odgovorila *'evo službenice Gospodnje, neka mi bude po riječi tvojoj',* i u čijoj je svetoj utrobi Riječ odmah postala tijelom – da je ona, kada joj je umirući Sin rekao da će postati duhovnom majkom drugom sinu, odgovorila istim riječima s poniznom poslušnošću, i odmah posvojila svu Božju djecu, kao svoju djecu, kao braću Isusa Krista. Ove se stvari puno lakše, milošću Božjom, osjećaju, nego što se mogu opisati riječima. Sjećam se da mi je jednom moj Nebeski Zaručnik rekao, 'Sve je utisnuto u srca one djece Crkve koja vjeruju, nadaju se i ljube.

Poglavlje XLIV

Strah koji su osjetili stanovnici Jeruzalema - Četvrta Isusova riječ na Križu

Bilo je oko 13 i 30 sati, kada sam odvedena u Jeruzalem da vidim što se tamo događa. Žitelji grada su bili skroz preplavljeni strahom i zabrinutošću. Ulice su bile mračne i tmurne. Neki su išli svojim putem, dok su drugi sjedili na zemlji zaogrnutih glava, udarali se u prsa, ili su otišli na krovove svojih kuća, promatrali nebo i gorko jadikovali. Čak se i stoka tužno javljala i skrivala se. Ptice su letile nisko ili padale po tlu.

Vidjela sam kako Pilat raspravlja s Herodom o ovim stvarima. Obojica su bili vrlo uzrujani. Promatrali su ove pojave na nebu. Bili su na terasi na kojoj je Herod stajao kad je predao Isusa bijesnoj rulji i s koje je gledao kako ga to bijesno mnoštvo vrijeđa i udara. 'Ovi događaji očito nisu prirodni', obojica utvrdiše. 'Mora da su izazvani bijesom bogova, koji su nezadovoljni okrutnošću koja je iskazana prema Isusu Nazarećaninu'. Pilat i Herod, okruženi stražarima, tad uputiše svoje drhtave korake, preko Foruma, prema Pilatovoj palači.

Pilat okrenu glavu na drugu stranu kad je prolazio kraj Gabate, gdje je osudio Isusa na razapinjanje. Trg je bio skoro prazan. Moglo se vidjeti par osoba kako ulaze u svoje kuće najhitrije što su mogli. Neki su trčali i naricali, dok su se dvije-tri grupice ljudi razaznavale u daljini. Pilat je poslao da mu dovedu neke narodne Glavare. Upitao ih je što misle o razlogu ovog zapanjujućeg mraka, što bi to moglo nagovještavati. Reče im da on sam smatra da je to strašan dokaz bijesa njihova Boga, na razapinjanje Galilejca, koji je očito njihov prorok i kralj. Dodao je da si nema što za predbaciti oko toga, jer je oprao ruke pred narodom, pa je zbog toga sasvim nevin.

Glavari su bili tvrdi kao i prije. Odgovoriše, prkosnim tonom, da ono vani nije ništa neprirodno, da se može lako razjasniti od strane filozofa, i da se oni ne kaju za išta što su učinili. Međutim, mnogi su bili obraćeni, a među njima i vojnici koji su pali na tlo, na Isusove riječi, kad su ga došli hapsiti u Maslinskom vrtu.

Pred Pilatovom kućom se skupilo mnoštvo i umjesto uzvika *'Raspni ga, raspni ga!',* koji su jutros odjekivali, sad se moglo čuti 'Dole s nepravednim sucem! Neka krv ovog pravednika padne na njegove ubojice!' Pilat je bio vrlo uplašen. Poslao je po dodatnu gardu, pokušavao je

prebaciti svu krivnju na Židove. Ponovo je tvrdio da on nije kriv za zločin, da on nije nadležan nad tim Isusom, kojega su oni nepravedno ubili, i koji je bio njihov kralj, prorok, njihov Jedini Sveti. Rekao je da su oni sami krivi, što je očito svima, jer da je on osudio Isusa samo iz prinude.

Hram je bio pretrpan Židovima koji su žrtvovali Pashalno janje. Ali kad je tama postala pregusta, da se nije moglo razaznati lik od lika, zahvati ih strah, užas i jad, koji su izražavali žalobnim jaucima i jadikovkama. Glavari svećenički pokušavali su uvesti red i tišinu.

Upalili su sve lampe, ali je zbrka postajala sve većom. Ana je bio skroz paraliziran od straha. Vidjela sam ga kako se pokušava skriti prvo na jedno mjesto, pa na drugo. Kad sam otišla iz hrama, prošetala sam ulicama grada. Primjetila sam, premda nije puhao ni povjetarac, da je većina vrata i prozora zatvorena kao da je oluja. Tama je postajala sve većom i većom.

Konsternacija prouzročena nenadanom tamom na brdu Kalvariji je bila neopisiva. Kad se tek počelo događati, zveket batova, uzvici rulje, vriskovi dvojice lopova dok su ih privezivali na križ, uvredljivi izrazi Farizeja, manevriranje vojnika i pijani uzvici izvršitelja, tako su skroz zaokupili pažnju sviju, da nisu ni primjetili promjene koje su postepeno dolazile u prirodi. Ali kad je tama narasla, svi se ušutiše, sve postade tiho, a grižnja i strah uđe u svako srce. Oni koji su bili bliže Križu, povukoše se jedan po jedan, na pristojnu udaljenost.

Bilo je to kad je Isus dao svoju Majku svetom Ivanu, i kad je ona svladana bolju odnijeta malo dalje od Križa. Dok je tama nastala rasti, tišina je postajala posve zapanjujuća. Svi su izgledali užasnuto. Neki su pogledavali nebo, dok su drugi, ispunjeni grižnjom, okretali se k Križu, udarali se u prsa i postajali obraćeni. Premda su Farizeji u stvarnosti isto bili preplašeni, ipak su isprva pokušavali napraviti hrabre izraze lica, govoreći da oni ništa ne vidu tu nenormalno. Ali naposlijetku i oni izgubiše smionost i umuknuše preplašeni.

Sunce je bilo obojano tamno žutom bojom, prilično slično planini na mjesečini. Obrubljivali su ga blistavi vatreni prsteni. Pojaviše se zvijezde, ali svjetlo koje bacahu bijaše tamnovatreno. Ptice su bile tako uplašene da su padale po tlu. Životinje su tulile i drhtale. Konji i magarci koji pripadaše Farizejima, zbili su se što bliže jedan drugome, stavivši glave među noge. Gusta magla je sve ovijala, prodirući posvuda.

Apsolutna tišina je vladala oko Križa. Tamo je sam Isus visio. Ostavljen od sviju – učenika, sljedbenika, prijatelja, čak je i njegova Majka bila uklonjena iz njegove blizine. Nijedna, od tisuće osoba kojima je iskazao svoju milost, nije bila blizu da mu pruži i najmanju utjehu, sad u njegovoj najgorčoj agoniji. Duša mu je bila preplavljena neopisivom gorčinom i žalošću. Sve u njemu je bilo mračno, tmurno i jadno.

Tama koja je vladala okolo bila je simbol onoga što je vladalo u njegovoj nutrini. Ipak, on se okrenu svome Nebeskom Ocu. Molio je za svoje neprijatelje ponudivši kalež svojih trpljenja za njihovo otkupljenje. Neprestano je molio, kao što je to činio za vrijeme cijele Muke. Ponavljao je dijelove Psalama koji su sadržavali proroštva, koja su se upravo obistinjavala na njemu.

Vidjela sam kako anđeli stoje oko njega. Ponovo pogledah Isusa – mog ljubljenog Zaručnika na Križu – kako umire u agoniji, još uvijek u neutješnoj usamljenosti. Tog trena je pretrpio tjeskobu koju ni jednan smrtnik ne može opisati. Osjetio je trpljenja lišen svake utjehe, i

božanske i ljudske, prisiljen bez stajanja, osvježenja, pomoći ili svjetla utjehe proputovati olujnom pustinjom patnji, podržan jedino vjerom, nadom i milosrđem.

Trpljenja mu bijahu neopisiva. Ali upravo preko njih pridobio je za nas milost, potrebnu da se odupremo tim iskušenjima sve do očaja, koji će nas napasti u trenutku naše smrti - u tom strašnom času - kada budemo osjećali da moramo napustiti sve što nam je drago na zemlji. Kad nam misli oslabljene bolešću, izgube moć rasuđivanja, i kad nam čak i nade milosrđa i oproštenja postanu, tako reći, obavijene maglom i neizvjesnošću – tada moramo pobjeći k Isusu i sjedinti naše osjećaje samoće s neopisivom napuštenošću, koju je on podnio na Križu - tada moramo biti sigurni - u zadobivanje slavne pobjede nad našim paklenim neprijateljima.

Isus tada ponudi svome Nebeskom Ocu svoje siromaštvo, svoju napuštenost, svoja djela i iznad svega, svoja gorka trpljenja, koja mu je naša nezahvalnost prouzročila pretrpiti, radi iskupljenja naših grijeha i slaboća. Zato, nitko tko je ujedinjen s Isusom u krilu njegove Crkve, ne smije očajavti kad se bude rastajao od zemaljskog života, čak i da je lišen svih osjetnih utjeha i svjetlosti. Tad se mora sjetiti, da nijedan Kršćanin ne mora ulaziti sam i nezaštićen u tu mračnu pustinju, budući je Isus ostavio svoju vlastitu ostavljenost na Križu u tom ponoru napuštenosti. To je učinio zato da nitko ne bude ostavljen, da se sam nosi sa smrću ili da mora pretrpiti odlazak s ovog svijeta u duhovnoj napuštenosti, lišen svake nebeske utjehe.

Sav strah od samoće i smrtnog očaja stoga mora biti odbačen, jer Isus, koji je naše istinsko svjetlo, *Put, Istina i Život*, pratiti će nas na tom pustom putu. Po njemu je on prosuo svoje blagoslove i iznad njega podigao svoj Križ, tako da, kad ga čovjek pogleda izgubi sav strah, zadobivajući mir. Isus je sastavio (ako se smijemo tako izraziti) svoju oporuku u Očevoj prisutnosti, oporučivši zasluge svoje Smrti i Muke, za Crkvu i grješnike. Nijedna griješna duša nije zaboravljena. Mislio je na svakoga i na sve. Molio je čak i za heretike koji su pokušavali dokazati da premda Bog, nije mogao trpiti kao čovjek.

Uzvik kojem je dopustio da izuste njegove usne, na vrhuncu svoje agonije, čija namjera nije bila samo da pokaže veličinu trpljenja koje je morao izdržati, nego također i da ohrabri sve ražaljene duše koje priznaju Boga za svog Oca, da polože svoju tugu sa sinovskim pouzdanjem pred njegove noge.

Bilo je oko 15 sati kad je uzviknuo jakim glasom *'Eloi, Eloi, lamma sabacthani?' ' Moj Bože, moj Bože, zašto si me ostavio?'* Ove riječi našeg Gospodina prekinuše šutnju koja je trajala tako dugo. Farizeji se okrenuše prema njemu, a jedan od njih reče, '*Gledajte, zove Iliju',* a drugi*, 'Da vidimo hoće li ga Ilija izbaviti.'*

Kad Mariju ču glas svoga božanskog Sina, nije se više mogla suzdržati, nego jurnu i vrati se k podnožju Križa, praćena Ivanom, Marijom kćerkom Kleofinom, Marijom Magdalenom i Salomom. Grupa od otprilike 30-ak konjanika iz Judeje i okolice Jope je upravo tuda prolazila jer je išla na blagdan u Jeruzalem. Prolazila je upravo kada je vladala grobna tišina oko Križa. I izvršiteljii i gledatelji su bili skamenjeni od užasa i bojazni. Kad ugledaše Isusa kako visi na Križu, vidjevši okrutnost s kojom je bio tretiran, i prmjetivši očite znake Božje srdžbe koji su se događali u prirodi, i oni se ispuniše strahom, pa povikaše, 'Da hram Božji nije u Jeruzalemu, grad bi sigurno bio spaljen do temelja, jer je preuzeo na sebe tako strašan zločin.'

Ove riječi s usana stranaca – stranaca koji su očito bili visokog roda – ostaviše velik dojam na prisutne. Glasno mrmljanje i uzvici žalosti čuli su se sa svih strana. Neki su se skupili u grupe i slobodnije davali oduška svojoj žalosti, premda ih je izvjesni dio mnoštva pogrđivao.

Farizeji su bili prisiljeni poprimiti ponizniji ton zbog straha od ustanka naroda, jer su bili potpuno svjesni velikog uzbuđenja koje je vladalo među stanovnicima Jeruzalema. Stoga održaše vijećanje s centurionom Abenaderom, složivši se s njim da vrata grada koja su bila u blizini budu zatvorena, da bi spriječili kolanje i komunikaciju mnoštva. Rekli su da bi Pilat i Herod trebali poslati 500 ljudi da spriječe eventualni ustanak. Stotnik je u međuvremenu činio sve što je mogao kako bi održao red, spriječavajući Farizeje da vrijeđaju Isusa, da ne bi još više razjarili narod.

Odmah nakon 15 sati svjetlo se ponovo slabašno pojavilo, mjesec je počeo odlaziti od sunca, a sunce je počelo sve jače sjati, premda je još uvijek bilo zamračeno nekom vrstom crvenkaste magle. Poslije je počelo jače sjati, a zvijezde su potpuno nestale. Nebo je bilo još uvijek nekako tamno. Isusovi neprijatelji ubrzo povratiše hrabrost i svoj arogantni duh kad vidješe kako se svjetlost vraća. To je bilo tada kad su uzviknuli '*Gledajte, zove Iliju.'*

Poglavlje XLV

Peta, šesta i sedma Isusova riječ na Križu – Isusova smrt

Sunce je povratilo normalni sjaj, a sivo-modri iscrpljeni lik našega Gospodina ponovo postade vidljiv. Tijelo mu bijaše još blijeđe zbog nedostatka krvi koju je prolio za nas. Čula sam ga kad je uzviknuo, *'Pritisnut sam kao grožđe koje se u tijesku istješćuje. Izliti ću svoju krv sve dok ne dođe voda, ali ovdje se vino više neće praviti.'* Nisam sigurna da li je stvarno izrekao ove riječi ili ih je netko drugi rekao, ili su one bile samo odgovor dat mojoj unutrašnjoj molitvi. Nakon toga sam imala viziju povezanu s ovim riječima, a u njoj vidjeh Jafeta kako pravi vino baš na tom mjestu.

Isus je bio skoro bez svijesti. Jezik mu bijaše potpuno suh, pa reče: '*Žedan sam.'* Učenici koji stajaše oko Križa pogledaše ga s dubokom tugom, a on nadoda, 'Zar mi niste mogli dati malo vode?' Ovim riječima da im do znanja da ih nitko ne bi spriječio da su to učinili dok je bio mrak. Ivan je bio pun grižnje zbog toga, pa reče: 'Nismo o tome razmišljali, o Gospodine.' Isus izgovori još par riječi čije bi značenje bilo: 'Prijatelji i susjedi me također zaboraviše i ne dadoše mi piti, tako da se sve što je napisano o meni ispunja.'

Ovaj ga je propust vrlo ražalostio. Učenici tada dadoše nešto novca vojnicima kako bi dobili dopuštenje da mu daju malo vode. Ali, oni to odbiše, već umočiše spužvu u ocat i žuč. Namjeravše to ponuditi Isusu, ali stotnik Abenadar, čije je srce bilo taknuto suosjećanjem, uze od njih spužvu, iscjedi žuč i izli na nju malo svježeg octa. Pričvrsti spužvu na trsku, trsku postavi na kraj koplja i ponudi Isusu piti. Čula sam kako je naš Gospodin rekao još nekoliko rečenica, ali se sjećam samo ovih riječi: '*Kada moj glas utihne, usta mrtvih će se otvoriti.'* Neki od prisutnih povikaše: 'Opet bogohuli.' Ali ih Abenadar prisili zašutiti.

Čas našega Gospodina konačno dođe. Njegova smrtna borba je započela. Hladni znoj obli svaki njegov ud. Ivan je stajao pod Križem otirući ogrtačem Isusove noge. Magdalena je čučala kraj podnožja Križa, skroz mahnita od žalosti.

Blažena Djevica je stajala između Isusa i dobrog lopova, podržavana Salomom i Marijom Kleofinom. Oči su joj bile prikovane na liku njenog umirućeg Sina. Isus tad reče: *'Dovršeno je',* podiže glavu i glasno povika, *'Oče u ruke tvoje predajem duh svoj.'* Ove riječi, koje je jasnim i drhtavim glasom, glasno izrekao, odjeknuše po zemlji i Nebu. Čas poslije, nakloni glavu i preda duh. Vidjela sam njegovu dušu, pod formom blještećeg meteora, kako u podnožju Križa prodire u zemlju.

Ivan i svete žene padoše ničice na zemlju, klanjajući se. Stotnik Abenadar fiksirao je oči na izobličenom liku našeg Gospodina, potpuno svladan i preplavljen svime što se dogodilo. Kad je naš Gospodin izrekao svoje zadnje riječi, glasno prije izdisaja, glasno, zemlja se u temeljima potresla, a stijena Kalvarija prsnu na sve strane. Nastade ogroman ponor između Križa našeg Gospodina i Gezme, zlog razbojnika. Glas Boga – ozbiljan i svečan, dojmljiv i strašan – odjeknu po cijelom svemiru, prekidajući onu svečanu tišinu koja je prožimala cijelu prirodu. Sve je bilo izvršeno.

Duša našega Gospodina napusti njegovo tijelo. Njegov posljednji uzvik napuni svaku grud strahom. Izmučena zemlja iskaza štovanje svome Kreatoru. Mač boli probode srca onih koji su ga voljeli. Taj je trenutak bio trenutak milosti za Abenadara. Konj je pod njim drhtao. Srce mu je bilo dirnuto, raspuklo se kao tvrda stijena. On baci daleko svoje koplje, udarajući se u prsa govoreći: 'Blagoslovljen Najviši Bog, Bog Abrahama, Izaka i Jakova. *Zbilja ovaj Čovjek bijaše Sin Božji!'* Njegove riječi uvjeriše mnoge vojnike. Slijedili su njegov primjer i bili potpuno obraćeni.

Kad Isus, gospodar života i smrti, predade dušu u ruke svoga Oca, dopusti smrti da zaposjedne njegovo tijelo. To sveto tijelo u trenutku umiranja je drhtalo, poprimivši olovno sivu boju. S bezbrojnim ranama prekrivenim zgusnutom krvlju, tako da su rane izgledale kao tamni ožiljci. Obrazi su mu bili jako upali, nos mu postade šiljastiji, a oči potamnjele od krvi, ostadoše napola otvorene. Podiže jedva svoju glavu koja je bila još uvijek okrunjena trnjem, samo na trenutak, pa glava opet pade u agoniji boli. Suhe i razderane usne mu ostadoše poluotvorene, ne skrivajući nateknuti jezik. U trenutku umiranja, prsti, koji su mu bili stisnuti oko čavala, se opustiše i ispraviše poprimivši prirodnu veličinu, kao i ruke. Tijelo mu postade ukočeno, pa mu sva težina tijela pade na stopala. Koljena mu povijena, stopala malo zakrenuta ustranu.

Abenadar odmah postade novi čovjek. Klanjao se istinskom Bogu. Nije više služio neprijateljima. Predao je i koplje i konja svome dočasniku koji se zvao Longinus. Longinus se obrati vojnicima s par riječi, sjede na konja i preuze komandu. Abenadar je napustio Kalvariju i otišao kroz dolinu Gihon do pećina u dolini Hinom. Tamo su se učenici skrivali. Objavi im smrt našeg Gospodina, a tada ode u grad da vidi Pilata.

Čim je Abenadar iskazao javno svjedočanstvo svoje vjere u Isusovo božanstvo, njegov primjer su slijedili mnogi vojnici, kao i još neki prisutni, čak i nekoliko Farizeja. Mnogi se udaraše u prsa, vraćajući se kući. Drugi su razderali svoje haljine i bacali prašinu na glavu. Svi su bili ispunjeni strahom i užasom. Ivan ustade. Neke svete žene koje su bile podalje od Križa, dođoše do Blažene Djevice i odvedoše je od podnožja Križa.

Nema riječi, jao, koja bi opisala duboku bol Blažene Djevice. Oči su joj bile zatvorene, boja kože kao u leša. Nije mogla stajati, pade na zemlju, ali je ubrzo podigoše i podržavahu Ivan, Magdalena i drugi. Još jednom pogleda svoga ljubljenoga Sina – Sina kojeg je začela po Duhu Svetomu, meso njena mesa, kost njenih kostiju, srce njena srca – kako visi na križu između dvojice razbojnika. Raspet, osramoćen i prezren od onih zbog kojih dođe na zemlju da ih spasi. S pravom je tada dobila naziv 'Kraljicom mučenika'.
Sunce je još bilo zatamljeno i ovijeno maglom. Za vrijeme zemljotresa zrak postade težak i sparan, ali poslije postade svjež i čist.

Bilo je oko 15 sati kada je Isus izdahnuo. Farizeji se isprva prepadoše zemljotresa. Ali kad prođe prvi šok, pribraše se i počeše bacati kamenje u ponor kraj križa, pokušavajući izmjeriti njegovu dubinu konopcima. Vidjevši da mu ne mogu doseći dno, ostadoše zamišljeni, zabrinuto osluškujući stenjanje i jadikovanje pokajnika. Tada napustiše Kalvariju.

Mnogi među prisutnima postadoše stvarno obraćeni. Najveći dio se vratio u Jeruzalem potpuno ispunjeni strahom. Rimski vojnici čuvahu vrata, kao i druga glavna mjesta u gradu, zbog mogućeg izbijanja ustanka. Kasijus je ostao na Kalvariji s oko 50-ak vojnika. Isusovi prijatelji stajahu oko Križa, promatrajući našeg Gospodina i plakahu. Mnoge se svete žene vratiše svojim kućama, sve su bile tiho, svladane žalošću.

Poglavlje XLVI

Zemljotres – Pojavak mrtvih u Jeruzalemu

Vidjela sam Isusovu dušu u trenutku kad je izdahnuo, pod oblikom blještavog meteora, praćena anđelima, među kojima sam razabrala arkanđela Gabrijela, kako prodire u zemlju pod podnožjem Križa. Također sam vidjela kako ti anđeli bacaju zle duhove u jedan veliki ambis. Čula sam kako Isus naređuje nekolicini duša iz Limba da ponovo uđu u svoja tijela, kako bi pogled na njih ispunio grešnike ljekovitim strahom i kako bi iskazali dojmljivo svjedočanstvo njegovom božanstvu.

Zemljotres koji je načinio veliki ponor na Kalvariji, također je učinio i mnogo štete u raznim dijelovaima Palestine, ali njegov najrazorniji učinak bio je vidljiv u samom gradu Jeruzalemu. Stanovnici Jeruzalema taman su se počeli oporavljati od prvog šoka povratkom svjetlosti, kad im se najednom strah udvostruči zemljotresom. Strašna buka i strka nasta rušenjem kuća i zidova na sve strane. Panika je još uvećana i nenadanim pojavkom davno umrlih osoba, čineći da zadrhte zlotvori koji su pobjegli kako bi se skrili. Umrli su im se obraćali najozbiljnijim i najprijekornijim riječima.

Glavari svećenički su sve činili kako bi nastavili žrtvovati (koje je bilo prekinuto zbog nenadane tame) Pashalno janje. Povratkom svjetla izgledali su pobjedonosno, kada se iznenada tlo pod njima počne tresti. Okolne zgrade popadaše, a hramski se zastor raspara na dvoje, odozgor do dolje. Isprava ih obilje straha ostavi bez riječi, ali se za čas pretvori u jadikovanje i vrištanje.

Općenito, zbrke unutar hrama nije bilo kako bi se inače prirodno očekivalo, jer je striktni red uvijek ondje održavan, posebno kod pridržavanja pravila koji su se morali slijediti kod onih koji su ulazili da bi žrtvovali, kao i kod onih koji su izlazili pošto su obavili žrtvovanje. Gužva je bila ogromna, ali su se ceromonije uredno i dojmljivo održavale od strane svećenika i njihovih pomoćnika. Prvo je dolazilo klanje janjeta, onda škropljenje njegovom krvlju praćeno pjevanjem hvalospjeva i zvukom truba.

Svećenici su pokušavali nastaviti žrtvovanje, kad iznenada nasta neočekivana i zapanjujuća stanka. Užas i zapanjenost ocrtavala se na svakom licu. Nijedan se zvuk nije čuo. Žrtvovanje prestade. Nasta opća strka prema vratima hrama. Sve je napušteno u konfuziji. Svatko je nastojao što prije doći do izlaza kako bi pobjegao što prije. A kako su samo bježali. A kako su se samo bojali i drhtali od straha. Jer usred mnoštva, odjednom su se pojavili mrtvi koji su odavno bili mrtvi i pokopani godinama.

Umrli su ih gledali prekorno, kudili su ih najozbiljnije za zločin koji su počinili tog dana. Govorili su o smrti 'pravednika', prizivajući njegovu krv na njihvoe glave. Čak i usred ovakve strke, neki svećenici su pokušavali uvesti red. Spriječavli su one koji su bili usred hrama da bježe prema izlazima. Čak su neki nastavili i žrtvovanje u nekim dijelovima hrama, pokušavajući smiriti prestaršeni narod.

Izgled i straka u hramu u taj tren bi se mogli opisati, kao kad u mravinjak bacite kamen, ili ako usred njega zabodete štap. Mravi u onom dijelu na koji je pao kamen, ili gdje je štap zaboden, ispunjeni su užasom i zbrkom, pa nastoje pobjeći tamo amo, dok su oni mravi u mirnijim dijelovima mravinjaka mirni i nastavljaju normalno raditi.

Veliki svećenik Kajfa i njegova svita, nisu gubili prisebnost. Izvanjski mirni, a to im je omogućila tvrdoća njihovih pokvarenih srdaca, uspjeli su smirivati mnoštvo govoreći mnoštvu da ne traže u ovim silnim znacima svjedočanstvo Isusove nevinosti. Rimski garnizon koji je pripadao tvrđavi Antoniji također je pokušavao uspostaviti red. Očito, nered nije prouzrokovan ustankom naroda, premda je svako srce bilo prestrašeno i tjeskobno. Tu tjeskobu su Farizeji nastojali (a u nekima i uspjeli) umiriti.

Sjećam se još nekih upečatljivih događaja. Prvo, dva stupa koja su bila postavljena na ulazu Svetinje nad svetinjama, a između kojih je visio krasan zastor, bili su prodrmani u samim temeljima. Lijevi stup pao je prema jugu, a desni prema sjeveru, tako razderavši zastor na dvoje, odozgo do dolje, sa zastrašujućim zvukom. Tako je Svetinja nad svetinjama bila izložena javnim pogledima. Jedan se veliki kamen oslobodio i pao sa zida kraj ulaza svetišta, blizu mjesta gdje je starac Šimun uobičajavao klečati, slomivši na taj način nadsvođeni luk. Tlo je bilo nadignuto. Mnogi drugi stupovi u hramu su popadali.

Prikaza Velikog svećenika Zakarije, koji je bio zatučen između trijema i oltara, viđena je u svetištu. Izrekao je strašne prijetnje, govoreći o smrti drugog Zakarije i svetog Ivana Krstitelja, kao i o ubojstvima drugih proroka. (opaska: Ovaj drugi Zakarija je bio otac Ivana Krstitelja. Bio je mučen i nakon toga ubijen od strane Heroda, jer nije htio izdati Ivana. Pokopan je od strane prijatelja u ograđen prostor hrama.)

Dva sina, Velikog svećenika Šimuna nadimkom Just, (predak starca Šimuna, koji je prorokovao kada je Isus prikazan u hramu), pojaviše se u dijelu hrama gdje su se uobičajeno okupljali zakonoznanci. Oni također progovoriše ozbiljnim prijetnjama o smrti proroka, o

žrtvi starog zakona koja upravo završava. Opominjali su sve prisutne da se obrate i da usvoje nauku koja je bila propovijedana od strane Onoga kojeg su razapeli.

Prorok Jeremija se također ukazao. Stajao je blizu oltara i proglašavo, opominjućim tonom, da je žrtva starog zakona upravo dokinuta i da nova upravo započinje. Budući su se ova ukazanja dogodila samo tamo gdje svećenici smiju ući, Kajfa i nekolicina drugih su bili jedini koji su za njih znali. Oni su nastojali opovrći njihovu stvarnost, skrivajući ih od drugih. Ova su čuda praćena drugim čudima koja su bila još veća. Vrata se od svetišta sama otvoriše, a jedan glas se mogao čuti kako izgovra slijedeće riječi: 'Napustimo ovo mjesto'. Vidjela sam sve Gospodinove anđele kako odmah odlaze iz hrama.

32 Farizeja koja su bila na Kalvariji kratko prije je naš Gospodin izdahnuo, bila su trenutno obraćena kod podnožja Križa. Oni se vratiše u hram usred zbrke. Gledali su zapanjeni što se sve događa. Tada ozbiljnim glasom progovoriše, i Ani i Kajfi, pa napustiše hram. Ana je oduvijek bio najgorči Isusov neprijatelj. Predvodio je svaku hajku protiv njega. Ali ovi izvanredni događaji koji su se događali udariše ga kao kap, pa nije znao kud da se skloni,

I Kajfa je u stvarnosti bio vrlo uplašen i pun zabrinutosti, ali mu njegov ponos ne dozvoli da iskaže osjećaje. Pokušavao je razuvjeriti Anu. Neko vrijeme je i uspijevao. Ali iznenadna ukazanja mrtvih pobiše efekt njegovih riječi i Ana opet postade žrtva najstrašnijih strahova i grižnje.

Dok su se ove stvari događale u hramu, panika i konfuzija nisu bile ništa manji ni u gradu Jeruzalemu. Mrtvi su hodali ulicama. Mnoge građevine i zidovi bijahu srušeni u potresu. Praznovjerni Pilat se još više bojao. Bio je potpuno paraliziran i nijem od straha i užasa. I njegova je palača bila potresena u samim temeljima. Tlo se treslo pod njegovim nogama. Divlje je trčao iz sobe u sobu, a mrtvi su stalno dolazili pred njega, predbacujući mu nepravednu osudu koju je donio nad Isusom.

On je mislio da su to Galilejčevi bogovi, pa se sklanjao u sobu gdje je žrtvovao tamjan i činio zavjete svojim idolima zazivajući njihovu pomoć. I Herod je bio skroz uplašen. Zatvorio se u svoju palaču, skriven od svih pogleda.

Više od 100 osoba koje su umrle u raznim epohama ponovo su zadobili tijela koja su imali dok su bili na zemlji. Ukazivali su se u raznim dijelovima Jeruzalema, puneći žitelje neopisivom zabrinutošću. Te su duše oslobođene iz Limba od Isusa. Otkrili su svoja lica i hodali amo tamo po ulicama. Premda im tijela bijahu ista kao ona što su imali dok su bili na zemlji, ipak ne doticahu tla dok su se kretali.

Ulazili su u kuće svojih potomaka, proglašavajući Isusovu nevinost, opominjući najstrože one koji su imali udjela u njegovoj smrti. Vidjela sam ih kako prolaze po glavnim ulicama. Općenito su išli u parovima. Meni su izgledali kao da klize po zraku ne dotičući tla. Likovi nekih bijahu blijedi, drugi pak žućkasti. Imali su duge brade, a glas im zvučaše čudno, mrtvački.

Ukopna odjeća bijaše im ista kao u vrijeme epohe u kojoj su živjeli i ukopani. Kada su došli do mjesta gdje je smrtna presuda bila nad Isusom proglašena, prije nego je povorka krenula prema Kalvariji, zastadoše na tren, proglašavajući glasno: 'Slava budi Isusu u vijeke, a njegovim neprijateljima smrt!' Oko 16 sati svi mrtvi se vratiše u svoje grobove. Žrtvovanje u

hramu bijaše prekinuto i zbrka prouzrokovana raznim čudima bijaše toliko velika, da je samo nekoliko osoba jelo pashalno janje te večeri.

Poglavlje XLVII

Zahtjev Josipa iz Arimateje da mu se dopusti uzeti Isusovo tijelo

Jedva da se strka koja je zahvatila grad malo slegla, kada Židovi iz Vijeća poslaše zahtjev Pilatu da se razbojnicima slome noge, da bi tako ubrzali njihovu smrt prije nego li Šabat osvane (18 sati). Pilat odmah posla izvršioce na Kalvariju da udovolje njihovim željama.

Josip iz Ariamteje je zatražio audijenciju kod Pilata. Čuo je o Isusovoj smrti, pa on i Nikodem odlučiše pokopati ga u novu grobnicu koju je napravio na kraju svoga vrta, nedaleko od Kalvarije. Pilat je još uvijek bio uplašen i zabrinut. Strašno se zapanjio kad je ugledao osobu tako visokog ranga kao što je Josip, da želi odati počast ukopom, kriminalcu kojeg je on dao tako sramotno razapeti.

Pošalje po stotnika Abenadara, koji se vratio u Jeruzalem nakon što se sastao s učenicima koji su se skrivali po pećinama. Upita ga da li je Kralj Židovski stvarno mrtav. Abenadar opširno izvjesti Pilata o Isusovoj smrti, o njegovim posljednjim riječima i glasnom uzviku kojeg je izrekao prije smrti. Govorio mu je i o potresu koji je napravio veliki ponor u stijeni.

Jedino na što se Pilat čudio je bilo kako to da je Isus tako brzo umro, jer obično oni koji su bili razapeti patili su dosta dulje. Pošto je malo govorio, Josip zaključi da bi svaka dodatna riječ samo povećala Pilatovu potištenost i grižnju. Pilat odmah naredi Josipu, kojega je ovlastio da skine tijelo Kralja Židovskoga s Križa, da odmah obavi pogrebne rituale.

Pilat je pokušavao svojom spremnošću, udovoljavajući ovom zahtjevu, malo ublažiti svoje prijašnje nepravedno vladanje, pa mu je bilo drago da učini što može, a znao je da će time i dodatno ozlovoljiti svećenike. Znao je da je njihova želja da Isus bude sramotno pokopan između dva razbojnika. Otposla jednog glasnika na Kalvariju da vidi da li se njegove naredbe izvršavaju. Mislim da je glasnik bio Abenadar, jer sam ga kasnije vidjela kako pomaže skinuti Isusovo tijelo s Križa.

Kad je Josip iz Arimateje napustio Pilatovu palaču, odmah se pridružio Nikodemu koji ga je čekao u kući jedne pobožne žene, koja je bila nasuprot velike ulice, a nije bila daleko od uličice gdje je Isus tako sramotno tretiran kada je započeo nositi svoj Križ. Žena je bila prodavačica aromatičnog bilja. Nikodem je kupio od nje puno miomirisa koji su bili neophodni za balzamiranje Isusova tijela.

Ona je pribavila najdragocjenije vrste s raznih mjesta. Josip je otišao nabaviti i fine plahte. Njegove sluge iz susjednog štaglja donesoše ljestve, čekiće, kuke, vrčeve s vodom, spužve. Sve to staviše na ručna kolica slična onima na kojima su učenici Ivana Krstitelja vozili njegovo tijelo iz dvorca Maherus.

Poglavlje XLVIII

Otvarnje Isusova boka - Smrt dvojice razbojnika

Dok su se ovi događaji zbivali u Jeruzaelmu, oko Kalvarije je vladala tišina. Mnoštvo koje je prije bilo tako bučno i uzbunjeno se raspršilo. Svi su bili pogođeni panikom. Neki su u toj panici zadobili iskrena obraćenja i kajali su se, dok na drugima nije bilo nikakva boljitka. Marija, Ivan, Marija Kleofina i Saloma su ostali. Neki su sjedili, a neki stajali oko Križa, skroz omotani u velove, tiho plačući. Nekoliko se vojnika naslanjali na ogradu koja je okruživala pfatformu. Kasijus je jahao tamo amo. Oblaci su bili niski, a sva je priroda poprimila obris žalosti. Ubro se pojaviše šestorica streličara. Nosili su ljestve, lopate, užad i velike željezne dužice od bačve, kako bi njima slomili noge razbojnicima, ubrzavajući im dolazak smrti.

Kad se približiše Križu našega Gospodina, Isusovi prijatelji se povukoše par koraka, a Blažena Djevica bi zahvaćena strahom da ne bi iskazali svoju mržnju prema Isusu vrijeđajući i njegovo mrtvo tijelo, lomeći mu noge. Njen strah ne bijaše bez razloga, jer kad položiše ljestve na Križ, rekoše da se sigurno pretvara da je umro. Ubrzo, međutim, vidješe da je hladan i ukočen, pa ga ostaviše na miru. Pomaknuše ljestve na križeve dvojice razbojnika koji su još bili živi.

Uzeše željezne motke i polomiše ruke razbojnicima, iznad i ispod lakta. Istovremeno je jedan drugi streličar lomio njihove noge, iznad i ispod koljena. Gezma je strašno vrištao. Zbog toga ga jedan streličar ubi, zadavši mu tri jaka udarca toljagom po prsima. Dizma je duboko zastenjao i izdahnuo.

On bijaše prvi među smrtnicima koji je imao sreću pridružiti se svome Otkupitelju. Odvezaše korde, a tijela razbojnika padoše na tlo. Izvršitelji ih odvukoše u duboku guštaru, koja je bila između Kalvarije i zidina grada. Tamo ih i pokopaše.

Streličari su još uvijek sumnjali je li Isus stvarno mrtav. Svete žene zadrhtaše na pomisao njihove brutalnosti koju iskazaše prema razbojnicima lomeći im kosti, da ne bi to učinili i Isusu. Ali Kasijus, podčasnik, mladić od oko 25 godina, čije su razroke oči i nervozno ponašanje, često izvazivali podsmjeh kod ostalih vojnika, iznenada bi obasjan milošću. Dirnula ga je žalost svetih žena i okrutnost streličara, pa odluči otkloniti njihovu zabrinutost dokazujući nedvojbeno da je Isus stvarno mrtav.

Ljubaznost njegova srca nagnala ga je, ali ipak nesvjesno je tako ispunio proroštvo, da zgrabi svoje koplje i brzo odjaše do humka na kojem je stajao Križ. Stade između križa dobrog lopova i Križa našeg Gospodina. Uze koplje s obje ruke i zarinu ga duboko u desnu stranu Isusovih prsa. Vrh koplja prođe skroz kroz srce i izviri na lijevoj strani prsa.

Kad je Kasijus izvukao koplje iz rane, velika količina krvi i vode šiknu iz nje i pošprica mu lice i tijelo. Ova vrsta pranja učini efekt, sličan oživljujućoj vodi Krštenja, milost i spasenje odmah uđoše u njegovu dušu. Skoči s konja, baci se na koljena, udarajući se u prsa, i glasno pred svima ispovijedi svoju čvrstu vjeru u Isusovo božanstvo.

Blažena Djevica i njene drugarice još uvijek stajaše podalje Križa, očiju uprtih u Isusa. Ali kad Kasijus zarinu svoje koplje u Isusov bok, zapanjiše se, i jednodušno pojuriše prema njemu. Marija je izgledala kao da je njoj samoj srce probodeno umjesto njena Božanskog Sina, jedva se držeći na nogama. Kasijus je u međuvremenu i dalje klečao zahvaljujući Bogu, ne samo zbog milosti koje je primio, nego i zbog trenutnog izlječenja njegovih slabih i razrokih očiju.

Ovo izlječenje je također imalo i učinak tjeranja tame iz njegove duše, kojom je prethodno bila ispunjena. Svima je srce zadrhtalo pri pogledu na krv našega Gospodina koja je tekla u udubinu u stijeni, kraj podnožja Križa. Marija, Ivan, svete žene i Kasijus skupiše krv i vodu u vaze, skupljajući ostatke komadima platna. (opaska: Sestra Emerik je dodala: 'Kasijus je bio kršten i uzeo je ime Longin. Zaređen je za đakona. Propovjedao je vjeru. Uvijek je sa sobom nosio malo Isusove krvi. Ona je presušila, ali je opet pronađena u njegovom lijesu u Italiji. Pokopan je u jednom gradu nedaleko od mjesta gdje je sveta Klara provela svoj život. Tamo postoji i jezero s otočićem na sredini, a na njemu mora biti i Longinovo tijelo.' Sestra Emerik čini se da je označila gradić Mantova po njenom opisu. Tamo je sačuvana tradicija sličnog efekta. Ne znam gdje je sveta Klara živjela u okolici tog grada.)

Kasijus čiji je vid skroz obnovljen, u isti tren kad su mu i oči duše progledale, bi duboko potresen, nastaviviši svoju poniznu molitvu zahvalnicu. I vojnici su bili zapanjeni na čudo koje se dogodilo. Baciše se na koljena kraj njega, istovremeno se udarajući u prsa priznavajući Isusa. Krv i voda nastaviše teći iz velike rane na Isusovoj strani. Otjecaše u udubinu u stijeni, a svete žene je skupljaše u vaze, dok je Marija Magdalena pomiješala i svoje suze. Streličari, koji su dobili poruku od Pilata da ne diraju Isusovo tijelo, nisu se nimalo obratili.

Svi se ovi događaji odigraše blizu Križa, malo prije 16 sati. Za to vrijeme Josip iz Arimateje i Nikodem skupiše sve stvari potrebne za pokop. Sluge koje je Josip poslao da očiste grob, odmah javiše prijateljima našeg Gospodina da njihova Učitelja namjeravaju položiti u novu grobnicu.

Ivan se odmah vrati u grad sa svetim ženama. Prvo, zbog toga da Marija obnovi snagu, a drugo, da kupi neke stvari koje su potrebne za ukop. Blažena Djevica je imala mali stančić između zgrada blizu Cenakula. Nisu ušli u grad kroz vrata koja su najbliže Kalvariji, jer su bila zatvorena i čuvana od vojnika koje su tamo postavili Farizeji, nego odoše do vrata koja vode od Betlehema.

Poglavlje XLIX

Opis nekih dijelova starog Jeruzalema

Ovo poglavlje sadržava opise nekih mjesta, danih od sestre Emerih u raznim prilikama. Nakon toga slijedi opis groba i vrta Josipa iz Arimateje, tako da ne moramo prekidati izvještaj s pokopa našega Gospodina.

Prva vrata koja su stajala na istočnoj strani Jeruzalema, južno do jugo-istočno od hrama, bila su ona koja su vodila do predgrađa Ofel. Ovčja vrata su bila sjeverno do sjevero-istočno od hrama. Između ovih dvaju vrata nalazila su se još jedna, Ona su vodila do nekih ulica, a nalazila su se istočno od hrama. Taj dio grada su nastavali uglavnom klesari i drugi radnici.

Kuće su u ovim ulicama bile naslonjene na temelje hrama. Skoro sve su pripadale Nikodemu, koji ih je dao izgraditi i koji je zaposlio većinu radnika koji su tamo živjeli. Nikodem je nedavno izgradio i prelijepa vrata koja vode do ovih ulica, zvana vrata Morija. Bila su nedavno završena i kroz njih je Isus ušao u Jeruzalem na Cvjetnicu. Tako je Isus ušao na nova vrata koja je izgradio Nikodem, kroz koja još nitko nije bio prošao. Tako je Isus i pokopan u sasvim novu grobnicu Josipa Arimatejskog, u kojoj još nitko nije ležao.

Vrata su poslije zazidana. Postoji tradicija, da će Kršćani kroz njih jednom ponovo ulaziti u grad Jeruzalem. Čak i dan danas, zazidana vrata, zvana Turska Zlatna vrata, stoje na tom mjestu.

Put koji vodi na zapad od Ovčjih vrata, prolazi skoro između, sjeverno-zapadne strane brda Siona i Kalvarije.Od tih vrata do Golgote je udaljenost otprilike 4 km. Od Pilatove palače do Golgote je oko 3,5 km. Tvrđava Antonija je smještena na sjevero-zapadnoj strani brda na kojem je hram, na jednoj litici. Kad bi išli na zapad, odlazeći iz Pilatove palače, ova tvrđava bi vam bila na lijevoj strani. Na jednom od njenih zidina je bila platforma koja je vodila do Foruma, s koje je Pilat obično objavljivao javne odluke. To je činio, na primjer, kada je obznanjivao nove zakone.

Kada je naš Božanski Gospodin nosio svoj Križ, unutar grada, brdo Kalvarija mu je uglavnom bilo s njegove desne strane. Taj put, koji djelomično vodi na jugo-zapad, vodi i do vrata napravljenih u jednom unutrašnjem gradskom zidu, pa prema Sionu. Iza ovog zida, nalijevo, bila je i neka vrsta predgrađa, koje je imalo više vrtova nego kuća. A prema vanjskim zidinama grada stajale su neke veličanstvene grobnice s kamenim ulazima. Na toj strani je bila i kuća koja je pripadala Lazaru, s prelijepim vrtovima, koji su se pružali prema dijelu gdje vanjski zapadni zid grada skreće prema jugu.

Vjerujem da su ta mala privatna vrata, napravljena u gradskim zidinama, bila ta kroz koja su Isus i njegovi učenici često prolazili, a dopuštenjem Lazara išli su kroz njegove vrtove. Vrata su vodila u grad Betsur, koji je bio smješten sjevernije od Emausa i Jope. Zapadni dio Jeruzalema je bio oniži od drugih dijelova grada. Tlo na kojem je izgrađen je padalo koso prema zidinama grada, pa se opet uzdizalo kad im se približilo. Na toj strmini bili su vrtovi i vinogradi, iza kojih zavija jedan široki put, sa stazicama koje vode do zidina i tvrđava.

Na drugoj strani, bez zida, tlo je padalo prema dolini, tako da su zidovi okruživali niže dijelove grada koji su izgledali kao da su izgrađeni na terasi. Vinograda i vrtova tamo ima čak

i danas. Kad je Isus došao do kraja svoga Križnog puta, s njegove lijeve strane bio je taj dio grada koji je imao mnoge vrtove. Iz jednog od tih vrtova došao je i Šimun Cirenac kada je susreo povorku.

Vrata kroz koja je Isus napustio grad nisu skroz gledala prema zapadu, nego više prema jugo-zapadu. Gradski zid na lijevo, kad se prođu ta vrata, vodio je nekako prema jugu, pa je skretao prema zapadu, pa opet prema jugu, okolo brda Siona. Na toj strani stajao je veliki toranj, kao tvrđava. Vrata kroz koja je Isus napustio grad nisu bila daleko od jednih drugih vrata koja su bila južnije, a vodila su dolje prema dolini gdje je bila cesta prema Betlehemu.

Vrt od Josipa Arimatejskog se nalazio blizu vrata za Betlehem, oko sedam minuta pješke od Kalvarije. (opaska: Ovdje moramo primjetiti da kroz 4 godine za koje je vrijeme sestra Emerih imala vizije, opisivala je sve što se događalo na svetim mjestima, od najranijih dana, pa sve do našeg doba. Više puta ih je vidjela profanirane i opustošene, ali uvijek poštovane, bilo javno ili privatno. Puno puta je vidjela kamenje i komade stijena, koji su bili nijemi svjedoci Muke i Uskrsnuća našeg Gospodina, koje je sveta Jelena smjestila u crkvu Svetog groba, osobito u njene temelje. Kad bi ih sestra Emerih posjetila u duhu, obično je najviše častila mjesta gdje je Križ stajao i gdje je sveta grobnica bila smještena. Zato morate shvatiti, da je ponekad vidjela stvarne udaljenosti, između pozicija Grobnice i mjesta gdje je Križ stajao, koja je veća nego li je ta udaljenost danas, između kapela, koja nose ta imena u Jeruzalemu.) To je bio vrlo lijep vrt, s visokim stablima, terasama i gušticima, koji su davali puno hlada. Bio je smješten na uzdignutom terenu uz gradske zidove. Kad biste dolazili sa sjevera iz doline i ušli u vrt, nalijevo bi vam bila mala uzvisina koja se pružala sve do gradskih zidina. Nadesno, na kraju vrta, bila je jedna litica, koja je imala spilju i izdubljenu grobnicu u njoj. Spilja je gledala na istok. Na sjevero-zapadnoj i jugo-zapadnoj strani litice bile su dvije manje grobnice, koje su također bile potpuno nove, a imale su niske ulaze.

Jedna staza koja je započinjala na zapadnoj strani litice, vodila je svuda okolo nje. Teren ispred grobnice je bio viši nego li njen ulaz, pa ste morali sići nekoliko stepenica ako ste htjeli ući u grobnicu. Spilja je bila dovoljno velika da bi 4 čovjeka mogla stati blizu zidova ako bi nosili leš, a da im pokreti pri tome ne budu ograničeni. Nasuprot vrata bila je udubina u stjeni, u kojoj je izdubljen grob.

Grob je bio oko 60-ak cm iznad tla, naslonjen na stijenu samo s jedne strane, kao neki oltar. Dva su čovjeka mogla stajati, jedan kraj glave, drugi kraj nogu. Bilo je prostora i za trećeg čovjeka sprijeda, čak i kad se vrata šupljine zatvore. Ta vrata su bila napravljena od nekakvog metala, možda od mjedi, a bila su tipa leptir vrata. Ova su se vrata mogla zatvoriti kamenom koji bi se dokotrljao ispred njih. Kamen koji se koristio za tu svrhu bijaše izvan spilje. Odmah pošto je naš Gospodin položen u grobnicu dokotrljan je ispred tih vrata. Bio je ogroman, i nije se mogao pomaknuti bez pomoći nekoliko ljudi.

Nasuprot ulaza u spilju bila je kamena klupa. Ako bi čovjek stao na tu klupu mogao se popeti na liticu. Litica je bila prekrita travom, a s nje su se mogle vidjeti gradske zidine, najviši dijelovi brda Siona, neki tornjevi, te vrata koja vode prema Betlehemu i izvoru Gihon. Litica je iznutra bila bjelkaste boje, ispresjecana crvenkastim i plavkastim žilama.

Poglavlje L

Skidanje s Križa

U vrijeme kad je svatko napustio okolicu Križa, stajalo je samo par stražara uokolo. Vidjela sam petoricu ljudi, a mislim da su bili učenici, a dolazili su iz doline od Betanije. Došli su skroz blizu Kalvarije, zurili par trenutaka na Križ, a zatim su nestali. Tri pu sam srela u blizini dvojicu muškaraca koji su nešto ispitivali i zabrinuto se konzultirali. Ta dvojica bijahu Josip iz Arimateje i Nikodem.

Prvi put to bijaše za vrijeme razapinjanja (vjerovatno kad su otkupili Isusovu odjeću), a tad bijahu nedaleko od Kalvarije. Drugi put, kad su stali da vide je li se mnoštvo razišlo, otišli su do grobnice da učine neke pripreme. Treći put je bilo na njihovu povratku od grobnice do Križa, kad su gledali u svim smjerovima, kao da čekaju najpovoljini trenutak, konzultirajući se na koji način skinuti tijelo našeg Gospodina s Križa, a nakon toga se vratiše u grad.

Slijedeće je bilo da se dogovore što ponijeti sa sobom za balzamiranje tijela. Njihove sluge poniješe neke alate s kojima će skinuti tijelo s Križa, kao i dvoje ljestve koje pronađoše u obližnjem štaglju blizu Nikodemove kuće. Ljestve su bile ustvari dugačke motke s na pravilnim razmacima razmještenim poprečnim prečkama, tako formirajući stepenice. Postojale su i kuke, koje ste mogli pričvrstiti na bilo koji dio motke, i s pomoću kojih su se ljestve pričvršćivale da budu stabilne. Sve što ste prilikom rada trebali, mogli ste na ove kuke objesiti.

Žena od koje su kupili miomirise, sve ih je uredno zapakirala. Nikodem je kupio oko 15 kg korijenja. To su nosili u kacama napravljenim od kore drva, koje su objesili oko svojih vratova, tako da su im kace počivale na grudima. Jedna od tih kaca sadržavala je neku vrstu praha. Ponijeli su i nekoliko smotaka bilja u vrećama od pergamene ili kože. Josip je nosio kutiju pomasti, ali ne znam od čega je kutija bila napravljena. Sluge su također nosile vaze, mješine, spužve i alat na nekoj vrsti nosiljke. Ponijeli su i vatru u zavorenom fenjeru.

Grad su napustili prije svojih gospodara. Prošli su kroz neka druga vrata (možda ona koja vode prema Betaniji), a zatim se uputiše prema Kalvariji. Dok su prolazili kroz grad prošli su kraj kuće gdje se nalazila Blažena Djevica. Ivan i svete žene pođoše potražiti razne stvari potrebne za balzamiranje Isusova tijela. Ivan i svete žene pođoše sa slugama neko vrijeme. Žena je bilo pet, a neke su nosile velike smotke platna ispod svojih ogrtača. Bio je tada običaj za žene ako idu van po noći, ili ako idu odati pijetet tajno, da se cijele zamotaju u duge plahte, bar metar široke.

Počinjali bi omotavati ruku, a zatim bi omotavale tijelo tako čvrsto, da su jedva mogle hodati. Vidjela sam ih omotane na taj način, a bile su im omotane obje ruke, čak i glava. Po tadašnjem običaju, izgled te odjeće je upado u oči. jer je to bila prava odjeća za žalovanje. Josip i Nikodem su isto nosili odjeću za žalovanje, a imala je crne rukave i široke pojaseve. Njihovi ogrtači, koje su navlačili preko glave, bijahu dugi i široki, uobičajene sivkaste boje, a služili su da se sakrije sve što se nosilo.

Uputiše se k vratima koja vode prema Kalvariji. Ulice bijahu puste i tihe, jer je strah vladao u svakoj kući. Velika se većina pokajala, a nekolicina je nastavila slaviti Pashu. Kad Josip i

Nikodem stigoše do vrata, vidješe da su zatvorena, a ceste i putevi, kao i svaki ugao bijahu puni vojnika. Ovi vojnici bijahu od Farizeja, postavljeni prije dva sata, a bijahu naoružani, jer su se još uvijek bojali izbijanje bune u narodu.

Josip je pokazao naređenje koje je Pilat potpisao, da ga puste slobodno proći. Vojnici su bili voljni i uslužni najviše što su mogli i objasniše mu da su nekoliko puta pokušali otvoriti vrata, ali nisu ih mogli ni pomaknuti. Očito da su vrata stradala od potresa dobivši neki udarac i tako se izvitoperila. Zbog su se streličari poslani da slome noge razbojnicima morali vratiti u grad kroz druga vrata. Ali kad Josip Ariamatejski dohvati zasun, vrata se otvoriše sama od sebe, na veliko zaprepaštenje vojnika.

Još uvijek je bilo mračno, a oblaci vrlo nisko kad stigoše na Kalvariju. Tamo su sluge već stigle. Svete žene su sjedile i plakale kod Križa. Kasijus i nekoliko vojnika koji su bili obraćeni ostadoše na izvjesnoj udaljenosti, a njihovo ponašanje bijaše s respektom i rezervom. Nikodem i Josip objasniše Presvetoj Djevici što su sve poduzeli da spase Isusa od sramotne smrti. Objasniše i kako su uspjeli spriječiti lomljenje kostiju našeg Gospodina i kako se proroštvo tako obistinilo. Rečeno im je kako je Kasijus zadao kopljem ranu. Ubrzo je i centurion Abenadar stigao, pa počeše s najdubljom sabranošću duha svoj žalosni i sveti posao skidanja tijela našeg Gospodina s Križa.

Blažena Djevica i Magdalena sjedile su kraj podnožja Križa. Između Gospodinova Križa i križa Dizme druge su žene pripremale platno, začine, vodu, spužve i vrčeve. Kasijus je također prišao i ispričao Abenadaru čudesno izliječenje svojih očiju. Svi su bili duboko dirnuti, a srca im preplavljaše žalost i ljubav. Ali, istovremeno su očuvali i svečanu tišinu. Svaki njihov pokret bijaše pun ozbiljnosti i poštivanja.

Ništa ne prekinu tišinu osim uobičajene zatomljene jadikovke i prigušenih jecaja, usprkos njihova iskrena žara i duboke i velike pažnje kod obavljanja ovog pobožnog posla. Magdalena je dala oduška svojoj neobuzdanoj tuzi, bez obzira na prisutne, ništa je nije u tome omelo.
Nikodem i Josip postaviše ljestve uz Križ, popeše se, držeći u rukama jednu veliku plahtu koja je bila povezana sa tri velika remena. Svezaše Isusovo tijelo, ispod koljena i pazuha za drvo Križa. Osiguraše ruke komadima platna koje postaviše ispod šaka. Tada izvukoše čavle, izbijajući ih straga s velikim i jakim čavlom. Svete Isusove ruke na taj način ne bijahu jako drmane, a čavao se lakše vadio iz drva i rana. Rane bijahu proširene od težine tijela, koje je sad bilo podržano platnima pa više nije visilo na čavlima. Donji dio tijela koji je nakon Isusove smrti potonuo, sad je stajao prirodno, budući je bio privezan plahtama za Križ.

Dok je Josip vadio čavao iz lijeve ruke, prihvatio je Gospodinovu ruku podržanu platnom i spustio je lagano uz tijelo. Nikodem je vezao desnu ruku platnom uz Križ, a zatim svetu okrunjenu glavu koja je bila nagnuta na desno rame. Zatim izvadiše desni čavao, ruku pridržavajući plahtom lagano spustiše uz tijelo. Istovremeno stotnik Abenadar, s velikom mukom, izvadi veliki čavao iz stopala. Kasijus s poštovanjem primi čavao i položi ga pred noge Blažene Djevice.

Tada Josip i Nikodem, postaviše ljestve s prednje strane Križa, u vrlo strm položaj, blizu tijela. Odvezaše gornji remen i pričvrstiše ga za jednu kuku na ljestvama. Isto učiniše s drugim remenom. Poslije su kuke spuštali s prečke na prečku, i tako nježno spuštali Gospodinovo tijelo prema Abenadaru koji je stajao na stlocu. Abenadar primi tijelo u naručje i držaše ga preko svojih koljena. Josip i Nikodem također su odozgor pridržavali gornje dijelove tijela, istovremeno se spuštajući niz ljestve, zaustavivši se na svakoj prečki. Sve su to

radili s najvećom pažnjom i nježnošću, kao da nose tijelo voljenog prijatelja koji je teško ranjen, pa ga svaki pokret boli. Tako je natučeno i izranjeno tijelo našeg Gospodina skinuto s Križa.

To je bilo tako emotivno za gledati. Svi su bili oprezni, brižni, kao da su se bojali da ne prouzroče Isusu neko novo trpljenje. Činilo se kao da su svu svoju ljubav i štovanje koju su osjećali prema svome Spasitelju dok je bio živ, usredotočili na njegovo sveto tijelo. Svi su gledali to sveto tijelo, prateći njegove pokrete. Stalno su uzdizali ruke prema Nebesima, brišući suze, izražavajući tako obilje žalosti i potištenosti.

Ipak, svi su ostali potpuno smireni, čak i oni koji su bili okupirani svetim tijelom, prekidali su svečanu tišinu, ako su morali, vrlo rijetko s ozbiljnim i tihim glasom. Za vrijeme kada su silom vadili čavle iz Isusova Križa i tijela, udarcima bata, Blažena Djevica, Magdalena i svi koji su prije bili prisutni kod razapinjanja, osjećaše sada svakim udaracem kako im se srce probada.

Zvuk bata im je dozvao u pamet sva Isusova trpljenja, pa ne mogaše kontrolirati svoj strah, da ne bi opet morali slušati krik trpljenja kod probadanja čavlom. Premda su istovremeno žalili što su njegove svete usne zašutile, a one su dokazivale, jao, da je on stvarno mrtav. Kad je tijelo skinuto bijaše zamotano od struka do koljena. A tada ga položiše u naručje Blažene Djevice Marije, koja, svladana žalošću i ljubavlju, ispruži ruke da primi svoj dragocjeni teret.

Poglavlje LI

Balzamiranje Isusova tijela

Blažena Djevica sjede na široku plahtu koja je bila rasprostrta po zemlji. Desno joj je koljeno bilo lagano podignuto, a leđa je naslonila na neke ogrtače, koji bijahu smotani kao neki jastuk. Nijedna predostrožnost nije bila zanemarena da bi joj se položaj olakšao – Majci svih Žalosti. U svojoj dubokoj boli duše, žalosna, ali ipak sveta dužnost, čekala ju je da je ispuni, na tijelu njena voljenoga Sina.

Časna Isusova glava počivala je na Marijinom koljenu, a tijelo mu ležaše ispruženo na plahti. Blažena je Djevica bila preplavljena bolju i ljubavlju. Još jednom, za zadnji put, drži tijelo svoga ljubljenoga Sina u svome naručju, kome nije mogla dati nijedno svjedočanstvo svoje ljubavi, za vrijeme dugih sati njegova mučeništva. Gledala je njegove svete rane i nježno ljubila blijede obraze, dok je Magdalena privijala svoje lice na Isusove noge.

Muškarci su se povukli u malu spilju, smještenu na jugo-zapadnoj strani Kalvarije, kako bi pripremili razne stvari potrebne za balzamiranje. Kasijus s ostalim vojnicima koji su postali obraćenici, ostade na izvjesnoj udaljenosti. Sve neprijateljski raspoložene osobe su već prije otišle u grad. Vojnici koji su bili prisutni služili su samo za to da osiguravaju da ne bi netko slučajno prekinuo davanje zadnjih počasti tijelu našeg Gospodina. Neki od ovih vojnika čak pomagaše kad je pomoć zatražena.

Svete žene su držale vrčeve, spužve, platno, pomast i začine, kako je što traženo. Ali kad nisu bile tako zadužene, povlačile su se na pristojnu udaljenost, pažljivo motreći Blaženu Djevicu kako izvodi svoju tužnu zadaću. Magdalena nije napuštala Isusovo tijelo. Ivan je stalno pomagao Blaženoj Djevici. Išao je tamo amo, od muškaraca do žena, pružajući pomoć svima. Žene su sa sobom ponijele neke velike kožnate posude i vrčeve s vodom koji su bili na vatri kako bi se voda zagrijala. Opsluživali su Blaženu Djevicu i Magdalenu, svježom vodom i spužvama, koje su kasnije cjedile u kožnate posude.

Hrabrost i čvrstoća Marijina ostadoše neuzdrmani, čak i usred neopisive potištenosti. (opaska: Na Veliki petak, 30. ožujka 1820., dok je sestra Emerih kontemplirala skidanje s Križa, odjednom pade u nesvjest, u prisutnosti pisca ovih redaka, i učini mi se mrtva. Ali, nakon nekog vremena povrati se k sebi i dade slijedeće objašnjenje, premda još uvijek jako trpljaše: 'Dok sam kontemplirala kako Isusovo tijelo počiva na koljenima Blažene Djevice, rekoh si: "Kako joj je snaga velika! Uopće se nije nijednom onesvijestila!"
Moj me vodič ukori zbog ove misli – u kojoj je bilo više iznenađenja nego utjehe, pa mi reče, "Trpi ti onda ono što je ona trpila!" 'Isti tren osjećaj najoštrije tjeskobe probode me kao sablja, tako da sam pomislila, sigurno ću od toga umrijeti.' Sestra Emerih je morala izdržavati ova trpljenja dugo vremena, a zbog toga je i dobila jednu bolest, koja ju je skoro dovela do ruba groba.)
Bilo je nemoguće da napusti tijelo svoga Sina, dok je ono u tako groznom stanju. Stoga s ustrajnom ozbiljnošću krenu prati i čistiti ga od tragova bijesa kojem je bilo izloženo. S najnježnijom brigom skidala mu je trnovu krunu, rasplevši je straga, a zatim čupajući jedan po jedan trn, koji su mu se duboko zarinuli u glavu, kako ne bi proširila rane.

Kruna je odložena ustranu kraj čavala. Marija tada izvadi trnje koje je ostalo u koži nekim zaobljenim kliještima, (opaska: Sestra Emerih reče da je oblik tih kliješta podsjeća na škare kojima je Samsonu odrezana kosa. U njenim vizijama treće godine javnog Isusova djelovanja, vidjela je kako naš Gospodin slavi Šabat – dan Mišaela – u jednom gradu koji pripada Levitima, plemena Ašer – i kao dio Knjige Sudaca koja se čitala u sinagogi, sestra Emerih je promatrala u toj prilici život Samsona.) i tužno ga pokaza prijateljima. Ovo trnje je ostavljeno kraj krune, ali neki trnovi od njih moraju biti još negdje odvojeno sačuvani.

Božansko lice našega Gospodina jedva je bilo raspoznatljivo, jer je bilo tako izobličeno ranama koje su ga prekrivale. Kosa i brada su bile krvlju slijepljene. Marija opra glavu i lice, prođe mokrom spužvom preko kose da ukloni zgusnutu krv. Dok je napredovala s poslom, bio je sve očitiji i očitiji raspon groznog bijesa kojem je bilo izloženo, što je izazvalo u njenoj duši sućut i nježnost koje su rasle kako je išla od rane do rane. Oprala je rane glave, zatim oči ispunjene krvlju, nosnice i uši spužvom i malim komadom platna omotanim oko prsta desne ruke. Tada je očistila na isti način i poluotvorena usta, jezik, zube i usnice.

Ono što je ostalo od Isusove kose začešljala je na tri dijela. (opaska: Kad bi sestra Emerih obično govorila o osobama neke povijesne važnosti, objasnila bi kako su one češljale kosu. 'Eva je češljala kosu na dva dijela, ali Marija na tri.' Obično bi davala značenje tim riječima. Često je davala objašnjenja što se s kosom radilo kod ukopa, žrtvovanja, kod posveta i zavjeta, itd. Jednom reče za Samsona: 'Njegova plava kosa bijaše gusta i dugačka. Skupljao ju je na vrh glave u sedam pletenica, kao šljem, a krajevi pletenica bijahu pričvršćeni iznad čela i sljepoočnica. Kosa mu sama u sebi ne bijaše izvor snage koju posjedovaše, nego bijaše samo svjedočanstvo zavjeta koji učini, da raste na Božju čast.
Snaga koja bijaše u ovih sedam pletenica bijaše sedam darova Duha Svetoga. Morao je samo prekinuti svoj zavjet i izgubio bi mnoge milosti. Mora da je već prije prekršio svoje zavjete i

izgubio mnoge milosti kad je dozvolio da mu ovaj znak, biti Nazaren, bude odrezan. Nisam vidjela Delilu kako mu reže svu kosu, a mislim da je jedan čuperak ostao na njegovu čelu. Poslije je primio milost kajanja, a s njome je zadobio i novu snagu dostatnu da uništi svoje neprijatelje. Samsonov je život proročki slikovit.')
Dva su dijela padala na sljepoočnice, a treći je padao straga glave. Dok je razmrsivala i češljala kosu zabacivala ju je iza njegova uha. Kad je glava skroz bila čista i uređena, Blažena je Djevica pokri velom, nakon što je izljubila njegove svete obraze. Zatim poče čistiti vrat, ramena, grudi, leđa, ruke i probodene šake. Sve kosti grudiju i udova bijahu dislocirane, pa se ne mogaše udovi savijati. Bila je jedna strašna rana na ramenu koju je uzrokovalo nošenje teškog Križa. Cijeli gornji torzo bio je pokriven masnicama i dubokim ožiljcima od bičevanja.

Na lijevoj strani grudiju, bila je jedna mala rana gdje je vrh Kasijusovog koplja izašao, a na desnoj stani je bila velika rana učinjena istim kopljem. Koplje je probolo srce skroz naskroz. Marija očisti sve ove rane, a Magdalena, klečeći, pomagala joj s vremena na vrijeme, ali nije napuštala Isusovih nogu, koje je prala svojim suzama, otirući ih kosom.

Glava, prsa i stopala našeg Gospodina sada bijahu očišćeni. Tijelo je počivalo na Marijinim koljenima. Bilo je prekrito smeđim mrljama i crvenim ožiljcima, a na onim mjestima gdje je koža bila razderana, plavkasto bijele boje, kao u mesa kad mu je iscijeđena krv. Marija je očišćene dijelove tijela prekrila velom. Tada nastavi pomazivati ostale rane.

Svete žene su sa strane klečale, opslužujući Mariju, kutijom u kojoj je bila pomast. Marija je tom pomašću punila i premazivala rane. Pomazala je također i kosu. Tada uze lijevom rukom Isusove probodene ruke, s poštovanjem ih izljubi, pa napuni rane od čavala pomašću i slatkim začinom. Tako je napunila i uši, nosnice i ranu sa strane prsa. U međuvremenu je Magdalena obrisala i pomazala Isusove noge, a zatim ih opet opra svojim suzama, često ih ljubeći.

Voda koja je bila upotrijebljena nije se bacala, nego su je lijevali u kožne posude u koje su cijedili spužve. Vidjela sam Kasijusa i nekoliko drugih vojnika kako odlaze više puta po svježu vodu do izvora Gihon, koji je bio blizu. Kad je Blažena Djevica napunila sve rane pomašću, umotala je glavu platnenim plahtama, ali još nije pokrila lice. Zatvorila je poluotvorene Isusove oči, neko virjeme držeći svoju ruku na njima. Također je zatvorila i usta, pa zagrli sveto tijelo svog ljubljenog Sina, pritiskajući svoje lice nježno s poštovanjem, na njegovo.

Josip i Nikodem čekali su neko vrijeme, a tada Ivan priđe k Blaženoj Djevici zaklinjući je da dopusti da odnesu tijelo njena Sina, kako bi ga kompletno balzamirali, jer se Šabat skroz približio. Još jednom Marija zagrli sveto tijelo Isusovo, reče svoje zbogom na najdirljivi mogući način, a tada muškarci podigoše plahtu s tijelom iz njena naručja, i odnesoše ga malo dalje.

Duboka Marijina bol bila je donekle ublažena osjećajima ljubavi i obožavanja, dok je vršila svetu zadaću čišćenja tijela. Ali sada, još jednom bi svladana, pa opet pade u ruke svetih žena. Magdalena se osjećala kao da je njen Voljeni silom odnijet od nje, pa žurno potrči nekoliko koraka s ispruženim rukama. Ali, zastade, pa se ubrzo vrati Blaženoj Djevici.

Sveto je tijelo odnijeto na mjesto ispod samog vrha Golgote, gdje se jedna kamena zaravan pružala, tu da pomažu tijelo. Isprva sam vidjela komad rupičasta platna, slična čipki, našto sam pomislila na veliki izvezeni zastor koji obično visi između crkvenog kora i lađe, za

vrijeme Korizme. (opaska: Ovo se odnosi na običaje biskupije Munster. Za vrijeme Korizme visi u crkvama jedan zastor, čipkasto izvezen, a predstavlja Pet Rana, sredstva Muke, itd.)
Izgleda da je tako izvezeno kako bi voda mogla otjecati. Vidjela sam još jednu veliku razvitu plahtu. Tijelo našeg Gospodina bi položeno na tu rupičastu plahtu, a neoliko ljudi držaše drugu plahtu nad njim.

Nikodem i Josip klekoše i ispod ovog pokrova izvukoše platno koje su privezai oko Gospodinovih slabina, kada su ga skidali s Križa. Tada spužvama oprаše i očistiše slabine. Tada pomoću poprečnih plahta koje bijahu oko slabina i koljena podigoše ga u sjedeći položaj, pa mu oprаše leđa. Nastaviše ga tako prati sve dok ne izađe čista voda iz spužve. Slijedeće, u svježu vodu dodaše mirte, pa oprаše cijelo tijelo. Tada ga s respektom potpuno opružiše po plahti, jer još uvijek bijaše u poziciji u kojoj je naš Gospodin izdahnuo – slabine i koljena povijena.

Tada mu ispod bokova staviše plahtu koja bijaše oko metar široka i tri metra dugačka. U krilo mu postaviše smotak mirišljavog bilja, a nad cijelim tijelom istresoše puder koji je Nikodem kupio. Sad zamotaše gornje dijelove tijela i čvrsto stegnuše plahtu koju su prije postavili ispod njega. Nakon toga pomazaše rane bedara, staviše smotke bilja između nogu, koje su rastegli na punu dužinu, i cijele ih zamotaše u plahte u koje su stavili slatke začine.

Tada Ivan dovede Blaženu Djevicu i ostale svete žene da još jednom vide Isusa. Marija kleče kraj Isusove glave, i ispod nje stavi smotak vrlo finog platna koje joj je dala Pilatova žena, a koje je ona nosila oko svoga vrata ispod ogrtača. Pomognuta svetim ženama, stavi od ramena do obraza smotke bilja i začina, kao i miomirisni puder. Tada sve to jako sveza oko glave i ramena.

Magdalena izli bočicu balzama u ranu sa strane prsa, a svete žene staviše nešto bilja u rane dlanova i nogu. Tada muškarci staviše slatke začine svud po tijelu, prekrižiše svete ukočene ruke na prsa, pa svezaše veliku bijelu plahtu oko tijela sve do visine grudi, kao kad se dijete umotava.

Pričvrstiše kraj plahte ispod pazuha, a ostatak smotaše oko glave i ramena. Najzad, postaviše tijelo našeg Gospodina na veliku plahtu, oko šest metara dugu, koju je Josip kupio, i omotaše cijelo tijelo u nju. Tijelo su postavili dijagonalno na plahtu, a jedan je kraj plahte bio podignut od stopala do grudi, drugi od glave do ramena, a ostala dva bijahu preko torza.

Blažena Djevica, svete žene kao i muškarci svi klekoše oko Isusova tijela da se oproste. Tada se ispred njih dogodi jedno dirljivo čudo. Sveto se Isusovo tijelo, sa svim svojim ranama, pojavi otisnuto na plahti s kojom je bilo zamotano, kao da je željelo nagraditi njihov trud i ljubav i ostaviti im uspomenu svog lika kroz sve plahte u koje je bilo umotano. Sa suzama zagrliše cijenjeno tijelo, žarko izljubiše čudesan otisak koje ono ostavi. Njihovo se zaprepaštanje još više poveća, kad podigoše plahtu. Vidješe da su donje plahte koje su omatale tijelo, bijele kao i prije, tj. da je samo gornja plahta bila otisnuta na ovaj čudesni način.
To nije bio otisak krvavih rana, budući je cijelo tijelo bilo oprano, omotano i prekriveno slatkim začinima, nego je to bio natprirodni portret, koji daje svjedočanstvo Božanske stvaralačke moći, koja je još uvijek ostala u Isusovu tijelu. Vidjela sm mnoštvo stvari povezanih s ovim platnom u kasnijoj njegovoj istoriji, ali ih ne mogu opisati. Nakon Uskrsnuća, platno je ostalo u vlasti Isusovih prijatelja. Dvaput je palo u ruke Židova, a čašćeno je na nekoliko raznih mjesta. Vidjela sam ga u nekom gradu u Aziji, u vlasništvu

nekih Kršćana koji su bili Katolici. Zaboravila sam ime grada koji je smješten u jednoj provinciji, blizu domovine Trojice kraljeva.

Poglavlje LII

Tijelo našeg Gospodina stavljaju u grobnicu

Muškarci postaviše tijelo na neku vrstu kožne nosiljke koju su prekrili sa smeđom odjećom, a na nosiljku su privezali dvije motke. To me strašno podsjećalo na Kovčeg saveza. Nikodem i Josip nosiše sprijeda na ramenima motke, a straga Abenadar i Ivan. Nakon njih iđaše Blažena Djevica, njena starija sestra Marija Helijeva, Magdalena i Marija Kleofina. a zatim grupa žena koje su sjedile malo podalje – Veronika, Ivana Kusa, Marija Markova majka, Saloma žena Zebedejeva, Marija Saloma, Saloma iz Jeruzalema i Ana nećaka svetog Josipa.

Kasijus i vojnici su išli na kraju procesije. Druge žene, kao Marona iz Naima, Dina Samaritanka i Mara Sufanitkinja bijahu u Betaniji, s Martom i Lazarom. Dva vojnika iđaše ispred sviju s bakljama u rukama, tako doniješe malo svjetla u spilju grobnice. Procesija napredovaše u tom rasporedu oko sedam minuta. Svete žene i muškarci pjevaše psalme slatkim i melankoličnim tonom. Vidjela sam Jakova Starijeg, Ivanova brata, kako stoji na vrhu brda na drugoj strani doline, kako ih gleda dok prolaze, pa se odmah vrati da kaže ostalim učenicima što je vidio.

Procesija zastade pred ulazom u Josipov vrt. Otvoriše ga uklanjanjem nekih motki, koje su kasnije koristili kao poluge da otkotrljaju kamen na ulaz grobnice. Kada dođoše do litice, postaviše Sveto Tijelo na dugu ploču prekrivenu plahtom. Spilja koja bijaše potpuno nova, bijaše prethodno očišćena od slugu koje je poslao Nikodem, tako da joj unutrašnjost bijaše čista i ugodna oku.

Svete žene sjedoše ispred spilje, dok su četvorica muškaraca nosila tijelo našeg Gospodina, djelomično ispunivši udubljenje na ležaju određenom za polog tijela s mirisnim začinima, a preko njih raširiše plahtu. Na sve to, s poštovanjem, položiše sveto tijelo.

Nakon što mu još jednom izraziše ljubav suzama i nježnim grljenjem, napustiše spilju. Tada uđe Blažena Djevica Marija, sjede blizu glave svoga dragog Sina i prosu po njemu puno suza. Kad je napustila spilju, Magdalena žarko i žurno pođe do tijela, pobaca po njemu neko cvijeće i grančice koje je ubrala u vrtu.
Tada kršivši ruke i s ridanjem ljubljaše Isusove noge. Ali kada joj muškarci kazaše da moraju zatvoriti grobnicu, ode natrag do drugih žena. Oni prekriše sveto tijelo s krajevima plahte na kojoj je ležalo, stave preko svega smeđi pokrivač, zatvoriše dvokrilna vrata koja bijahu napravljena od metala boje bronze i preko njih postaviše motke u obliku križa, da drže vrata zatvorenima.

Veliki kamen koji su namjeravali dogurati na ulaz grobnice ležaše ispred spilje. Bio je oblika kao škrinja ili grob. (opaska: Očito, sestra Emerih ovdje govori o starinskoj škrinji u kojoj je seoska sirotinja držala svoju odjeću. Donji dijelovi tih škrinja bijahu manji nego gornji, pa im je davalo oblik lijesa. I ona sama je imala jednu od ovih škrinja, a zvala ju je moja škrinja. Često je opisivala kamen ovom usporedbom, ali bez obzira na njene opise, nije nam baš posve

jasan oblik tog kamena.) Dužina mu bijaše kao visina čovjeka, a bijaše tako težak da se bez poluga ne mogaše dogurati do grobnice. Ulaz u spilju je bio zatvoren vratima koja bijahu napravljena od isprepletenog granja. Sve se unutra odvijalo pod svjetlom baklji, jer dnevno svjetlo ne prodiraše tamo.

Poglavlje LIII

Povratak od grobnice – Josip iz Arimateje utamničen

Šabat je bio na dohvat ruke. Nikodem i Josip se vratiše u Jeruzalem kroz mala vrata nedaleko vrta. Josipu je posebnom privilegijom dozvoljeno da ih napravi u gradskom zidu. Blažena Djevica, Magdalena i Ivan se htjedoše vratiti na Kalvariju da mole, pa im Josip reče da će im ova vrata, kao i prostorija Posljednje večere biti otvoreni kad god pokucaju. Starija sestra Blažene Djevice, Marija Helijeva, se vrati u grad s Marijom Markovom majkom i nekim drugim ženama. Sluge od Nikodema i Josipa odoše na Kalvariju da donesu neke stvari koje su tamo ostavili.

Vojnici su se pridružili onima koji su čuvli gradska vrata blizu Kalvarije. Kasijus ode do Pilata s kopljem, da ga izvjesti o svemu što je vidio. Obećao je da će mu dati točan izvještaj svega što se dogodilo, ako mu da komandu nad stražarima koje su Židovi tražili da čuvaju grob. Pilat ga sasluša s pritajenim užasom, ali mu samo reče da njegovo praznovjerje graniči s ludošću.

Josip i Nikodem sretoše Petra i dvojicu Jakova u gradu. Oni svi proliše mnogo suza, ali je Petar posebno bio skroz svladan žestinom svoje žalosti. Sve ih je izgrlio, predbacujući si što nije bio prisutan pri umiranju našega Spasitelja, zahvaljujući im što su obavili obrede ukopa nad njegovim svetim tijelom. Dogovorili su se da vrata od dvorane Posljednje večare budu otvorena kad god netko pokuca. Tako se rastaše i odoše tražiti druge učenike koji su se raspršili u raznim smjerovima. Poslije sam vidjela Blaženu Djevicu i njene prijatelje kako ulaze u dvoranu Posljednje večere. Abenadar je poslije došao i bio primljen. Malo po malo, najveći dio apostola i učenika bi skupljen ondje.

Svete su se žene povukle u onaj dio zgrade gdje je Blažena Djevica živjela. Uzeše nešto hrane, još malo proplakaše, opisujući jedna drugoj što su vidjele. Muškarci se presvukoše. Vidjela sam ih kako stoje pod lampom i kako obdržavaju Šabat. Jeli su nešto janjetine u dvorani, ali bez obdržavanja ceremonije, jer su jeli Pashalno janje jučer navečer. Svi su bili potreseni u duhu i ispunjeni žalošću. Svete žene su molile s Blaženom Djevicom pod lampom. Poslije, kad je noć skroz pala, iz Betanije dođoše Lazar, udovica iz Naima, Dina Samaritanka i Mara Sufanka. Još jednom opisaše sve što se dogodilo, a na to svi mnogo suza proliše.

Josip iz Arimateje kasno se vraćao kući iz dvorane Posljednje večere. Bijaše tužan dok je išao ulicama Siona, praćen s nekoliko učenika i žena. Odjednom, iznenada okruži ih grupa naoružanih ljudi, koji su ih čekali u zasjedi kraj Kajfina sudišta. Napadoše ih, zgrabiše Josipa. dok su ostali, vrišteći od straha, pobjegli. Josipa su zatvorili u jedan toranj koji je naslonjen na gradske zidine, nedaleko sudišta. Ovi su vojnici bili pogani i ne obdržavahu Šabat, pa ih je zbog toga Kajfa mogao angažirati za ovaj posao. Namjera mu je bila da glađu ubije Josipa, i da drži njegov nestanak u tajnosti.

Ovdje se završavaju opisi svega što se dogodilo na dan Muke našeg Gospodina. Ali, dodati ćemo neke dodatne stvari što se tiču Velike Subote, Silaska nad pakao i Uskrsnuća.

(Opaske:
Prema vizijama sestre Emerih, tri žene imenovane u tekstu živjele su neko vrijeme u Betaniji, u nekoj vrsti zajednice utemeljene od Marte s namjerom pribavljanja sredstava za uzdržavanje učenika kad je Isus tuda prolazio i za raspodjelu milostinje koja se skupljala.

Udovica iz Naima, čiji je sin Martial od Isusa uskrsnut od mrtvih, prema sestri Emerih, na 28 Marhesvan (18. studenog), zvala se Maroni. Bila je kći ujaka, s očeve strane, svetog Petra. Prvi joj je muž bio sin sestre od Elizabete, koja je sama bila kći sestre od svete Ane. Njen je prvi muž umro ne ostavivši djece. Potom se udala za Elinda, rođaka svete Ane. Preselila se iz Kasaluta blizu Tabora, kako bi podigla boravište kraj Naima, koji ne bijaše daleko. Ubrzo je izgubila i drugog muža.

Dina Samarijanka, bijaše ona ista koja je s Isusom pričala na Jakovovu bunaru. Rođena je blizu Damaska, od roditelja napola Židova, a napola pogana. Oni su umrli kad je bila vrlo mlada, a odgojena je od jedne žene lošeg karaktera. Sjeme najopakijih strasti bijaše vrlo rano posijano u njeno srce. Imala je nekoliko muževa, koji su se smjenjivali, a zadnji je živio u Siharu, kamo je i ona otišla za njim, pa je promjenila ime od Dina u Saloma.
Imala je tri odrasle kćeri i dva sina, koji su se poslije pridružili učenicima. Sestra Emerih je često govorila da je život ove Samarijanke proročki – da je Isus govorio preko nje cijeloj zajednici Samarije, i da su oni privučeni svojim grijesima mnogim vezama, kao što je ona privučena preljubima.

Mara Sufanka je bila Moapkinja. Dolazila je iz okolice Sufana, a bila je potomak Orfe, udovice Heliona, Noeminog sina. Orfa se ponovo oženio u Moabu. Preko Orfe, Rutine šurjakinje, Mara je pripojena obitelji Davida, iz koje je naš Gospodin potekao. Sestra Emerih je vidjela kako je Mara oslobođena od đavala i kako joj se grijesi opraštaju na 17. Eluda (9. rujna), druge godine Isusovog javnog djelovanja. Živjela je u Ainonu, odbačena od muža, bogatog Židova, koji je zadržao djecu koju je imao s njom. S drugom trojicom je poslije imala preljube.

'Vidjela sam' često je govorila sestra Emerih, 'vidjela sam suhe grane debla Davidova kako su pročišćene milošću Isusovom, i kako su ponovo primljene u krilo Crkve. Ne mogu izraziti koliko sam ovakvih korijena i izdanaka vidjela isprepletene jedne s drugima, izgubljene u mraku, pa opet dovedene na svjetlo dana.')

Poglavlje LIV

Ime Kalvarija

Dok sam razmatrala o imenu Golgota, Kalvarija, *lubanjsko mjesto*, zvala se stijena na kojoj je Isus razapet, postadoh duboko uronjena u kontemplaciju. Gledah u duhu sve epohe od Adama do Krista, i u toj viziji objavljeno mi je porijeklo imena. Ovdje dajem sve čega se sjećam o toj temi.

Vidjela sam Adama nakon izgona iz Raja, kako plače u spilji gdje se Isus znojio krvlju i vodom, na Maslinskoj gori. Vidjela sam kako je Set obećan Evi u spiljskim jaslama Betlehema i kako ga je rodila u toj istoj spilji. Takošer sam vidjela Evu kako živi u nekoj spilji blizu Hebrona, gdje je Esenski samostan Masfa kasnije utemeljen.

Tada sam gledala okolicu u kojoj je Jeruzalem izgrađen, kako je podignut nakon Općeg potopa, a zemlja je bila sva nenaseljena, crna, kamenita, i vrlo različita od kakva je bila prije. Na velikoj dubini ispod stijene koja čini brdo Kalvariju (koja je formirana dubinskim vodama), vidjela sam grob Adama i Eve. Glava i jedno rebro falili su jednom kosturu, a nedostajala glava je bila smještena unutar istog kostura, kojem nije pripadala.

Kosti Adama i Eve nisu sve bile u ovoj spilji, jer je Noa neke kosti ponio sa sobom u Arci, pa su prenošene s generacije na generaciju od Patrijarha. Noa, kao i Abraham, bili su u habitu kad su prinosili žrtve, a uvijek bi položili Adamove kosti na oltar, kako bi podsjetili Svemogućega na njegovo obećanje. Kada je Jakov dao Josipu svoju šarenu odjeću, istovremeno mu je dao neke Adamove kosti, da ih čuva kao relikvije. Josip ih je uvijek nosio na grudima, a kad je pokopan, položene su zajedno s njim u prvom relikvijaru kad su djeca Izraela izlazila iz Egipta. Vidjela sam i mnoge druge slične stvari, ali neke sam zaboravila, a druge nisam imala vremena zapisati.

Što se tiče porijekla imena *Kalvarija,* sad ću sve reći što znam. Vidjela sam planinu koja nosi to ime kad je bilo doba proroka Elizeja. Nije bila ista kao u doba Gospodinova raspeća, nego je bila brdo, s mnogo zidova i pećina, i sličnih grobova po njoj. Gledala sam proroka Elizeja kako silazi u ove pećine, ne znam da li stvarno ili samo u mojoj viziji, vidjela sam ga kako uzima lubanju iz kamene grobnice u kojoj su kosti počivale. Netko tko je bio kraj njega – mislim jedan anđeo – reče mu, ' Ovo je Adamova lubanja.' Prorok je želio da je odnese, ali mu njegov pratilac zabrani. Na lubanji sam vidjela nešto kose, plave boje.

Saznala sam da je prorok povezao što se s njim dogodilo, pa je mjesto dobilo ime *Kalvarija*. Konačno, vidjela sam da je Isusov Križ postavljen točno okomito iznad Adamove lubanje. Također mi je rečeno da je to točni centar svijeta. Istovremeno, pokazan mi je broj i mjere svake države, ali sam ih zaboravila, individualno, kao i općenito. Ipak sam promatrala taj centar s visine, kao iz ptičje perspektive. Pri takvom pogledu, čovjek je mogao vidjeti jasnije nego na bilo kojoj mapi, razne zemlje, planine, pustinje, mora, rijeke, gradove, čak i najmanja mjesta, bilo da su blizu ili daleko.

Poglavlje LV

Križ i tijesak za grožđe

Dok sam meditirala o ovim riječima ili Isusovim mislima dok je visio na Križu: 'Isprava sam ovdje stisnut kao grožđe stavljeno u tijesak. Moja krv mora nastaviti teći sve dok voda ne dođe, ali vino se ovdje više praviti neće', dano mi je objašnjenje toga, posredstvom jedne druge vizije povezane s Kalvarijom.

Vidjela sam tu kamenitu zemlju u periodu prije Općeg potopa. Bila je manje divlja i manje jalova, nego je poslije postala. Bila je prekrita poljima i vinogradima. Tu sam vidjela proroka Jafeta, divnog od sunca preplanulog starca, okružena brojnim stadima i krdima stoke, kao i mnogobrojnim potomstvom. On i njegova djeca imahu svoja boravišta iskopana u zemlji, prekrita zemljanim krovovima, na kojima je raslo cvijeće i razno drugo bilje.

Svuda uokolo je bila vinova loza. Jedna nova metoda pravljenja vina je iskušana baš na Kalvariji, u Jafetovoj prisutnosti. Također sam vidjela staru metodu pripreme vina, ali ne mogu dati točan opis, osim ovoga. Isprva su ljudi bili zadovoljni da samo jedu grožđe. Zatim su grožđe tukli batovima u kamenim udubljenjima, i konačno u velikim drvenim jarcima. Za ovu priliku jedna nova preša, slična svetom Križu po obliku je bila iskušana. Sastojala se od izdubljena drvena debla, postavljena uspravno, s vrećom grožđa obješenom na njega.

Nad tom vrećom bio je pričvršćem bat, koji je pokretala vlastita težina. S obje strane debla bili su kraci povezani s vrećom. Kroz otvore napravljne za tu svrhu, kad bi se pokrenuo, spuštanjem krakova, bat bi sprešao grožđe. Sok je tekao po drvetu kroz pet otvora i oticao u kamenu kacu, odakle je tekao kroz kanal napravljen od kore drveta premazan biljnom smolom, u neku vrstu cisterne izdubljene u stijeni, gdje je Isus zatočen prije raspeća.

U podnožju vinske preše, u kamenoj kaci, bila je neka vrsta sita koja je zaustavljala opne grožđa, koje su stavljane ustranu. Kada su montirali svoju vinsku prešu, punili bi vreću grožđem, prikivali je na vrh debla, postavljali bat i pokretali ga krakovima, da bi sprešali grožđe i tako bi sok tekao. Sve me je ovo jako podsjećalo na Razapinjanje, zbog sličnosti između vinske preše i Križa. Imali su duge trske, na krajevima su imali tri šiljka, tako da su sličile velikim čičcima. Pomoću njih su čistili kanale kad bi se zaštopali. To me je podsjećalo na koplje i spužvu.

Postojale su i neke kožnate posude, i vaze napravljene od kore drveta, obložene smolom. Vidjela sam nekoliko mladića, golih, osim što su im bokovi bili opasani, kao Isus, kako rade s prešom. Jafet je bio vrlo star. Imao je dugu bradu, a obučen je bio u odjeću od životinjske kože. Gledao je novu vinsku prešu s evidentnim zadovoljstvom. Bio je to blagdan, pa su žrtvovali na kamenom oltaru neke životinje koje su slobodno pasle po vinogradu, mlade magarce, koze i ovce. To nije bilo to mjesto gdje je Abraham došao da žrtvuje svoga sina Izaka. Vjerovatno je to bilo na planini Moriji.

Zaboravila sam još puno uputa što se tiče vina, octa, kože, i raznih načina kako se sve dodavalo, bilo lijevo, bilo desno. Žao mi je zbog toga, jer i najmanje sitnice u tim stvarima imaju duboko simboličko značenje. Ako bude Božja volja da ih obznanim, Bog će mi ih ponovo pokazati.

Poglavlje LVI

Ukazanja u trenutku Isusove smrti

Među mrtvima koji su ponovo ustali iz svojih grobova, a kojih je bilo sigurno preko stotinu u Jeruzalemu, nije bilo Isusovih rođaka. Vidjela sam u raznim dijelovima Svete zemlje druge mrtve kako svjedoče o Isusovu Božanstvu. Tako sam vidjela i Sadoka, najbogoljubnijeg čovjeka, koji je dao sve svoje imanje sirotinji u hramu. On se pokazao mnogima u okolici Hebrona. Sadok je živio stoljeće prije Isusa. Bio je utemeljitelj zajednice Esena. Žarko je čeznuo za dolaskom Mesije, a na tu temu je imao i nekoliko vizija. Vidjela sam i neke druge mrtve kako se ukazuju skrivenim Isusovim učenicima, i kako im daju razna upozorenja.

Užas i pustoš vladaše čak i u najudaljenijim dijelovima Palestine. Nisu se čuda događala samo u Jeruzalemu. U Tirzi, koja je imala toranj u kojem su bili zarobljenici, a koje je Isus oslobodio, taj je toranj pao. U Galileji, gdje je Isus mnogo putovao, vidjela sam mnoge građevine, a osobito kuće Farizeja koji su bili prvi u proganjanju Isusa, kako su sravnjene sa zemljom, ubivši im i žene i djecu. Brojne nesreće su se dogodile u okolici jezera Genezaret.

Mnoge su građevine pale i u Kafarnaumu. Kameni zid koji se nalazio ispred lijepog vrta centuriona Zorobabela, puknuo je poprijeko. Jezero je poplavilo dolinu, a voda je došla sve do Kafarnauma, koji je bio oko 3 km od jezera. Petrova kuća i boravište Blažene Djevice ispred grada ostale su čitave. Jezero se strašno grčilo, treslo. Obale su mu smrvljene na nekoliko mjesta, a obik mu se veoma izmjenio, i postao je više nalik današnjem obliku.

Velike su se promjene dogodile, osobito na jugo-istoku, blizu Tarikeje, jer je taj kraj imao kameni nasip između jezera i neke vrste močvare, koji je davao stalni smjer toka rijeci Jordan, koja je tu istjecala iz jezera. Cijeli je ovaj nasip uništen zemljotresom. Mnoge su se nesreće dogodile na istočnoj obali jezera, na mjestu gdje su se svinje koje su pripadale stanovnicima Gergaze bacile u nj, a tako i kod Geraze i u cijelom području Korozaina.

Brdo na kojem se dogodilo drugo umnažanje kruha je skroz zdrmano, a kamen na kojem se čudo dogodilo raspukao se na dvoje. U Dekapolisu, gradovi su bili smrvljeni u prah. U Aziji, na nekoliko mjesta, zemljotres je bio žestok, osobito na sjevero-istoku Paneje. U gornjoj Galileji, manogi su Farizeji pronašli svoje kuće srušene, kad su se vratili s obdržavanja blagdana. Brojni od njih, dok bijahu u Jeruzalemu, primiše vijesti što se dogodilo, i zbog toga se Isusovi neprijatelji nisu baš mnogo protivili Kršćanima na Pedesetnicu.

Dio hrama u Gerazimu je smrvljen. Jedan je idol tamo stajao iznad izvora, u jednom manjem hramu. Krov je pao na izvor s idolom. Pola Nazaretske sinagoge, iz koje je Isus bio istjeran, je palo, kao i onaj dio brda s kojega su ga njegovi neprijatelji pokušali strmoglaviti.

Korito rijeke Jordan se puno izmjenilo od svih tih potresa, a i smjer tijeka mu se vrlo promjenio. Kraj Makerusa, kao i u drugim gradovima koji su pripadali Herodu, sve je ostalo mirno, jer je ta zemlja bila izvan sfere kajanja i prijetnji, kao i oni ljudi što nisu popadali na tlo u Maslinskom vrtu, a očito se nisu nikad ni podigli.

U mnogim drugim krajevima bilo je zlih duhova. Vidjela sam ih kako nestaju u velikim jatima među padajućim planinama i građevinama. Potres me je podsjetio na grčenje

opsjednutog, kada neprijatelji osjete da moraju pobjeći. Kod Gergaze, dio planine odakle su se đavli bacili u svinje, pa u močvaru, pao je u tu istu močvaru. Tada sam vidjela grupu zlih duhova kao neki tamni oblak, kako se baca u ambis.

Bilo je to kod Niceje, ako ne griješim. Vidjela sam specifičan događaj kojega se samo djelomično sjećam. Tamo je bila luka s mnogo brodova. Blizu te luke stajala je kuća s velikim tornjem, u kojem sam vidjela jednog pogana čija je služba bila da pazi te brodove. Često se penjao na toranj, i gledao što se događa na moru. Čuvši veliku buku nad brodovima u luci, žurno se pope na toranj da vidi što se događa. Tada vidje nekoliko tamnih likova kako lebde nad lukom, a vikali su mu jasnim glasom: 'Ako želiš sačuvati brodove, isplovi iz luke na pučinu, jer mi se moramo vratiti u ambis: veliki Pan (Gospodin) je umro.'

Rekoše mu još nešto. Davši mu opomenu, obznanjujući mu tko su, kazavši mu o njegovu povratku s nekog putovanja koje će uskoro učiniti, davši mu dobre savjete za glasnike koji će doći da mu objave nauku onoga koji je upravo umro. Zli duhovi su bili prisiljeni na ovaj način Božjom silom govoriti ovom dobrom čovjeku o svom porazu, i objaviti to svijetu. On brodove odvede u sigurnost, a tad se ogromna oluja sruči na luku.

Đavli se zavijajući bace u more, a pola grada se sruši. Njegova kuća ostade čitava. Ubrzo nakon toga je otišao na velik put, propovjedajući smrt velikoga Pana, ako je to ime kojim se naš Spasitelj zove. Poslije je došao u Rim, gdje s mnogo čuđenja mnogi slušaše o čemu on to govori. Njegovo ime bijaše nešto kao Tamus ili Tramus.'

Poglavlje LVII

Straža postavljena oko Isusova groba

Kasno u petak navečer, vidjela sam Kajfu i neke Židovske starješine kako održavaju sastanak raspravljajući što je najbolje činiti s obzirom na čuda koja se događaju i na efekte koje proizvode u narodu. Nastavili su tako tiho vijećati sve do zore, a onda pohitaše do Pilatove palače da mu kažu, *budući je onaj zavodnik rekao, dok je bio živ, 'Nakon tri dana ponovo ću ustati,'* bilo bi poželjno da se postavi straža oko grobnice sve do trećeg dana, inače bi njegovi učenici mogli ukrasti tijelo i reći narodu *'Ustao je od mrtvih', pa bi zadnja šteta bila gora od prve.*

Pilat je odlučio da više nema ništa s tim, pa im samo reče:*'Imate stražare. Idite, osigurajte sami kako znate.'* Međutim, naložio je Kasijusu da pazi na sve što će se dogoditi i da mu poslije da točan izvještaj svega. Vidjela sam ove ljude, 12 u broju, kako napuštaju grad u praskozorje, praćeni od stražara koji nisu nosili rimske uniforme. Bili su to hramski stražari. Nosili su svjetiljke privezane na kraj dugih motki, tako da sam mogla vidjeti svaki okolni objekt usprkos tami. Imali su svjetiljke i da bi imali svjetlo kad dođu u mrak spiljske grobnice.

Tek što su stigli do grobnice, vidješe svojim vlastim očima tijelo Isusovo kako leži u grobnici. Privezaše jedan konopac preko vrata groba, a drugi preko velikog kamena koji bijaše ispred

groba, zapečativši sve s pečatom ovalnog oblika. Tad se vratiše u grad, a straža osta kraj grobnice. Stražara je bilo 5 ili 6, a stražarili su tri po tri, naizmjenice.

Kasijus nikada nije napustio svoj položaj, a obično bi sjedio ili stajao ispred ulaza u spilju, tako da je mogao vidjeti onu stranu groba u kojem je vidio stopala našeg Gospodina. Primio je mnogo unutarnjih milosti, tako da je shvatio mnoge tajne. Inače, potpuno nenavikao na ovakvo duhovno stanje, bio je skroz izvan sebe, ostavši skoro sve vrijeme nesvjestan prisutnosti vanjskih stvari. Skroz je bio izmijenjen, postao novi čovjek, provodivši cijeli dan u pokori, čineći žarke čine zahvalnosti u poniznom štovanju Boga.

Poglavlje LVIII

Letimičan pogled na Isusove učenike, na Veliku subotu

Vjerni Isusovi učenici skupili su se u Cenakulumu, da održe predvečerje Šabata. Bilo ih je oko 20-ak. Nosili su dugu bijelu nošnju, opasanu pojasom. Prostorija je bila obasjana lampom. Nakon obroka, razdvojiše se i većina se vrati svojim kućama. Ponovo se skupiše slijedeće jutro. Sjedili su, naizmjenice čitajući i moleći. Ako bi neki prijatelj ušao u sobu, ustali bi i srdačno ga pozdravili.

U tom dijelu kuće bila je nastanjena Blažena Djevica. Prostorija je bila podijeljena na male odjeljke, kao ćelije, koje su koristile svete žene za spavanje. Kada su se vratile s grobnice, upališe lampu koja je visjela nasred prostorije, pa se sve okupiše oko Blažene Djevice, počeše moliti, žalosnim, ali sabranim načinom. Malo poslije, Marta, Maroni, Dina i Mara koje su upravo došle s Lazarom iz Betanije, gdje su provele Šabat, uđoše u sobu. Blažena Djevica i njene drugarice dadoše im iscrpan izvještaj smrti i ukopa našega Gospodina, popratìvši izvješće s mnogo suza.

Večer je odmicala, a Josip Arimatejski uđe s nekoliko drugih učenika, upitavši da li se koja od žena želi vratiti svojoj kući, a oni će je ispratiti. Nekolicina prihvati prijedlog, pa se odmah uputiše. Ali prije nego stigoše do Kajfina sudišta, neki naoružani ljudi zaustaviše Josipa i uhapsiše ga, zatvorivši ga u jedan stari napušteni tornjić.

One svete žene koje ne napustiše Cenakulum, odmarale su se u ćelijama, ali opet pričajući o svemu. Privezale su duge velove preko glava, sjedile tužno na podu, naslonivši se na madrace koje su postavile uz zid. Nakon nekoga vremena ustadoše, raširiše posteljinu koja je bila smotana na madracima, skinuše sandale, pojase i dio odjeće, pa prilegoše pokušavši neko vrijeme zaspati. Oko ponoći, ustadoše, obukoše se, namjestiše krevete, skupiše se oko lampe i nastaviše moliti s Blaženom Djevicom.

Kad su Isusova Majka i njene pobožne drugarice završile svoje noćne molitve (ta je sveta dužnost bila prakticirana od sve vjerne Božje djece i svetih duša, koji su se osjećali pozvani posebnim milostima, ili koji su slijedili pravila dana od Boga i njegove Crkve), začuše neko kucanje na vratima. Odmah otvoriše vrata. Uđoše Ivan i neki učenici koji su ih obećali odvesti

u hram, našto se žene odmah ogrnuše ogrtačima, pa odmah krenuše. To je bilo oko 3 sata ujutro. Oni odmah krenuše pravo k hramu.

Bio je tada običaj među mnogim Židovima da idu u hram prije svitanja, na dan nakon što su jeli Pashalno janje. Zbog toga razloga je hram bio otvoren od ponoći, jer su žrtve započinjale vrlo rano. Započinjale su upravo u ono isto vrijeme kada su svećenici postavili pečate na Isusov grob. Aspekt ovih stvari u hramu bijaše međutim vrlo različit od uobičajenog onoga doba, jer je žrtvovanje prestalo, a mjesto je bilo prazno i napušteno, budući su svi otišli zbog događaja prethodnog dana, koji su hram učinili nečistim, okaljavši ga. Čini mi se da je Blažena Djevica posjetila hram samo da bi posjetila mjesto gdje je provela mladost.

Hram je bio otvoren. Lampe su bile upaljene. Narod je smio ući u svećeničko predvorje, a to je bila uobičajena privilegija samo toga dana. Kao što sam rekla hram je bio sasvim prazan, s iznimkom nekog slučajnog svećenika ili sluge, koji se mogao vidjeti kako hoda tamo amo. Svaki dio hrama je nosio pečat zbrke u kojoj je sve bilo razbacano prethodnog dana, onim strašnim i iznimnim događajima koji su se dogodili. Osim toga, hram je bio okaljan prisutnošću mrtvih, i koliko sam shvatila, a i pitala sam se, da li će se uopće ikada i moći očistiti.

Šimunovi sinovi, kao i nećaci Josipa Arimatejskog bijahu vrlo žalosni kada su čuli o hapšenju njihova ujaka. Blaženu su Djevicu srdačno primili, kao i njene drugarice. Vodili su ih po cijelomu hramu bez ikakvih poteškoća, budući su obavljali službu nadglednika hrama. Svete su žene u tišini promatrale znakove Božje srdžbe sa strahopoštovanjem. Pomno su slušale mnoge veličanstvene detalje koje su im ispričali njihovi vodiči. Efekti zemljotresa svuda su bili vidljivi. Mnoge raspukline na podu i zidovima bile su posvuda.

U dijelu hrama gdje se predvorje spaja sa svetinjom, zid je bio jako oštećen zemljotresom. Raspuklina je bila dovoljno široka da osoba prođe kroz nju, a ostatak zida je izgledao kao da će pasti svaki tren. Zastor koji je visio u svetištu bijaše razderan na dvoje, pa je visio u krpama na obje strane. Uokolo se nije ništa vidjelo, nego same razvaline, razmrvljeni zidovi, razlomljene podne ploče i stupovi skroz ili djelomično srušeni.

Blažena je Djevica posjetila sve one dijelove hrama koje je Isus ostavio svetima u njenim očima. Prostrla bi se po tlu i poljubila ih. Sa suzama u očima bi objašnjavala drugima razlog svog štovanja svakog mjesta, a oni bi odmah slijedili njen primjer. Inače, najveće štovanje u Židova se pokazivalo na onim mjestima gdje se Božja moć očitovala. Na ta su mjesta Židovi žarko polagali ruke, ljubili ih prostirući se skroz na tlo.

Zato nije bilo ni najmanje iznenađujuće kad se to izvodilo, jer su svi znali, vidjeli, i osjećali da je Bog Abrahama, Izaka i Jakova živi Bog, čije je boravište među njegovim narodom u hramu, u Jeruzalemu. Dakle, bili bi puno zapanjeniji da nisu štovali ta sveta mjesta gdje se Božja moć tako očito pokazala, jer su njima hram i sveta mjesta bila ono što je Presveti Sakrament Kršćanima.

Duboko prožeta s tim osjećajima štovanja, Presveta je Djevica išla po hramu s prijateljima i pokazivala im mjesto gdje je ona prikazana kao dijete, mjesta gdje je provodila djetinjstvo, mjesto gdje se zaručila sa svetim Josipom i mjesto gdje je stajala kad je prikazivala Isusa čuvši Šimunovo proročanstvo. Podsjećanje na te riječi učini je gorko plakati, jer se proroštvo stvarno ispunilo i mač boli je stvarno probo njeno srce.

Ponovo se zaustavila s drugaricama kad je došla do mjesta u hramu gdje je pronašla Isusa kad ga je izgubila kao 12-ogodišnjaka, gdje je poučavao Židove. S poštovanjem poljubi tlo gdje je on stajao. Kad svete žene vidješe svako mjesto koje je Isus posvetio svojom prisutnošću, gorko zaplakaše, pomoliše se i vratiše na Sion.

Presveta Djevica nije napustila hram bez prolivanja mnogo suza, jer je promatrala stanje opustošenosti u koje je hram doveden. Umjesto pjesama i zahvalnica jubileja, vladala je žalosna tišina, umjesto grupa radosnih i pobožnih štovatelja, oko je vidjelo samo pustoš goleme građevine.

Istinski je, jao, ova promjena označavala strašan zločin koji je počinjen od Božjeg naroda. Ona se je sjetila kako je Isus plakao nad hramom, i kako je rekao, 'Uništi ovaj Hram i u tri dana ja ću ga ponovo podići.' Pomislila je na uništenje Hrama Isusova Tijela koje je bilo predano neprijateljima. Čeznula je velikim čeznućem za svitanjem trećeg dana, kad će riječi vječne istine biti ispunjene.

Bilo je oko praskozorja kad je Marija praćena drugaricama stigla u Cenakulum. Povukle su se i pošle spavati u desni dio građevine. Ivan i nekoliko učenika ponovo uđoše u Cenakulum, njih oko 20, skupiše se oko lampe i moliše se. Svako malo netko je dolazio, tiho prilazio grupi, obrativši im se s par tužnih riječi, koje bi oni popratili suzama.
Činilo se da svatko poštuje Ivana, jer je on ostao s Isusom do kraja. Ali s tim osjećajima respekta bili su pomiješani i duboki osjećaji srama i zbunjenosti, kad bi se sjetili svoga vlastitog kukavičluka, budući su napustili svoga Gospodina i Učitelja kad ih je trebao.

Ivan se svima obraćao s najvećom ljubaznošću i milosrđem. Njegovo skromno i čedno ponašanje je bilo kao u djeteta, kao da se bojao primati časti. Vidjela sam da je grupa imala jedan obrok taj dan. Bili su svi tiho. Niti jedan zvuk se nije čuo oko kuće. Vrata su bila čvrsto zatvorena, premda, ustvari nije bilo vjerovatnosti da ih itko smeta, budući je kuća pripadala Nikodemu, a on ju je ostavio njima da je koriste za vrijeme blagdana.

Svete su žene ostale u njoj sve do mraka. Bila je obasjana samo jednom lampom. Vrata su bila zatvorena, a zastori navučeni na prozore. Skupljale bi se oko Blažene Djevice i molile s njom, pa bi se povukle ustranu i malo odmarale, pokrivajući glave crnim velovima ili bi sjedile u pepelu i molile s licem okrenutim prema zidu. One koje su bile slabijeg zdravlja uzele su malo hrane, ali svi drugi su postili.

Ponovo sam ih pogledala i vidjela sam ih opet okupirane istim poslom tj. u molitvi ili u žalosti radi podnijetog trpljenja njihova voljena Učitelja. Kad su mi misli lutale od kontemplacije Blažene Djevice na njena Božanskog Sina, gledala sam svetu grobnicu sa 6 ili 7 stražara na ulazu – Kasijus je stajao ispred vrata spilje, očito uronjen u duboku meditaciju. Vanjska su vrata bila zatvorena, a kamen nakotrljan na njih.

Usprkos debelim vratima koja su ležala između tijela našeg Spasitelja i mene, mogla sam jasno vidjeti tijelo. Tijelo je bilo skroz prozirno, s božanskom svjetlošću, a dva anđela su se klanjala sa strane. Ali misli mi se vratiše na promatranje blagoslovljene duše moga Otkupitelja, i jedna tako živa i složena slika silaska nad pakao mi se pokaza, tako da se ne mogu sjetiti svega, nego samo jednog malog dijela, koji ću opisati najbolje što mogu.

Poglavlje LIX

Zaseban opis silaska nad pakao

Kad je Isus nakon glasnog uzvika izdahnuo, vidjela sam njegovu nebesku dušu pod formom sjajnog meteora kako prodire u zemlju u podnožju Križa, praćena arkanđelom Gabrijelom i mnogim drugim anđelima. Njegova Božanska priroda je stalno bila ujedinjena s njegovom dušom, ali i tijelom, koje je još ostalo visjeti na Križu, ali ne mogu objasniti kako, premda sam to jasno vidjela u svojem umu.
Mjesto gdje je Isusova duša ušla razdjelilo se u tri dijela, a izgledala su mi kao tri svijeta. Osjećala sam da su okrugli, a svaki je dio odvojen jedan od drugoga nekom hemisferom.

Gledala sam jedno svijetlo i prekasno mjesto nasuprot Limbu. Bilo je pocakljeno cvijećem, divni lahor je puhao kroz njega, a mnoge su duše smještene tamo prije ulaska u Nebo, nakon što su oslobođene iz Čistilišta. Limb, mjesto gdje duše čekaju Otkupljenje, je podijeljen na razne odjeljke, a okružen je gustom maglenom atmosferom.

Naš se Gospodin pojavi sa sjajem okružen anđelima koji su ga pobjednički vodili između dva od ovih odjeljaka. U odjeljaku s lijeve strane bile su duše Patrijarha koji su živjeli prije vremena Abrahama, a s desne strane one koje su živjele od dana Abrahama do svetog Ivana Krstitelja. Isprva te duše ne prepoznaše Isusa, ali su bile ispunjene osjećajima sreće i nade. Nije bilo mjesta u tim uskim granicama koje nije tako reći, nabujalo osjećajima radosti.

Prolazak se Isusov može usporediti s puhanjem daha života, ili s iznenadnim bljeskom svjetla, ili s prskanjem oživljujuće vode, ali taj je prolazak bio brz kao vihor. Nakon što je prošao kroz dva odjeljka, stiže do tamnog mjesta u kojem su Adam i Eva stajali. On im progovori, oni se prostru po tlu i častiše ga u perfektnoj ekstazi sreće, pa se odmah pridružiše četi anđela. Tada odoše do odjeljka lijevo u kojem su bile duše Patrijarha koji su živjeli prije Abrahama.

Ovaj je odjeljak bio neka vrsta Čistilišta, a par zlih duhova lutaše među tim dušama pokušavajući ih napuniti tjeskobom i strahom. Ulaz kroz neka specijalna vrata bijaše zatvoren. Anđeli oštro pokucaše, i učini mi se da sam čula kako govore, 'Otvarajte ova vrata.' Kad Isus uđe u trijumfu, demoni se raspršiše, istovremeno vrišteći, 'Što mi imamo s tobom? Zašto si došao amo? Hoćeš li sad ti nas razapeti?' Anđeli ih pohvataše i okovaše u lance. Jadne duše koje su tu bile, imale su samo lagan predosjećaj i maglovitu ideju o Isusovoj prisutnosti. Ali, onog trenutka kad im bi rečeno da je On, eksplodiraše u uzvicima sreće i pozdraviše ga himnima i hvalospjevima ushita i sreće.

Duša našeg Gospodina tada krenu nadesno, prema onom dijelu koji je stvarno tvorio Limb. Tamo srete dušu dobrog razbojnika kojega su anđeli odnijeli u krilo Abrahamovo, kao i dušu zlog razbojnika odvučena demonima u pakao. Naš se Gospodin obrati s par riječi obojici, a tada uđe u Abrahamovo krilo, praćen brojnim anđelima i svetim dušama, kao i onim okovanim demonima koji su uhvaćeni u prethodnom odjeljku.

Ovo mi je mjesto izgledalo više uzdignuto nego okolna mjesta. Mogu samo opisati svoja osjećanja kad sam ušla u njega, uspoređujući ih kao u osobe koja iznenada ulazi u unutrašnjost crkve, nakon što je neko vrijeme bila u mračnom podrumu. Demoni koji su bili snažno okovani nisu se dali ući, pa se opirahu čineći sve u svojoj moći, ali ih anđeli prisiliše da pođu naprijed. Svi pravednici koji su živjeli prije Krista bijahu tamo. Slijeva bijahu

Patrijarsi, Mojsije, Suci i kraljevi. Sdesna bijahu, proroci, preci i rođaci Gospodinovi, kao što su Joakim, Ana, Josip, Zakarija, Elizabeta i Ivan Krstitelj.

Tamo nije bilo demona, a jedina nelagoda koja se mogla osjećati bijaše velika čežnja za ispunjenjem obećanja. Kad naš Gospodin uđe, oni ga pozdraviše radosnim himnima i pjesmama zahvalnicama, prostru se po tlu i častiše ga. Zli duhovi koji su bili okovani bijahu prisiljeni sa sramom, priznati, da su pobijeđeni.

Mnoge od ovih svetih duša bijahu određene od našeg Gospodina da se vrate na zemlju i ponovo uđu u svoja tijela, da bi odali jasno i nepobitno svjedočanstvo istine. To je bilo onaj čas kad su mnogi mrtvi ustali iz groba, ponovo uzevši svoja tijela. Nakon ispunjavanja svoje misije, rečeno im je da se vrate u prijašnji položaj, kao kad se nekome službeniku oduzmu znakovi časti od pretpostavljenih, pošto je taj izvšio svoj zadatak.

Poslije sam vidjela našeg Gospodina sa svojom pratnjom, kako ulazi u Čistilište koje je bilo popunjeno dobrim poganima, koji su imali slab tračak istine i koji su čeznuli za ispunjenjem istine. To je Čistilište bilo vrlo duboko, a imalo je i nekoliko demona, kao i nekih poganskih idola. Vidjela sam kako su demoni prisiljeni priznati sa žaljenjem varku koju su prakticirali s tim idolima. Duše jadnih pogana baciše se pred noge Isusove i obožavaše ga s neopisivom radošću. I ovdje svezaše demone u lance i odvukoše ih. Vidjela sam kako naš Spasitelj izvodi još neke radnje, ali sam toliko istovremeno trpila da ih se ne mogu sjetiti, kako bi željela.

Konačno, vidjeh ga kako se približava centru samog ambisa, tj. samom paklu. Izgled njegove pojave bijaše vrlo ozbiljan.

Vanjština pakla bijaše strašna i grozna. Bijaše to neka beskrajna grozna građevina, napravljena od granita. Premda je bila crna, imala je metalni sjaj. Tamna i glomazna vrata bijahu osigurana tako strašnim zasunima da ih čovjek ne mogaše gledati bez drhtanja. Duboka stenjanja i krici očaja mogli su se jano razabrati premda su vrata bila čvrsto zatvorena. Ali, o, tko to može opisati, tako strašne urlike i vriske koji su dopirali do uha, kad se zasuni pomakoše, a vrata se otvoriše. I, o, tko to može opisati, tužni izgled stanovnika takve ruševine.

Lik nebeskog Jeruzalema koji je općenito bio predstavljen u mojim vizijama kao lijep i dobro uređen grad, s raznim stupnjevima slave koji se uzdizahu pokazujući veličanstvenost njegovih palača ili veličanstveno voće i cvijeće koje ukrašavahu njegove vrtove.

Pakao mi se pokazao u istoj formi, ali sve u njemu bijaše suprotno, zatvoreno, zbrkano i pretprano. Svaki objekt nastoji da ispuni um s osjećajima boli i žalosti. Ožiljci Božjeg gnjeva i bijesa posvuda su vidljivi. Očaj, kao lešinar gnjete svako srce. Nesklad i jad vladaju posvuda.

U nebeskom Jeruzalemu sve je na svom mjestu i u vječnoj harmoniji. Početak, ispunjenje i svršetak svega bijaše čisto i skroz sretno. Grad je pun blještavih građevina, ukrašenih šarmom koji očarava svako oko i svaki osjet. Stanovnici ovoga svijetlog stana su preplavljeni ushitom i likovanjem. Vrtovi su šareni od divnoga cvijeća, a drveće pokriveno divnim plodovima, koja daju vječni život.

U paklenom gradu ništa što se vidi nije nego tmurna tamnica, tamne pećine, zastrašujuće pustinje, smrdljive močvare pune svakovrsnih vrsta otrovnih i odvratnih reptila.

U Nebu čovjek gleda sreću i mirno zajedništvo svetih. U paklu, neprestane slike bijednog nesklada i sve vrste grijeha i pokvarenosti, bilo pod formom najstrašnijih likova ili pod raznim vrstama groznih mučenja. Sve u ovom groznom boravištu nastoji ispuniti um užasom. Nema ni riječi utjehe, ni najmanjeg čina milosrđa. Jedna strašna misao, pravda svemogućeg Boga uzrokuje kaznu ili ne proklinje ništa što nije potpuno zaslužilo, upija se kao strašna osuda koja obara svako srce.

Porok se pokazuje u svojoj odvratnoj grimiznoj boji, razderane maske, pod kojom se skrivao na zemlji. Paklena guja proždire one koji su voljeli i njegovali taj porok dok bijahu na zemlji. Jednom riječju, pakao je hram tjeskobe i očaja, dok je Kraljevstvo Božje hram mira i sreće. Sve je to lako shvatiti kad to vidite, ali je skoro nemoguće jasno opisati.

Strašna eksplozija, skoro nezamisliva, kletvi, psovki, krikova očaja i strašnih uzvika, eksplodiraše kao udar groma, kad se vrata paklena otvoriše od strane anđela. Naš Gospodin prvo progovori duši Jude Iškariotskoga, a anđeli prisiliše sve demone da odaju priznanje Isusu i da mu se poklone. Oni bi neizmjerno više voljeli pretrpiti najstaršnije muke nego biti tako poniženi. Ali svi bijahu prisiljeni to priznati. Mnogi bijahu okovani u lance u krugovima, koji se omotavahu oko drugih krugova.

U centru pakla vidjeh mračan zastrašujuć ambis, a u njemu bačena Lucifera, nakon što bijaše okovan u lance. Gusti oblaci sumpornog crnog dima dizahu se iz te strašne dubine, razotkrivajući njegov strašan lik u mrkim naborima, tako ga uspješno skrivajući da ga netko ne gleda. Bog je sam tako odlučio. Tako je i meni rečeno, ako se mogu pravo sjetiti, biti će ponovo odvezan u vrijeme 50 ili 60 godina, prije godine Gospodnje 2000.

Datumi mnogih drugih događaja su mi pokazani, ali ih se ne mogu sjetiti. Ali izvjestan broj demona će biti pušten puno prije Lucifera, zato da iskušavaju ljude i da posluže kao instrument Božanske osvete. Mislim da nekolicina mora biti oslobođena čak i u naše vrijeme, a neki drugi će biti uskoro oslobođeni.

Gotovo mi je nemoguće za opisati sve ove stvari koje su mi pokazane. Njihov broj je tako velik da ih ne mogu ograničiti i izdvojiti, pa da ih opišem ili se izrazim razumljivo. Osim toga, moja su trpljenja velika kad pričam o tim stvarima iz mojih vizija. Onda ih gledam duhovnim okom prikazane u tako živim bojama, da je pogled na njih za mene takav, da mi izaziva smrtnu slabost, tako da skoro izdahnem.

Slijedeće sam vidjela bezbrojne čete otkupljenih duša osobođene iz Čistilišta i iz Limba. Slijedile su našeg Gospodina na divno mjesto smješteno iznad nebeskog Jeruzalema. U njemu sam, zakratko, vidjela dušu osobe koja mi je vrlo draga. Duša dobrog razbojnika je također bila tamo, a obećanje našeg Gospodina, '*Danas ćeš sa mnom biti u Raju*' se obistinilo.

Nije u mojoj moći objasniti točno vrijeme događanja svakog od ovih događaja, niti mogu opisati sve ove stvari koje sam vidjela ili čula. Jer, neke su čak i meni nerazumljive, a druge mi postaju nerazumljive, ako ih pokušavam opisati.

Vidjela sam našeg Gospodina na raznim mjestima. Čak i na moru se pojavio da posveti i izbavi sve u stvarnju. Zli duhovi su bježali na njegov dolazak i bacali se u tamni ambis. Također sam vidjela njegovu svetu dušu na raznim dijelovima Zemlje. Prvo, u Adamovom grobu, pod Golgotom. A kad je tamo bio, duše Adama i Eve dođoše do njega, on im se obrati neko vrijeme. Tad je posjetio grobove proroka, koji su pokopani na velikoj dubini ispod

površine. Ali on prođe kroz tlo u treptaju oka. Njihove duše odmah uđoše u svoja tijela, on im progovori i objasni najveličanstvenije misterije.

Poslije ga vidjeh, praćen tom grupom proroka, među kojima prepoznah Davida, kako posjećuju one dijelove Zemlje koji su posvećeni njegovim čudima i trpljenjima. Pokazivao im je sve s najvećom ljubavlju i dobrotom, razne simbole u starom zakonu koji se odnose na budućnost. Pokazao im je kako je on sam ispunio svako od proroštava. Pogled na dušu našega Gospodina, okružena ovim sretnim dušama, blještavim od svjetlosti, bio je neopisivo velik dok je pobjednički klizio kroz zrak, ponekad prolazeći brzinom svjetla preko rijeka, zatim prodirući kroz najtvrđe stijenje sve do samog centra Zemlje, krećući se bez buke preko površine.

Ne mogu se više ničega sjetiti, izvan činjenica koje sam već opisala, u svezi onoga što se tiče silaska u Limb, gdje je Isus ušao da bi pokazao, dušama tamo zatočenim, milost Otkupljenja koju je zadobio za njih svojom smrću i svojim trpljenjem.

A sve ove stvari sam vidjela vrlo kratko. Ustvari, vrijeme je prošlo tako brzo da mi se činilo kao tren. Naš je Gospodin međutim, istovremeno izložio ispred mene jednu novu sliku, u kojoj sam vidjela, brojne milosti koje je dao u današnje doba, jadnim dušama u Čistilištu. Jer na svaku godišnjicu ovog velikog dana, kada njegova Crkva slavi veličanstveni misterij njegove smrti, on baca pogled utjehe na duše u Čistilištu, i oslobađa one koji su griješili protiv njega prije njegova raspeća. Danas sam vidjela Isusa kako oslobađa mnoge duše. Neke sam poznavala, a druge ne, ali ne mogu nijednu imenovati.

Naš Gospodin, silaskom nad pakao, zasadio je (ako se tako smijem izraziti), u spiritualnonm vrtu Crkve, misteriozno stablo, plodove kojega su naime njegove zasluge – namijenjene za stalno olakšanje jadnih duša u Čistilištu.

Vojujuća Crkva mora stalno njegovati to stablo i skupljati njegove plodove, zato da ih prikaže trpećoj Crkvi, koja za sebe ne može ništa učiniti. To je tako sa svim Kristovim zaslugama. Moramo raditi s Njim, ako želimo zadobiti naš udio u njima. Moramo zadobiti svoj kruh, znojem lica svoga

Sve što je naš Gospodin učinio za nas u vremenu, daje plodove za vječnost. Ali, mi moramo skupljati te plodove u vremenu, jer ih inače nećemo moći posjedovati u vječnosti. Crkva je najrazboritija i najbrižnija majka. Crkvena godina je jedan beskrajan i veličanstveni vrt, u kojem je ovo voće za vječnost sve zajedno prikupljeno, tako da ga smijemo koristiti dok smo ovdje na zemlji.

Svaka godina sadrži dovoljno da zadovolji potrebe sviju. Ali, biti će jao bezbrižnima ili nepoštenim vrtlarima, koji dopuštaju da bilo koje voće njemu podvrgnuto na brigu, propadne. Ako propusti svoj red da zadobije dovoljno onih brojnih milosti, koje vraćaju zdravlje bolesnima, ojačavaju slabe ili hrane gladne, jao. Kada stigne Sudnji dan, Gospodar vrta će zahtijevati točan račun, ne samo za svako stablo, nego i za svaki plod proizveden u tom vrtu.

Poglavlje LX

Predvečerje Uskrsnuća

Kako se Šabat približavao kraju, Ivan dođe vidjeti svete žene. Pokušavao ih je malo utješiti, ali ne mogaše suspregnuti svoje suze, pa ostade kratko s njima. Također su ih posjetili i Petar i Jakov stariji, nakon čega se žene povukoše na odmor u svoje ćelije, dajući oduška svojoj žalosti, sjedeći na pepelu i zastirući se velom još više.

Molitva Blažene Djevice je bila neprestana. Stalno je u mislima gledala Isusa. Stalno je imala žarku želju još jednom ga vidjeti, onoga kojega je toliko mnogo voljela, neopisivom ljubavlju. Iznenada jedan anđeo stade pred nju i naloži joj da ustane i ode do vrata Nikodemova stana, jer da je Gospodin vrlo blizu. Srce je Blažene Djevice poskočilo od sreće. Žurno se omota u ogrtač i napusti svete žene, bez da je ikome rekla gdje ide. Vidjela sam je kako žurno hoda do malog ulaza urezanog u gradski zid, identičn onom kroz koji je ušla kada se vraćala s drugaricama od grobnice.

Bilo je oko 21 sat. Blažena je Djevica skoro stigla do ulaza, kad je vidjeh kako iznenada stade na pustom mjestu, i gleda gore u ekstazi oduševljenja. Jer na vrhu gradskog zida, gledala je dušu našeg Gospodina, obasjanu svjetlom bez prikaza rana, okruženu Patrijarsima. On siđe k njoj, okrenu se svojim pratiteljima i predstavi je, rekavši, 'Gledajte Mariju, gledajte moju Majku.' Vidjela sam ga kako je pozdravlja poljupcem, a onda je nestao.

Blažena Djevica tu kleknu, i sa štovanjem poljubi tlo na kojem je On stajao, a otisak njenih ruku i koljena ostade utisnut u kamenju. Taj ju je pogled ispunio neopisivom radošću, pa se odmah pridruži svetim ženama, koje su bile zabavljene u pripremanju miomirisa i začina. Nije im rekla što je vidjela, ali njena čvrstina i snaga uma bijahu obnovljeni. Bila je skroz obnovljena, pa je smirivala ostale, pokušavajući ojačati njihovu vjeru.

Sve su svete žene sjedile za dugim stolom, čiji je stolnjak sezao do poda, kad se Marija vratila. Smotci bilja bijahu na hrpama, a oni ih miješaše i aranžiraše. Bijahu tamo i male pletare koje su sadržavale slatku pomast i sok od šipka, kao i smotci prirodnog cvijeća, među kojima sam zamjetila osobito jednu vrstu koja je sličila trakovima irisa ili ljiljana.

Magdalena, Marija Kleofina, Saloma, Ivana i Marija Saloma su kupili sve te stvari u gradu, kad je Marija bila odsutna. Imali su namjeru otići do grobnice prije sutrašnje zore, da prostru ovo cvijeće i miomirise preko tijela njihova voljenog Učitelja.

Poglavlje LXI

Josip iz Arimateje čudesno oslobođen

Malo nakon povratka Blažene Djevice k svetim ženama, pokazana mi je unutrašnjost zatvora u kojem su utamničili Josipa Arimatejskog njegovi neprijatelji. Žarko je molio, kad iznenada jedna briljantna svjetlot obasja cijelu ćeliju i ja čuh glas koji ga zove po imenu. Istovremeno

se krov otvorio i jedan svijetli lik se pojavio, držeći plahtu sličnu onoj kojom je on bio omotao Isusovo tijelo.

Josip zgrabi plahtu objema rukama i bi izvučen na otvoreno, a krov se odmah za njim zatvori, kako je bio i prije. Prikaza nestade odmah čim je on bio na sigurnom, na vrhu tornja. Ne znam da li je to bio sam naš Gospodin ili jedan anđeo.

Hodao je po vrhu zida sve dok ne stiže blizu Cenakuluma, koji je bio blizu južnog zida Siona. Spusti se dolje i pokuca na vrata, budući su vrata bila zatvorena. Učenici ondje okupljeni bijahu žalosni zbog njegova gubitka. Mislili su da su ga bacili u kanalizaciju i da je ta vijest točna.

Zbog toga bijaše njihova radost velika, kad otvoriše vrata i vidješe da je to on. Bili su oduševljeni kao kad je Petar čudesno bio izbavljen iz zatvora, nekoliko godina poslije. Kad im je Josip opisao što se dogodilo, ispuniše se čuđenjem i radošću. Dadoše žarku hvalu Bogu, davši malo okrepe Josipu, jer mu je stvarno trebala. On napusti Jeruzalem iste večeri, pobjegavši u Arimateju, svoje rodno mjesto, gdje je ostao sve dok nije bilo sigurno za vratiti se u Jeruzalem.

Također sam vidjela Kajfu u subotu navečer, u Nikodemovoj kući. Razgovaro je s njim i pitao mnoga pitanja s hinjenom ljubaznošću. Nikodem je odgovaro čvrsto, nastavivši potvrđivati Isusovu nedužnost. Nisu dugo ostali zajedno.

Poglavlje LXII

Noć Uskrsnuća

Ubrzo sam vidjela Gospodinov grob. Oko njega sve je bilo mirno i tiho. Bila su šestorica stražara na straži. Neki su sjedili, a neki stajali ispred vrata. I Kasijus bijaše s njima. Bijaše uronjen u meditaciju i u iščekivanju nekog velikog događaja. Sveto tijelo našeg Blagoslovljenog Otkupitelja bijaše umotano u povoje, okruženo svjetlom, dok su dva anđela sjedila u stavu štovanja. Jedan je bio kraj glave, a drugi kraj stopala. I prije sam ih vidjela u istom stavu, još kad je tijelo stavljeno u grob.

Ovi su anđeli bili obučeni kao svećenici. Njihov položaj kao i način na koji su držali ruke prekrižene preko prsiju, podsjećao me na kerubine koji su okruživali Zavjetnu škrinju, samo su ovi anđeli bili bez krila. Naposlijetku ih više nisam vidjela. Cijela me je grobnica podsjećala na Zavjetni kovčeg iz raznih perioda njegove povijesti. Moguće je da je Kasijus osjećao prisutnost anđela i svjetlost kojom je bila napunjena grobnica, jer je njegovo držanje bilo kao u osobe koja duboko kontemplira pred Presvetim Sakramentom.

Tad sam vidjela dušu našega Gospodina praćenu Patrijarsima kojeje oslobodio, kako ulazi u grobnicu kroz stijene. Pokazao im je rane kojim je njegovo tijelo bilo prekriveno. Čini mi se da su povoji odmotani i da Isus pokazuje dušama probilje trpljenja koje je morao izdržati za njihovo otkupljenje. Tijelo mi se činilo skroz prozirnim, tako da se cijela dubina rana mogla vidjeti. Taj pogled ispuni duše divljenjem, premda je također, duboki osjećaj sućuti, potjerao suze na njihovim očima.

Slijedeća vizija bijaše tako misteriozna da je ne mogu objasniti ili je točno opisati. Čini mi se da su duša i tijelo Isusovo izišli zajedno iz grobnice, bez da su prethodno ujedinjeni, jer je tijelo bilo bez života. Mislim da sam vidjela dva anđela koji su klečali klanjajući se kraj Isusove glave i nogu, kako ustaju – držeći tijelo u istom položaju u kojem je ležalo u grobu – i nose ga neotkrivena i izobličena s ranama kroz stijenje, koje su se tresle dok su oni prolazili.

Tad mi se učini da je Isus predstavio svoje tijelo, obilježeno stigmama svoje Muke, svom Nebeskom Ocu, koji je sjedio na tronu, okružen bezbrojnim korovima anđela, koji su blaženo pjevali himne adoracije i slavlja.

Slučaj je vjerovatno bio isti i kod smrti našeg Gospodina, kad su mnoge duše ponovo ušle u svoja tijela i pokazale se u hramu i raznim dijelovima Jeruzalema. Jer nije mi sličilo da su tijela oživila kao da su stvarno živa, jer bi u tom slučaju morali umrijeti dva puta, budući su se vratili u svoje prijašnje stanje bez ikakve teškoće. Ali, može se pretpostaviti da je njihovo ukazanje u ljudskoj formi, slično onom od našeg Gospodina, kad je (ako se smijemo tako izraziti) on pratio svoje tijelo, do trona svoga Nebeskog Oca.

Tog trena se stijena strašno zatresla, od samog vrha do baze, da su trojica stražara popadala i ostala u nesvjesti. Ostala četvorica otišla su na vrijeme, da nešto donesu iz grada. Stražari koji su tako bili bačeni na tlo pripisali su taj šok zemljotresu. Ali, Kasijus premda nesvjesan što bi ovo moglo nagovještati, ipak je osjećao u dubini svoga srca neki unutrašnji predosjećaj, da je to predigra nekog zapanjujućeg događaja. Stajao je kao skamenjen u zabrinutom iščekivanju, čekajući da vidi što će se dogoditi. Vojnici koji su prije otišli u Jeruzalem ubrzo se vratiše.

Ponovo pogledah svete žene. Upravo su završavale pripremu začina i malo su se odmarale u svojim ćelijama. Nisu ležale na madracima, nego su smotali posteljinu i naslonili se na nju. Željele su otići na grob prije zore, jer su se bojali Isusovih neprijatelja. Ali ih je Blažena Djevica, koja je bila skroz obnovljena i ispunjena svježom hrabrošću otkad je vidjela svoga Sina, utješila i preporučila im da malo odspavaju, pa da onda idu bez straha na grob, jer im se nikakva šteta neće dogoditi. One odmah poslušaju njen savjet, pokušavajući malo odspavati.

Bilo je oko 23 sata, kad se Blažena Djevica potaknuta neobuzdanom ljubavlju ustade, omota sivi ogrtač oko sebe i ode iz kuće sasvim sama. Kad sam je vidjela da to čini, nisam mogla skriti zabrinutost, pa si rekoh, 'Kako je moguće da se ova sveta Majka, koja je tako iscrpljena od žalosti i jada, usudi ići sama po ulicama tako kasno?' Prvo sam je vidjela kako ide do Kajfine kuće, a zatim do Pilatove palače, koja je bila dosta udaljena. Gledala sam kako samotno ide kuda je god išao njen Sin natovaren svojim teškim Križem.

Zaustavila se kod svakog mjesta gdje je naš Spasitelj posebno trpio, ili gdje je primio novu patnju od barbarskih neprijatelja. Izgledala je kao da nešto traži, tako je izgledala dok se kretala ulicama Jeruzalema. Često se saginjala do zemlje, dirajući kamenje, a zatim bi ga zasula poljupcima, ako je vidjela svetu krv svog ljubljenog Sina na njemu. Bog ju je obasuo posebnom svjetlošću i milostima, pa je mogla bez ikakve poteškoće razlikovati svako mjesto posvećeno njegovim trpljenjima. Pratila sam je kroz cijelo ovo pobožno hodočašće, pokušavajući je imitirati najbolje što sam mogla, sve dok mi je moja slabost dozvoljavala.

Marija tada ode do Kalvarije. Ali kad je skoro stigla do nje, iznenada stade, a ja vidjeh sveto tijelo i dušu našega Gospodina kako stoji ispred nje. Jedan je anđeo išao ispred njega. Dva anđela koja sam vidjela u grobu stajahu mu sa strana, a duše koje je oslobodio slijelile ga u

stotinama. Tijelo je Isusovo bilo sjajno i lijepo, ali njegov lik ne bijaše kao u živa čovjeka, premda je glas izlazio iz njega.

Tad ga čuh kako opisuje Blaženoj Djevici sve što je učinio u Limbu, govoreći joj da će ponovo ustati sa svojim slavnim tijelom. Mora čekati blizu stijene brda Kalvarije, tamo će joj se pokazati. Naš je Spasitelj otišao prema Jeruzalemu, a Blažena Djevica se opet omota u veo, i pokloni se do zemlje na mjestu gdje joj se pokazao.

Bilo je oko pola sata nakon ponoći, kad je Marijino hodočašće Križnog puta završilo. Trajalo je oko sat vremena. Tad vidjeh svete duše koje je naš Otkupitelj otkupio kako i one idu obdržavajući Put križa, i kako kontempliraju svako mjesto gdje je radi njih posebno trpio. Anđeli koji su ih pratili skupljali su i najmanji komadić razmrvljenog Gospodinova mesa koje je bilo razderano udarcima i bičevanjem koje je pretrpio. Skupljali su i krv kojom je tlo bilo poprskano na onim mjestima gdje je padao.

Još jednom vidjeh sveto tijelo našeg Gospodina ispruženo kako sam ga prvi put vidjela u grobnici. Anđeli su bili zabavljeni u nadomještanju fragmenata mesa koje su skupili, a primili su nadprirodnu pomoć dok su to radili. Kad sam ga poslije kontemplirala bilo je u povojima, okruženo jakim svjetlom, s dva anđela koji se klanjahu. Ne mogu objasniti koliko su sve ove stvari trajale, jer bijahu izvan ljudskog poimanja. I da sam ih perfektno razumijela kad sam ih promatrala, one mi se poslije pojavljuju tamnima i misterioznima kad ih pokušavam drugima objasniti.

Čim se i najmanji odsjaj zore pojavio na istoku, vidjela sam Magdalenu, Mariju Kleofinu, Ivanu Kusa i Salomu kako napuštaju Cenakulum, skroz umotane u ogrtače. Nosili su smotke začina. Neke su nosile upaljene svijeće koje su pokušavale skriti pod ogrtačima. Vidjela sam ih kako idu drhtavim koracima prema malim vratima, koja bijahu kraj Nikodemove kuće.

Poglavlje LXIII

Uskrsnuće našeg Gospodina

Promatrala sam dušu našeg Gospodina između dva anđela, koji su bili u odjeći ratnika. Duša bijaše sjajna, zračeća i blještava kao sunce u podne, prodirala je kroz stijenje, dotakvaši sveto tijelo, prolazila je kroz njega i njih dvoje je odmah ujedinjeno i postalo jedno. Tada sm vidjela udove kako se miču, a tijelo našega Gospodina pošto je bilo ujedinjeno sa svojom dušom i svojim božanstvom, ustade i strese povoje. Cijela je spilja obasjana postavši puna svjetla.

U istri tren vidjela sam strašno čudovište kako prodire iz zemlje ispod grobnice. Imalo je rep guje. Podiže ponosno svoju zmajoliku glavu kao da želi napasti Isusa. Imalo je koliko se sjećam, ljudsku glavu. Ali naš Gospodin držaše u ruci jedan bijeli štap, na kojem se vijorila velika zastava. On postavi svoju nogu na zmajevu glavu i udari ga štapom po repu tri puta, nakon čega čudovište nestade.

Ovu sam viziju vidjela puno puta prije Uskrsnuća, i vidjela sam upravo takvo čudovište kako se pokušava sakriti i kod Utjelovljenja našega Gospodina. Strašno je sličila guji koja je kušala naše prve roditelje u Raju, samo je sad bila još strašnija. Mislim da se ova vizija odnosila na proročke riječi, po kojima će '*ženinim sjemenom biti satrta glava gujina',* a cijela nam je pokazivala pobjedu našeg Gospodina nad smrću, jer istovremeno kad sam ga vidjela kako satire glavu čudovišta, grob je nestao iz moga vidika.

Tad sam vidjela proslavljeno tijelo našega Gospodina kako ustaje i prolazi kroz stijenje tako lako kao da su napravljene od rastezljive stvari. Zemlja se potresla i jedan anđeo u odjeći ratnika siđe s Neba brzinom munje, uđe u grob, podiže kamen, postavi ga udesno i sjede na nj. Na ovaj strašan pogled vojnici popadaše po zemlji i ostadoše kao bez života.

Kad je Kasijus vidio sjaj svjetla koje je obasjalo grob, priđe mjestu gdje je sveto tijelo bilo položeno, pogleda i dotaknu povoje u koje je bilo omotano. Tad napusti grobnicu, namjerivši obavijestiti Pilata o svenu što se dogodilo. Međutim, kratko je oklijevao kako bi vidio nastavak događaja. Premda je osjećao zemljotres, vidio anđela kako odmiče kamen i gledao prazan grob, ipak nije vidio Isusa.

Tog trenutka kad je anđeo ušao u grobnicu i kad se zemlja zatresla, vidjela sam našeg Gospodina kako se pojavljuje pred svojom Majkom na Kalvariji. Tijelo mu je bilo prekrasno i svijetlo, a njegova ljepota bijaše nebeskog bića. Bio je obučen u dugi ogrtač, koji je jedan tren izgledao blještavo bijel, dok je klizio kroz zrak, ploveći amo tamo sa svakim daškom vjetra, a poslije je odsjavao tisuće briljantnih boja, kao zrake sunca koje prolaze preko njega. Njegove velike otvorene rane sjajile su blještavo, i mogle su se vidjeti s velike udaljenosti. Rane na rukama bijahu tako velike da je prst mogao stati u njih s lakoćom. Zrake svijetla su izbijale iz njih, raspršujući se u smjeru njegovih prstiju.

Duše su se Patrijarha poklonile pred Majkom našeg Spasitelja, a Isus joj progovori o svom Uskrsnuću, rekavši joj mnoge stvari koje sam zaboravila. Pokaza joj svoje rane. Marija se prostre i poljubi mu svete noge. Ali, on je uze za ruku, podiže je i nestade.

Kad sam bila na izvjesnoj udaljenosti od grobnice vidjela sam neko novo svjetlo kako ondje gori. Također sam vidjela i veliko obasjano mjesto na nebu, tik nad Jeruzalemom.

Poglavlje LXIV

Svete žene kod grobnice

Svete su žene bile vrlo blizu vrata Nikodemove kuće u trenutku kad je naš Gospodin uskrsnuo. Ali one nisu vidjele ništa od zbivanja koja su se dogodila u grobnici. Nisu bile svjesne ni stražara koji su čuvali grobnicu, jer je jučer nisu ni posjećivali, bio je Šabat. Jedna su drugu zabrinuto savjetovale što je za činiti u svezi velikoga kamena pred vratima, koga da zamole da ga ukloni. Bile su toliko shrvane žalošću da o tome prije uopće nisu ni razmišljale. Njihova namjera je bila izliti dragocjenu pomast na Isusuvo tijelo i prostrijeti prekog njega cvijeće najrijeđih i najaromatičnijih vrsta i tako odati svu moguću čast, svome Božanskom

Učitelju u njegovoj grobnici. Saloma je nosila više stvari nego ijedna od njih. Bila je bogata žena, koja je živjela u Jeruzalemu, rođaka svetog Josipa, nije bila majka Ivanova.

Straža je još uvijek ležala na zemlji, a snažna grčenja su još uvijek pokazivala kako je bio velik njihov užas. Kamen je bio bačen ustranu, tako da su se vrata mogla otvoriti bez teškoće. Mogla sam vidjeti povoje u koje je prije Isusovo tijelo bilo zamotano, kako su razbacani u grobu, a velika plahta je ležala na istom mjestu gdje su je ostavili, ali složena na takav način da ste odmah mogli vidjeti da ne sadržava ništa drugo osim miomirisa koji su bili stavljeni oko tijela, a povoji su bili izvan groba. Platno u koje je Marija zamotala svetu glavu svoga Sina bijaše još ondje.

Vidjeh svete žene kako ulaze u vrt. Ali kad vidješe svjetlo od sražinih lampi i vojnike kako leže na zemlji oko grobnice postadoše još uplašenijima, pa uzmakoše k Golgoti. Marija Magdalena je, međutim, bila najhrabrija. Uđe u vrt, a slijedila je Saloma, dok su ostale žene ostale tiho izvan vrta.

Magdalena krenu i činilo se za trenutak da je prestrašena kad se provlačila pokraj straže. Uzmakla je par koraka, pridruživši se Salomi, ali se brzo obje povratiše k sebi i prođoše zajedno posred prostrte straže. Uđoše u spilju s grobnicom. Odmah su zapazile da je kamen odmaknut, ali da su vrata zatvorena. Vjerovatno ih je zatvorio Kasijus. Magdalena ih brzo otvori, pogleda zabrinuto u grobnicu i bijaše vrlo iznenađena kad ugleda povoje u koje je bilo zamotano Isusovo tijelo kako leže napose, a mjesto gdje su ostavili ležati sveto tijelo prazno.

Nebeska svjetlost je obasjavala spilju, a jedan anđeo je sjedio na desnoj strani. Magdalena je postala kao izvan sebe od razočaranja i straha. Ne znam da li je čula anđelove riječi koji joj se obratio, ali otrči iz vrta najbrže što je mogla, trčeći prema gradu kako bi obavijestila apostole što se dogodilo. Ne znam da li je anđeo išta govorio Mariji Salomi, jer ona nije ušla u grobnicu, ali je vidjeh kako napušta vrt odmah za Magdalenom, zato da ispriča ostalim ženama što se dogodilo. Žene su bile i oduševljene i prestrašene na ove vijesti, ali se nisu mogle odlučiti gdje da idu, u vrt ili ne.

U međuvremenu Kasijus je ostao blizu grobnice u nadi da će vidjeti Isusa, jer je mislio da će se sigurno pokazati svetim ženama. Ali, ne vidjevši ništa, uputi se prema Pilatovoj palači da ga izvjesti o svemu što se dogodilo. Prije toga stade kod svetih žena i reče im što je vidio, potakavši ih da odmah uđu u vrt. One ga odmah poslušaše i uđoše u vrt. Čim su došle do vrata grobnice ugledaše dva anđela odjevena u svečano svećeničko odijelo, najsjajnije bjeline.

Žene su bile vrlo preplašene, pokriše lica rukama i prostru se po zemlji. Ali, jedan od anđela im se obrati, naloži im da se ne boje, pa im reče da ne traže tamo svoga raspetoga Gospodina, jer je on živ, ustao, i nije više stanovnik groba. Istovremeno im je prstom ukazao na praznu grobnicu, naredivši im da idu i izvjeste učenike o svemu što su vidjele i čule. Također im je rekao da će Isus ići ispred njih u Galileju. Podsjetio ih je na riječi našega Spasitelja koje im je prije govorio: *'Sin Čovječji će biti predan u ruke grešnika, oni će ga razapeti, a treći dan on će ponovo ustati.'*

Tad anđeli nestadoše i ostaviše svete žene ispunjene radošću, premda naravno i potresene. One su plakale, gledale prazni grob i povoje, pa odmah krenuše natrag u grad. Bile su toliko svladane mnogim zapanjujućim događajima koji su se dogodili, tako da su polako hodale, često zastajući i gledajući unatrag u nadi da će vidjeti našega Gospodina ili bar Magdalenu.

U međuvremenu je Magdalena stigla do Cenakuluma. Bila je tako uzbuđena da je izgledala sva izvan sebe, pa divlje pokuca na vrata. Neki učenici su još spavali, a oni koji su ustali međusobno su pričali. Petar i Ivan otvoriše vrata, ali ona je samo povikala, bez da je ušla u kuću, *'Odnijeli su tijelo moga Gospodina i ne znam gdje su ga stavili,'* pa se odmah krene vraćati prema grobnici. Petar i Ivan se vratiše u kuću, rekoše par riječi ostalim učenicima, pa najbrže što mogoše krenuše za Magdalenom, ali Ivan preteče Petra. Vidjeh Magdalenu kako ulazi u vrt i kako se upućuje prema grobnici. Izgledala je skroz potresena, djelomično zbog žalosti, a djelomično od brzog trčanja.

Odjeća joj je bila mokra od rose, a veo joj je visio ustranu, dok joj je bujna kosa, na koju je prije bila tako ponosna, bila raščupana u raskuštranim čupercima preko ramena, formirajući neku vrstu pokrivača. Pošto je bila sama, bojala se ući u spilju, pa zastade na tren izvan grobnice i kleče da bi bolje vidjela unutra. Pokušavala je odmaknuti s lica svoju dugu kosu koja joj je zaklanjala vidik, kad odjednom primjeti dva anđela koji sjeđaše u grobu. Čula sam jednoga kako joj se obratio, kao: *'Ženo, zašto plačeš?'* Ona mu odgovori, glasom pomiješanim sa suzama (jer bijaše skroz preplavljena žalošću kad je vidjela da je Isusovo tijelo stvarno nestalo), *'Jer odnesoše moga Gospodina, a ne znam gdje ga ostaviše.'*

Ne reče više ništa, vidjevši prazne povoje, poče razgledati oko grobnice. Osjećala je svetu prisutnost, premda nije našla Isusa, on mora da je još bliže njoj. Prisustvo anđela je uopće ne uznemiri. Činilo se kao da i nije svjesna da su oni anđeli. Svaka duševna sposobnost bila je nadvladana samo jednom mišlju, 'Isus nije tamo! Gdje je Isus?' Gledala sam je kako luta kao luđakinja, s rasčupanom kosom koju vjetar mrsi. Kosa joj je puno smetala, jer ju je stalno pokušavala odgurnuti s lica i prebaciti preko ramena na leđa.

Tad podiže glavu, pogleda uokolo, i primjeti jedan visoki lik, obučen u bijelo kako stoji na oko 10-ak koraka od grobnice, na istočnoj strani vrta, gdje je bilo Obećanje uzdignuto u smjeru grada. Lik je bio djelomično skriven palminim stablom, ona je samo zurila u njega, kad joj se obrati ovim riječima: *'Ženo, zašto plačeš? Koga tražiš?'* Mislila je da je to vrtlar, jer je stvarno držao lopatu u rukama, a na glavi je imao veliki šešir (vjerovatno napravljen od kore drveća). Odjeća mu bijaše slična vrtlaru koji je opisan u Isusovoj paraboli, koju je ispričao svetim ženama u Betaniji, kratko prije svoje Muke.

Tijelo mu nije sjalo, cijela mu je pojava bila slična čovjeku obučenom u bijelo, u sumrak. Na ove riječi *'Koga tražiš?* ona ga pogleda, pa brzo odgovori, *'Gospodine, ako si ga ti uzeo, reci mi gdje si ga ostavio, i ja ću ga odnijeti.'*, pa se zagledavaše zabrinuto uokolo. Isus joj reče, *'Marijo'.* Ona odmah prepoza njegov voljeni glas, pa se brzo okrenu, rekavši, *'Raboni (Učitelju)!'*

Baci se pred njim na koljena, ispruživši ruke prema njegovim nogama. Ali on joj napomenu da bude mirna, pa reče, *'Ne dotiči me, jer još ne uziđoh svome Ocu. Nego, idi mojoj braći i reci im: Uzdižem se svome Ocu i vašem Ocu, svome Bogu i vašem Bogu.'* Tad nestade.

Razlog ovih Isusovih riječi, *'Ne dotiči me se,'* poslije mi je objašnjen, ali se mogu samo nejasno sjetiti tog objašnjenja. Mislim da ih je upotrijebio zbog žestine Magdaleninih osjećaja, koje su joj učinile da je u nekom stupnju zaboravila zapanjujući misterij koji se dogodio, i da je osjećala da je ono što vidi još uvijek smrtno, a ne nebesko tijelo.

Što se tiče Isusovih riječi, *'Još ne uziđoh svome Ocu',* rečeno mi je da značenje bijaše, da se Isus još nije prikazao Ocu od svog Uskrsnuća, da mu zahvali za svoju pobjedu nad smrću i za

djelo otkupljenja koje je izvršio. Želio je od nje da zaključi iz ovih riječi da prvi plod radosti pripada Bogu, i da mora odražavati i vratiti hvalu za izvršenje tako slavnog misterija otkupljenja, i za pobjedu koju je izvojevao nad smrću.

A da mu je ona poljubila noge kao što je običavala prije Muke, pomislila bi da je to samo njen Božanski Učitelj, i u svome ushitu ljubavi bi potpuno zaboravila čudesne događaje koji su izazvali takvu zapanjenost i ushit na cijelome Nebu. Vidjeh je kako se brzo ustaje, čim je naš Gospodin nestao i trči do grobnice da ponovo pogleda unutra, kao da se uvjeri da to nije bio samo san. Još uvijek je vidjela dva anđela kako tamo sjede, a oni joj progovoriše o uskrsnuću našega Gospodina, istim riječima kao što su se prethodno obratili i dvima svetim ženama.

Također je vidjela i prazne povoje, pa osjetivši da nije u stanju iluzije, nego da je ukazanje našeg Gospodina bilo stvarno, brzo ode natrag do Golgote da potraži svoje drugarice. One su lutale tamo amo, zabrinuto je tražeći da se vrate, prepuštajući se nekoj maglovitoj nadi da je možda nešto vidjela ili čula o Isusu.

Sve ove scene su se odigrale u dvije tri minute. Bilo je oko 3 i 30, kad se naš Gospodin pojavio pred Magdalenom. Ivan i Petar uđoše u vrt baš kad ga je ona napuštala. Ivan, koji bijaše malo ispred Petra, dođe prvi do grobnice, stade pred ulazom i pogleda unutra, ali ne uđe. Vidio je platnenu odjeću kako leži sa strane, pa pričeka Petra da dođe, Tad uđoše u grobnicu i vidješe povoje prazne, kao što je prethodno opisano.

Ivan odmah povjerova u Uskrsnuće, i obojica jasno shvatiše Isusove riječi upućene njima prije Muke, kao i razne odlomke iz Pisama koji se odnose na ovaj događaj, koji je prije bio njima potpuno neshvatljiv. Petar stavi povoje pod svoj ogrtač, pa se žurno vratiše u grad kroz mali ulaz koji je pripadao Nikodemu.

Izgled svete grobnice bijaše isti kao kad ju je Magdalena prva vidjela. Dva anđela bijahu tamo, jedan kraj glave, drugi kraj nogu, u istom stavu štovanja, kao kad je Isusovo sveto tijelo bilo tamo. Mislim da Petar nije bio svjestan njihove prisutnosti. Poslije sam čula od Ivana kako govori učenicima iz Emausa, da kad je pogledao u grobnicu vidio je anđela. Možda je i vidio anđela, pa se zato povukao i pustio Petra da uđe prvi u grobnicu. Ali, vjerovatno je razlog njegova spominjanja takvih okolnosti u njegovu Evanđelju, bilo iz poniznosti, da skrije činjenicu, kako je on bio puno omiljeniji od Petra.

Tog trena je straža počela dolaziti k sebi i ustajati, skupljajući svoja koplja. Skinuli su lampe koje su visjele na vratima, odakle su one bacale tračak slaba svjetla na okolne objekte. Poslije sam ih vidjela kako žurno odlaze iz vrta, s evidentnom strepnjom, u smjeru grada.

U međuvremenu se Magdalena pridružila svetim ženama. Dala im je iscrpan izvještaj svoga viđenja Gospodina u vrtu, i riječi anđela nakon toga. Na to i one opisaše njoj što su vidjele. Magdalena se odmah zaputi brzo prema gradu, dok su se žene vratile na onu stranu vrta gdje su očekivale da će sresti dvojicu apostola.

Čim su tamo stigle, Isus se pojavi pred njima. Bio je obučen u dugu bijelu odjeću, koja je skrivala čak i njegove ruke, pa im reče, '*Zdravo svima'.* One su ga gledale sa zaprepaštenjem, pa se baciše pred njegove noge. On im se obrati s par riječi, ispruživši ruku kao da im nešto pokazuje, pa nestade. Svete žene odmah ustadoše i pođoše prema Cenakulumu. Kad su došle tamo, rekoše okupljenim učenicima da su vidjele Gospodina.

Učenici su bili nepovjerljivi. Nisu vjerovali ni njima, ni Magdaleni. Tretirali su ih kao da su vidjele svoje fantazije. Ali, kad stigoše Petar i Ivan i opisaše im što su vidjeli, nisu znali što da kažu, bijahu skroz zapanjeni.

Petar i Ivan uskoro napustiše Cenakulum. Budući su ih ovi čudesni događaji ostavili tihima i zamišljenima, sretoše Jakova mlađeg i starijeg, kao i Tadeja, koji također zaželješe otići s njima do grobnice. Oba Jakova i Tadej bijahu jako uzbuđeni, jer im se Gospodin ukazao kratko prije nego su sreli Ivana i Petra. Također sam vidjela Isusa kako prolazi skroz blizu Petra i Ivana. Mislim da ga je Petar prepoznao, jer je naglo krenuo, ali mislim da ga Ivan nije vidio.

Poglavlje LXV

Opis koji je dala straža koja je čuvala grobnicu

Kasijus požuri k Pilatu, došavši oko sat vremena od Uskrsnuća, da mu da izvješće zapanjujućih događaja koji su se odigrali. Pilat još ne bijaše ustao, ali Kasijusu bijaše dozvoljeno ući u njegove odaje. Opisa mu sve što se dogodilo, izrazivši svoje udivljenje najuvjerljivijim riječima.

Opisao mu je kako se stijena raspukla i kako je jedan anđeo sišao s Neba i odmaknuo kamen ustranu. Također mu reče o praznim povojima i doda da je Isus sigurno Mesija, Sin Božji, i da je istinski uskrsnuo. Pilat je saslušao njegovo izvješće. Tresao se od straha i drhtao od užasa, ali je skrivao svoje stanje najbolje što je mogao.

Odgovori Kasijusu ovim riječima: 'Ti si neizmjerno praznovjeran. Bilo je budalasto ići na Galilejčev grob. Njegovi bogovi su iskoristili tvoju slabost, i pokazali ti sve ove smiješne vizije da te uplaše. Preporučujem ti da šutiš i ne govoriš takve smiješne bajke svećenicima, jer ćeš još gore proći.' Radije je volio vjerovati da je Isusovo tijelo ukradeno od njegovih učenika, i da je straža koja je čuvala grobnicu podmićena jer je napola spavala, ili je možda zavedena čarobnjaštvom smislila ovaj svoj izvještaj, kako bi opravdala svoje ponašanje. Kad je sve ovo Pilat izrekao, Kasijus ga napusti, a Pilat ode žrtvovati svojim bogovima.

Četvorica vojnika koji su osiguravali grob stigli su kratko nakon toga do Pilata. Počeše mu pričati sve što je već čuo od Kasijusa, ali on ne htjede više ništa slušati, pa ih posla Kajfi. Ostatak straže se okupio u velikoj sobi blizu hrama koja je bila ispunjena Židovskim glavešinama. Nakon nekih konzultacija, uzeše vojnike nastranu i podmićivanjem i prijetnjama pokušaše ih uvjeriti da kažu da su zaspali i da dok su spavali, došli su Isusovi učenici i odnijeli njegovo tijelo.

Vojnici se međutim skanjivaše, jer su tvrdnje njihovih drugova koji su otišli do Pilata bile u proturječju sa sadašnjim prijetvornim izvještajem, ali ih Farizeji uvjeravaše kako će srediti stvar s Pilatom. Dok su oni još tako raspravljali, četvorica stražara se vratiše od Pilata. Farizeji pokušavaše i njih uvjeriti da sakriju istinu. Ali, oni to odbiše i čvrsto izjaviše da neće ni najamnje promijeniti svoje prve tvrdnje.

Čudesno oslobađanje Josipa iz Arimateje iz zatvora postade javno obznanjeno. Kada su Farizeji optužili vojnike da su dopustili Apostolima da odnesu Isusovo tijelo, zaprijetivši im da će ih kazniti najstrožim kaznama ako ne vrate tijelo, oni im odgovore, da je za njih nemoguće da vrate Isusovo tijelo, kao što je nemoguće vojnicima koji su čuvali Josipa iz Arimateje da ga vrate natrag u zatvor.

Govorili su s najvećom čvrstinom i hrabrošću. Obećanja i prijetnje nisu imali nikakvog efekta na njih. Tvrdili su da će govoriti samo istinu i ništa drugo do istinu. Govorili su da je smrtna presuda nad Isusom bila nepravedna i pokvarena. Da je zločin koji su počinili ubijajući ga, bio jedini uzrok prekida Pashalnih svečanosti.

Farizeji su bili skroz van sebe, bjesni, uredivši da uhapse ovu četvoricu vojnika i bace ih u zatvor. Drugi, koji su prihvatili mito, poslije su tvrdili da su Isusovi učenici ukrali tijelo dok su oni spavali. Farizeji, Saduceji i Herodovci, nastojaše proširiti tu glasinu najviše što su mogli, ne samo po sinagogama, već i u narodu. A, popratili su ove svoje lažne tvrdnje i najbezočnijim lažima, koje se tiču Isusa.

Međutim, sve ove predostrožnosti su malo pomogle, jer nakon Uskrsnuća, mnogi mrtvi su ustali iz svojih grobova i pojavili se među svojim potomcima, koji nisu bili toliko tvrdi da ne prihvate milost obraćenja. Ovi mrtvaci su također viđeni od strane mnogih učenika, koji su svladani užasom, prodrmani u vjeri, pobjegli na selo. To ih je potaklo i ohrabrilo da se vrate i zadobiju novu hrabrost.

Uskrsnuće ovih mrtvaca nije ni u najmanjem stupnju sličilo Isusovom Uskrsnuću. On je ustao s proslavljenim tijelom, koje više nije podložno nikakvom propadanju ili smrti i uzdiglo se na Nebesa ispred pogleda svojih učenika. Ali, tijela mrtvaca bijahu nepokretni leševi, a dušama koje su ih jednom nastanjivale bijaše jedino dozvoljeno da ih ponovo zaposjednu i ožive na neko vrijeme, a nakon završene dobivene misije, duše su ponovo napustile ta tijela, koja su se vratila u svoja originalna stanja, glinenih posuda, gdje će počivati sve do uskrsnuća na Sudnji dan.

Poglavlje LXVI

Završetak korizmenih meditacija

Slijedeće nedjelje (opaska: Gornji je opis dat naknadno. Nemoguće je reći da li se to odnosi na dan Uskrsnuća ili slijedeću nedjelju), ako se pravo sjećam, vidjela sam Židove kako peru i čiste hram. Žrtvovali su očišćujuće žrtve, čistili smeće i pokušali skriti efekte zemljotresa stavljajući daske i tepihe preko raspuklina i pukotina napravljanih na zidovima i pločniku. Održavali su Pashalne svečanosti, koje su bile prekinute, tvrdeći da je nered prouzročen prisutnošću nečistih osoba. Pokušavli su objasniti ukazanja mrtvih.

Pozivali su se na Ezekijelovu viziju, ali kako, ne sjećam se više. Prijetili su svima koji su se usudili reći riječ što se tiče događaja koji su se zbili, ili čak ako se usude mrmljati, s ekskomunikacijom iz zajednice i drugim teškim kaznama. Uspjeli su utišati neke gadne osobe, koje su svjesne svoje vlastite krivnje željele izbrisati sve iz svoje pameti. Ali, nisu imali nikakvog utjecaja na ona srca koja su imala još neke vrline. Oni su neko vrijeme šutili,

skrivajući svoje unutarnje vjerovanje, ali kasnije, dobivši hrabrost, izvikivali su svoju vjeru u Isusa, glasno cijelom svijetu.

Glavari svećenički su bili vrlo zabrinuti, kad su shvatili kako se brzo Kristova nauka širi po cijeloj zemlji. Kad je Stjepan postao đakon, cijeli je Ofel i istočna strana Siona, bila premala da primi brojne Kršćanske zajednice, pa je dio morao podići svoje nastambe u okolici, između Jeruzalema i Betanije.

Vidjela sam Anu u takvom stanju suludosti kao da je opsjednut. Napokon su ga morali skrivati, i nikada poslije nije javno pokazan. Kajfa je izvana manje pokazivao, ali u unutrašnjosti je bio proždiran velikim bijesom i ogromnom ljubomorom.

Vidjela sam Pilata na uskršnji četvrtak. Detaljno je pretraživao cijeli grad u potrazi za svojom ženom, ali njegovi napori bijahu uzaludni. Ona se skrivala u kući Lazara, u Jeruzalemu. Nitko se nije sjetio tražiti je ondje, budući kuća nije imala nijednu ženu. Stjepan joj je tamo donosio hranu i obavještavao je o svemu što se događa u gradu. Stjepan je bio prvi rođak svetog Pavla. Bili su sinovi dvojice braće. Na dan poslije Šabata, Šimun Cirenac je otišao do apostola i molio ih da bude poučen i da primi krštenje.

Vizije sestre Emerih, koje su neprestano trajale od 18. veljače, do 6. travnja 1823. godine, ovdje se završavaju.

DODATAK

Longinov zasebni izvještaj

15. ožujka 1821. godine, sestra Emerih je dala zasebni izvještaj dijela vizije koje je imala prethodne noći, a što se tiče svetog Longina, čiji se blagdana slavi baš na taj dan, premda ona to nije znala.

Longin, koji je čini mi se imao još jedno ime, opsluživo je jednu službu, polu civilnu i polu vojnu, u Pilatovu kućanstvu, koji mu je povjerio službu nadglednika svega što se događa, s tim da ga o svemu obavještava. Bio je pouzdan i oran za rad. Bio je pretjerano nagao u svemu što je radio, zabrinut da ispadne pametan kod osoba velike važnosti. Budući je bio razrok i slabovidan često je zadirkivan i ismijavan od kolega. Često sam ga vidjela tijekom ove noći i u svezi s njim uvijek sam vidjela cijelu Muku, mada ne znam zašto. Samo se sjećam da je to imalo veze s njim.

Longin je bio samo podčasnik, morao je davati izvješće Pilatu o svemu što je vidio. One noći kad je Isus doveden pred Kajfino sudište on je bio u vanjskom dvorištu među vojnicma, neprestano hodajući amo tamo. Kad je Petar bio prestrašen na riječi sluškinje koja se grijala kraj vatre, on je bio taj koji je rekao, *'Zar i ti nisi jedan od učenika ovog čovjeka?'*

Kada je Isus bio vođen do Kalvarije, Longin ga je Pilatovom naredbom slijedio skroz blizu, a naš mu je Spasitelj dao jedan pogled koji mu je prožeo srce. Nakon toga, vidjela sam ga na Golgoti s vojnicima. Jahao je konja i držao koplje. Vidjela sam ga kod Pilatove kuće, nakon smrti našeg Gospodina, gdje govori kako se Isusu ne smiju prelomiti noge. Odmah se je vratio na Kalvariju. Njegovo je koplje napravljeno od više dijelova koji su se naticali jedan na drugi, tako da ako se zarine i izvuče, koplje je moglo tri puta ponovo zadobiti originalnu dužinu. To je upravo učinio kada je došao na iznenadnu ideju da probode bok našeg Gospodina.

Na gori Kalvariji je primio obraćenje, a odmah nakon toga je izrazio Pilatu svoje uvjerenje da je Isus bio Sin Božji. Nikodem je otišao Pilatu da mu dopusti uzeti Longinovo koplje. Poslije sam vidjela puno stvari povezanih s naknadnom poviješću toga koplja. Longin je nakon obraćenja napustio vojsku i pridružio se učenicima. On i još dva vojnika, koji su bili obraćeni kod podnožja Križa, bijahu među prvim krštenicima nakon Duhova.

Vidjela sam ih obučene u duge bijele haljine, kako se vraćaju u svoju domovinu. Tamo su živjeli u prirodi, na napuštenim i praznim mjestima. To je bilo tamo kad je 40 mučenika umrlo. Longin nije bio svećenik, nego samo đakon. Putovao je tamo amo u tom svojstvu, propovjedajući u ime Kristovo i iznoseći kao očevidac, povijest Isusove Muke i Uskrsnuća. Obratio je puno osoba, izliječio mnoge bolesti dopuštajući im da dotaknu dio svetog koplja koji je nosio sa sobom. Židovi su bili vrlo bijesni na njega i njegova dva kompanjona, jer su poznavali do utančine svu istinu Isusova Uskrsnuća, kao i okrutnost i zloću njegovih neprijatelja.

Na njihovo inzistiranje, neki su Rimski vojnici poslani u domovinu Longina, da ga optuže da je dezertirao iz vojske i da je remetilac javnog reda i mira. Jednom je radio na polju kad su oni stigli. On ih gostoljubivo primi u svoj dom. Oni ga nisu poznavali, a kad ga upoznaše s ciljem njihova putovanja, on mirno pozva svoja dva kompanjona koji su živjeli nedaleko u nekakvim kolibicama, pa reče vojnicima da su oni ti koje oni traže. Ista se stvar dogodila svetom vrtlaru, Fokasu.

Vojnici su bili istinski zbunjeni, jer su osjećali veliko prijateljstvo prema njemu. Vidjela sam kako ga odvode zajedno s dva njegova kompanjona u mali susjedni gradić, gdje su ih ispitivali. Nisu ih stavili u zatvor, nego im je dopušteno da idu gdje žele, kao zatvorenicima na riječ, a jedino su morali nositi raspoznavajući znak na ramenu.

Kasnije su im svima trojici odrubljene glave na jednom brežuljku smještenom između malog gradića i Longinove kuće, a tamo su i pokopani. Vojnici su stavili Longinovu glavu na vrh koplja i odnijeli je u Jeruzalem, kao dokaz da su ispunili zadatak. Mislim da se sjećam kako se to dogodilo samo par godina nakon smrti našeg Gospodina.

Poslije sam imala viziju o stvarima koje su se događale u kasnijem periodu. Jedna slijepa suseljanka svetog Longina krenula je na hodočašće u Jeruzalem, sa svojim sinom, u nadi da će zadobiti vid u svetom gradu gdje su i Longinove oči bile izliječene. Dijete ju je vodilo, ali je umrlo, pa je ostala sama i neutješna. Tad joj se ukaza sveti Longin i reče joj da će zadobiti vid kad iskopa njegovu glavu iz rupe u koju su je Židovi bacili. Ta je rupa bila duboki bunar, sa stranama ozidanim ciglom, a sva prljavština i smeće grada slijevala se u tu rupu, kroz nekoliko ispusta. Vidjela sam kako je nekoliko osoba vodilo jadnicu na to mjesto. Sišla je u taj bunar s glavom prema gore, i izvadila svetu glavu, gdje joj se odmah vid povratio. Vratila se u svoju domovinu, a njene drugarice su sačuvale glavu. Ničega se više ne sjećam o ovome.

Abenadarov zasebni izvještaj

1. travnja 1823. godine, setra Emerih reče da je danas blagdan svetog Cesifona, centuriona koji je pomagao kod raspeća i da je tijekom noći vidjela razne dijelove njegova života. Ali je sestra jako trpila, što u kombinaciji s vanjskom smušenošću prouzroči da je zaboravila veliki dio onoga što je vidjela. Ono što je opisala upravo slijedi:

'Abenadar, poslije nazvan Cesifon, je rođen u zemlji smještenoj između Babilona i Egipta, u Arabiji Felix, upravo na istom mjestu gdje je živio Job zadnju polovicu svoga života. Izvjestan broj kvadratnih kućica, ravnih krovova, bijaše ondje, na blagoj kosini. Tamo je raslo puno niskog drveća, a tamjan i melem se skupljahu baš tamo. Bila sam u Abenadarovoj kući, koja bijaše velika i prostrana, kao u nekog bogataša, ali bijaše vrlo niska.

Sve ostale kuće također bijahu građene tako, vjerovatno zbog vjetra, jer bijahu vrlo izložene. Abenadar se pridružio garnizonu tvrđave Antonija u Jeruzalemu, kao dobrovoljac. Ušao je u Rimsku službu radi dobivanja više prilika u proučavanju fine umjetnosti, jer on bijaše učen čovjek. Karakter mu bijaše čvrst, figura kratka i zdepasta, a ten taman.

Abenadar bijaše rano obraćen, naukom koju je slušao dok je Isus propovijedao, kao i čudesima koje je gledao, tako da je spasenje dolazilo od Židova, a on je bio podložnik Mojsijeva zakona. Premda ne bijaše još učenikom našeg Gospodina, nije ga mrzio već ga je tajno štovao.

Prirodno je bio ozbiljan i smiren. Kad je došao na Golgotu da otpusti stražu održavao je red posvuda, primoravši svakoga da se ponaša bar s uobičajenom pristojnošću, sve do trenutka kad je istina pobjedila nad njim, pa je on sam dao javno svjedočanstvo u Božanstvo Isusovo. Bio je imućan, a i dobrovoljac, pa nije imao poteškoća u odstupanju iz službe.

Pomagao je kod skidanja tijela s Križa i kod ukopa, što ga je odmah postavilo u prisniju vezu s Isusovim prijateljima. Nakon Pedesetnice, bio je jedan od prvih krštenih u bazenu Betsaida, uzevši ime Cesifon. Imao je brata koji je živio u Arabiji, kojemu je opisao sva čuda koja je vidio, pa ga je pozvao na stazu spasenja. Došao je u Jeruzalem, krstio se i uzeo ime Cecilius. Zajedno je radio s Cesifonom, pomagali su đakonima u novo formiranoj kršćanskoj zajednici.

Cesifon je pratio apostola svetog Jakova starijeg u Španjolsku, također se i vrativši s njim. Nakon nekog vremena, opet su ga apostoli uputili u Španjolsku, jer je tamo nosio tijelo svetog Jakova starijeg, koji je bio mučen u Jeruzalemu. Postao je biskup, a službovao je na nekom otoku ili poluotoku nedaleko Francuske, koju je također posjetio i gdje je imao nekoliko učenika. Naziv mjesta gdje je živio bijaše nešto kao Vergui, a poslije je poharano poplavom.

Ne sjećam se da li je Cesifon ikad podnio mučeništvo. Napisao je nekoliko knjiga koje su sadržavale detaljnu Kristovu Muku. Ali ima i par knjiga koje su mu lažno pripisane, a druge, koje stvarno bijahu iz njegova pera, pripisane su drugim piscima. Rim je neko vrijeme odbacivao te knjige, većina od njih bijahu apokrifi, ali su ipak sadržavale neke stvari iz njegova pera.

Jedan od stražara Gospodinova groba, koji nije htio biti podmićen od strane Židova, bijaše njegov sunarodnjak i prijatelj. Ime mu je bilo nešto kao Sulei ili Suleii. Nakon što je bio držan neko vrijeme u zatvoru, povukao se u pećinu gore Sinaj, gdje je živio sedam godina. Bog ga je opskrbio velikim milostima, a on je napisao neke vrlo učene knjige u stilu Denisa Aeropaga. Neki drugi pisac je iskoristio njegov rad, pa su na taj način neki njegovi izvaci došli do nas.

Sve što se tiče ovih činjenica mi je bilo objavljeno, kao i imena knjiga, ali sam ih zaboravila. Ovaj Cesifonov sunarodnjak poslije ga je pratio u Španjolsku. Među drugovima Cesifona u toj zemlji bijaše njegov brat Cecilius i još neki ljudi, čija su imena bila, Intalecius, Hesicius i Eufrasius. Još jedan Arap, imenom Sulima, bijaše obraćen u ranim danima Crkve, a njegov sunarodnjak Sulensis postade kasnije Krćanin, u vrijeme đakona.'

KRAJ